

dr. Vitalie JITARIUC

TEHNICA CRIMINALISTICĂ

Suport de curs în scheme

CHIȘINĂU 2024

CZU 343.98(075.8)

J 63

Aprobat spre publicare
de către Senatul Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul,
Hotărârea Senatului nr. 9/06 din 22 februarie 2024
și de către Senatul Universității Libere Internaționale din Moldova,
Hotărârea Senatului nr. 5 din 27 februarie 2024.

Material elaborat în baza Proiectului instituțional Caracterul Universal al Cercetărilor Universitare ca Garant al Promovării Valorilor Educaționale Europene, implementat în colaborare de către Universitatea Danubius din Galați (România) și Universitatea Liberă Internațională din Moldova. Acțiunea cheie (Direcția) III – Studii juridice, perioada de implementare: 2022-2026.

Recenzenți:

Vitalie RUSU, dr., conf. univ., Facultatea de Drept și Științe Sociale. Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Tatiana VIZDOGA, dr., conf. univ., Facultatea de Drept. Universitatea de Stat din Moldova.

Maria-Georgeta STOIAN, dr., profesor asociat, Facultatea de Drept, Universitatea „Titu Maiorescu” din București.
Expert autorizat. Secretar general al Asociației Criminaliștilor din România.

Concepție grafică & design:

Ruslan CONDRAT

ISBN 978-9975-180-48-1

CUPRINS

ABREVIERI.....	13
PRELIMINARI.....	14
TEMA 1: NOȚIUNE, OBIECT, SISTEM, PRINCIPII, SARCINI ȘI METODE ALE CRIMINALISTICII.....	15
Obiectul criminalistici.....	17
Direcții de acțiune a obiectului criminalistici.....	18
Caracterele criminalistici.....	19
Sistemul criminalistici.....	19
Principiile criminalistici.....	20
Sarcinile criminalistici.....	21
Categorii de probe pe care le oferă criminalistica.....	22
Metodele criminalistice.....	23
Metodele logice.....	24
Metode senzorial-raționale.....	24
Metode particular-științifice.....	25
Metodele speciale criminalistice sau metode de examinare proprii criminalistici.....	25
Legătura criminalistici cu alte științe.....	26
TEMA 2: IDENTIFICAREA ȘI DIAGNOSTICA CRIMINALISTICĂ.....	27
Identitatea.....	28
Condiții care trebuie îndeplinite de caracteristicile fundamentale pentru a putea realiza individualizarea unei persoane sau a unui obiect în cadrul investigațiilor criminalistice.....	28
Particularități ale analizei identității obiectelor.....	29
Procesul identificării criminalistice.....	30
Reflectările obiectelor ce urmează a fi identificate.....	31
Identificarea criminalistică poate avea loc.....	32
Caracteristicile de identificare.....	33
Caracteristicile identificatoare.....	33

Trăsături caracteristice legate cauzal de fapta ilicită obiectului identificării criminalistice.....	34
Clasificarea obiectelor identificării.....	34
Genurile identificării criminalistice.....	35
Premisele științifice ale identificării criminalistice.....	35
Procesul de delimitare a individualului.....	36
Forme de manifestare a reflectivității.....	36
Principiile identificării criminalistice.....	37
Etapele identificării criminalistice.....	37
Reguli recomandate în procesul de identificare.....	38
Examinarea pentru stabilirea identității implică.....	38
Cerințe pentru obținerea modelelor de comparație.....	39
Concluzii formulate în cadrul procesului de identificare.....	39
Etapele procesului de diagnosticare.....	40
Principiile diagnosticării criminalistice.....	41
Sarcinile diagnosticării criminalistice.....	42
Categorii de diagnosticare criminalistică.....	43
TEMA 3: TEHNICA CRIMINALISTICĂ.....	44
Componente ale tehnicii criminalistice.....	44
Sistemul tehnicii criminalistice.....	45
Sarcinile tehnicii criminalistice.....	46
Clasificarea mijloacelor tehnico-criminalistice.....	47
Reguli tehnologice în procesul utilizării mijloacelor și echipamentelor tehnice.....	47
Mijloacele tehnice utilizate pentru descoperirea, fixarea și relevarea urmelor și mijloacelor materiale de probă.....	48
Trusele criminalistice universale.....	48
Trusele criminalistice specializate.....	49
Mijloace tehnice de iluminare.....	50
Laboratoarele criminalistice mobile.....	51
Metode de examinare.....	52
Metode de examinare microscopică.....	53
Metode de analiză spectrală.....	54
Metodele fizico-chimice de examinare.....	55
Metodele optice de analiză.....	55

Metodele electrochimice de analiză.....	56
Metode de stabilire a caracteristicilor obiectului supus procesului de identificare.....	56
Metode de studiere a caracteristicilor suprafeței unor obiecte (metode de palpate).....	57
Metodele combinate de analiză.....	57
Mijloace tehnico-științifice utilizate la prevenirea infracțiunilor.....	58
TEMA 4: FOTOGRAFIA JUDICIARĂ.....	59
Obiecte ale fotografiei criminalistice.....	59
Importanța fotografiei judiciare.....	60
Avantajele fotografiei judiciare.....	60
Metode ale fotografiei criminalistice.....	61
Fotografia judiciară operativă.....	62
Fotografia judiciară de examinare.....	63
Fotografia de examinare în radiații vizibile.....	64
Fotografia în radiații invizibile.....	65
Video-înregistrarea judiciară a acțiunilor de urmărire penală.....	66
TEMA 5: TRASEOLOGIA.....	67
Contribuția urmelor în cadrul investigațiilor.....	67
Trăsături generale ale urmelor privite în accepțiunea criminalistică.....	68
Natura apariției urmelor.....	68
Sarcinile traseologiei.....	69
Clasificarea urmelor la locul faptei.....	70
Clasificarea urmelor după modul de formare.....	70
Urmele de reproducere.....	71
Clasificarea urmelor după contur.....	72
Clasificarea urmelor după natura factorilor care participă la procesul de formare.....	72
Clasificarea urmelor după mărime.....	73
Clasificarea urmelor după posibilitățile ce le oferă în procesul identificării.....	74
Obiectul dactiloscopiei judiciare.....	75
Reguli de examinare comparativă a punctelor caracteristice.....	76
Caracteristici de muchie.....	77
Dactilograme.....	77

Importanța desenului papilar pentru identificare.....	78
Identificarea în funcție de existența triradiului.....	79
Clasificarea desenului papilar.....	80
Clasificarea limitantei.....	81
Clasificarea deltelor.....	81
Clasificarea deltelor negre.....	82
Clasificarea deltelor albe.....	82
La clasificarea desenelor papilare pe tipuri și varietăți se ține seama de următoarele elemente.....	83
Clasificarea impusă de forma desenului din zona centrală și de poziția și numărul deltelor.....	83
Reliefulurile papilare adeltice sau tip arc.....	84
Desene monodeltice sau de tip laț.....	85
Desene bideltice sau de tip cerc.....	86
Desene polideltice sau de tip combinat.....	86
Desene excepționale sau amorfe.....	87
Detaliile caracteristice ale desenului papilar utilizate în procesul identificării dactiloscopice.....	87
Alte detalii ale reliefului papilar.....	88
Principalele erori care pot fi admise în procesul descoperirii, cercetării, prelucrării și ridicării urmelor de mâini de la fața locului.....	89
Clasificarea urmelor de mâini la locul faptei.....	90
Date obținute prin interpretarea urmelor de mâini descoperite la locul faptei.....	91
Relevarea urmelor de la fața locului prin metode optice.....	92
Relevarea urmelor de mâini prin metode fizice (mecanice).....	93
Relevarea urmelor de mâini prin metode chimice.....	94
Fixarea și ridicarea urmelor de mâini de la locul faptei.....	95
Ambalarea și transportarea obiectelor purtătoare de urme de mâini.....	95
Probleme care le rezolvă expertiza dactiloscopică.....	96
Situațiile în care se impune amprentarea dactiloscopică.....	97
Amprentarea în funcție de materialele folosite și scopul urmărit.....	97
Instrumente și materiale utilizate pentru obținerea amprentelor de la persoane și cadavre.....	98
Importanța studierii tuturor varietăților și tipurilor de urme de picioare descoperite, permit.....	99
Clasificarea urmelor de picioare.....	100
Urmele de picioare create prin rezultatul presiunii și mișcărilor exercitate de greutatea corpului uman în timpul mersului, alergării, săriturilor sau în timpul altor activități care implică utilizarea picioarelor.....	101

Elementele caracteristice ale cărării de urme.....	102
Importanța urmelor de picioare în cercetările criminalistice.....	103
Situații atribuite lipsei depistării urmelor de picioare la locul faptei.....	104
Fundamentul științific al identificării persoanei prin urmele de dinți create pe corpul uman.....	105
Premisele pe care se bazează expertiza mușcăturii.....	106
Etapele expertizei odontologice.....	106
Etapele expertizei odontologice.....	107
Forma arcadei dentare.....	107
Dizarmonii dentare de grup.....	107
Dizarmonii dento-alveolare.....	108
Anomalii dento-maxilare.....	108
Caracteristicile individuale ale urmelor create de aparatul dento-alveolar pe corpul uman.....	109
Examinarea urmelor de dinți.....	109
Procedee și tehnici utilizate la efectuarea examinării separate.....	110
Caracteristici ale urmei în scopul identificării în cadrul examinării comparative.....	111
Procedee întreprinse de expert în vederea demonstrării rezultatelor.....	112
Formularea concluziilor.....	112
Aspecte furnizate de expert în urma efectuării expertizei antropometrice și traseologice.....	113
Urme formate de buze.....	113
Complexul de semne individuale ale buzelor.....	114
Identificarea persoanei după desenele coriale ale buzelor are la bază.....	115
Modificări de aspect ale urmelor de buze în funcție de de natura suportului pe care se găsesc.....	115
Obținerea mostrelor experimentale.....	116
Relevarea urmelor de buze.....	116
Examinarea urmelor de buze.....	117
Cercetarea criminalistică a urmelor formate de alte părți ale corpului uman.....	118
Dezvoltarea studiului urmelor biologice de natură umană ca ramură a științelor criminalistice.....	118
Clasificarea urmelor biologice în funcție de proveniența lor.....	119
Clasificarea urmelor biologice după gradul de percepere.....	119
Clasificarea urmelor biologice în funcție de particularitățile obiectului receptor.....	120
Clasificarea urmelor biologice prin prisma traseologiei.....	120
Frecvența la fața locului a urmelor biologice și posibilitatea valorificării.....	120

Principiile geneticii umane care stau la baza genotipării (testarea profilului genetic al unei persoane).....	121
Clasificarea urmelor biologice din perspectiva valorii lor de identificare.....	122
Mijloacele și metodele tehnico-criminalistice generale folosite în scopul depistării și examinării urmelor de sânge.....	123
Echipamente specializate pentru manipularea urmelor de sânge.....	124
Relevanța cercetării preventivă (preexpertală) a urmelor de sânge, efectuată de către ofițerul de urmărire penală și specialist în cadrul cercetării la locul faptei.....	124
Descoperirea urmelor de sânge la locul faptei.....	125
Categorii de urme de sânge.....	125
Direcții de căutare a urmelor de sânge.....	126
Răspunsuri obținute în cadrul expertizei judiciar-biologice a urmelor de sânge.....	126
Formele sub care se prezintă urmele de salivă în dependență de anumiți factori.....	127
Forma și aspectul urmei de spermă la fața locului fiind influențate de anumiți factori.....	128
Când se prezintă numai urma de spermă ca atare sau obiectul purtător de urme.....	129
Când se prezintă urma de spermă și modelele pentru comparație.....	129
Alte urme biologice de natură umană.....	130
Caracteristici ale firului de păr.....	130
Diferența caracteristicilor firului de păr în raport cu:.....	131
Factori care influențează forma și aspectul firului de păr.....	131
Răspunsuri furnizate de examinare biologică a urmelor de natură piloasă.....	132
Caracteristici ale oaselor în funcție de forma, structura și dimensiunile lor.....	133
Date care se pot obține prin interpretarea la fața locului a urmelor osteologice.....	134
Când se prezintă urma de natură osteologică.....	135
Urmele olfactive create de organismul uman.....	136
Principalele surse originale de mirosuri.....	136
Clasificarea urmelor de miros din punctul de vedere al formei.....	137
Clasificarea urmelor de miros după perioada de conservare în timp.....	138
Condiții fundamentale în contextul utilizării câinilor de serviciu pentru identificarea urmelor de miros și urmărirea infractorilor.....	138
Urme formate din obiecte sau diferite substanțe.....	139
Clasificarea microurmelor după mecanismul producerii.....	140
Clasificarea microurmelor în raport de modalitatea de transmitere.....	140
Clasificarea microurmelor în funcție de cum sunt cunoscute.....	141
Importanța criminalistică a microurmelor.....	141

Purtători ai microurmelor (micro-obiectelor).....	142
Reguli pentru ridicarea microobiectelor.....	142
Reguli pentru ambalarea microurmelor.....	143
Cerințele principale față de procesul cercetării microobiectelor la fața locului.....	144
Informația transmisă de particularitățile microobiectelor în cercetarea criminalistică.....	144
Probleme de ordin tehnic care pot fi rezolvate de expertiza microobiectelor.....	145
Probleme de interes operativ care pot fi soluționate în baza rezolvărilor tehnice.....	146
Clasificarea incendiilor.....	147
Clasificarea incendiilor naturale.....	148
Clasificarea incendiilor accidentale.....	148
Tehnica realizării incendiilor intenționate.....	149
Mijloacele de incendiere întârziată.....	150
Specialistul criminalist poate să dea răspunsuri la întrebări cu privire.....	151
Clasificarea exploziilor în raport cu viteza de ardere și descompunere a amestecurilor explozive.....	152
Clasificarea exploziilor după tipul de reacții care au loc.....	152
Clasificarea exploziilor sub aspect criminalistic.....	153
Clasificarea exploziilor după particularitățile urmelor pe care le formează.....	153
Urmele de explozii prezente, în totalitate sau în parte, la fața locului.....	154
TEMA 6: BALISTICA JUDICIARĂ.....	155
Componentele balisticii judiciare.....	155
Obiecte ale balisticii judiciare.....	156
Sarcinile soluționate în cadrul cercetărilor balistice.....	156
Aspecte ale sarcinii balisticii judiciare.....	157
Părțile componente ale arme de foc.....	158
Clasificarea armelor de foc după destinație.....	159
Clasificarea armelor de foc după modul de funcționare.....	159
Clasificarea armelor de foc după construcția canalului țevii.....	160
Clasificarea armelor de foc după lungimea țevii.....	160
Clasificarea armelor de foc după calibru.....	161
Clasificarea armelor de foc după fabricație.....	161
Cartușele armelor de foc.....	162
Cartușele armelor cu țeava ghintuită.....	162

Cartușele destinate armelor cu țeava lisă.....	163
Elementele tragerii.....	163
Urmele armei imprimată pe muniție.....	163
Urmele împușcării.....	164
Urmele principale ale împușcării.....	164
Scopul cercetării la fața locului în cazurile comise cu aplicarea armelor de foc.....	165
Locul unde pot fi descoperite gloanțele.....	165
Operațiuni tehnico-criminalistice obligatorii la descoperirea armelor de foc la fața locului.....	166
Posibilități ale stabilirii distanței care pot fi demonstrate prin metode științifice.....	167
Stabilirea locului de tragere.....	167
Urme de pe tuburile de cartuș formate în cursul încărcării, împușcării și descărcării armei.....	168
Examinarea tehnico-criminalistică a armelor de foc.....	169
Tehnici comparative de examinare.....	169
Examinarea în laborator a tuburilor și gloanțelor trase.....	170
Expertiza urmelor formate de armele de foc.....	170
Lista întrebărilor soluționate în cadrul examinărilor Balistice de către Centrul Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare a Inspectoratului General al Poliției a Republicii Moldova.....	171
TEMA 7: CERCETAREA CRIMINALISTICĂ A ACTELOR SCRISE.....	172
Categorii de expertize tehnico-criminalistice a documentelor.....	172
Criterii necesare a documentului.....	173
Cercetarea criminalistică a documentelor.....	174
Scopul cercetării judiciare a actelor scrise.....	175
Clasificarea documentelor după conținut.....	176
Clasificarea altor documente care constituie mijloace de probă.....	176
Condițiile de valabilitate ale unui document.....	177
Reguli esențiale de manipulare a înscrisurilor-probe materiale.....	177
Reguli la ridicarea și conservarea actelor scrise.....	178
Importanța stabilirii specificului materialelor.....	179
Aspecte ale examinării hârtiei.....	180
Clasificarea tipurilor de hârtie în urma măsurărilor.....	181
Clasificarea filigranului.....	182
Metodele folosite frecvent la imitarea filigranului.....	182

Metode tehnice de examinare criminalistică a caracteristicilor hârtiei.....	183
Clasificarea cernelurilor după conținutul substanței de bază.....	183
Analiza criminalistică a cernelurilor.....	184
Clasificarea pastelor pentru stilouri.....	184
Elementele caracteristice ale urmei de creion.....	185
Principalele elemente la stabilirea autenticității documentelor.....	186
Elemente de comparație folosite la stabilirea vechimii documentului.....	186
Clasificarea falsului în documente.....	187
Cercetarea falsului prin înlăturarea de text.....	188
Procedee de evidențiere a scrisului acoperit.....	189
Caracteristicile scrisului.....	190
Modalitățile de falsificare a semnăturilor.....	191
Caracteristici ale falsului prin imitație servilă.....	192
Indici de plastografiere la depistarea falsului prin imitare.....	193
Principalele procedee utilizate pentru a realiza deghizarea scrisului, incluzând și elemente indicatoare ale falsificării.....	194
Clasificarea sigiliilor.....	195
Clasificarea sigiliilor în funcție de simbolistică.....	195
Clasificarea sigiliilor în funcție de emitent.....	196
Clasificarea sigiliilor în funcție de autoritățile ori serviciile din interiorul acestora cărora le aparțin.....	196
Clasificarea sigiliilor după modul în care se realizează impresiunea.....	197
Clasificarea sigiliilor după destinație.....	197
Clasificarea sigiliilor după materialul din care sunt confecționate.....	198
Clasificarea sigiliilor după formă.....	198
Procedee de contrafacere a impresiunilor de șampilă.....	199
Obiective ale expertizei criminalistice a scrisului.....	200
Cerințe la obținerea modelelor pentru examinarea comparativă.....	201
TEMA 8: IDENTIFICAREA PERSOANELOR DUPĂ METODA PORTRETULUI VORBIT.....	202
Obiectele studiate de către gabotoscopie.....	202
Clasificarea semnalmentelor în practica criminalistică.....	203
Sarcinile gabitoscopiei.....	204
Principii și criterii în descrierea științifică a semnalmentelor persoanei.....	205
Sarcina descrierii semnalmentelor după metoda portretului vorbit în practica de urmărire penală.....	206

Factori care contribuie la aprecierea obiectivității descrierii semnalmentelor.....	206
Descrierea semnalmentelor după metoda portretului-vorbit.....	207
Semnalmentele anatomice (statice).....	208
Semnalmentele funcționale (dinamice).....	209
Semnalmentele particulare.....	210
Metode tehnice utilizate la realizarea portretului vorbit.....	211
TEMA 9: ÎNREGISTRAREA PENALĂ.....	212
Părțile componente ale înregistrării penale.....	212
Scopul evidențelor criminalistice.....	212
Date care pot fi stabilite în baza cartotecilor de evidență.....	213
Modalități de fixare a informațiilor în evidențele de înregistrare criminalistică.....	214
Sistemului informațional integrat automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni.....	215
Sistemului informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice”.....	216
Sistemului informațional automatizat „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate”.....	217
Sistemului informațional automatizat „Registrul dactiloscopic”.....	218
Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al armelor”.....	218
Sistemului informațional automatizat „Registrul procedurilor de executare”.....	219
Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții.....	220
Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al accidentelor rutiere.....	221
Alte categorii de evidențe.....	223
BIBLIOGRAFIE.....	224

ABREVIERI

Ed.	- editură
etc.	- et caetera
et. al.	- Et Alia și alții
Op. cit.	- operă citată
p.	- pagină
pp.	- pagini
ș.a.	- și altele
vol.	- volum
c.	- страница/pagină

PRELIMINARII

Criminalistica este o disciplină de bază, fundamentală care asigură studierea aprofundată a problemelor teoretico-practice privind pregătirea viitorilor specialiști în materia descoperirii și cercetării faptelor infracționale.

În procesul studierii criminalisticii cei care se interesează de acest domeniu, în special studenții din cadrul instituțiilor de învățământ cu profil juridic urmează nu doar să obțină cunoștințe teoretice, ci și să le mai consolideze prin deprinderi și aptitudini de ordin practic.

Pentru însușirea criminalisticii, studenții de azi, viitorii specialiști de mâine, trebuie să obțină cunoștințe, deprinderi, aptitudini de activitate din diferite domenii (drept penal, drept procesual penal, medicină legală, psihiatrie judiciară, psihologie judiciară etc.), creându-și în acest fel premisele necesare argumentării hotărârilor tactico-procesuale, organizării lucrului cu ocazia efectuării diferitor acțiuni de urmărire penală, pentru planificarea activității de urmărire penală și elaborarea versiunilor corespunzătoare și, în genere, pentru descoperirea și investigarea corespunzătoare a diferitor categorii de infracțiuni.

De asemenea, în cadrul orelor practice la criminalistică, studenții trebuie să înțeleagă, să perceapă la nivelul dorit bazele și premisele aplicării mijloacelor tehnico-criminalistice și a diferitor procedee sofisticate în vederea descoperirii, fixării și ridicării materialului probator, procedeele tactico-criminalistice și recomandările referitoare la folosirea probelor în procesul de investigare a infracțiunilor, precum și să-și dezvolte deprinderi abile în materia organizării și efectuării urmăririi penale pe diferite categorii de cauze penale.

Experiența de predare a criminalisticii în instituțiile de învățământ cu profil juridic ne vorbește despre faptul că fortificarea materialului din acest domeniu poate fi realizată cu ajutorul schemelor. Or, Schemele sunt un instrument eficient pentru a sintetiza informațiile și a le organiza într-un mod clar și accesibil. Acestea ajută la vizualizarea conexiunilor între diversele aspecte ale criminalisticii pentru a înțelege procesele investigative. În plus, oferă o perspectivă sistematică asupra subiectelor, facilitând astfel memorarea și înțelegerea pe termen lung.

Acest **suport de curs în scheme** reprezintă o resursă valoroasă pentru a ghida în explorarea **Tehnicii criminalistice** a domeniului criminalisticii și pentru a ajuta înțelegerea conceptelor cheie și procedurile aplicate în investigațiile crimelor.

Studenților mei: în timp ce explorați **suportul de curs în scheme**, vă încurajez să fiți activi în procesul de învățare. Puneți întrebări, discutați între voi și explorați informațiile pe care le dobândiți. Aprofunțați-vă în înțelegerea criminalisticii și aplicați cunoștințele în contexte diverse, pentru a vă dezvolta abilitățile practice necesare în domeniu. Or, suportul de curs în scheme este doar un instrument. Esențială rămâne implicarea voastră activă în procesul de învățare și dorința de a vă perfecționa în acest domeniu fascinant al criminalisticii.

Cu dedicare și determinare, veți reuși să vă construiți baze solide pentru o carieră de succes în acest domeniu.

Autorul

TEMA 1 NOȚIUNE, OBIECT, SISTEM, PRINCIPII, SARCINI ȘI METODE ALE CRIMINALISTICII

Termenul criminalistică provine de la latinescul *crimen, criminis* – acuzație de infracțiune (*infractio, infractionis*).

Inițial, acest termen însemna tot ansamblul de discipline juridico-penale, însă mai târziu, la finele sec. XIX, Hanns Gross, judecător de instrucție și profesor universitar austriac, a separat criminalistica de la acest ansamblu de științe, atribuindu-i statut autonom și folosind primul această noțiune, pentru a da denumire unei noi ramuri ce tratează tehnica, tactica și metodică cercetării infracțiunilor¹.

Criminalistica a apărut și a evoluat ca o știință care a contribuit prin prevederile sale la eficientizarea activității organelor de drept în stabilirea adevărului în cauzele penale și la prevenirea infracțiunilor. Elaborarea acestor prevederi reprezintă rezultatul studierii a două categorii de activitate umană: activitatea infracțională (pregătirea, comiterea și tănuirea infracțiunilor) și antipodul ei – activitatea de descoperire și cercetare a infracțiunilor și de examinarea a acestora în instanța de judecată. Respectiv, criminalistica studiază acele legități specifice care administrează activitățile vizate, elaborează recomandări de ordin practic în lupta cu infracționalitatea, prin care înțelegem întreaga activitate a organelor de drept, a instanțelor de judecată și a instituțiilor de expertiză judiciară în vederea stabilirii adevărului în cauzele penale².

Noțiunea de criminalistică poate fi cercetată sub trei aspecte, total diferite. Astfel, putem spune că există o *dimensiune artistică* a acestei noțiuni, în care predomină misterul sau senzaționalul, o *dimensiune teoretică*, în care accentul este pus pe latura informativă și formativă a studenților ce se specializează într-un domeniu juridic, și o altă *dimensiune practică*, aplicativă, care privește modul cum organele judiciare și experții folosesc cunoștințele dobândite în anii de studii, în vederea aflării adevărului și a aplicării corecte a legii, în fiecare cauză³.

Dicționarul explicativ al limbii române definește „Criminalistica drept știință care se ocupă cu cercetarea mijloacelor și cu elaborarea metodelor pentru prevenirea infracțiunilor, pentru examinarea probelor judiciare în vederea descoperirii infracțiunilor săvârșite și a infractorilor”⁴.

Conform dicționarului de criminalistică este știința care a apărut la sfârșitul sec. XIX, părintele ei fiind socotit Hans Gross, judecător de instrucție și profesor de drept penal la Universitatea din Graz. În 1883, prin lucrarea „Hand- buch fur Untersuclungsrishter” (Manual pentru judecătorul de instrucție), reeditată sub titlul „System der Kriminalistik”, Hans Gross pune bazele criminalisticii ca știință independentă. Criminalistica este o știință multidisciplinară care se ocupă cu elaborarea mijloacelor tehnico-științifice, metodelor și procedeele tactice de descoperire, fixare, administrare și examinare a probelor în scopul cercetării și prevenirii infracțiunilor⁵.

¹ Rusu V., Jitariuc V. *Tratat de Criminalistică Partea I (Noțiuni Generale. Tehnica criminalistică)*. Ed. Pro Universitaria. București, 2023, p. 37.

² Ibidem, p. 37; Golubenco Gh., *Criminalistică: obiect, sistem, istorie. Studiu monografic*. F.E.P. -Tipografia Centrală. Chișinău, 2008, p. 67; Harris Howard A., Lee Hehry C. *Introduction to Forensic Science and Criminalistics*. Second Edition. CRC Press. Taylor and Francis Group. Boca Raton, 2019, p. 4-16; *Криминалистика: Учебник*. / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. 4-е издание, переработанное и дополненное. Изд. НОРМА: ИНФРА-М. М., 2016, с. 47.

³ Ciopraga A., Iacobuț I., *Criminalistică*. Ed. Junimea. Iași, 2001, p. 7.

⁴ Dicționar Explicativ al Limbii Române. Disponibil la <https://dexonline.ro/definitie/criminalistica>, accesat la 27.01.2024.

⁵ Anghelescu I. Dan N., Constantin I. R., et. al. *Dicționar de criminalistică*. Ed. științifică și enciclopedică. București, 1984, p. 48.

Hanns Gross a definit Criminalistica o „știință a stărilor de fapt în procesul penal”⁶.

Criminalistica este un ansamblu de procedee aplicabile în cercetarea și studiul crimei pentru a se ajunge la dovedirea ei⁷. (**Ceccaldi Pierre-Fernand**)

Studiul criminalului și al crimei din punct de vedere fenomenologic constituie știința criminalistici⁸. (**Țuraj Constantin**)

Criminalistica ca știința care are ca obiect anchetarea infracțiunilor, în scopul prevenirii și descoperirii acestora⁹. (**Golunski S.A.**)

Criminalistica ca o știință care elaborează metodele tactice și mijloacele tehnico-științifice de descoperire, cercetare și prevenire a infracțiunilor¹⁰. (**Mircea Ion**)

Criminalistica ca o știință exactă, multidisciplinară, de sine stătătoare, bazată pe preluarea și adaptarea științelor pozitive la descoperirea și analiza macro și micro urmelor, inclusiv identificarea persoanei după semnalmente, produse biologice și testul ADN (amprenta genetică)¹¹. (**Ionescu Lucian**)

Criminalistica este o știință judiciară, cu caracter autonom și unitar, care însumează un ansamblu de cunoștințe despre metodele, mijloacele tehnice și procedeele tactice, destinate descoperirii, cercetării infracțiunilor, identificării persoanelor implicate în săvârșirea lor și prevenirii faptelor antisociale¹². (**Stancu Emilian**)

Criminalistica este o știință a procesului, care, alături de partea științifică, include mai multe discipline: medicină legală, psihologie judiciară etc.¹³. (**Pierre Bouzat și Jeait Pinatel**)

Criminalistica este o știință socială, cu un mare procent integrat științelor naturii și tehnicii, având ca obiect procese, legități, fenomene și metode care sunt esențiale pentru descoperirea și cercetarea faptelor juridice¹⁴. (**Ehrenfried Stelzer**)

Criminalistica ca știință studiază legitățile comportamentului criminal și a activității criminale, mecanismul reflectării lor în sursele de informații, precum și particularitățile activității de depistare, cercetare și prevenire a infracțiunilor în scopul aplicării corecte a normelor juridice materiale și procesuale¹⁵. (**Nicolai Iablocov**)

Criminalistica este o știință despre legitățile procesului creării și administrării probelor infracțiunii, care elaborează, în baza cunoașterii acestor

⁶ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 38; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Ed. PINGUIN BOOK. București, 2005, p. 11.

⁷ Ceccaldi P.F., *La criminalistique*. Press Universitaires de France. Paris, 1962, p. 6.

⁸ Țuraj C., *Elemente de criminalistică și de tehnică criminală – Poliție științifică*. București, 1947, p. 11.

⁹ Golunski S.A., *Criminalistica*. Ed. Științifică. București, 1961, p. 7.

¹⁰ Mircea I., *Criminalistica*. Ed. Lumina Lex. București, 1998, p. 3.

¹¹ Ionescu L. *Criminalistica. Note de curs*. Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”. București, 2002, p. 5.

¹² Stancu Em. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Ed. Universul Juridic. București, 2015, p. 28; Boroi Al., Gorunescu M., Popescu M. *Dicționar de drept penal*. Ed. Al. Beck. București, 2004, p. 85; Hotcă M.A., *Dicționar de drept penal*. Ed. Editas. București, 2004, p. 127; Udriou M., *Dicționar de drept penal și de procedură penală*. Ed. C.H. Beck. București. 2009, p. 121.

¹³ Bouraz P., Pinatel J., *Traité de droit et de criminologie*. vol. I. Ed. Sirey, Paris, 1963, p. 3-11.

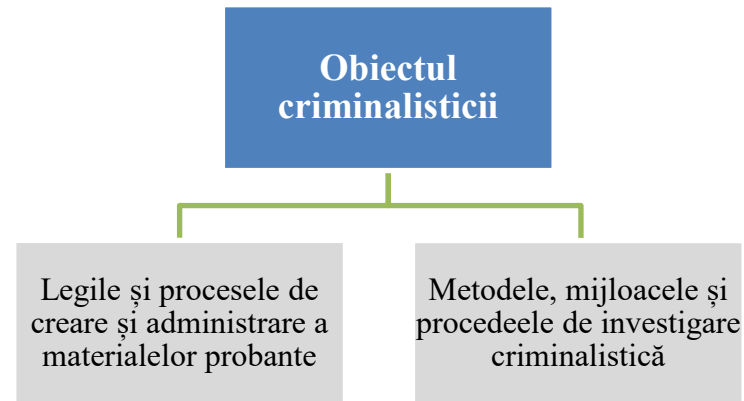
¹⁴ Stelzer Eh. *Teoria și metodologia criminalistică generală*. Ed. Științifică Germană. Berlin, 1977, p. 13.

¹⁵ Яблоков Н.П. *Криминалистика*. Изд. Юрист. Москва, 2001, с. 19.

legități, metode și mijloace de cercetare criminalistică necesare descoperirii și prevenirii faptelor penale¹⁶. (*Doraș Simion*)

Arta și tehnica investigațiilor penale¹⁷. (*Jean Nepote*)

Obiectul criminalisticii este constituit din infraționalitate – pe de o parte – și urmărirea penală, examinarea cauzelor penale în instanța de judecată și activitate de prevenire a faptelor infraționale – pe de altă parte¹⁸.



Această concepție asupra obiectului criminalisticii are o importanță distinctă pe două planuri. În primul rând, evidențiază caracterul științific al acestei discipline, deoarece implică cunoașterea unor legi și principii, fie din domeniul natural, fie cu caracter social. În al doilea rând, criminalistica subliniază funcțiile sociale ale acestei științe: funcția de cunoaștere, funcția constructivă și funcția comunicativă¹⁹.

¹⁶ Doraș S., *Criminalistica*. Ed. Cartea Juridică. Chișinău, 2011, p. 17.

¹⁷ Nepote J. *Situation actuelle et tendance d'évolutions de la criminalistique*. În Revista Internațională de Poliție Criminală nr. 384/1983, p. 2.

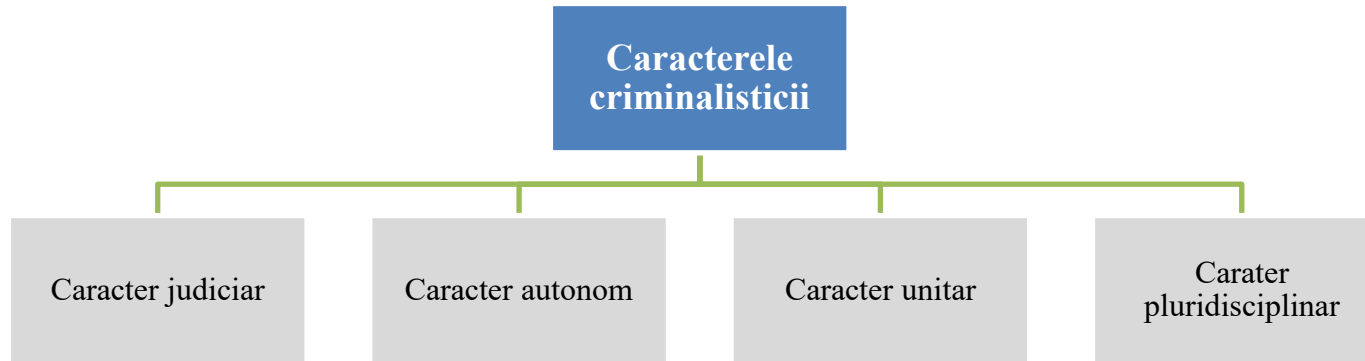
¹⁸ *Криминалистика: Учебник*. / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. 4-е издание, переработанное и дополненное. Ор. cit., p. 47.

¹⁹ Doraș S. Op. cit., p. 8.

Schema nr.1: Direcții de acțiune a obiectului criminalisticii²⁰

Direcții de acțiune a obiectului criminalisticii								
Identificarea cauzelor și condițiilor care au generat sau favorizat comiterea infracțiunilor, în scopul prevenirii acestora	Elaborarea de măsuri și metode specifice pentru prevenirea infracțiunilor	Dezvoltarea și utilizarea de metode și tehnici tehnico-tactice pentru prevenirea comiterii infracțiunilor sau reducerea efectelor acestora	Elaborarea unei metodologii de cercetare a diferitelor tipuri de infracțiuni prin studierea practicii judiciare și valorificarea experienței pozitive a organelor de urmărire penal	Perfecționarea metodologiei de cercetare a diverselor categorii de infracțiuni, cu preponderență a celor ce prezintă un grad ridicat de pericol social și dificultăți în investigare	Dezvoltarea de metode și proceduri tactice pentru efectuarea activităților de urmărire penală necesare în cadrul investigațiilor de infracțiuni	Dezvoltarea și utilizarea de metode și tehnici științifice pentru descoperirea și cercetarea urmelor infracțiunilor create de oameni, instrumente, arme de foc, mijloace de transport și fenomene fizico-chimice, cu scopul de a identifica persoanele sau obiectele care le-au produs	Asigurarea unei operativități și eficiențe sporite în descoperirea și probarea infracțiunilor, precum și în identificarea și prinderea infractorilor	Adaptarea și utilizarea unor metode și tehnici de examinare preluate din alte domenii ale științei, cum ar fi fizica, chimia, medicina legală, psihologia, logică, matematica și informatica, în scopul obținerii de probe pentru identificare în cadrul activității criminalistice

²⁰ Rusu V., Jitariuc V., Op. cit., p. 40; Bercheșan V., Cercetarea penală. Îndrumar complet de cercetare penală. Ed. și Tip. Icar. București, 2002, p. 17; Bercheșan V., Investigarea criminalistică a omorului. Ed. Paralela-45. Pitești, 1998, pp. 61-62; Drăghici C., Iacob A. Dobreanu (Mahmud) R., et. al. Tratat de Tehnică Criminalistică. Ediția a III-a revăzută și adăugită. Ed. Siteh. Craiova, 2018, p. 12; Drăghici C., Lupu M., Tehnica Criminalistică. Ediția a II-a. Ed. Fundația Culturală LIBRA, București, 2004, p. 10.

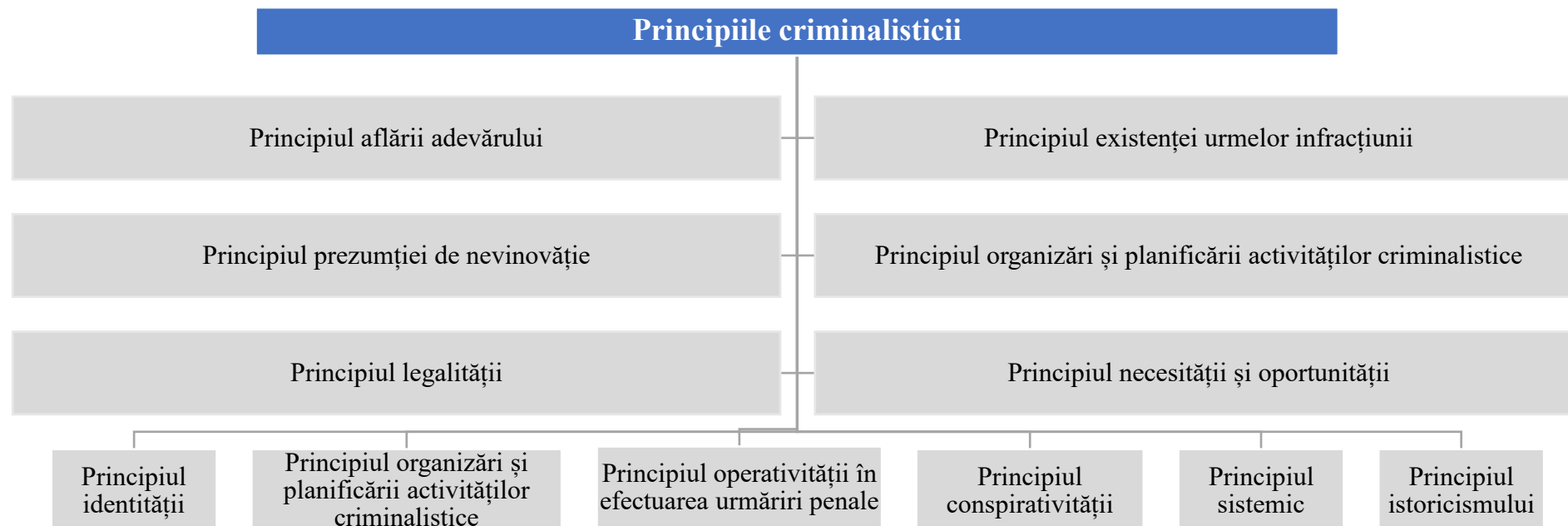
Schema nr.2: Caracterile criminalistici²¹Schema nr.3: Sistemul criminalistici²²

²¹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 41; Stancu E., Tratat de criminalistică. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 30; Drăghici C., Iacob A. Dobreanu (Mahmud) R., et. al. Op. cit., pp. 16-17; Dan N. 20 de ani de expertiză criminalistică la Ministerul Justiției. În culegerea de referate 20 de ani de expertiză criminalistică. București, 1979, p. 8; Suciuc C., Criminalistica. Ed. Didactică și Pedagogică. București, 1972, p. 10; Mircea I. Criminalistica. Ed. Didactică și Pedagogică. București, 1978, p. 6; Golunski S.A. Op. cit., p. 9-13.

²² Криминалистика: Учебник. / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. 4-е издание, переработанное и дополненное. Op. cit., p. 56; Stancu E., Criminalistica. Universitatea din București, 1981, p. 15; Ionescu L., Sandu D. Identificarea criminalistică. Ed. Științifică. București, 1990, p. 11; Moise A. C., Stancu E. Criminalistica. Elemente de tehnică și de tactică a investigării penale. Ed. Universul Juridic. București, 2020, p. 26; Stancu E. Tratat de criminalistică. Ediția a VI-a. Op. cit., pp. 35-36; Suciuc C. Criminalistica. Op. cit., p. 10; Doraș S. Criminalistica. Op. cit., p. 18; Mircea I. Criminalistica. București, 1998. Op. cit., p. 3; Cîrjan L., Tratat de criminalistică. Op. cit., p. 12; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionîtoaie C., et. al. Tratat practic de criminalistică. vol. I. Ed. Serviciul Editorial, Presă și Propagandă în Rândul Populației. București, 1976, p. 15; Golunski S.A. Op. cit., p. 9-13; Gheorghită M. Tratat de Criminalistică. F.E.-P. Tipografia Centrală. Chișinău, 2017, p. 22; Alămoreanu S. Elemente de criminalistică. Ed. Alma Mater. Cluj-Napoca, 2000, pp. 10-11; Зорин Г.А. Теоретические основы криминалистики. Изд. Амалфея. Минск, 2000, с. 22

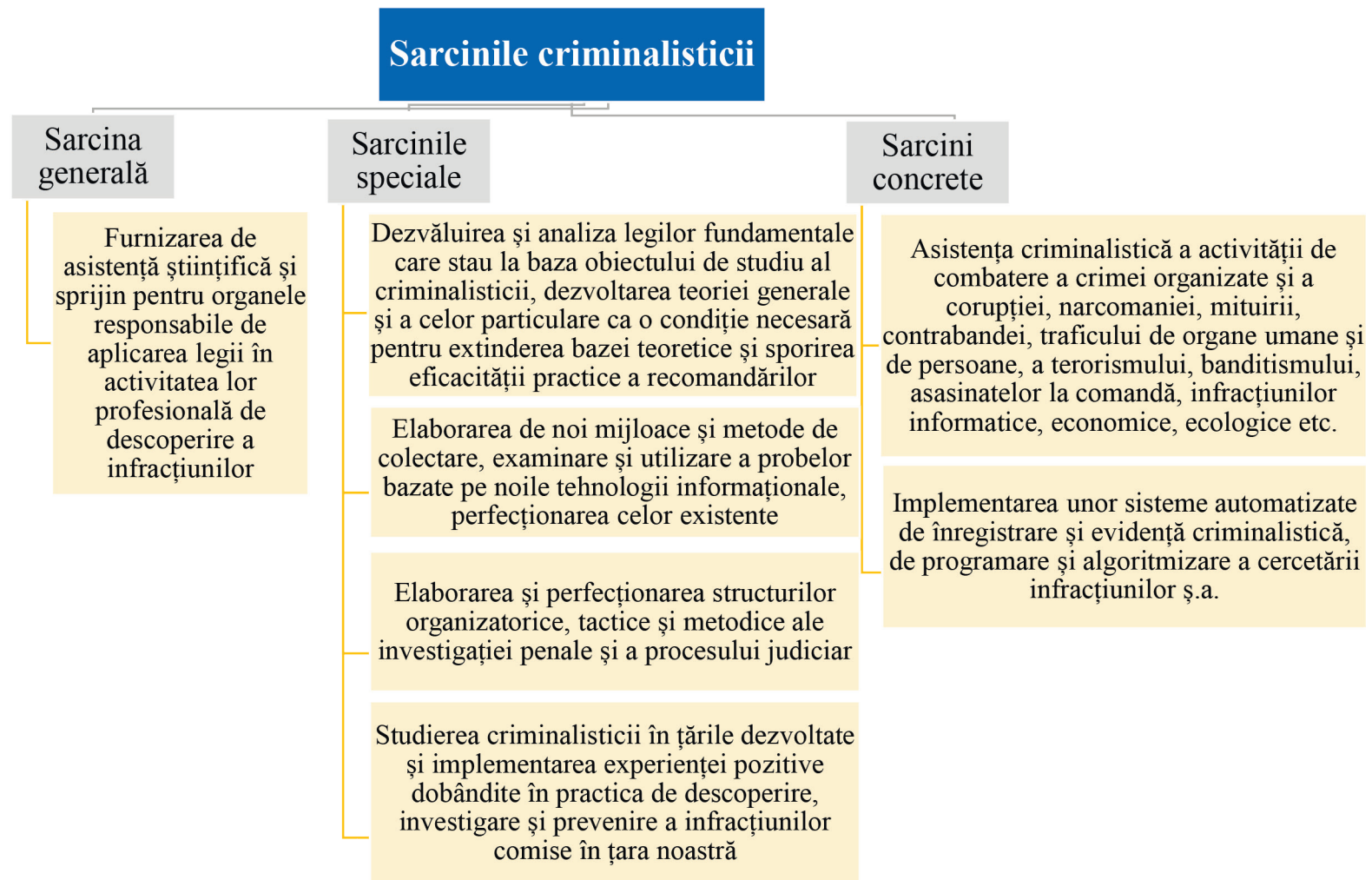
Prin principiile criminalisticii se subînțeleg acele condiții de bază, care determină caracterul gnoseologic al investigațiilor științifice criminalistice, acestea reprezentând una din varietățile de bază a procesului unic al cunoașterii științifice. Or, această poziție ne permite să susținem că, în acest sens, nu există și nici nu pot exista careva principii specifice ale acestui domeniu de cunoaștere, fiind vorba doar despre aplicarea principiilor generale în raport cu perceperea și interpretarea obiectului specific al criminalisticii²³.

Schema nr.4: Principiile criminalisticii²⁴



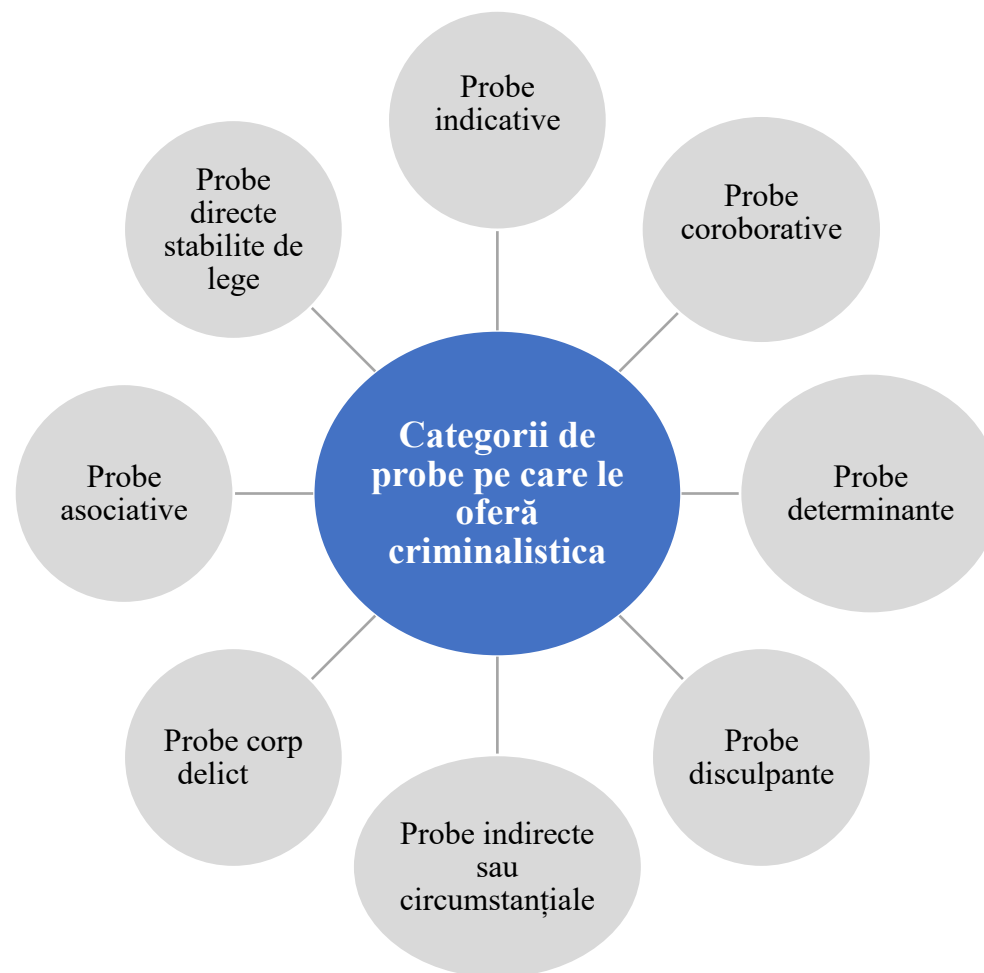
²³ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 46; *Криминалистика: Учебник.* / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. 4-е издание, переработанное и дополненное. Op. cit., p. 68.

²⁴ Doraș S. Op. cit., pp. 35-36; Neagu I. *Drept procesual penal – partea generală. Tratat.* Ed. Global Lex. București, 2006, p. 49; Neagu I., Damaschin M. *Tratat de procedură penală. Partea generală.* Ed. Universul Juridic. București, 2014, p. 64; Volonciu N. *Drept procesual penal. vol. I.*, Ed. Șansa. București, 1993, p. 49; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmud) R., et. al. Op. cit., p. 13; Ceccaldi P.F. Op. cit., p. 2; Stancu Em., *Tratat de Criminalistică. Ediția a VI-a.* Op. cit., p. 39; Ionescu L., Sandu D. Op. cit., pp. 1-2; Gheorghită M. Op. cit., pp. 24-25; Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 38; Constantin I.R. *Unele metode și principii ale Criminalisticii.* În culegerea de referate „Școala românească de criminalistică”. Ministerul de Interne. Institutul de Criminalistică. București, 1975, pp. 69-71; Volonciu N., Op. cit., pp. 71-72; *Криминалистика: Учебник.* / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. 4-е издание, переработанное и дополненное. Op. cit., p. 68;

Schema nr.5: Sarcinile criminalistici²⁵

²⁵ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 52; Криминалистика: Учебник. / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. 4-е издание, переработанное и дополненное. Op. cit., p. 68; Stancu Em. Tratat de Criminalistică. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 29; Golubenco Gh. Op. cit., pp. 108 – 111.

Schema nr.6: Categoriile de probe pe care le oferă criminalistica²⁶

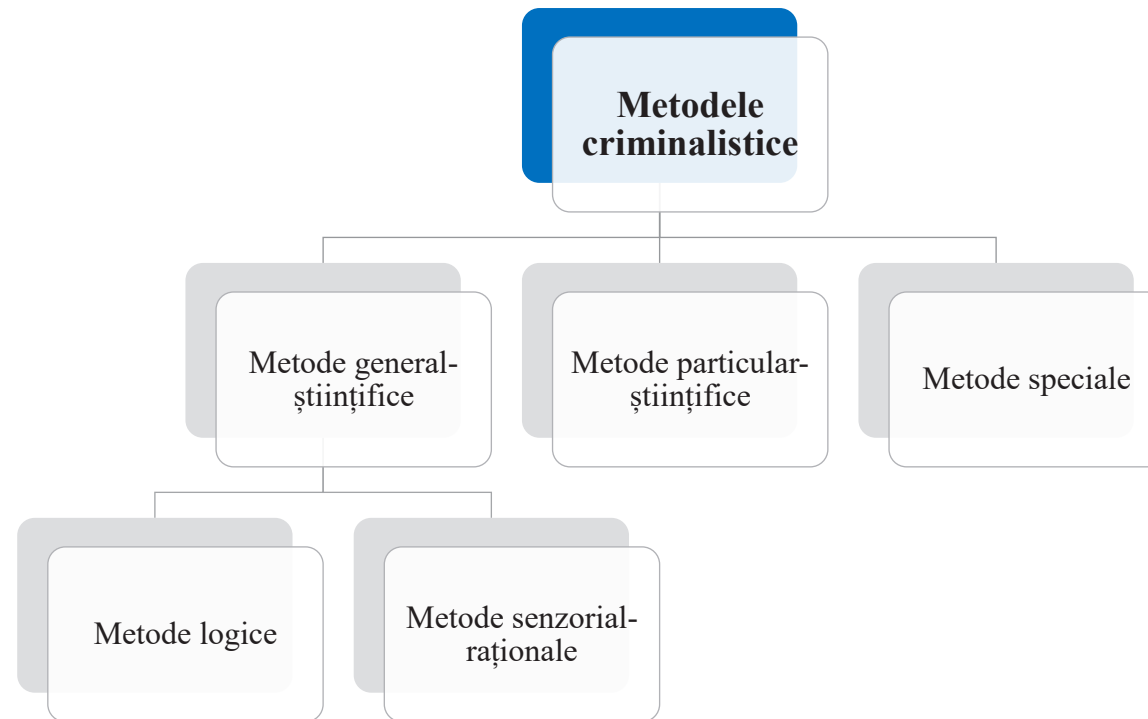


²⁶ Чельцов М. А., Чельцова Н. В. Проведение экспертизы в советском уголовном процессе. ГОСЮРИЗДАТ. М., 1954, с. 9; Mateuț Gh., Tratat de procedură penală. Partea generală. Volumul II. Ed. C. H. Beck. București, 2012, p. 1; Alămoreanu S., Zamfirescu N., Introducere în interpretarea fenomenologică a urmelor. Ed. Alma Mater. Cluj, 2003, p. 18; Удалова Л. Д. Некоторые проблемные вопросы собирания доказательств. În: Криминалистика и судебная экспертиза. Междуведомственный научно-методический сборник. Выпуск 51. Киев, 2003, с. 24; Neagu I., Damaschin M., Tratat de procedură penală. Partea generală. Ediția a III-a, revizuită și adăugită. Ed. Universul Juridic. București, 2020, p. 451; Cîrjan L., Tratat de Criminalistică. Op. cit., p. 15; Barry A.J.F., Svenson A., Wendel O., Techniques of crime scene investigation. Edition – 9th, Ed. Taylor & Francis Group. Milton, 2022, p. 67; Ionescu L., Sandu D. Op. cit., pp. 12-14; Theodoru Gr., Chiș I.P., Tratat de drept procesual penal. Ediția a 4-a. Ed. Hamangiu. București, 2020, p. 368-369.

Criminalistica oferă metode științifice prin care sunt aflate, verificate și clarificate o serie de date necesare descoperirii infracțiunilor, identificării infractorului și administrării probelor într-o cauză penală. Nu în zadar fostul Secretar general al O.I.P.C. – INTERPOL, o denumea „arta și tehnica investigațiilor penale”²⁷.

Metoda, în sensul său cel mai amplu, se referă la modul în care percepem, asimilăm și transformăm realitatea din jurul nostru. Aceasta reprezintă o modalitate de a cunoaște și de a rezolva diverse sarcini. În accepție criminalistică, „metodele criminalistici reprezintă procesele de formare a cunoștințelor criminalistice, precum și ansamblul de operații, procedee inerente activității de descoperire și cercetare a infracțiunilor”²⁸.

Schema nr.7: Metodele criminalistice²⁹



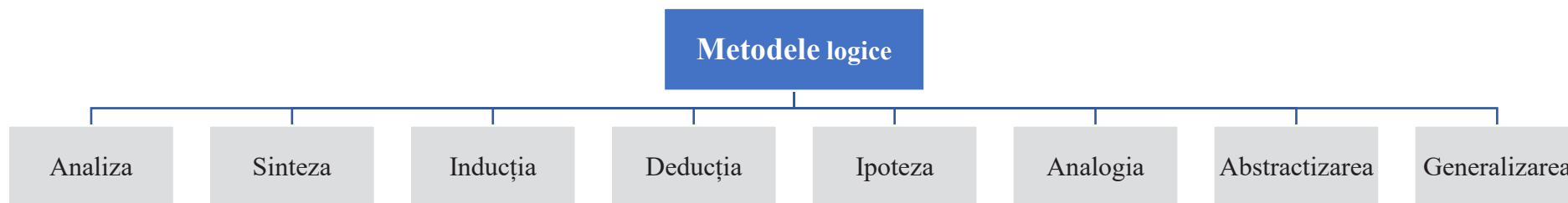
²⁷ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 58; Drăghici C., Iacob A. Dobreanu (Mahmud) R. et. al. Op. cit., p. 12; Nepote J. *Situation actuelle et tendance d'évolutions de la criminalistique*. În Revista Internațională de Poliție Criminală nr. 384/1983, p. 2.

²⁸ Ibidem, p. 58; Golubenco Gh. Op. cit., p. 112.

²⁹ Криминалистика: Учебник для вузов. Ответственный редактор, профессор Н. П. Яблоков. Изд. БЕК. М., 1997, с. 57-70; Gheorghică M. Op. cit., pp. 27-38; Doraș S. Op. cit., pp. 24-32;

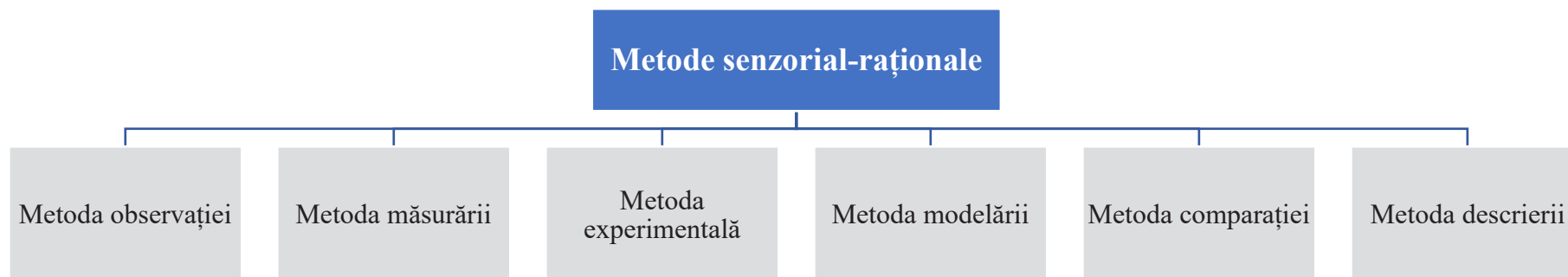
Logica³⁰, fiind o știință a demonstrației, al cărei obiect este stabilirea condițiilor corectitudinii gândirii, a formelor și a legilor generale ale raționării corecte, include următoarele metode de cercetare și raționament: analiza și sinteza; inducția și deducția; ipoteza; analogia; abstractizarea și generalizarea³¹.

Schema nr.7.1: Metodele logice



Metodele general-științifice care au ca suport folosirea organelor senzoriale și de rațiune ale omului sunt acelea care în a căror sferă de aplicare se regăsesc practic toate domeniile științei și varietățile activității practice. În același timp, folosirea lor în unele domenii concrete ale științei sau în diverse sfere ale activității umane are propriul specific, determinat, pe de o parte, de obiectul cunoașterii, iar pe de altă parte – de sarcinile și condițiile procesului de cunoaștere³².

Schema nr.7.2: Metode senzorial-raționale

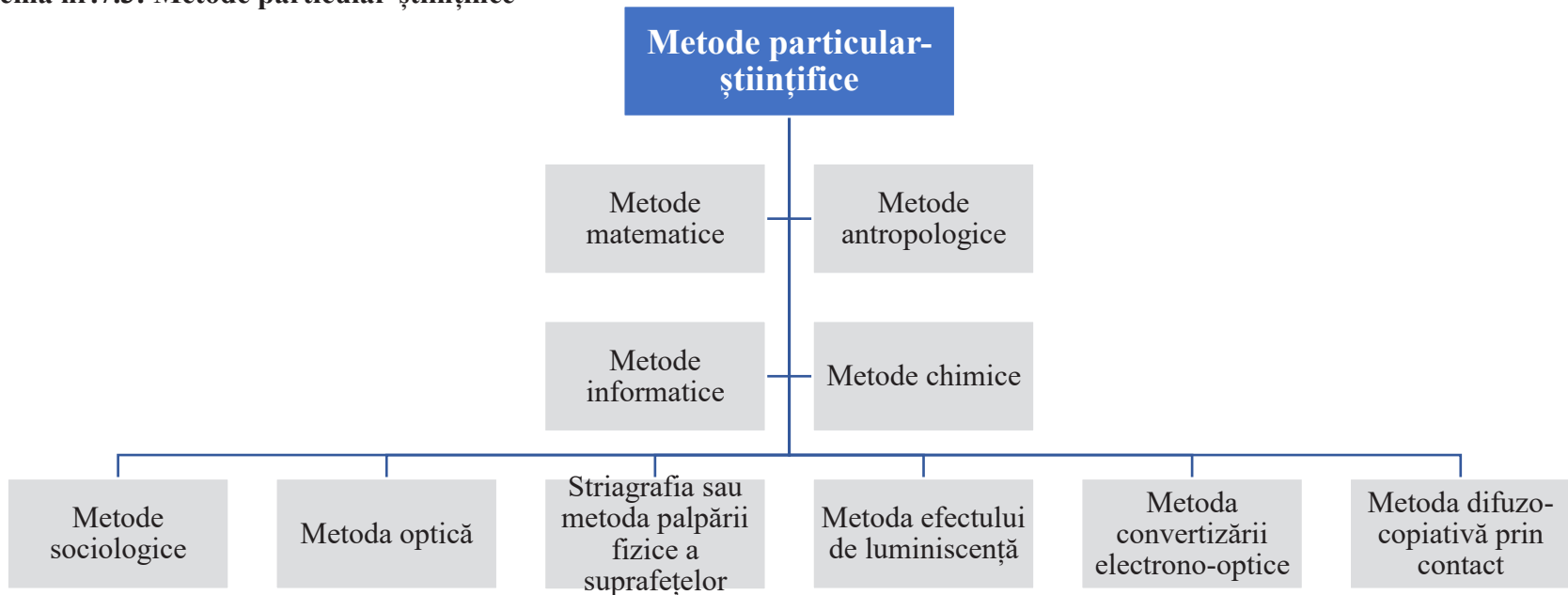


³⁰ Dicționar Explicativ Ilustrat al Limbii Române, Ed. Arc&Gunivas. Italia, 2007, p. 1060.

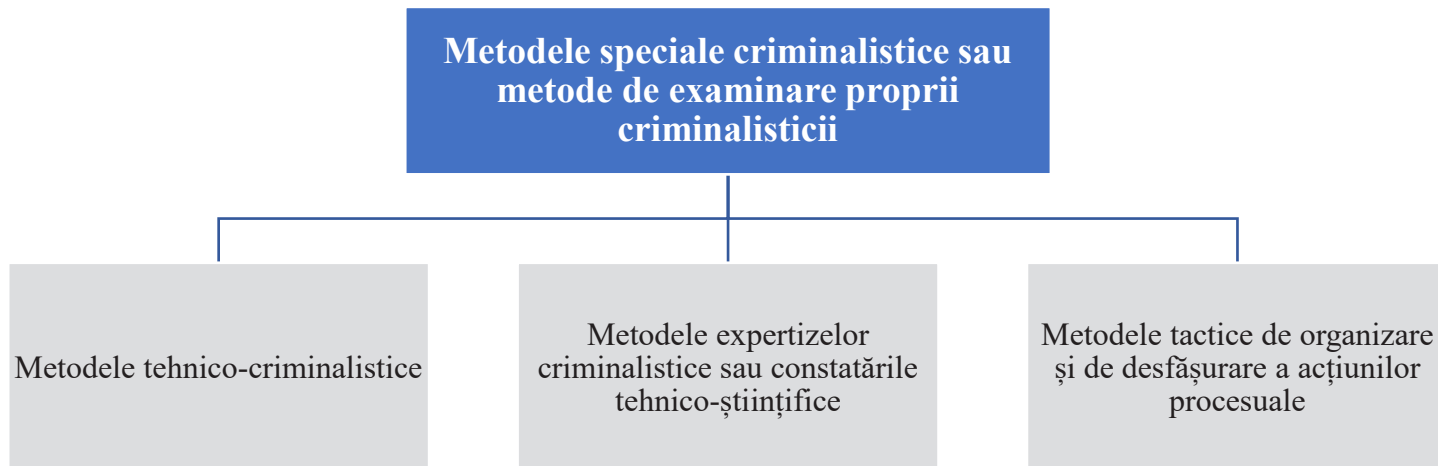
³¹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 59.

³² *Криминалистика: Учебник для вузов*. Ответственный редактор, профессор Н. П. Яблоков. Op. cit., p. 61.

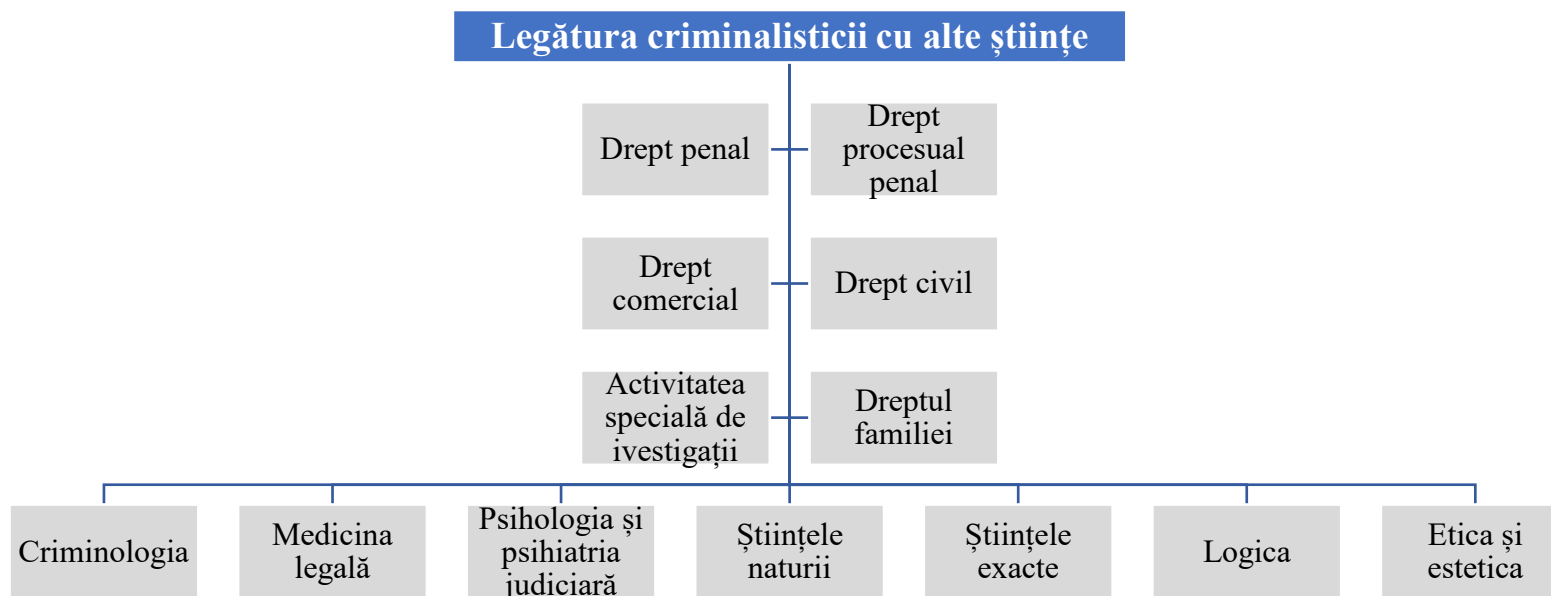
Schema nr.7.3: Metode particular-științifice



Schema nr.7.4: Metodele speciale criminalistice sau metode de examinare proprii criminalisticii



Schema nr.8: Legătura criminalisticii cu alte științe³³



³³ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 69; Криминалистика: Учебник для вузов. Ответственный редактор, профессор Н. П. Яблоков. Op. cit., p. 69-70; Gheorghîță M. Op. cit., p. 38; Groza I. L., Astărăstoiaie V., Introducere în medicina legală pentru juriști. Ed. C.H. BECK. București, 2007, p. 3; Судебная психиатрия: Учебник. / Под редакцией проф. А. С. Дмитриева и проф. Т. В. Клименко. Изд. Юристъ. М., 1998, с. 8; Шиханцов Г. Г. Юридическая психология. Изд. Зерцало. М., 1998, с. 3; Stancu Em., Investigarea științifică a infracțiunilor – Curs de criminalistică pentru învățământul juridic universitar și postuniversitar. Partea I. București, 1986, p. 13; Popescu S.-I., Caracterul criminalisticii, rolul ei în sistemul științelor juridice și tendințe actuale de dezvoltare. În: Revista Română de Criminalistică, Nr. 2, iunie 2023, Vol. XXIV, p. 169.

TEMA 2 IDENTIFICAREA ȘI DIAGNOSTICA CRIMINALISTICĂ

Identificarea judiciară constituie o activitate indisolubil legată de împlinirea actului de justiție și de prevenire a fenomenelor anti-sociale. Descoperirea infractorilor, identificarea recidiviștilor, probarea comiterii unor fapte penale și a vinovăției, determinarea împrejurărilor în care s-au produs, precum și a altor situații, reclamă în mod necesar stabilirea identității persoanelor și obiectelor.

Principala modalitate de a se ajunge la identitatea judiciară o reprezintă identificarea criminalistică. Ea ne apare nu numai ca un mijloc, dar și ca o premisă a identificării judiciare³⁴.

Identificarea criminalistică reprezintă una din teoriile de bază, fundamentale, elaborate de teoria criminalisticii, ea având importanță nu doar pentru toate compartimentele acestei științe, dar și pentru aplicarea largă în activitatea practică de urmărire penală, operativ-investigativă, judiciară și de efectuare a expertizelor judiciare³⁵.

Cuvintele „identificare”, „identic” și „identitate” au origini latinești, provenind din termenii „identificare” (același), „identicus” (același) și „identitos” (identitate). Noțiunea de identic (de la „idem” = același, „la fel”, „tot așa”) este utilizată în următoarele sensuri:

a) se referă la ceea ce este unic, indiferent de denumirea utilizată;

b) descrie o ființă (o persoană) care este „aceeași” sau „identică doar cu ea însăși” în diverse ipostaze ale existenței sale, indiferent de modificările ce pot apărea în timp; c) Se referă la două sau mai multe obiecte de gândire care, privite din punct de vedere numeric, sunt considerate a avea exact aceleași cantități sau proprietăți³⁶.

Identitatea este caracterul a ceea ce este identic (unic) sau „proprietatea unui obiect de a fi și a rămâne cel puțin un anumit timp ceea ce este, calitatea sa de a-și păstra un anumit timp caracterele fundamentale”³⁷.

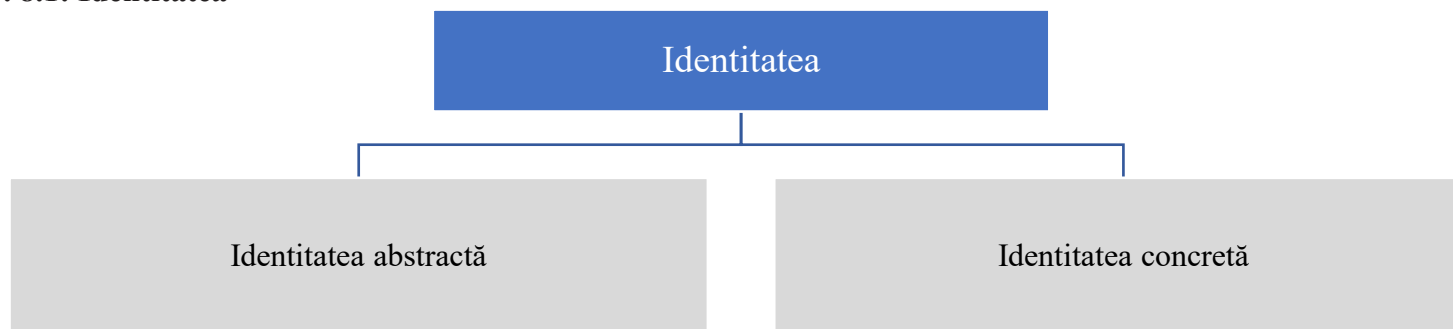
³⁴ Ionescu L., Sandu D., *Identificarea criminalistică*. Ediția 2. Ed. C. H. BECK. București, 2011, p. 1.

³⁵ Драпкин Л. Я., Карагодин В. Н. Криминалистика. Учебник. Изд. ПРОСПЕКТ. М., 2007, с. 22.

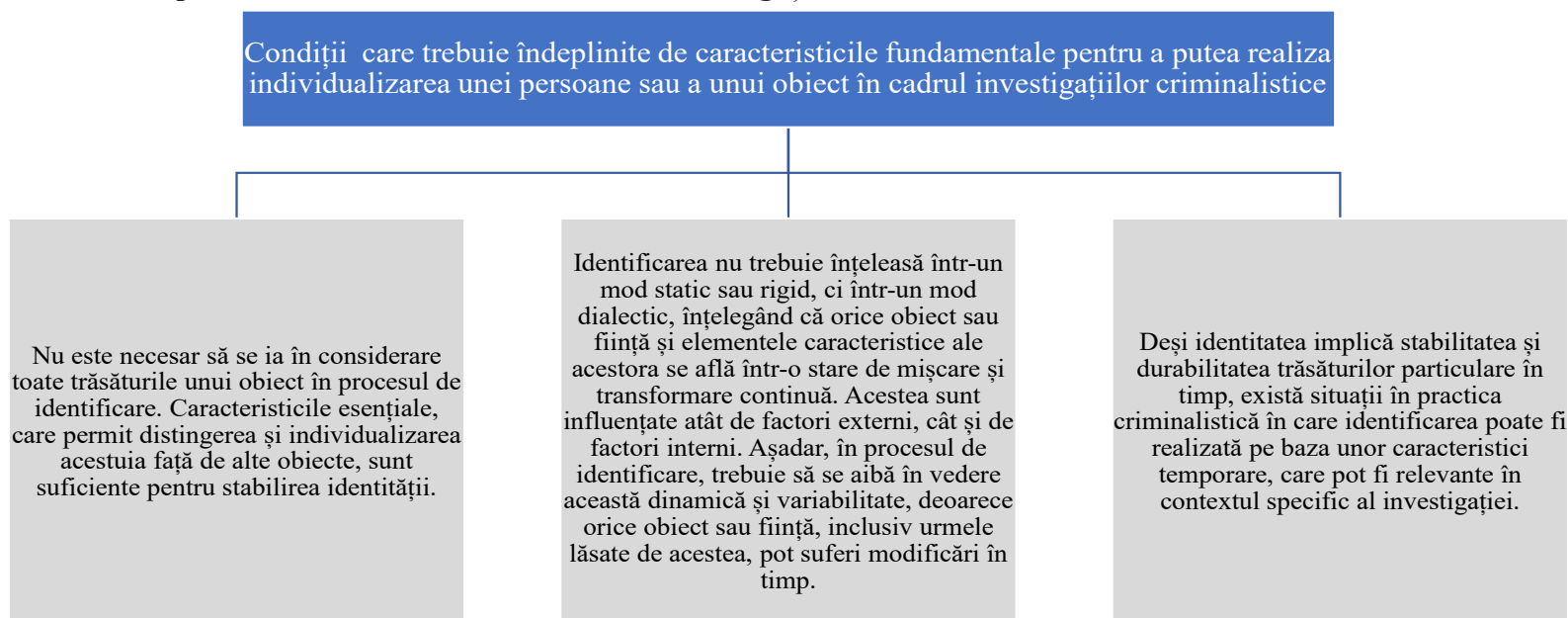
³⁶ Cîrjan L., *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 138; Lalande A., *Vocabulaire technique et critique de Philosophie*. Presses Universitaires de France. ed. a 12-a. Paris, 1970, p. 454; Ionescu L., Sandu D. *Identificarea criminalistică*. București, 2011, p. 38.

³⁷ Ionescu L., Sandu D. *Identificarea criminalistică*. București, 1990. Op. cit., p. 49; Colectiv. *Dicționar de filosofie*. Ed. Politică. București, 1978, p. 341.

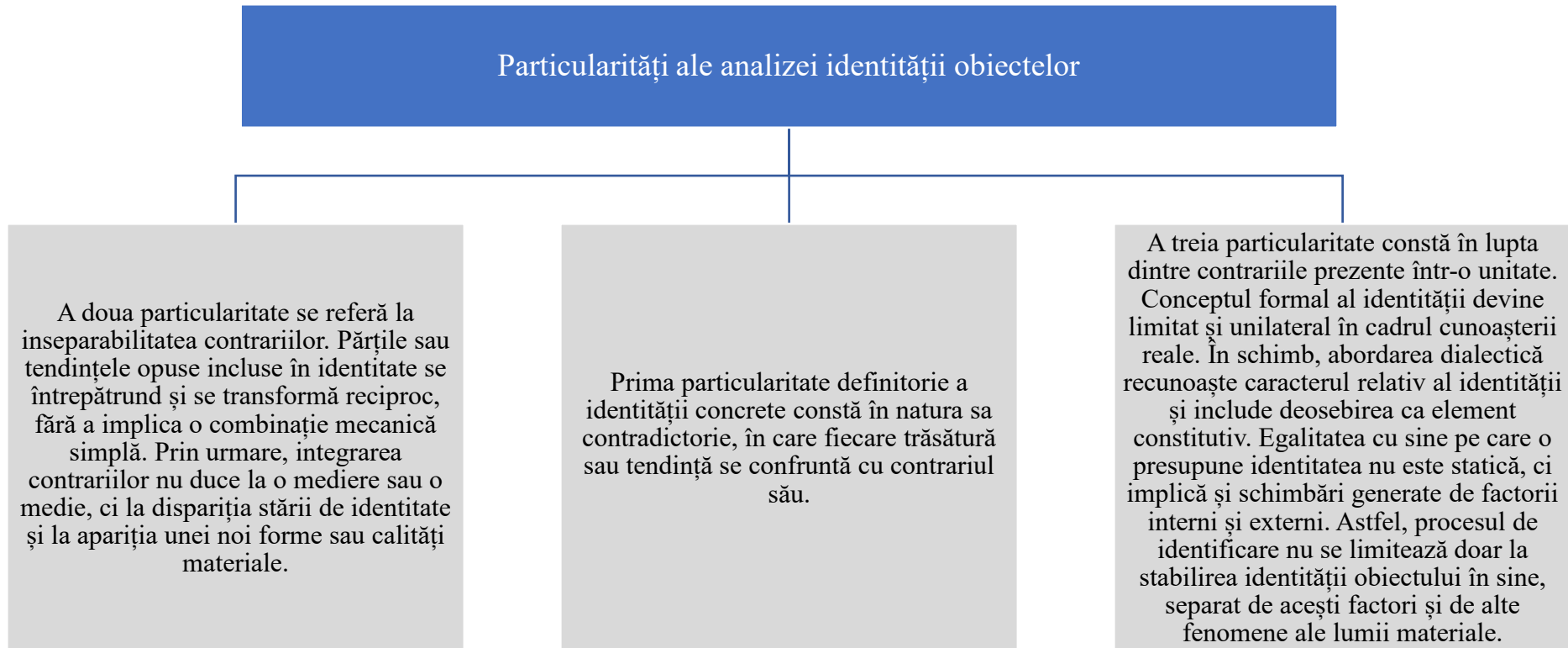
Schema nr. 8.1: Identitatea



Schema nr. 9: Condiții³⁸ care trebuie îndeplinite de caracteristicile fundamentale pentru a putea realiza individualizarea unei persoane sau a unui obiect în cadrul investigațiilor criminalistice

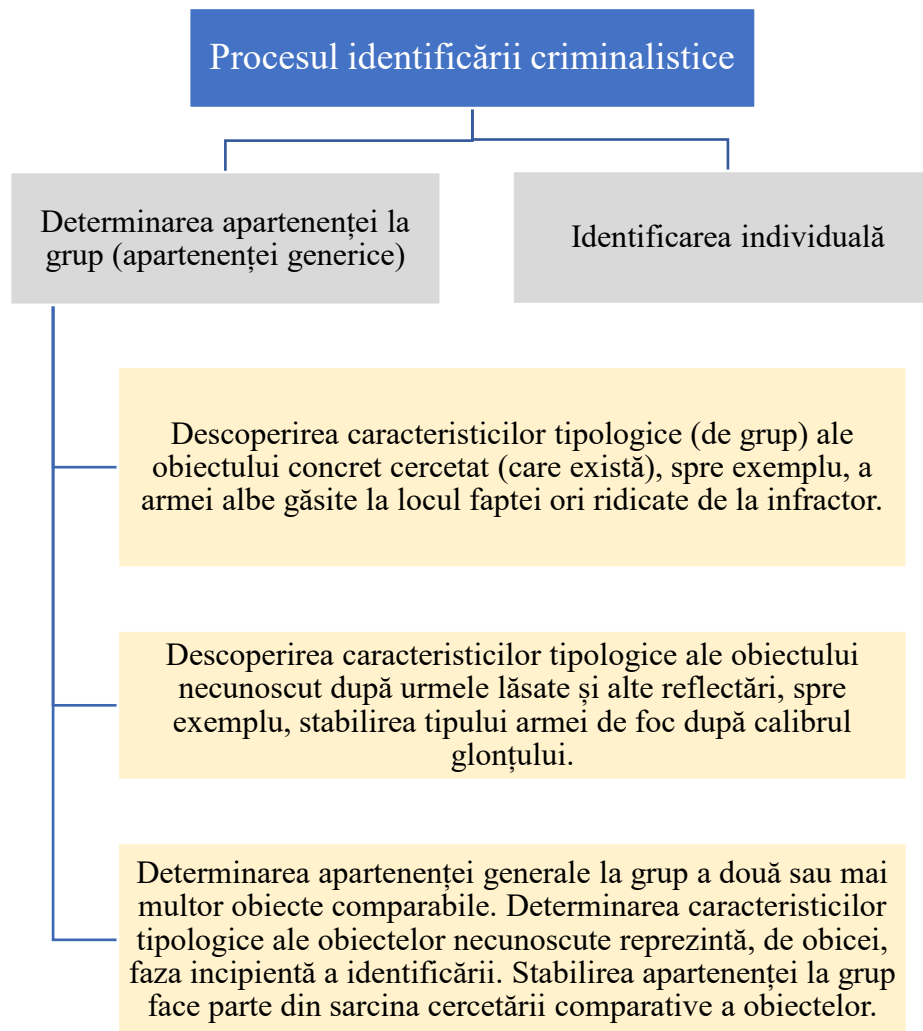


³⁸ Stancu E., *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 46; Pasescu N., Culcea D., *Posibilități de identificare traseologică a obiectelor pe baza unor caracteristici temporare*. În lucrarea 20 de ani de expertiză criminalistică, pp. 171-172; Thornton J.I. *La doctrine de la dissimilitude unique dans l'identification dactyloscopique*. R.I.P.C. Nr. 306. Martie 1977, pp. 89-95.

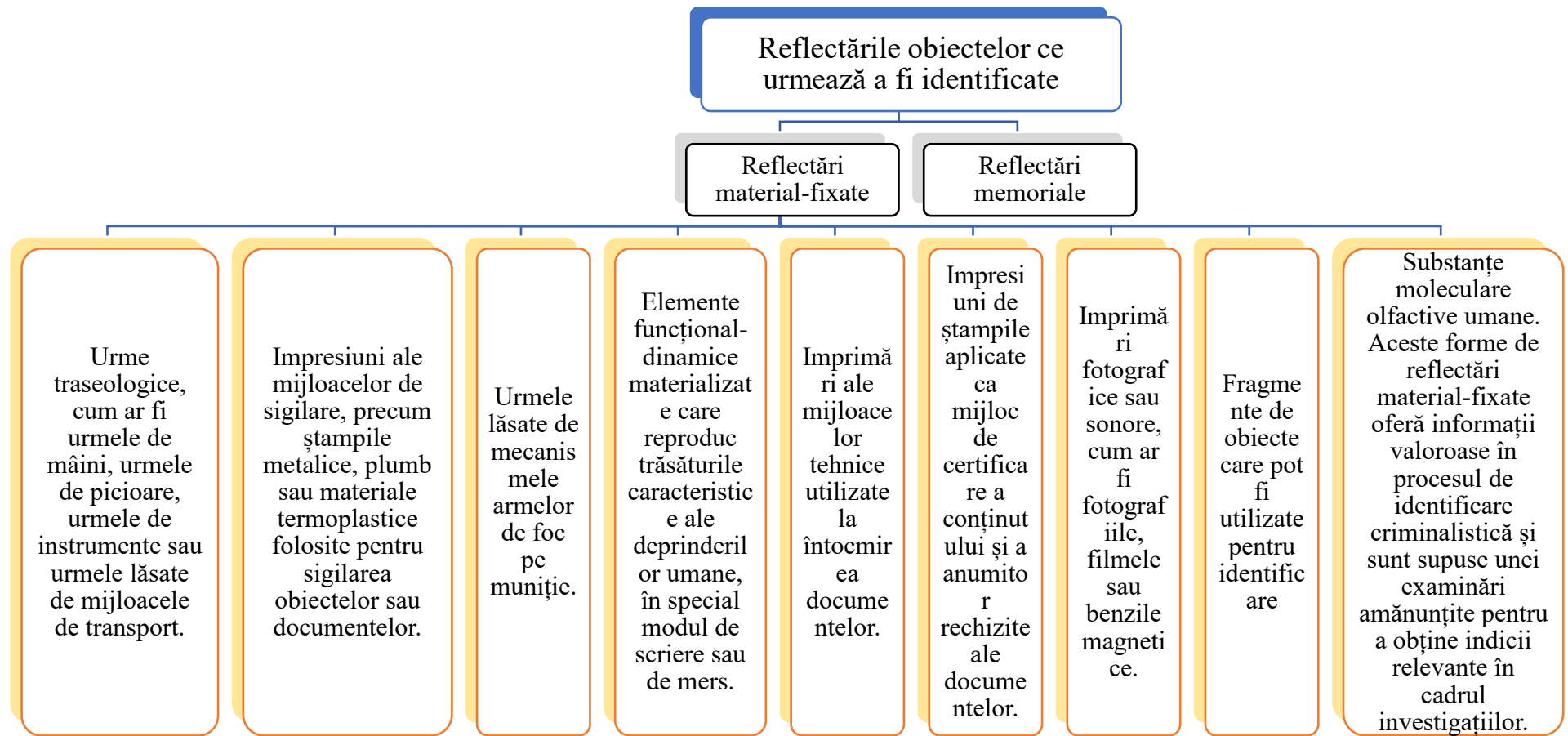
Schema nr.10: Particularități ale analizei identității obiectelor³⁹

³⁹ Ionescu L., Sandu D. *Identificarea criminalistică*. București, 1990. Op. cit., p. 50..

Schema nr.11: Procesul identificării criminalistice⁴⁰

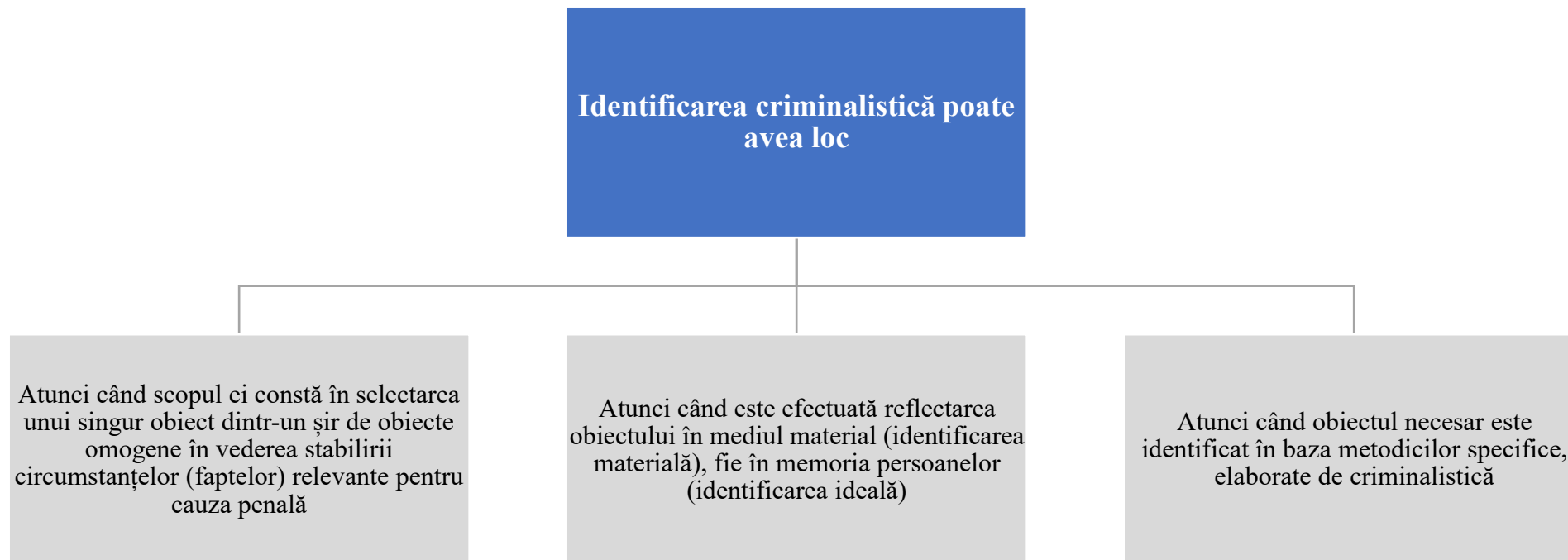


⁴⁰ Gheorghiu M. Op. cit., p. 108-109.

Schema nr.12: Reflectările obiectelor ce urmează a fi identificate⁴¹⁴¹ Doraș S. Op. cit., p. 45.

Identificarea unor persoane sau obiecte, privită în sensul cel mai larg – proprie tuturor domeniilor științei – reprezintă elementul definitiv al investigării criminalistice. Prin rezonanța sa practică, acest proces deține un loc bine conturat, de maximă importanță în ansamblul cercetărilor criminalistice⁴². Pe bună dreptate se afirmă că identificarea reprezintă problema centrală a investigărilor criminalistice deci și în domeniul identificării criminalistice⁴³.

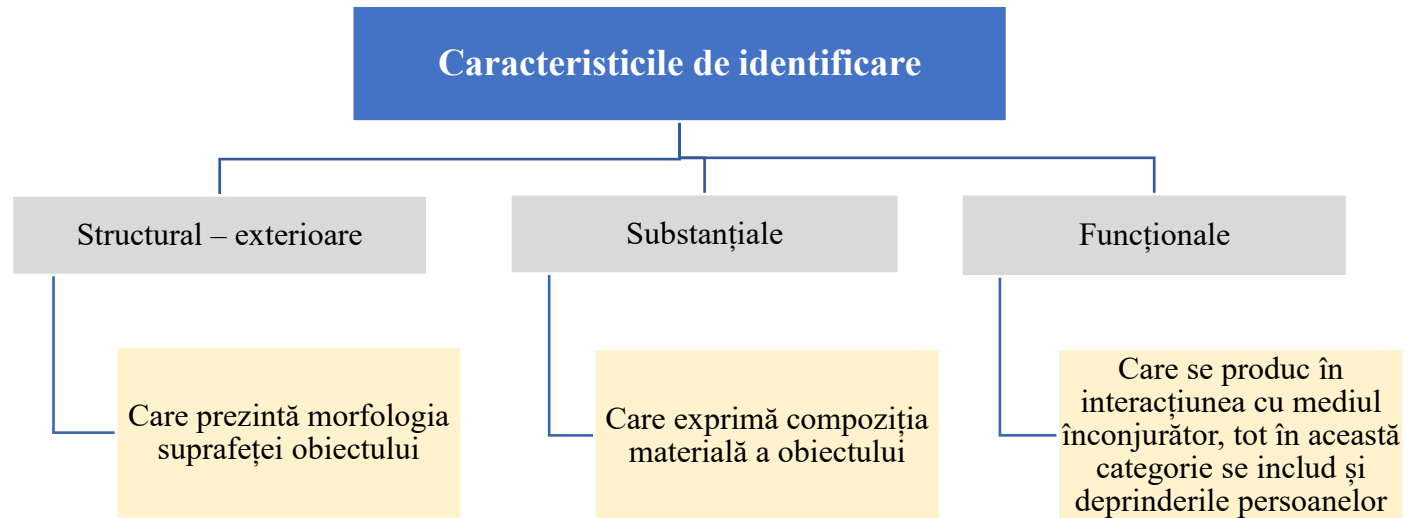
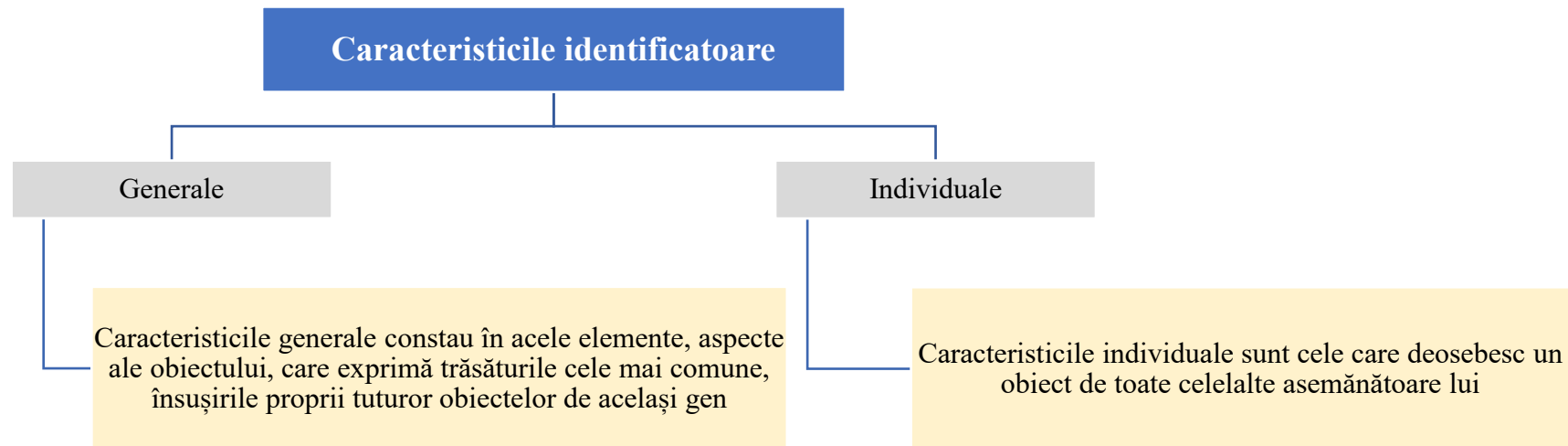
Schema nr.13: Identificarea criminalistică poate avea loc⁴⁴



⁴² Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 87; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et al. Op. cit., p. 22; Stancu E., *Criminalistică*. Vol. I. Ed. Actami. București, 1999, p. 37.

⁴³ Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op cit., p. 22; Kirk Paul L., *Crime Investigation, Physical Evidence and the Police Laboratory – Interscience*. New York, 1966, p. 12.

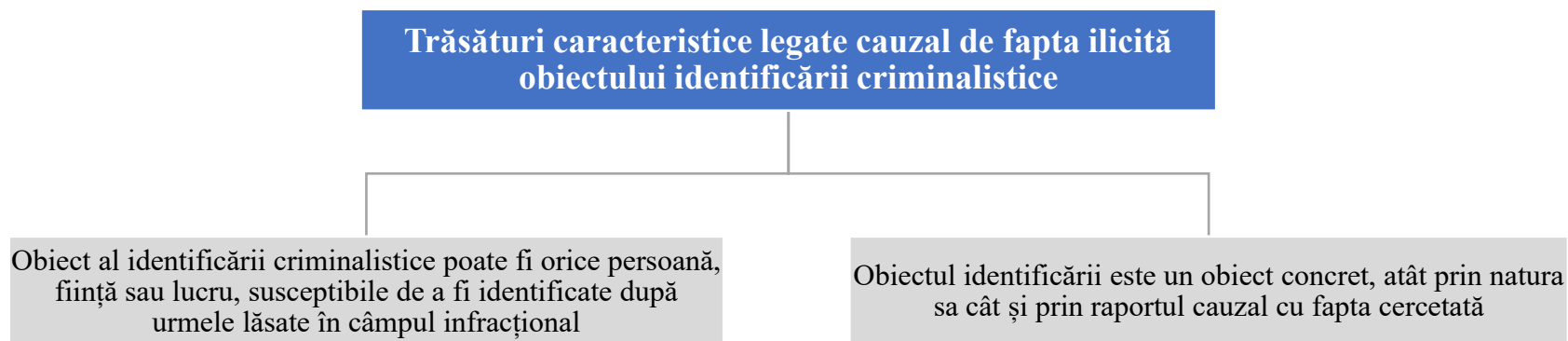
⁴⁴ Драпкин Л. Я., Карагодин В. Н. Op. cit., p. 23; Колмаков В. Криминалистическая идентификация как способ доказывания в уголовном и гражданском судопроизводстве. Криминалистика и судебная экспертиза. Киев, 1966, с. 93; Сегай М. Методология судебной идентификации. Киев, 1970, с. 23.

Schema nr.14: Caracteristicile de identificare⁴⁵Schema nr.15: Caracteristicile identificatoare⁴⁶

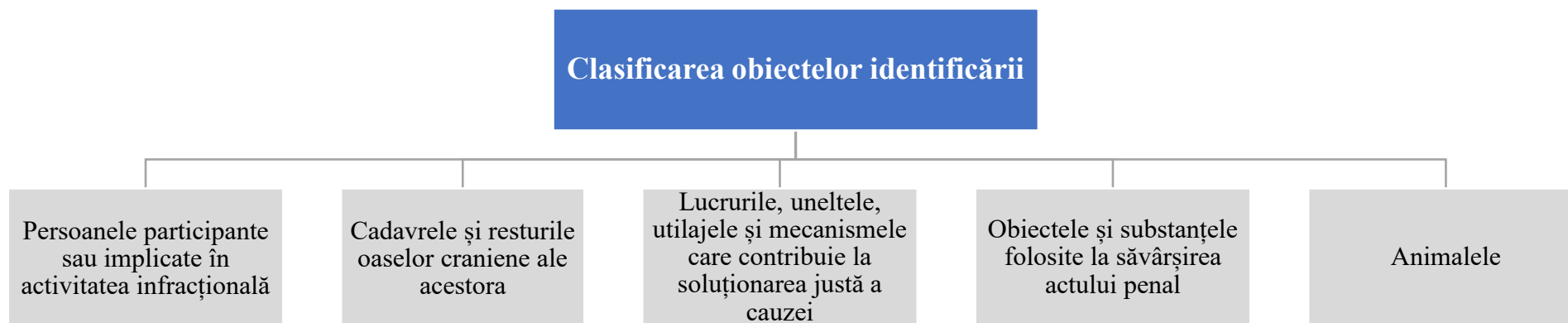
⁴⁵ Cîrjan L. Tratat de criminalistică. Op. cit., p. 143; Ionescu L., Sandu D. Op. cit., p. 95.

⁴⁶ Golunski S.A. Op. cit., p. 26; Ionescu L., Sandu D. Op. cit., p. 97.

Schema nr.16: Trăsături caracteristice legate cauzal de fapta ilicită obiectului identificării criminalistice⁴⁷

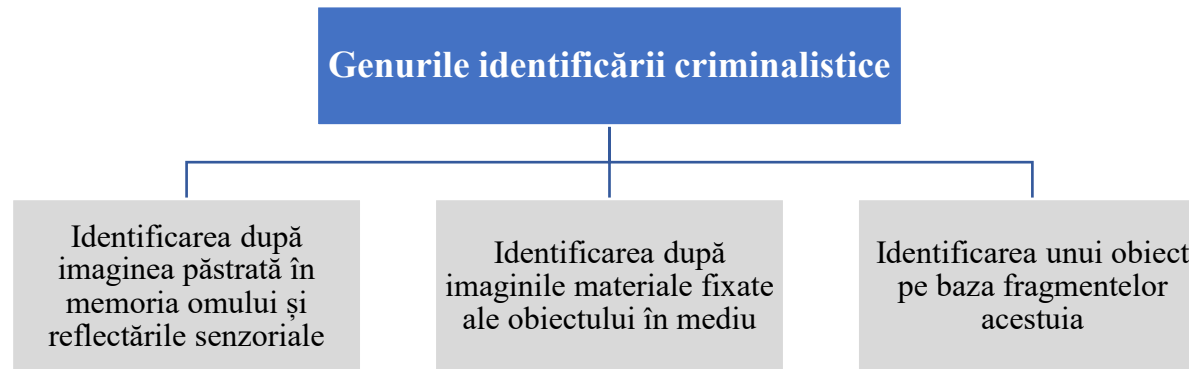
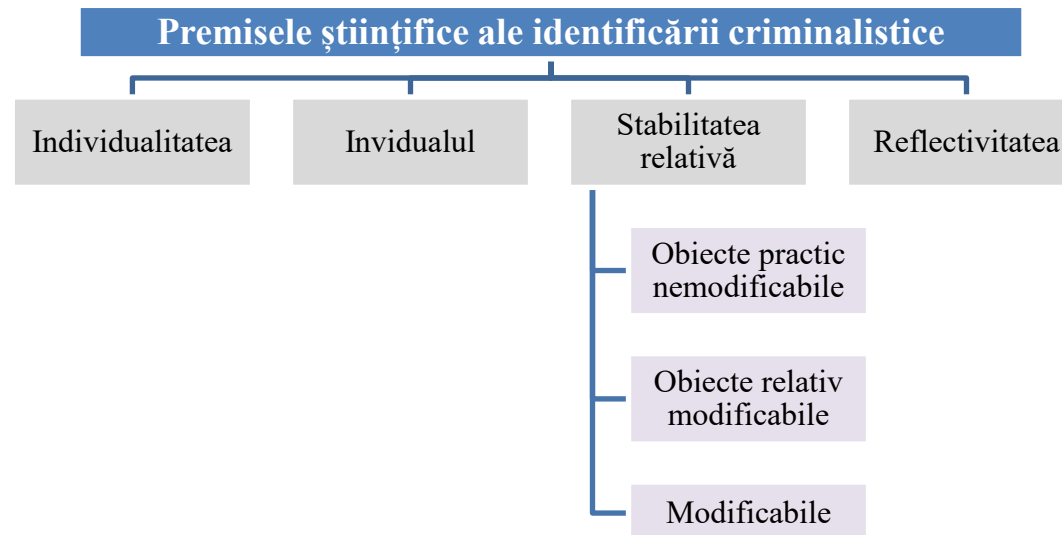


Schema nr.17: Clasificarea obiectelor identificării⁴⁸



⁴⁷ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 92; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 140; Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. II. Serviciul Editorial. București, 1978, p. 11; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 47; Moise C. A., Stancu E. Op. cit., p. 44; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 140; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ed. Actami. București, 2001, p. 11; Potapov S.M. *Introducere în criminalistică*. Moscova, 1949, p. 1; Geza K. *Cercetarea de identificare a urmelor în procedura penală*. Budapesta, 1965, pp. 20-21; Stelzer Eh. *Teoria și metodologia criminalistică generală*. Ed. Științifică Germană. Berlin, 1977., p. 20-21.

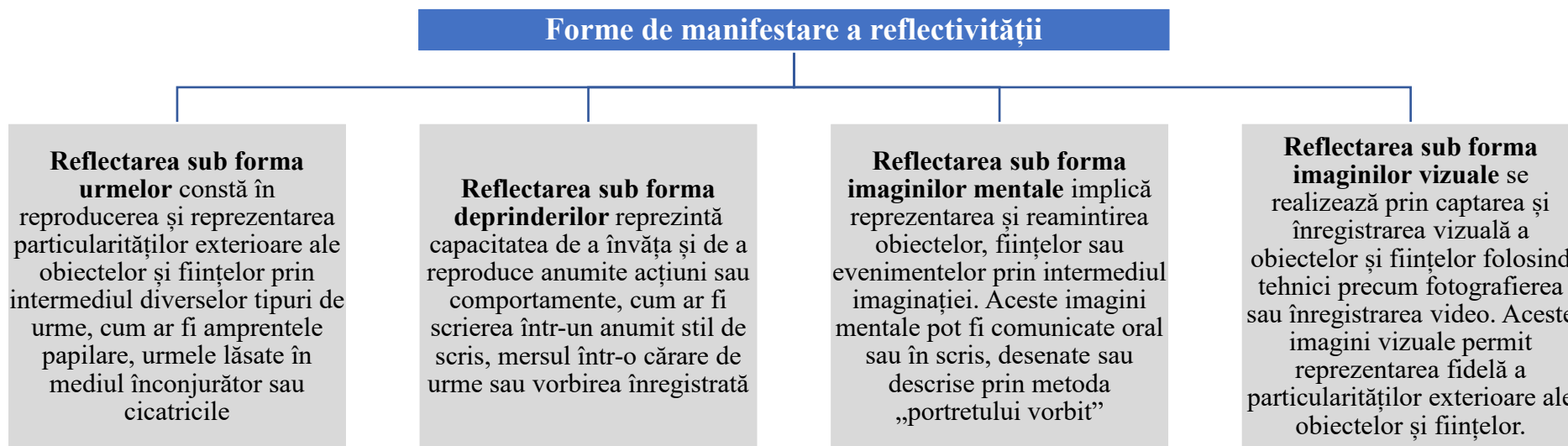
⁴⁸ Doraș S. Op. cit., p. 51; Gheorghiuță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 117-118.

Schema nr.18: Genurile identificării criminalistice⁴⁹Schema nr.19: Premisele științifice ale identificării criminalistice⁵⁰

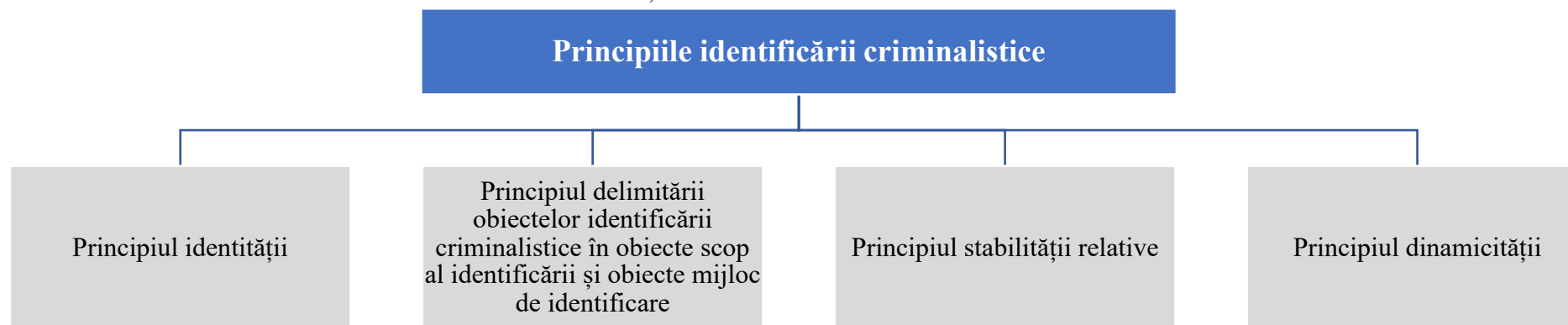
⁴⁹ Ciopraga A., Iacobuță I. Op. cit., p. 14; Mircea I. *Criminalistica. București, 1998.* Op. cit., p. 13; Gheorghîță M. *Tratat de criminalistică.* Op. cit., p. 122; Doraș S. Op. cit., p. 48; Ionescu L., Sandu D. Op. cit., p. 71.

⁵⁰ Gheorghîță M. *Tratat de criminalistică.* Op. cit., p. 111; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., p. 23; Ionescu L., Sandu D. Op. cit., p. 62; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică.* Op. cit., p. 144; Ionescu L. *Criminalistica. Note de curs.* Op. cit., pp. 111-112; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică.* Ed. SITEH. Craiova, 2009, p. 24; Doraș S. Op. cit., p. 45.

Schema nr.19.1: Procesul de delimitare a individualului⁵¹



Schema nr.19.2: Forme de manifestare a reflectivității⁵²



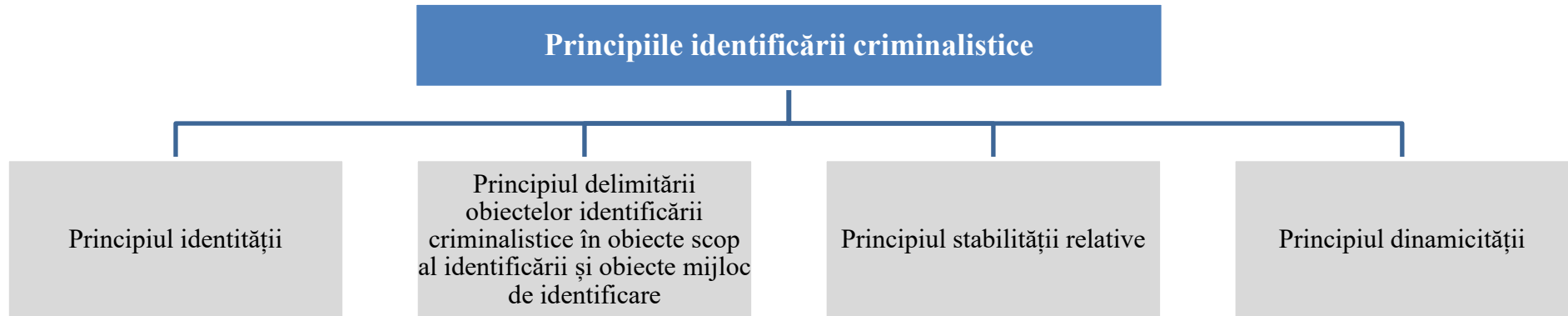
Obținerea de rezultate care să contribuie eficient la justa soluționare a cauzelor, pe calea identificării, presupune respectarea unor principii și metode de lucru științific elaborate de teoria identificării criminalistice care oferă acestei activități un caracter științific indiscutabil, iar rezultatele ob-

⁵¹ Ionescu L., Sandu D. Op. cit., p. 64; Gheorghîță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 116.

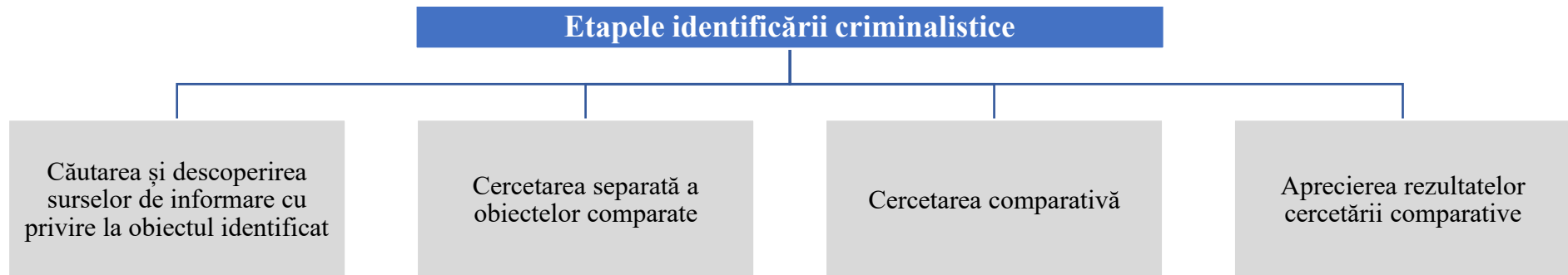
⁵² Gheorghîță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 117; Ionescu L., Sandu D. Op. cit., p. 68.

ținute servesc în mod obișnuit la aflarea adevărului în cadrul procesului penal. Coordonatele științifice ale identificării nu trebuie să fie confundate cu principiile fundamentale ale Criminalisticii, care sunt aplicate în mod absolut în întreaga activitate criminalistică, inclusiv în procesul de identificare⁵³.

Schema nr.20: Principiile identificării criminalistice⁵⁴



Schema nr.21: Etapele identificării criminalistice⁵⁵

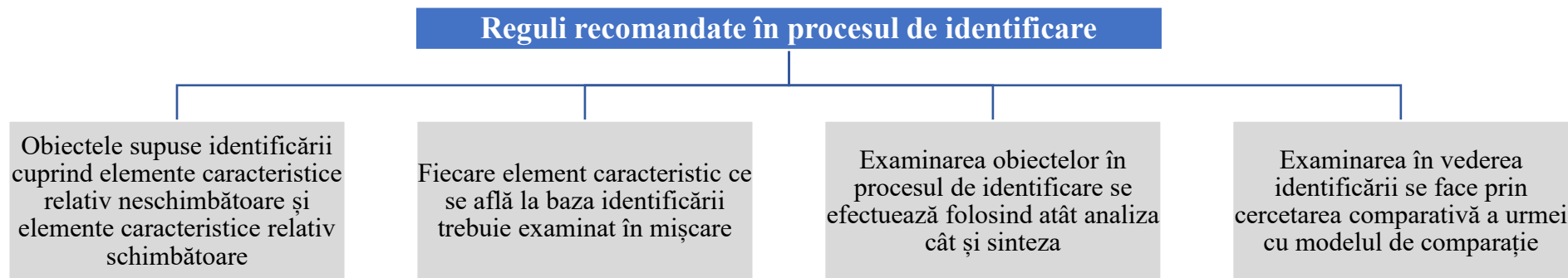


⁵³ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 105-106; Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., p. 12; Stancu E. *Criminalistica*. Ed. Didactică și Pedagogică. București, 1994, p. 50.

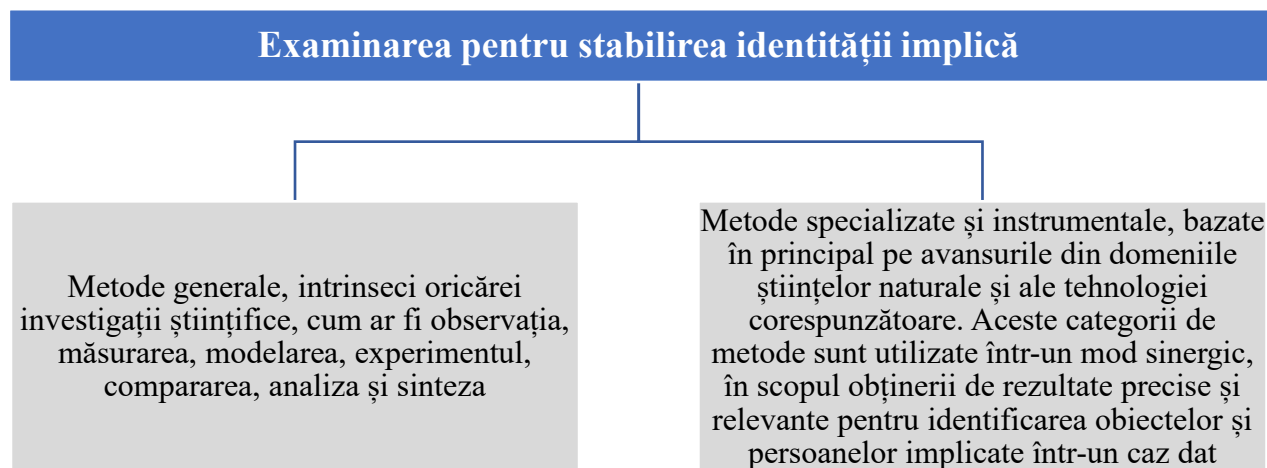
⁵⁴ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 17; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 48; Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., p. 12; Gheorghiuță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 111; Cîrjan L. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Op. cit., p. 68; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 26; Doraș S. Op. cit., p. 57; Ionescu L., Sandu D. Op. cit., p. 91; Пантелеев И. *Криминалистика*. Москва, 1993, p. 53.

⁵⁵ Moise A.C., Stancu E. Op. cit., p. 45; Gheorghiuță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 123; Ionescu L., Sandu D. Op. cit., pp. 58-59; Драпкин Л. Я., Карагодин В. Н. Op. cit., p. 28-29; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 19; Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., p. 13; Ionescu L., Sandu D. Op. cit., p. 102.

Schema nr.22: Reguli recomandate în procesul de identificare⁵⁶

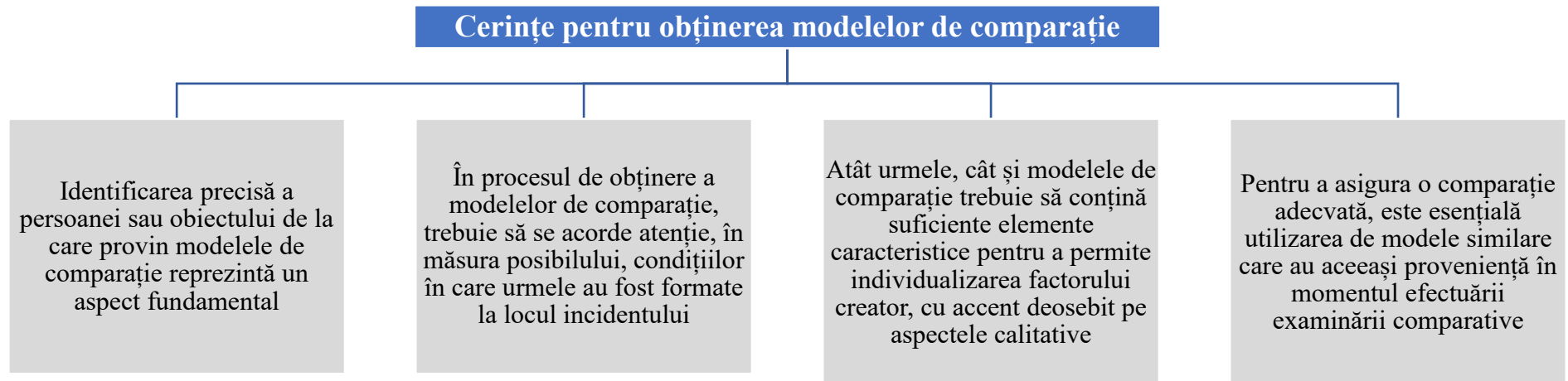
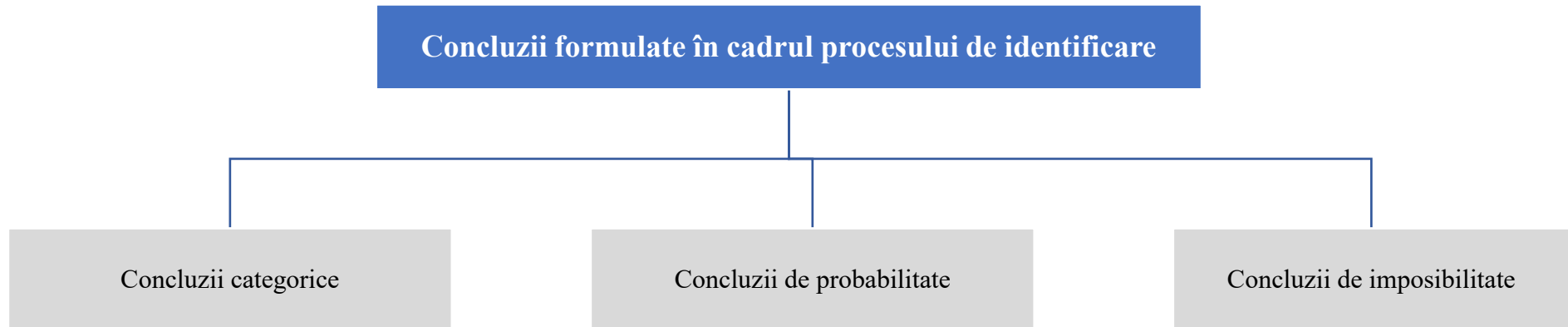


Schema nr.23: Examinarea pentru stabilirea identității implică⁵⁷



⁵⁶ Aionîtoaie C., Berchesan V., Butoi T., et. al. Op. cit., p. 232; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Ed. Fundației „Chemarea”. Iași, 1997, p. 341; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 140-141.

⁵⁷ Doraș S. Op. cit., p. 59.

Schema nr.24: Cerințe pentru obținerea modelelor de comparație⁵⁸Schema nr.25: Concluzii formulate în cadrul procesului de identificare⁵⁹

⁵⁸ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 53; Suciuc C. Op. cit., p. 21; Ionescu L., Sandu D. Op. cit., p. 145; Constantinescu M. *Considerații privind conceptul de identificare în expertiza criminalistică*. Ed. Ministerului Justiției. București, 1979, p. 203; Constantin I.R. *Unele metode și principii ale criminalisticii*. În „Școala românească de criminalistică”. Ministerul de Interne. Serviciul Cultural, Presă și Editorial. București, 1975, p. 143.

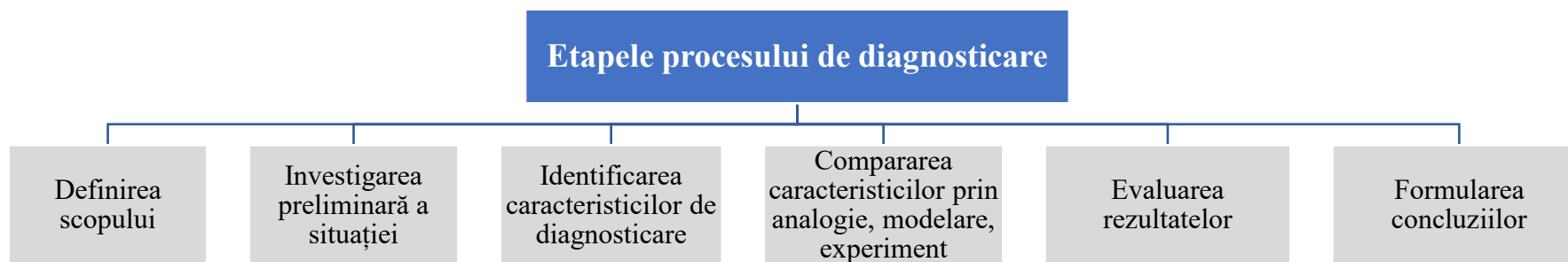
⁵⁹ Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., p. 17; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 148; Edmond Locard. *Les faux en écriture et leur expertise*. Paris, 1959, p. 29; Ionescu L. *Criminalistica. Note de curs*. Op. cit., p. 118.

În domeniul literaturii de specialitate, conceptul de „diagnosticare criminalistică” a fost introdus de cercetătorul rus V.A. Snetkov la începutul anilor 1970. Termenul „diagnosticare” are la bază conceptul de „recunoaștere” și „deslușire” și este folosit în medicină. Această abordare se aplică și în domeniul criminalistic, unde se urmărește identificarea și interpretarea corectă a informațiilor relevante pentru investigație, în vederea formulării unor concluzii științifice și obiective⁶⁰.

Diagnosticarea criminalistică are ca obiect cunoașterea modificărilor ce au loc în urma acțiunilor infracționale, datelor privitoare la infractorul necunoscut, precum și a cauzelor și condițiilor acestor modificări, pe baza studierii proprietăților și stărilor obiectelor care vin în contact (interacționează), pentru a se stabili mecanismul evenimentului infracțional în ansamblu sau unele elemente separate ale acestuia⁶¹.

Scopul principal al studierii diagnosticării în domeniul criminalisticii este identificarea abaterilor de la normele obiectului examinat, cu scopul de a determina cauza schimbărilor observate și legătura acestora cu mecanismul infracțiunii⁶².

Schema nr.25.1: Etapele procesului de diagnosticare⁶³

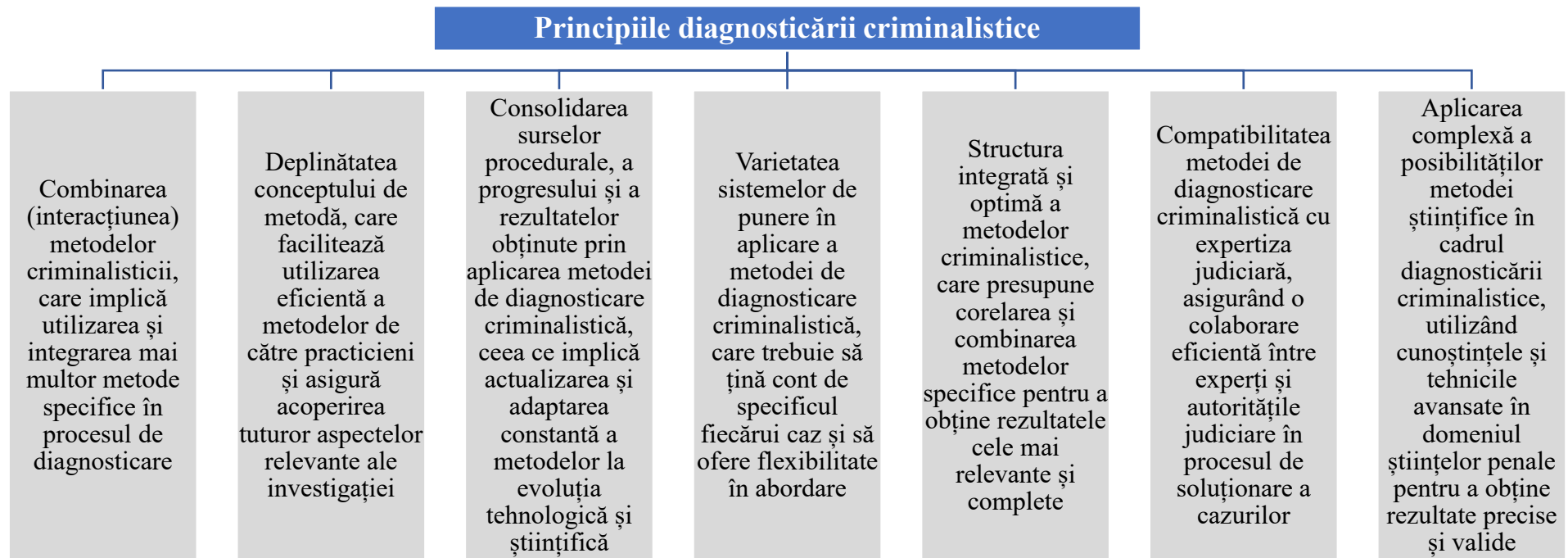


⁶⁰ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 122; Golubenco Gh., Dușa S. *Conceptul, importanța și problemele actuale ale diagnosticării criminalistice*. În Studia Universitatis, nr.8(28). Chișinău, 2009, p. 68; Снетков В.А. *Проблемы криминалистической Диагностики*. Труды ВНИИ МВД СССР, но.23. Москва, 1972, с. 47-52.

⁶¹ Gheorghîță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 97.

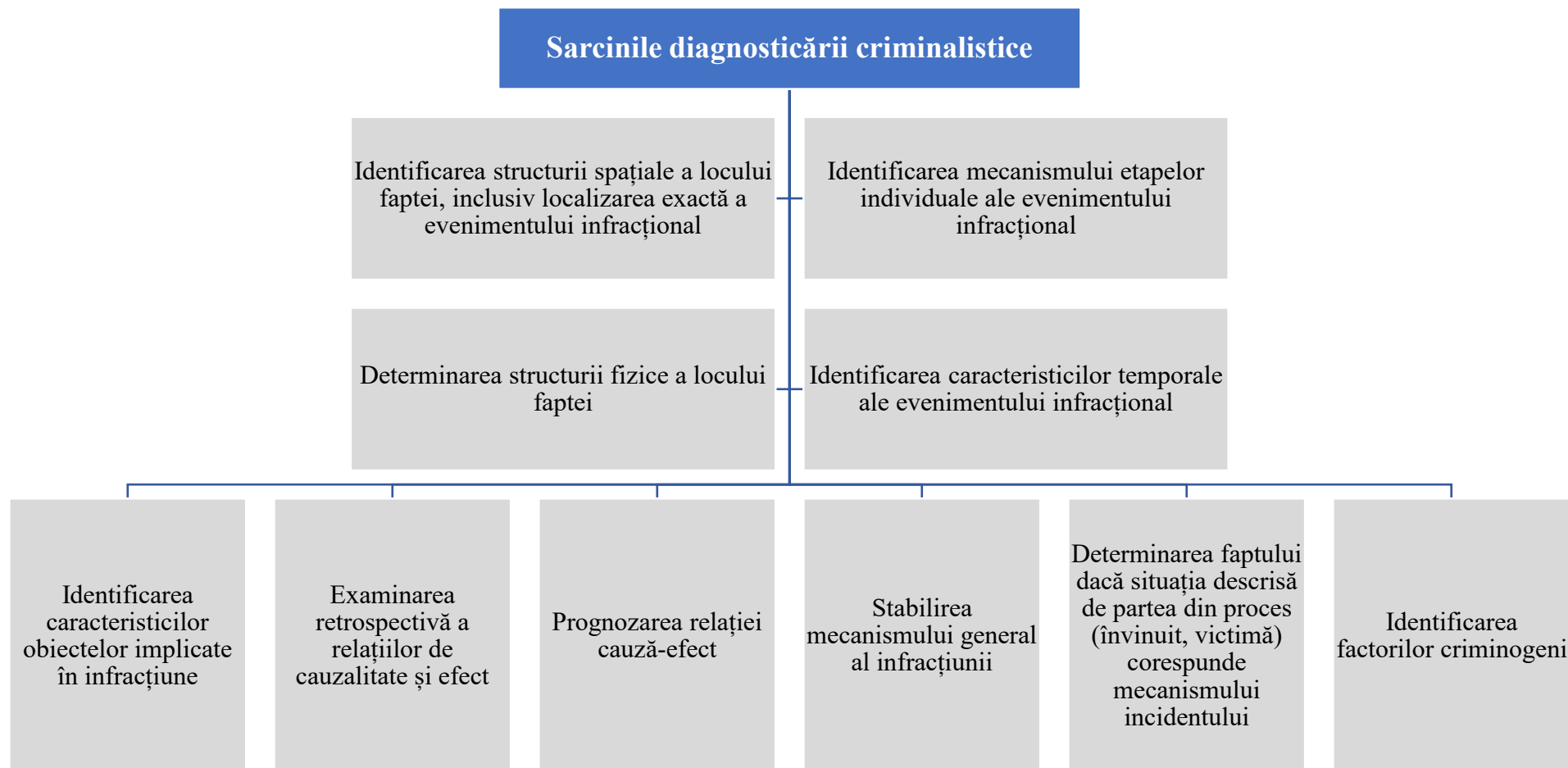
⁶² Golubenco Gh., Dușa S. *Conceptul, importanța și problemele actuale ale diagnosticării criminalistice*. Op. cit., pp. 68-69; Филиппова А.Г. *Криминалистика: Учебное пособие в схемах*. Изд. Новый юрист, Москва, 1998, с. 59.

⁶³ Балашов Д.Н., Балашов Н.М., Маликов С.В. *Криминалистика: учебник*. – 3-е изд., перераб. и доп. Изд. ИНФРА-М, Москва, 2022, с. 17.

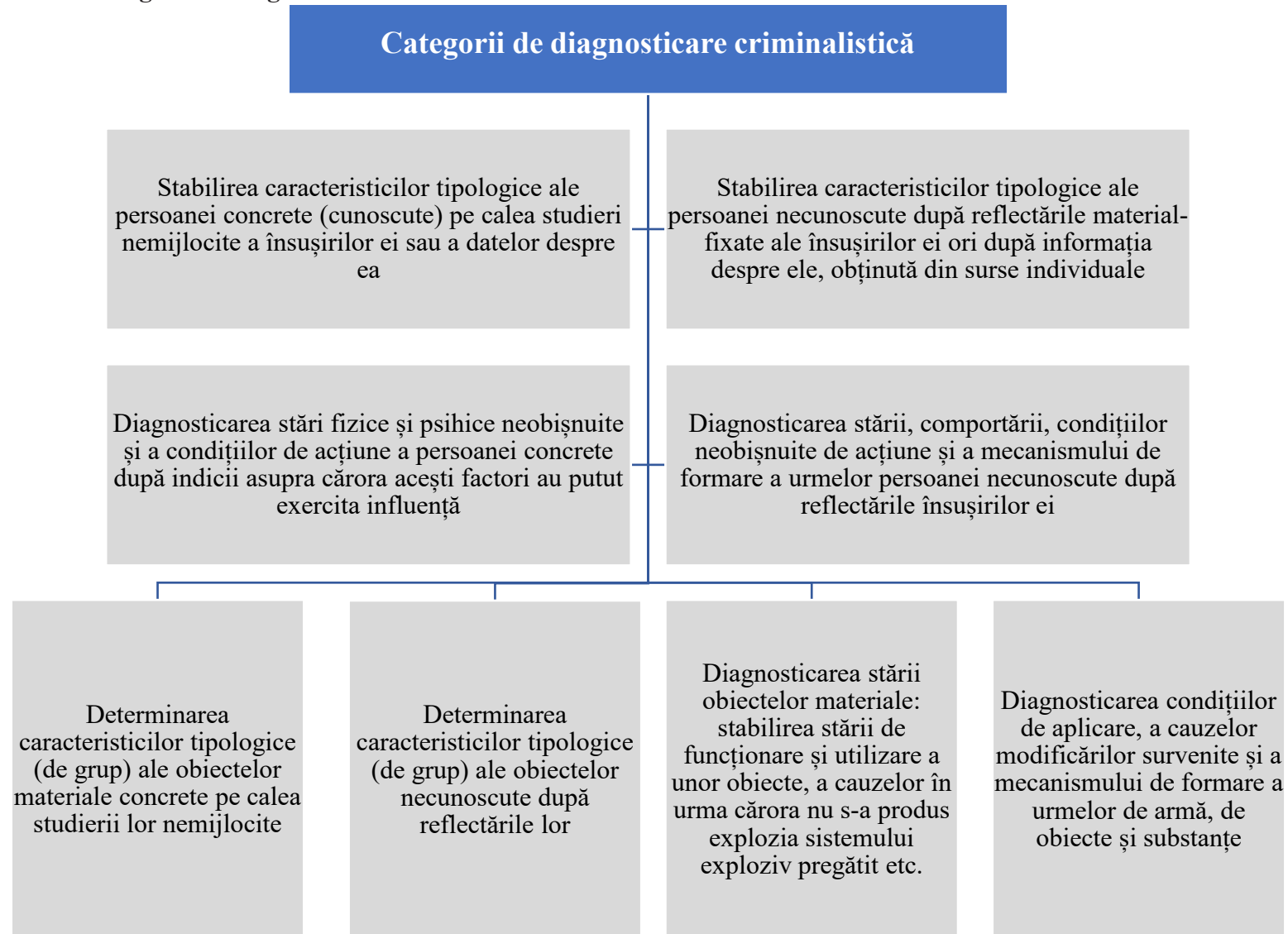
Schema nr.26: Principiile diagnosticării criminalistice⁶⁴

⁶⁴ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 128; Golubenco Gh., Dușa S. *Conceptul, importanța și problemele actuale ale diagnosticării criminalistice*. Op. cit., p. 69; Самищенко С.С. *Современная дактилоскопия: основы и тенденции развития*. Московский психолого-социальный институт. Москва, 2004, с. 365; Корухов Ю.Г. *Понятие и сущность криминалистической диагностики*. Изд. Юнитъ. Москва, 1984, с. 165.

Schema nr.27: Sarcinile diagnosticării criminalistice⁶⁵



⁶⁵ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 128-130; Аверьянова Т. В. и др. *Криминалистика. Учебник для вузов*. Под ред. Белкина Р.С. Изд. НОРМА-ИНФРА, М., 1999, с. 116-117.

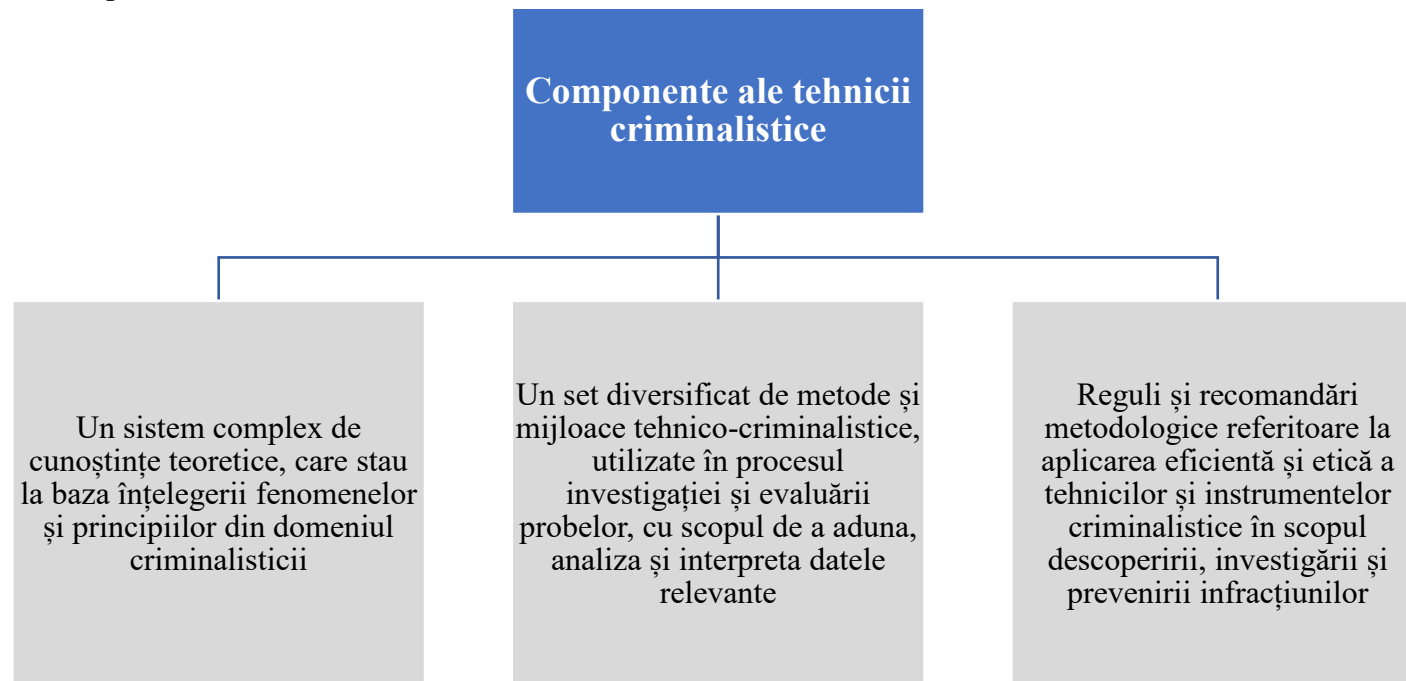
Schema nr.28: Categoriile de diagnosticare criminalistică⁶⁶⁶⁶ Gheorghiu M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 102-105.

TEMA 3 ||| TEHNICA CRIMINALISTICĂ

Tehnica criminalistică (tehnica penală sau polițienească) a fost unul din primii termeni stabiliți în știința criminalistică, la apariția acesteia⁶⁷.

Termenul „tehnica criminalistică” are mai multe sensuri. În primul rând, el are în vedere un compartiment specific al criminalisticii. În al doilea rând, prin tehnica criminalistică se subînțelege o totalitate de mijloace tehnico-criminalistice (dispozitive, instrumente, materiale etc.), folosite pentru strângerea și cercetarea probelor în procesul investigării și descoperirii infracțiunilor. Și, în al treilea rând, tehnica criminalistică presupune mijloace și metode speciale proprii, aplicate în cadrul cercetărilor tehnico-criminalistice (traseologice, balistice etc.)⁶⁸.

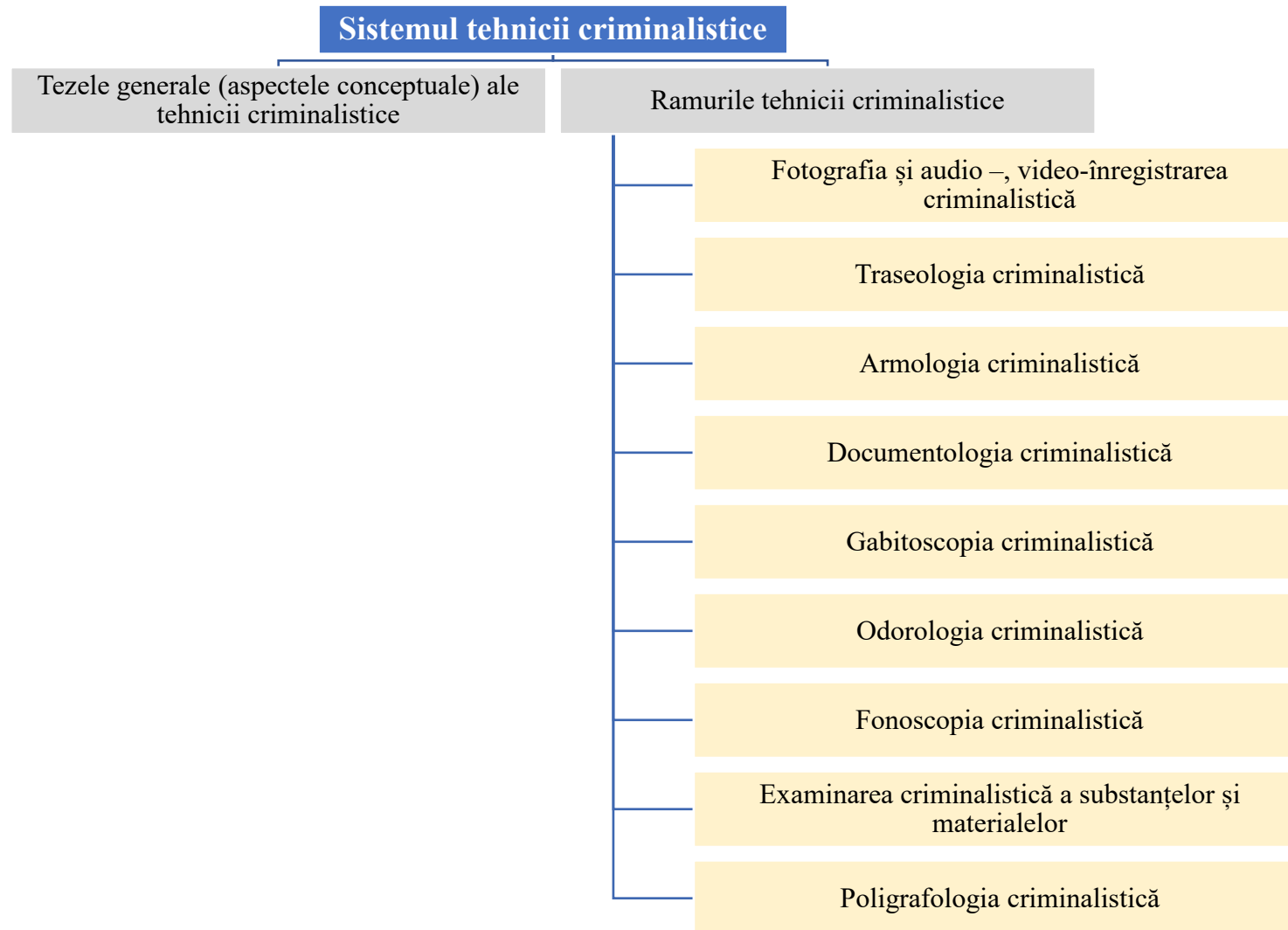
Schema nr.29: Componente ale tehnicii criminalistice⁶⁹



⁶⁷ Gheorghiuță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 147; Россинская Е.Р. *Криминалистика. Вопросы и ответы*. Закон и право. Москва, 1999, с. 41.

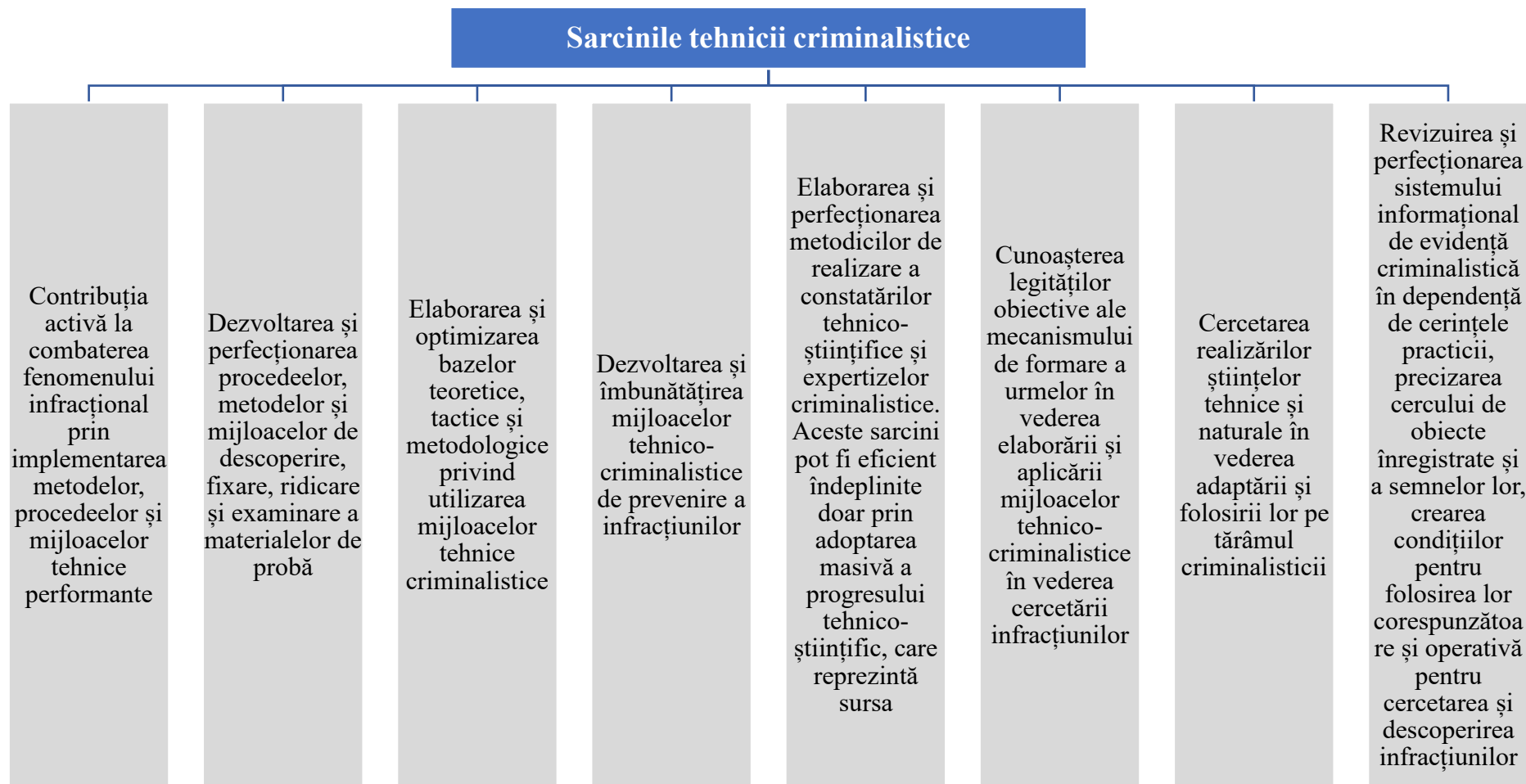
⁶⁸ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 139; *Криминалистика: Учебник*. Под общей редакцией К. И. Сотникова. Издательство СПб Университета МВД России. СПб, 2020, с. 48.

⁶⁹ Badia A. *Metode și mijloace tehnico-criminalistice contemporane aplicate în cadrul cercetării la fața locului*. Autoreferatul tezei de Doctorat. Chișinău, 2018, p. 10; Doraș S. Op. cit., p. 289.

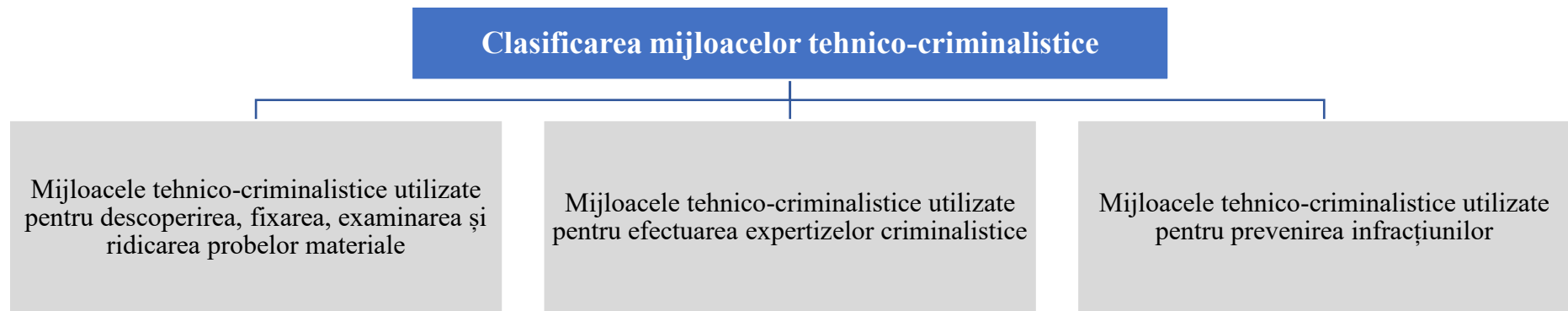
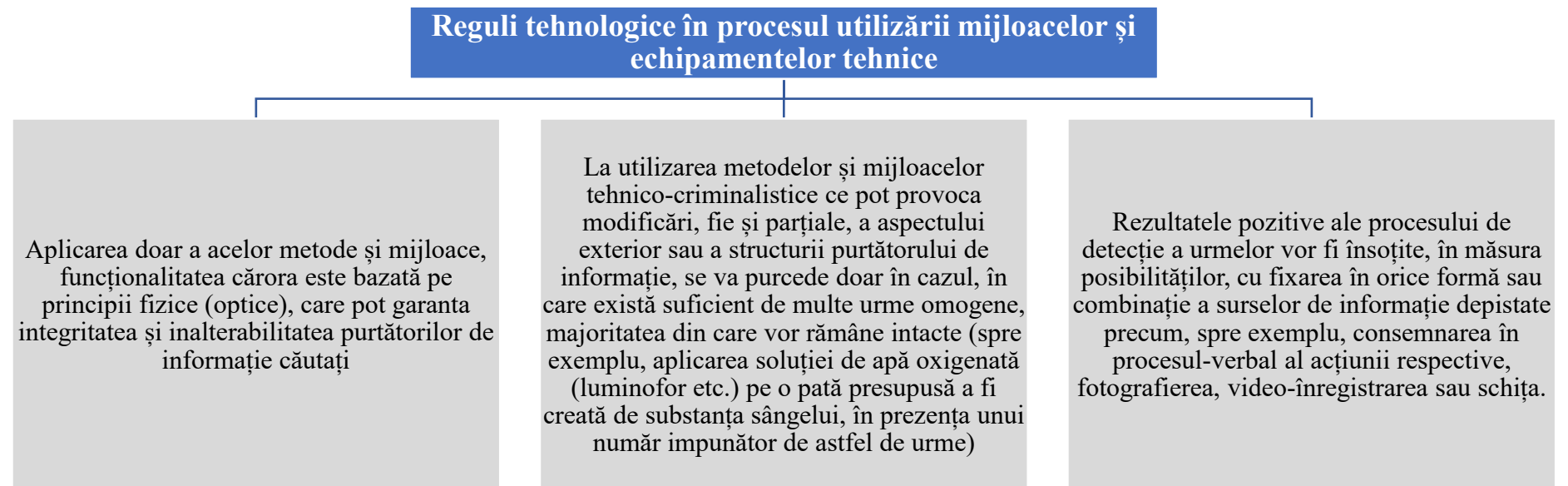
Schema nr.30: Sistemul tehnicii criminalistice⁷⁰

⁷⁰ Gheorghiu M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 147-148; Badia A. *Obiectul și sistemul tehnicii criminalistice*. În: Jurnalul Juridic Național: Teorie și Practică, nr.6. Chișinău, 2016, p. 99; Аксентьев П.В., Холодный Ю.И. *Применение полиграфа в России: современный уровень и перспективы развития*. В: Российский следователь, № 10, Москва, 2003, с. 2-4.

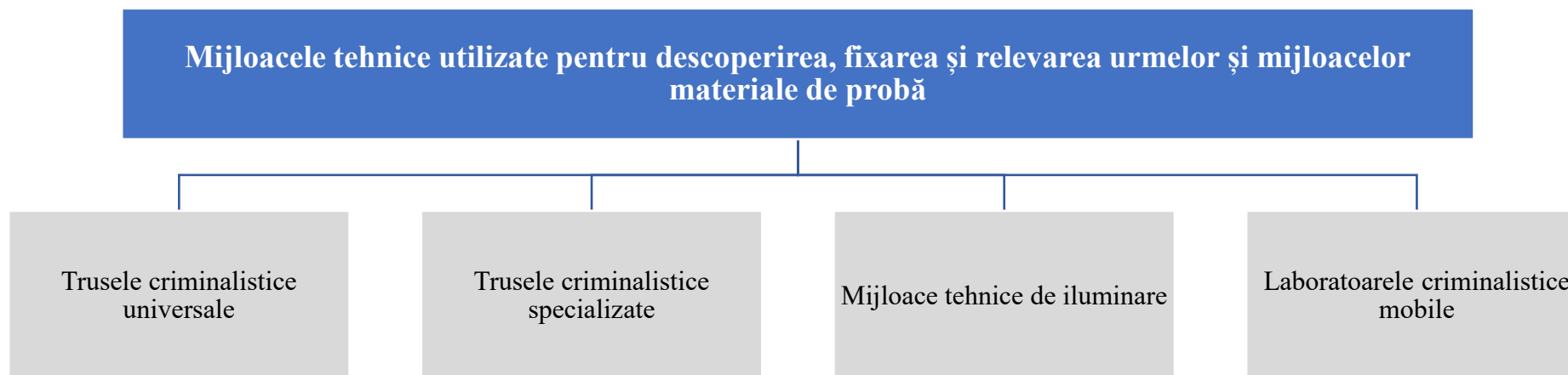
Schema nr.31: Sarcinile tehnicii criminalistice⁷¹



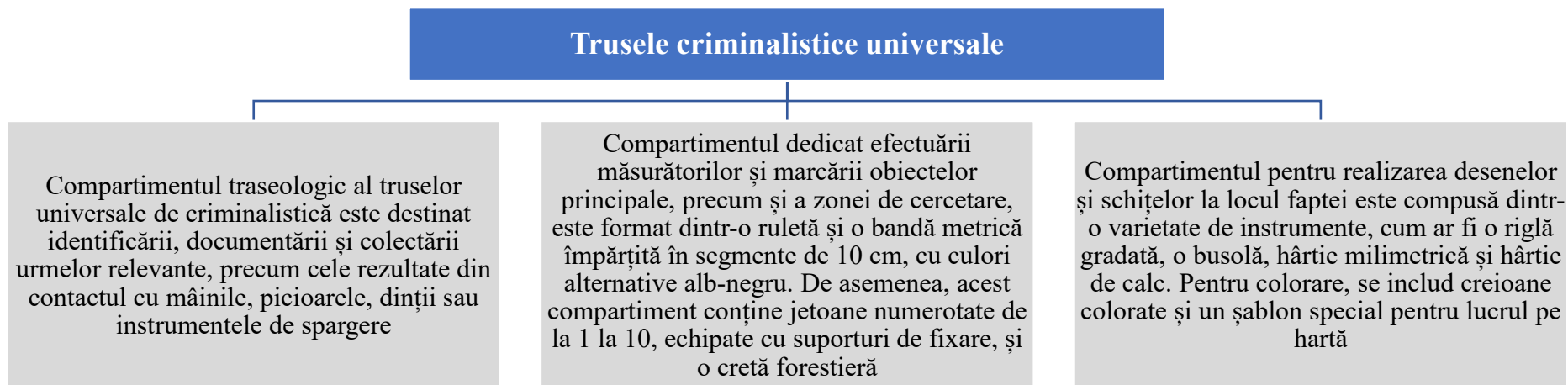
⁷¹ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 148-149; Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 143; *Криминалистика: Учебник*. Под общей редакцией К. И. Сотникова. Op. cit., p. 51.

Schema nr.32: Clasificarea mijloacelor tehnico-criminalistice⁷²Schema nr.33: Reguli tehnologice în procesul utilizării mijloacelor și echipamentelor tehnice⁷³⁷² Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 145.⁷³ Badia A. *Metode și mijloace tehnico-criminalistice contemporane aplicate în cadrul cercetării la fața locului*. Op. cit., p. 98.

Schema nr.34: Mijloacele tehnice utilizate pentru descoperirea, fixarea și relevarea urmelor și mijloacelor materiale de probă⁷⁴

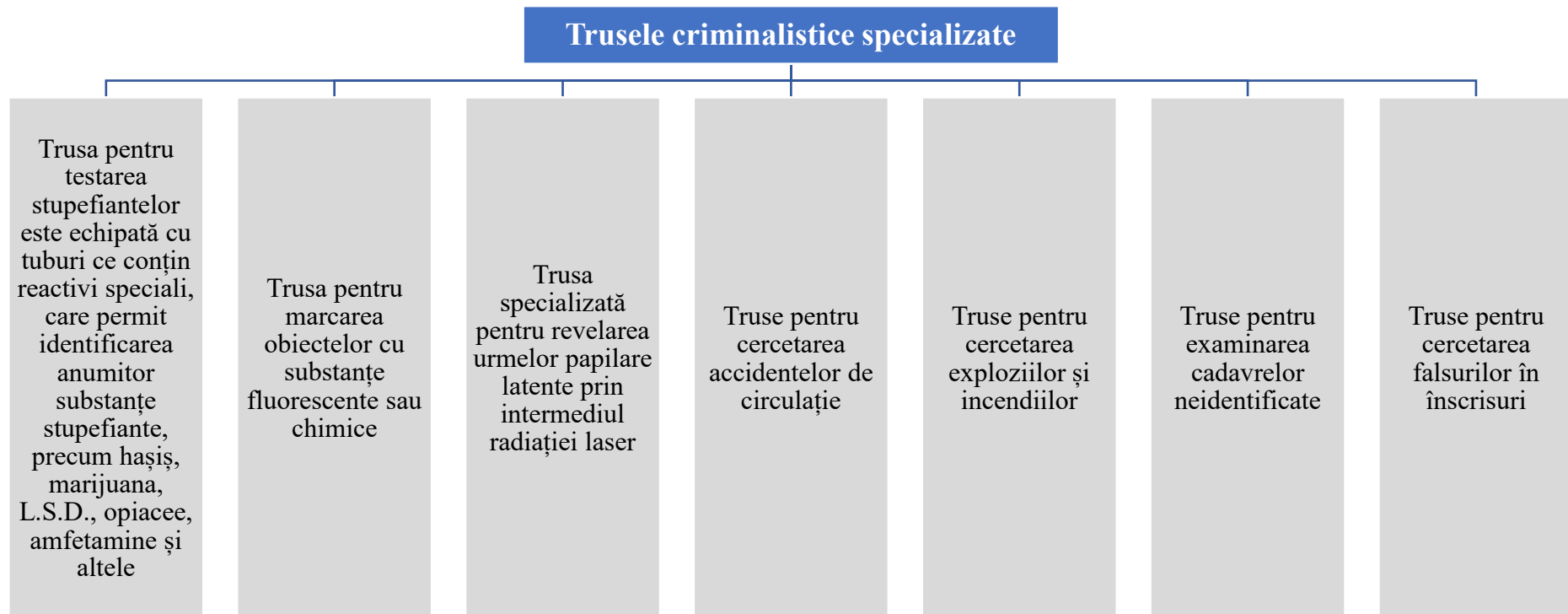


Schema nr.35: Trusele criminalistice universale⁷⁵



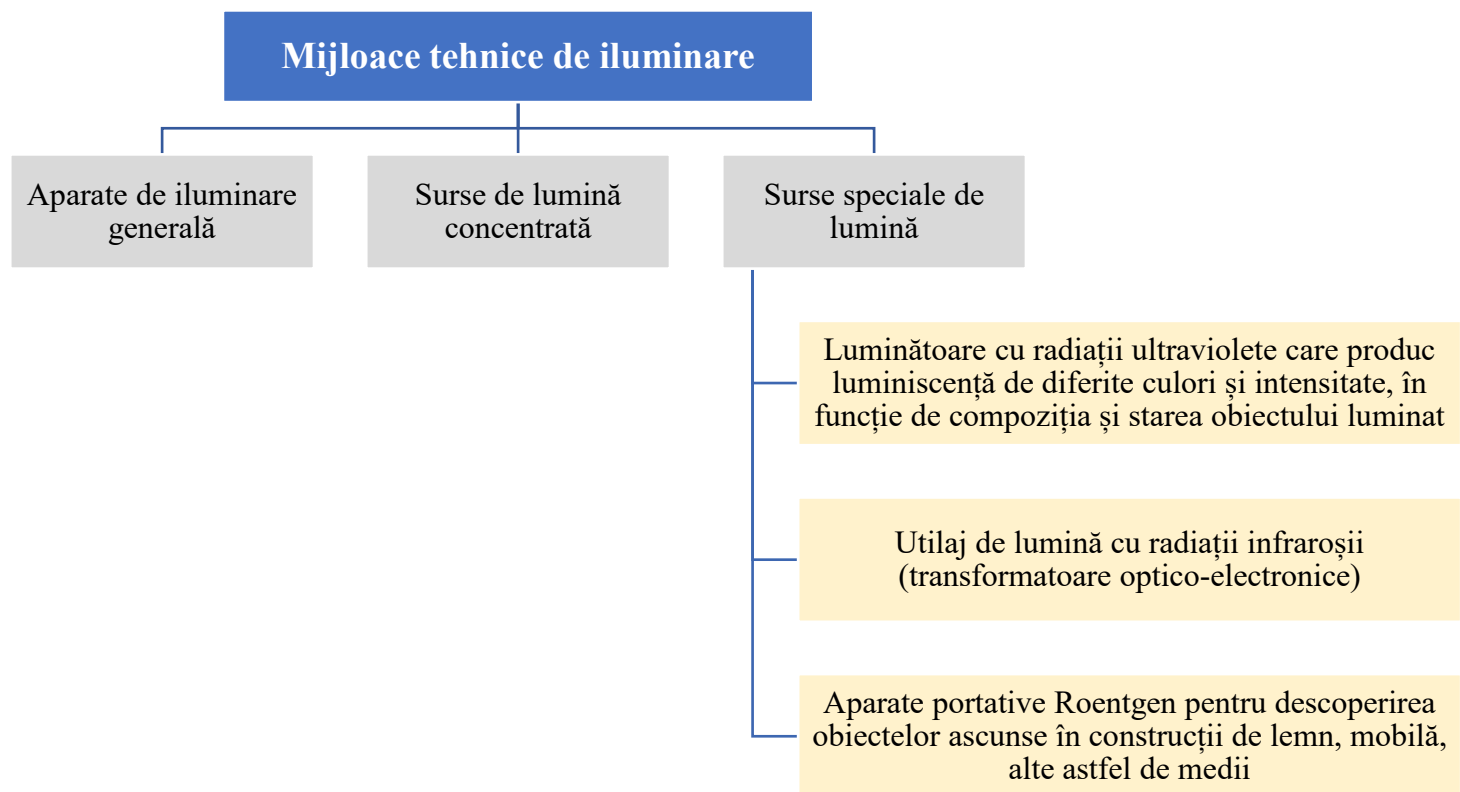
⁷⁴ Gheorghiu M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 150; *Криминалистика: Учебник*. Под общей редакцией К. И. Сотникова. Op. cit., pp. 51-52.

⁷⁵ *Криминалистика: учебно-практическое пособие*. / Составитель А. Ф. Соколов. Ярославский Государственный Университет им. П. Г. Демидова. Ярославль, ЯрГУ, 2017, с. 18; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 57; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionîtoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. I. Op. cit., p. 37-43; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1978. Op. cit., pp. 12-13.

Schema nr.36: Trusele criminalistice specializate⁷⁶

⁷⁶ Doraș S. Op. cit., p. 75; Gheorghiuță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 151; *Криминалистика: учебно-практическое пособие.* / Составитель А. Ф. Соколов. Op. cit., p. 18; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 58; Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 150-152.

Schema nr.37: Mijloace tehnice de iluminare⁷⁷



⁷⁷ Doraș S. Op. cit., p. 75; Badia A. *Metode și mijloace tehnico-criminalistice contemporane aplicate în cadrul cercetării la fața locului*. Op. cit., p. 98; Чистова Л.Е. *Технико-криминалистическое обеспечение осмотра места происшествия*. Уч. пособие. Изд. МЮИ МВД России. Москва, 1998, с. 33; Плескачевский В.М. *Проблемы формирования криминалистического оружиеведения в свете укрепления общественного порядка*. В: Сб. научн. трудов. Изд. МЮИ. Москва, 1990, с. 39; *Криминалистика: Учебник для студентов вузов*. Под ред. А.Ф.Вольнского, В.П.Лаврова. 2-изд., перераб. и доп. Изд. ЮНИТИ – ДАНА: Закон и право. Москва, 2013, с. 151; Вандер М.Б. *Применение научно-технических средств при расследовании преступлений*. СПб: Санкт-Петербургский юрид.институт генеральной прокуратуры РФ, 2000, с. 31-32.

Laboratoarele criminalistice mobile dispun de un potențial enorm, făcând posibilă descoperirea, practic, a tuturor categoriilor de urme care se găsesc în scena infracțiunii⁷⁸.

Echipamentul laboratoarelor criminalistice mobile din cadrul CTCEJ al IGP al MAI include:

Automobil de model „Ford Tranzit D/CAB” în „Van 2.2 TDCi” 155c.p. Versiunea: Trend 2.2 TDCi 155 c.p. 4WD, reutilat, dotat cu inverter auto 12V-220V putere 2000V; echipament de depozitare și gestionare (Frigider pentru automobil model „WAECO TropiCool TC-21FL-AC”); echipament pneumatic (Trolu de model „WARRIOR S9500”) – «Лебѣдка»; sistem de semnalizare (Girofar, stroboscoape cu sistem de comandă mod. „CJB-100PD”); stația radio – TETRA de model „Motorola MTM 5200” (stații de baza pentru telefonie); mobilier (set de rafturi cu compartiment din spate-față cu lavuar, masă rabatabilă și scaun); sistem GPS (Navigator)⁷⁹.

Generator destinat pentru asigurarea sursei de energie electrică pentru punerea în funcție a sculelor electrice și surselor de lumină.

Laboratorul mobil care la rândul lui este compus din:

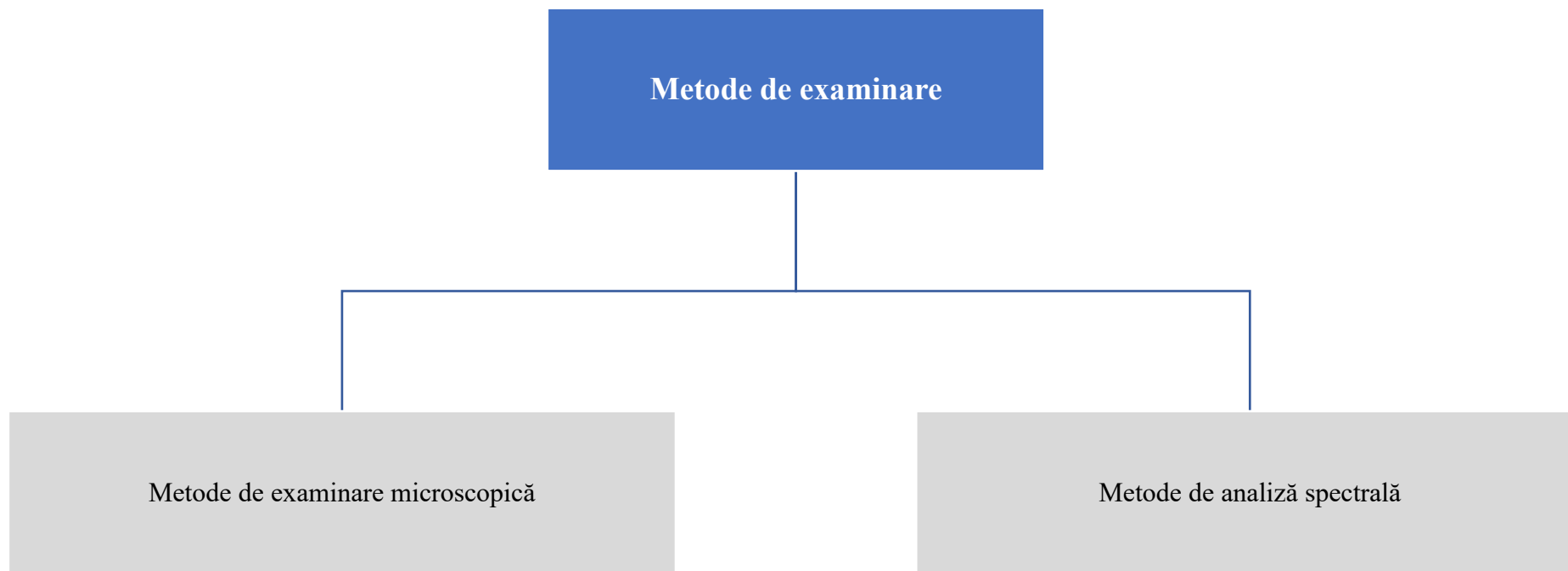
Trusa criminalistică universală; trusă pentru marcarea; trusă pentru relevare, ridicare, urmelor papilare; trusă pentru urme traseologice; trusă pentru ridicarea micro-urmelor cu aspirator de model „Makita DCL 180”; trusă pentru ridicarea urmelor de încălțăminte cu electricitatea statică; trusă balistică (trusa pentru stabilirea traiectoriei proiectilelor în set un tub cu tije pentru stabilirea traiectoriei proiectilelor, raportor, măsurător de distanțe și unghi prin laser „BOCH GLM Professional 250VF”); trusa de recoltare și ambalare a urmelor biologice; trusa pentru realizarea schițelor; trusa cu surse de iluminare în diferite spectre de lumină de model „Crime – lite 82S”; trusa cu burghiu electric AEG SB 2E 850R; trusa cu mașină de înșurubat AEG BSB 12G2; roata pentru măsurare distanței; lanternă – LED cu acumulator de model „Edison ELRS001”; conuri de trafic pliabile cu iluminare; reflector portabil LED „Megastar 14k/38aH” în set cu trepid; reflector portabil LED „Megastar 14k/38aH” cu baza magnetică; generator de model „Villiers V2800ES”; prelungitor rola – 25m; set cu instrumente „FORCE 50235-101”; scara telescopică din aluminiu „Model TELS 32”; cort model No. COM303X; aparat foto digital de model CANON EOS 600D în set cu obiectiv EFS 18-55mm.; obiectiv macro „Sigma” 17-70 mm.; blitz – 50964 – SPEEDLITE CANON 430 EX II; bliț – 79237 – FLASH YONGNUO 14EX; SD card „Transcend” 64GB; geanta – 77200 ... pentru fotoaparat și accesoriile acestuia; camera video Sony HDR-PJ620; bliț „Sony HVL-LEIR1”; acumulator „ActiForce NP-FV70”; micro SD card. 64GB – 78237; fierăstrău pendular AEG STEP 70 (500W, 1000-3200rpm); pânză pentru fereastră pendular 75mm AEG (5 buc. în set); set de burghie pentru metal „SomaFix” (în set 21 buc; 1-10mm); set de burghiu pentru lemn „Top Tools” (în set 8 buc, 3-10mm); adaptor pentru capete găurire cu coroana „Graphite” (32-105mm); carotiera bimetalică pentru faianță „Graphite” 40mm; carotiera pentru lemn „Graphite” 40mm; polizor unghiular AEG WS 12-125 XE; disc abraziv pentru tăierea (125 x 1.0 x 22 MPN); disc abraziv (125 x 6 x 22) pentru șlefuire; masa rabatabilă cu patru scaune; set de dornuri și dălți (set- 12 buc) „Neo”; chei Hex 1,5-10mm „TOPEX” (9 buc în set); cheie Torx T10-T50 „TOPEX” (9 buc în set); rangă Topex, 1200mm, 18mm; cazma pentru gradina cu vîrf ascuțit (hîrleț cu coadă din metal și mâner din plastic); lopata (cu coadă din metal și mâner din plastic); topor de uz casnic cu mâner compozit, 600 gr. „NEO”; ciocan 1000gr cu miner plastic „Topex”; ciocan 300gr (TUV/GS) cu miner plastic „Topex”; cheie reglabila 200mm „TOPEX”; cheie reglabila 300mm „TOPEX”; masca semifacială praf netoxic „3M” cu set de filtre (Hepa Filter code: 111600); masca completa (cu filet) pentru cartuș sau linie de aer, cu set de filtre; bahile mater./lamin. 90/115 g/m.p; bonete cu elastic; combinezoane cu protecție mater.netes. 37/45 g/m.p; mănuși nitrile nesterile p/t examinare; mănuși sterile Nitra-Tex; cizme din cauciuc

⁷⁸ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 154; *Криминалистика: учебно-практическое пособие.* / Составитель А. Ф. Соколов. Op. cit., p. 18.

⁷⁹ Ibidem, p. 156.

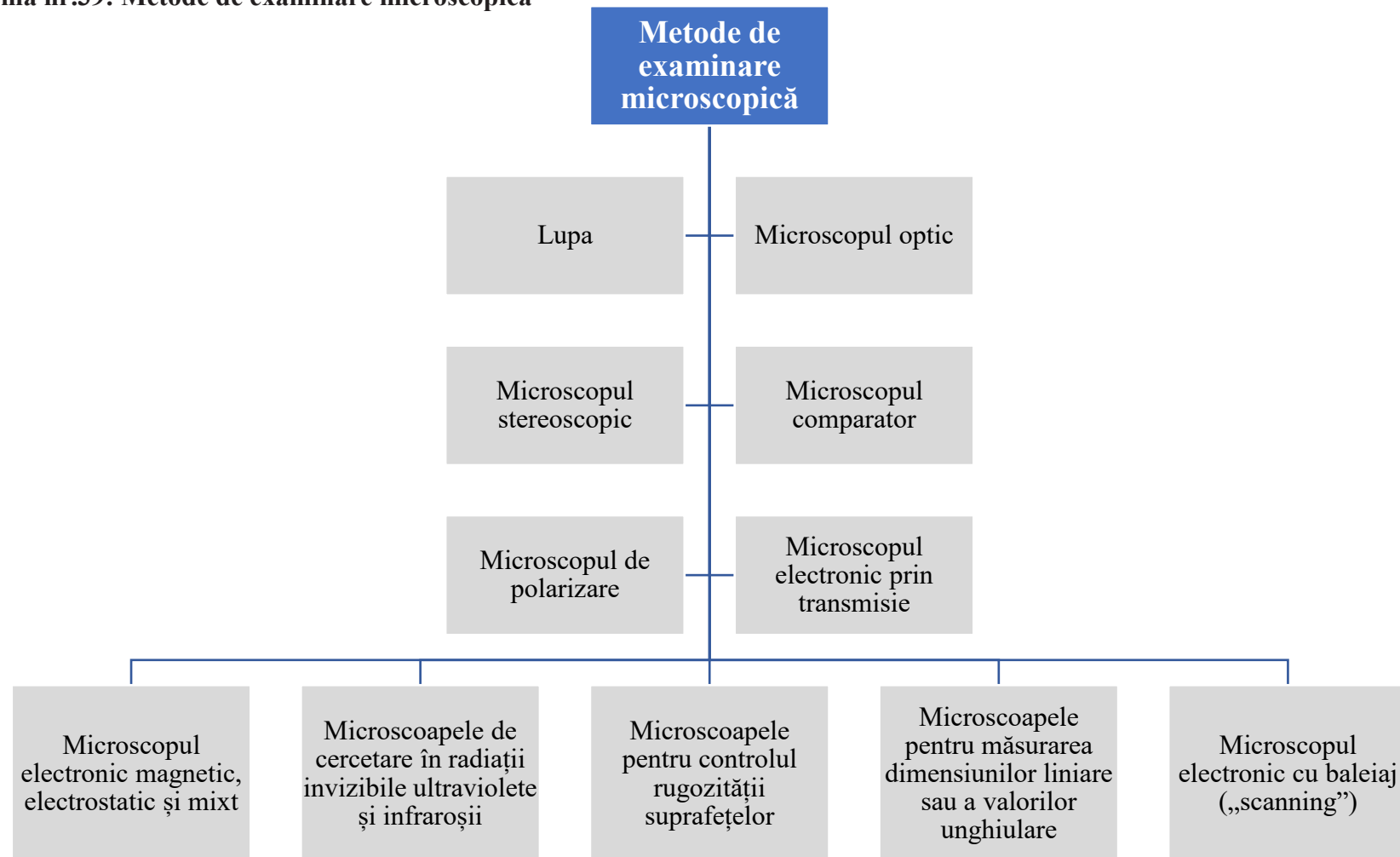
„Ginocchio”; semi-masca unică folosință „Artmaster FFP2S”; vesta reflectorizantă de semnalizare Lynx „Cerva” XXL; pelerina impermeabilă (Trenci PONCHO PVC (Irwell)) „Cerva” XXL; ochelari de protecție „Fridrich” AS-01-002; căști H515FB-516-SV; mănuși de protecție „LIMOSA”; antiseptic Towelettes (cutia 50 buc); gel antiseptic pentru mâini (500ml sticlă); etichete autocolante 10x10cm; etichete autocolante 15x25cm; pelicula de tip „Scotch” cu inscripția „Corp delict”; banda de protecție a locului faptei „Poliția acces interzis”; cutii din carton 30x20x15 cm / 40x60x35 / 40x70x50 / 25x150x15 cm cu inscripții; Ambalaj din hârtie dintre care: 1. Pachet din hârtie cu dimensiuni 255x80x120mm; pachete din hârtie: 345x170x110mm; 455x300x170mm; 229x324mm; 160x115mm; picuri din hârtie: 162x229mm; pachete zip-lok cu dimensiuni: 10x20cm; 20x30mm; 30x40mm; sistemul transportabil pentru prelucrarea cu vapori de Cyanoacrylate cu cort 5x2,5x2,5m⁸⁰.

Schema nr.38: Metode de examinare⁸¹



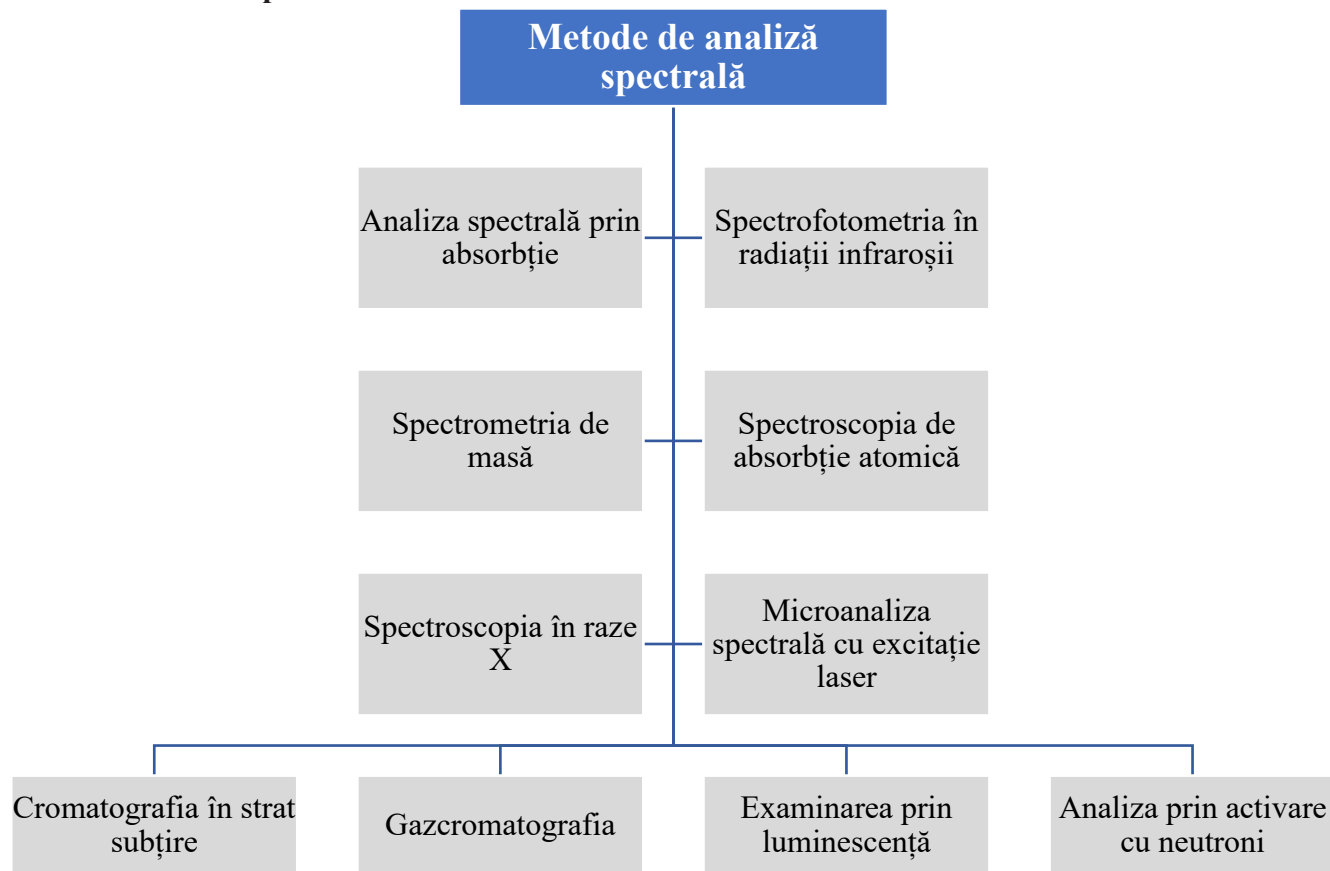
⁸⁰ Ibidem, pp. 157-158.

⁸¹ Golunski S.A. Criminalistica. Op. cit., p. 33; Suciu C. Criminalistica. Op. cit., p. 155.

Schema nr.39: Metode de examinare microscopică⁸²

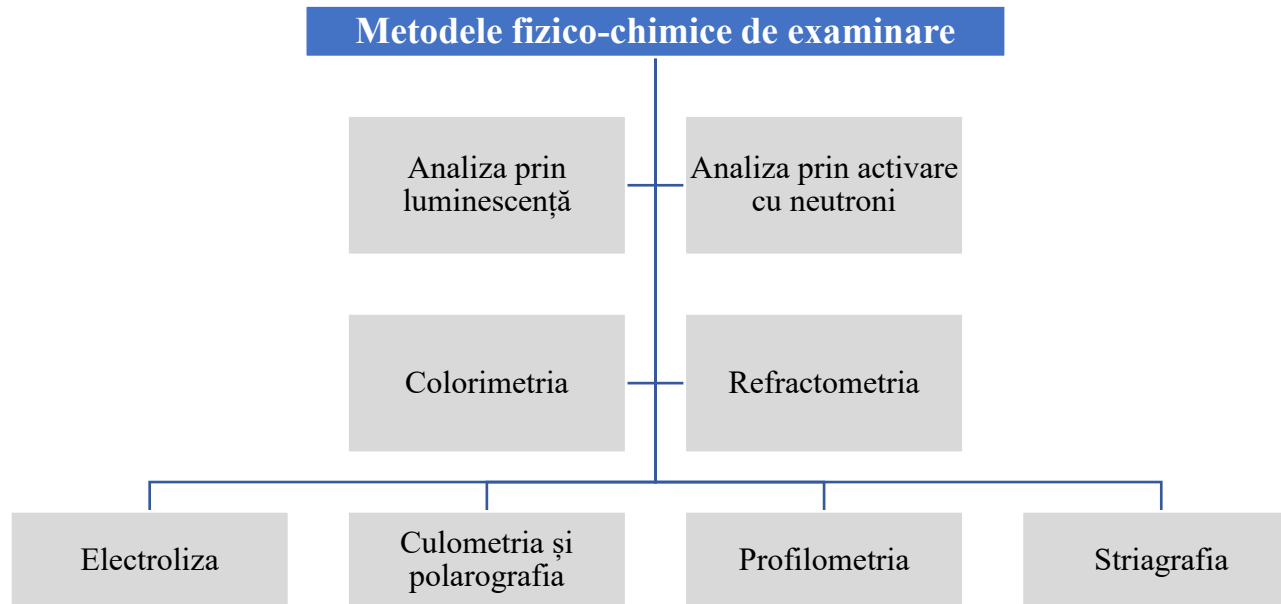
⁸² Stancu E. *Tratat de criminalistică*. București, 2001. Op. cit., p. 62; Vasiliu F., Bojin D. *Microscopie electronica*. Ed. Științifică și enciclopedică. București, 1985, pp. 36-37; Seta S. *Identification judiciaire des taches de fluides corporels par microscopie à balayage électronique et microanalyse par energie dispersive des rayons X*, în R.I.P.C., nr. 307/1977, p. 119; Doraș S. Op. cit., p. 82; Suciuc C. *Criminalistică*. Op. cit., p. 163; Novac A. *Curs de fizică generală – Optică*, T.U.B. București, 1971, pp. 45-46; Crihan M., Murariu M. *Possibilitățile de examinare ale microscopului comparator „Liitz”, adaptate la tehnica video digitală. În: Investigarea criminalistică a infracțiunilor din domeniul crimei organizate*. Asociația Criminaliștilor din România. București, 2010, p. 133.

Schema nr.40: Metode de analiză spectrală⁸³

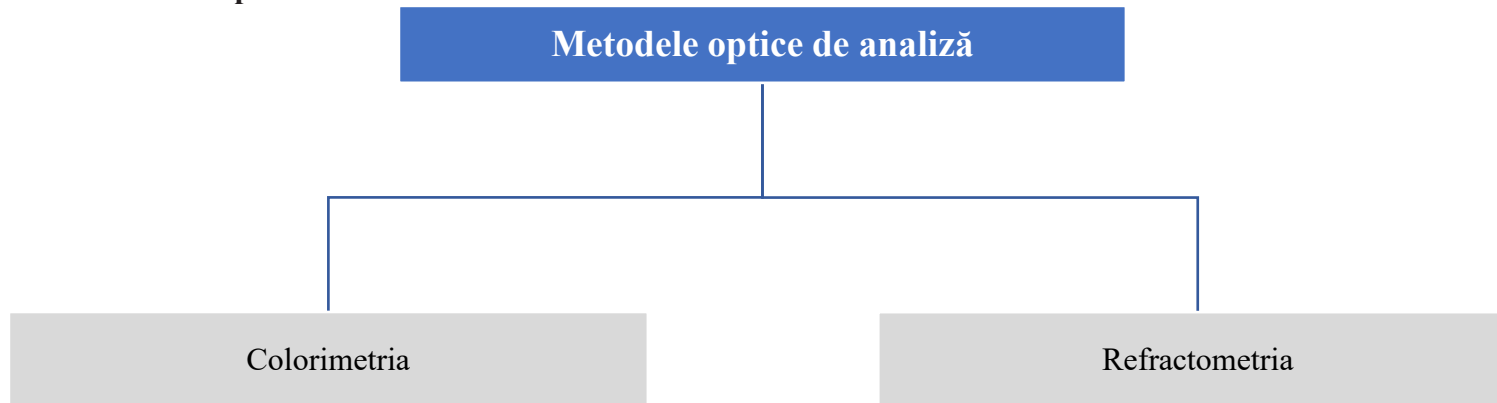


⁸³ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. București, 2001. Op. cit., pp. 63-34; Trutia Ath. *Spectroscopie optică aplicată*. TUB, 1976, p. 5; Wells H. *Forensic Science*. Ed. Sweet Maxwell. Londra, 1968. p. 90; Sannie Ch. *La recherche scientifique du criminal*. Ed. Armand Colin. Paris, 1954. p. 130; Suciu C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 150; Kirk p. Op. cit., p. 114; Ceccaldi P.F. *La criminalistique*. Op. cit., p. 24; Ziuskin N.M., Kiricinsky B. *Metode fotografice și fizice de examinare a corpurilor delictive*. Ed. de Stat pentru Literatură Juridică. Moscova, 1962, (trad. în lb.română). p. 253; O Hara Ch. E. *Fundamentals of Criminal Investigation*. Ed. Charles C. Thomas, Springfield. Illinois, 1970, p. 823; Lealikov I. *Metode fizico-chimice de analiză*. E.D.P. București, 1979, pp. 86-87; Goldhaar I., Musca A. *Analiza prin activare cu neutroni, un nou mijloc de cercetare criminalistică*. În Aev. Probleme de medicină legală și de criminalistică. Vol. 11/1964, pp. 117-130; Lazăr C., Vlădescu L., Cazacu C. I. *Chimie analitică. Metode de separare în biochimie*. TUB, 1980, p. 255; Angheliescu I., Angheliescu O., Asanache Gh., et. al. *Tratat practic de Criminalistică*. Vol. III. Op. cit., p. 387; O'Brien K.P., Sullivan R. *Criminalistica. Theory and Practice*. Holbrook Press. Londra, 1976, p. 248-249; Grigorescu I. Novac M. *Metode cromatografice de depistare a vinurilor falsificate*. În culegerea *Prezent și perspectivă în știința criminalistică*, p. 154; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a II-a. Ed. Universul Juridic. București, 2002, p. 52; Florescu I.S. Identificarea autorilor și probarea vinovăției prin expertize chimice, în R.C., nr. 2/2000, p. 24.

Schema nr.41: Metodele fizico-chimice de examinare⁸⁴



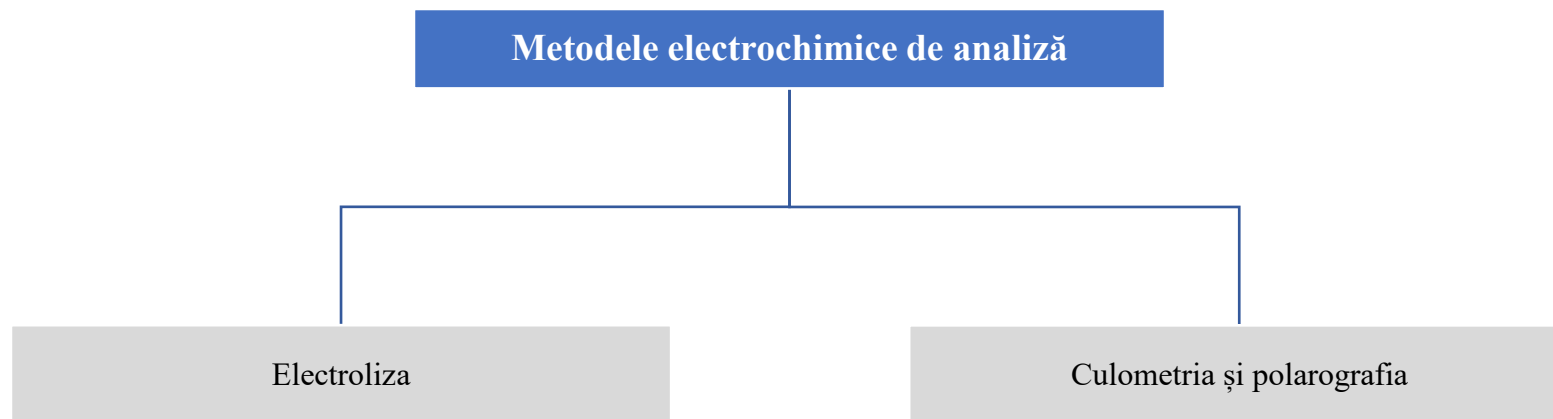
Schema nr.42: Metodele optice de analiză⁸⁵



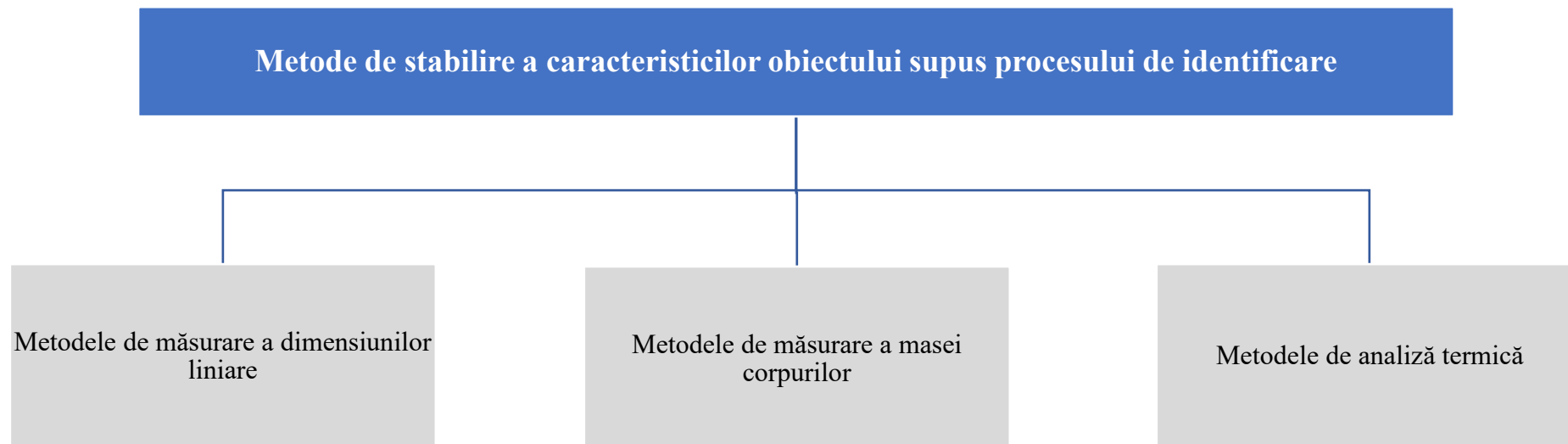
⁸⁴ Gheorghîță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 154.

⁸⁵ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., pp. 71-72.

Schema nr.43: Metodele electrochimice de analiză⁸⁶



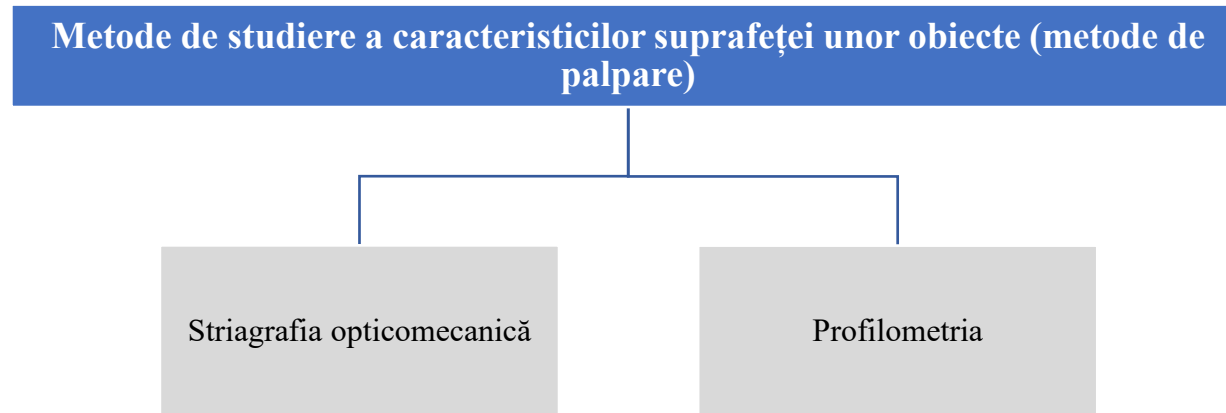
Schema nr.44: Metode de stabilire a caracteristicilor obiectului supus procesului de identificare⁸⁷



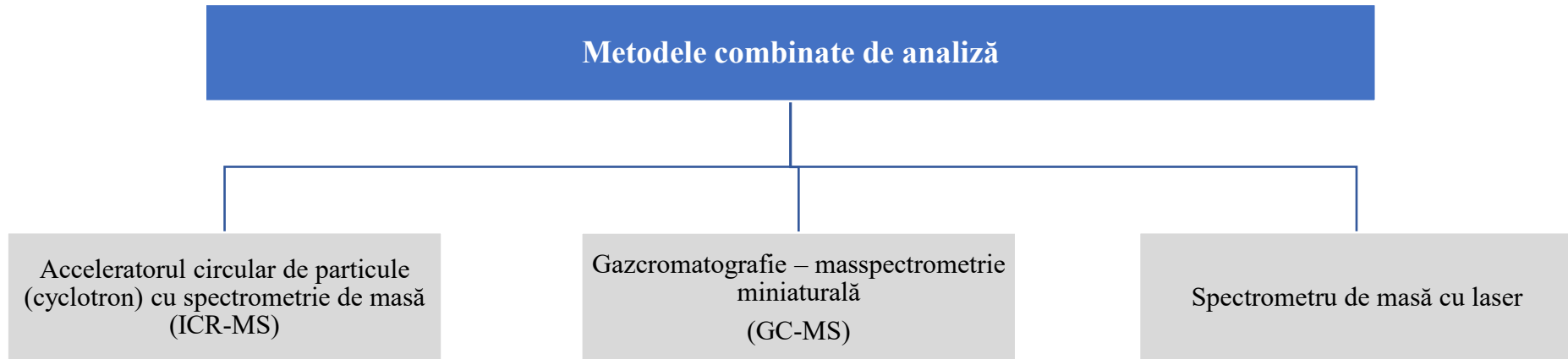
⁸⁶ Ibidem, p. 72.

⁸⁷ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 131-140.

Schema nr.44: Metode de studiere a caracteristicilor suprafeței unor obiecte (metode de palpare)⁸⁸



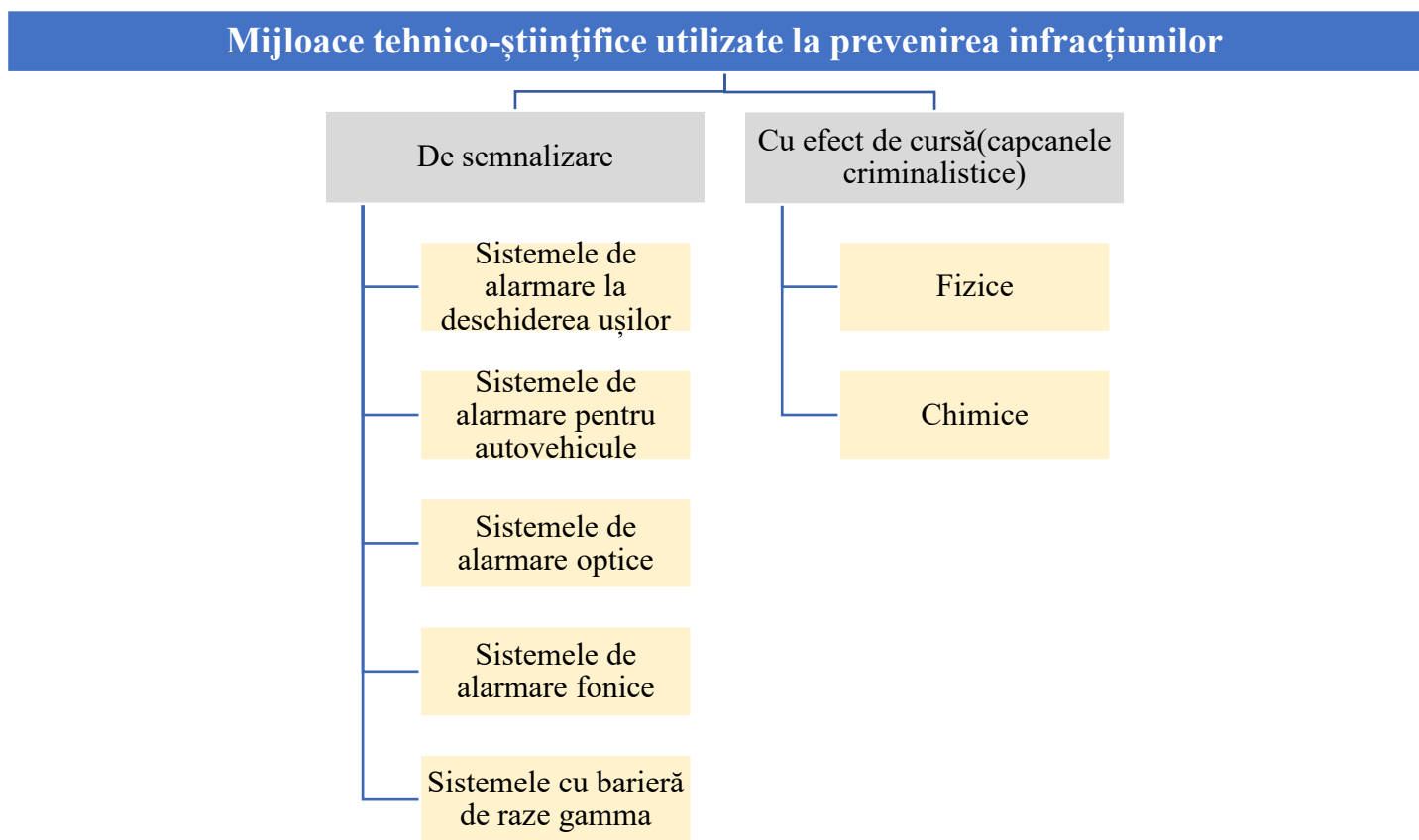
Schema nr.45: Metodele combinate de analiză⁸⁹



⁸⁸ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a II-a. Op. cit., pp. 55-56.

⁸⁹ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 73; Angheliescu I. Dan N., Constantin I. R., et. al. *Dicționar de criminalistică*. Ed. științifică și enciclopedică. București, 1984, p. 49; Stancu E. *Criminalistică. Suport de curs*. Ed.Pro Universitaria. București, 2004, p. 27.

Schema nr.46: Mijloace tehnico-științifice utilizate la prevenirea infracțiunilor⁹⁰



⁹⁰ Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 475; Скорченко П. Т. *Руководство по применению криминалистических следообразующих средств*. Учебное пособие. Изд. БЫЛИНА. М., 2005, c. 56; Cîrjan L., Chiper M. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Ed. Curtea Veche. București, 2009, p. 74; Petre A., Trif V. *Constatarea infracțiunilor de corupție*. Ed. C. H. BECK. București, 2016, p. 119-120; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 177; Suciu C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 192; Didâc V., Căpățici M., Cușnir V., et. al. *Tactica criminalistică. Activitatea operativă de investigații*. (Institutul Național al Justiției. Seria: Suporturi de curs, 10). Ed. Elan Poligraf S.R.L. Chișinău, 2009, p. 231; Gorgăneanu I. Gh. *Noi reglementări privind perfecționarea legislației procesual-penale*. În: RDP, nr. 2/1996, p. 34; Cristescu D. I., Enescu V. C. *Practica investigativă penală și judiciară în cazul infracțiunilor contra securității naționale și de terrorism. Elemente de tactică criminalistică*. Volumul I. Ed. Solness. Timișoara, 2017, p. 474-475; Tudoran V. M. *Teoria și practica interceptărilor și înregistrărilor judiciare audio-video*. Ed. Universul Juridic. București, 2012, p. 166; Udroui M., Slăvoiu R., Predescu O. *Tehnici speciale de investigare în justiția penală*. Ed. C. H. BECK. București, 2009, p. 59; Cristescu D. I. *Interceptarea comunicărilor, înregistrările audio-video și fotografiile – procedee probatorii în procesul penal roman*. În Pro Lege, nr. 2/2001, p. 222; Diaconescu O. *Interceptarea, între informare și dezinformare*. Ed. Globus. București, 1999, p. 54-56

TEMA 4 FOTOGRAFIA JUDICIARĂ

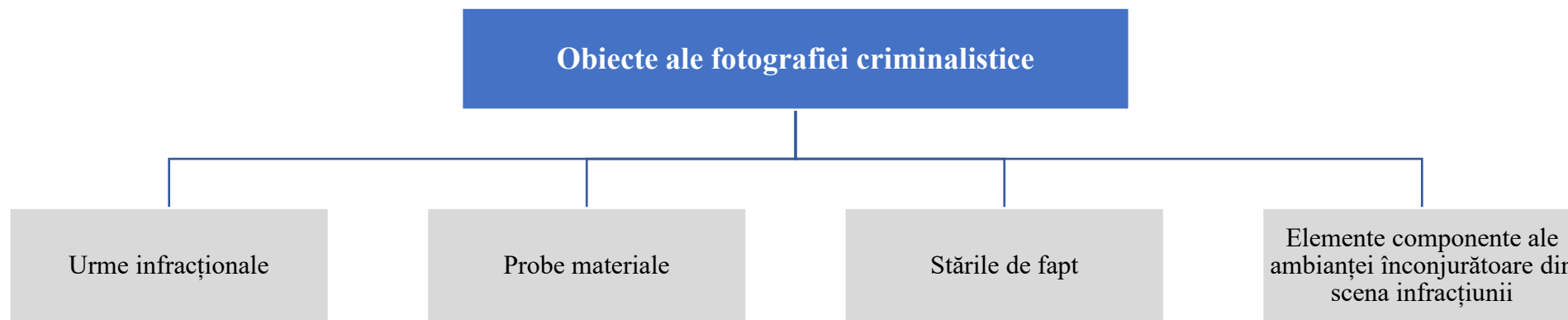
În prezent, fotografia judiciară este tratată de majoritatea specialiștilor ca o ramură a tehnicii criminalistice destinată metodelor aplicării în direct sau prin adaptare a mijloacelor fotografice curente la fixarea și examinarea probelor materiale ale infracțiunii, în scopul descoperirii și curmării faptelor penale⁹¹.

În opinia autorului Suciu C., fotografia judiciară reprezintă totalitatea metodelor fotografice aplicate în cercetările criminalistice, atât în munca de teren cât și în activitatea de laborator, prin adaptarea la necesitățile de cercetare a metodelor folosite în tehnica fotografică⁹².

Stancu E., o definește ca ansamblul de procedee tehnico-științifice, necesare investigării, fixării și redării rezultatelor cercetării criminalistice sub forma imaginilor fotografice⁹³.

Conform autorului autohton Gheorghită M., fotografia criminalistică este o ramură distinctă a tehnicii criminalistice care prezintă totalitatea prevederilor teoretice și recomandărilor practice, elaborate în această bază referitor la metodele, procedeele și mijloacele utilizate de fixare și examinare a obiectelor și urmelor infracțiunilor⁹⁴.

Schema nr.47: Obiecte ale fotografiei criminalistice⁹⁵



⁹¹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 202; A se vedea și Mircea I. Criminalistica. București, 1998. Op. cit., p. 18; Doraș S. Criminalistica. Chișinău, 2011. Op. cit., pp. 86.

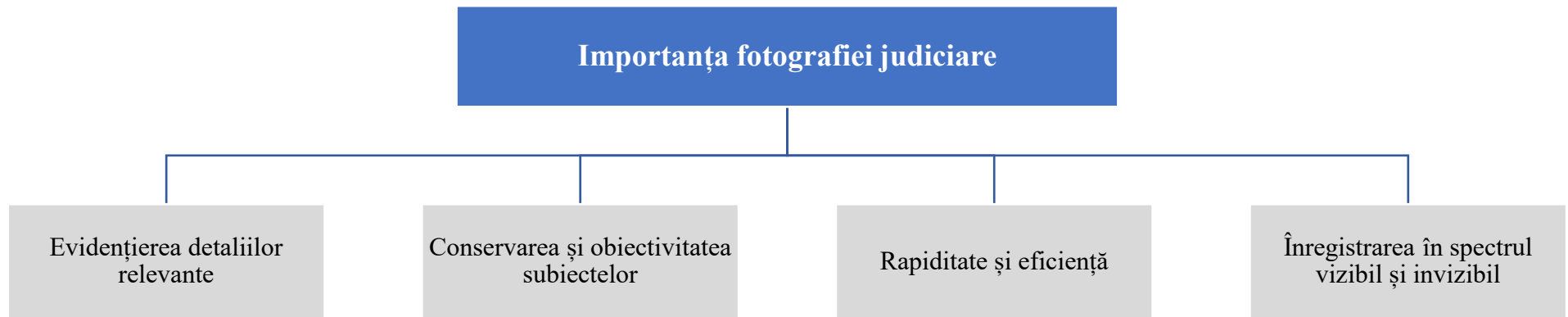
⁹² Suciu C. Criminalistica. Op. cit., p. 23.

⁹³ Stancu E. Tratat de criminalistică. București, 2001. Op. cit., p. 80.

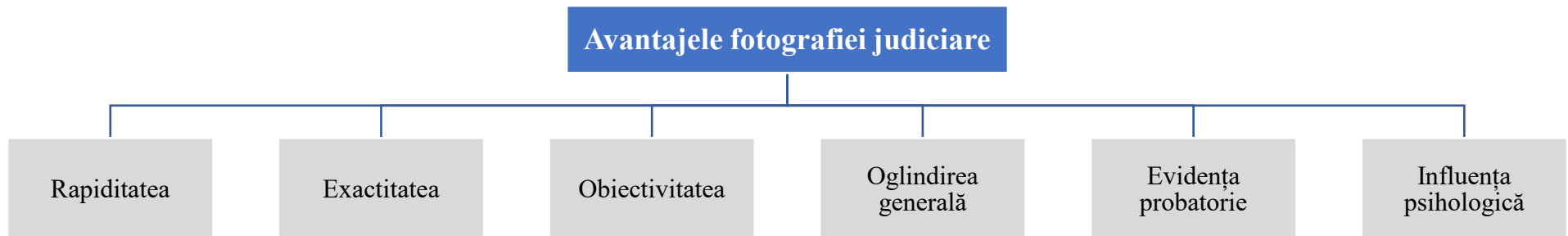
⁹⁴ Gheorghită M. Tratat de criminalistică. Op. cit., p. 158.

⁹⁵ Ibidem, p. 152.

Schema nr.48: Importanța fotografiei judiciare⁹⁶

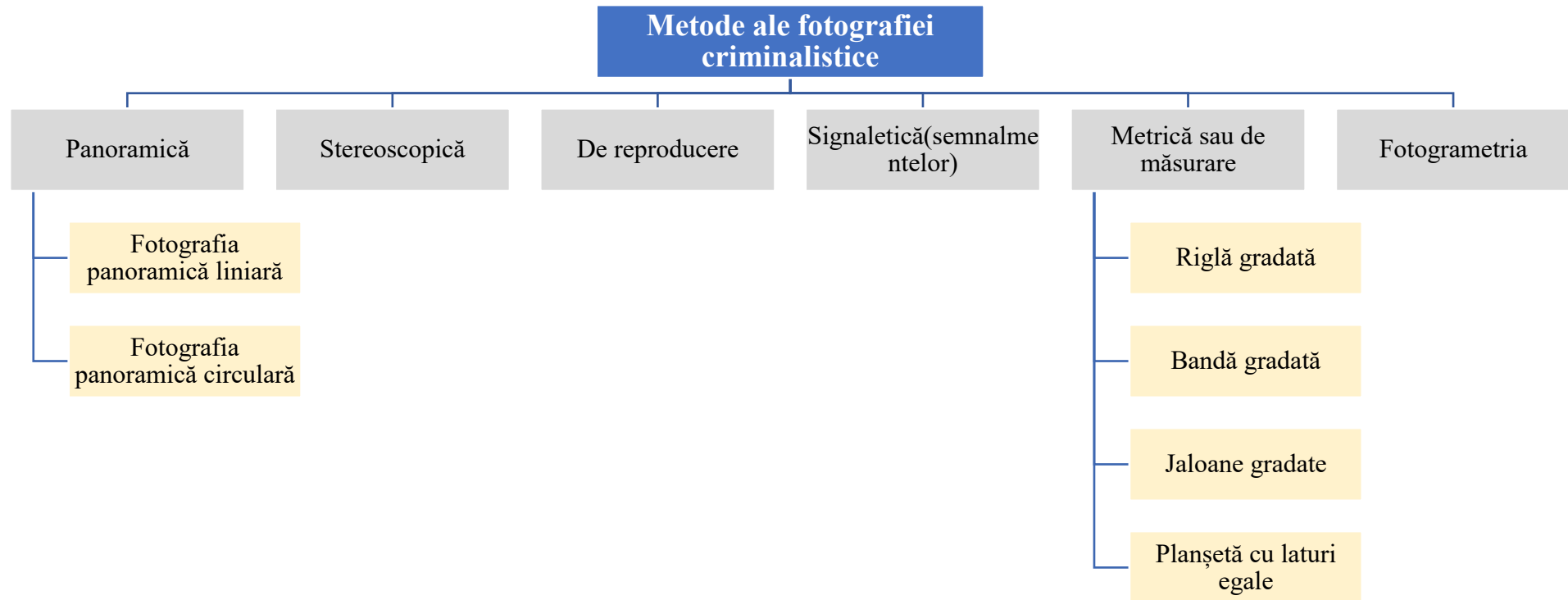


Schema nr.49: Avantajele fotografiei judiciare⁹⁷



⁹⁶ Drăghici C., Iacob A., Iftimie C. *Metode și tehnici moderne de cercetare și identificare criminalistică*. Ed. Lumina Lex. București, 2006, p. 46.

⁹⁷ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 86; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 23; Moise A.C., Stancu E. Op. cit., p. 50.

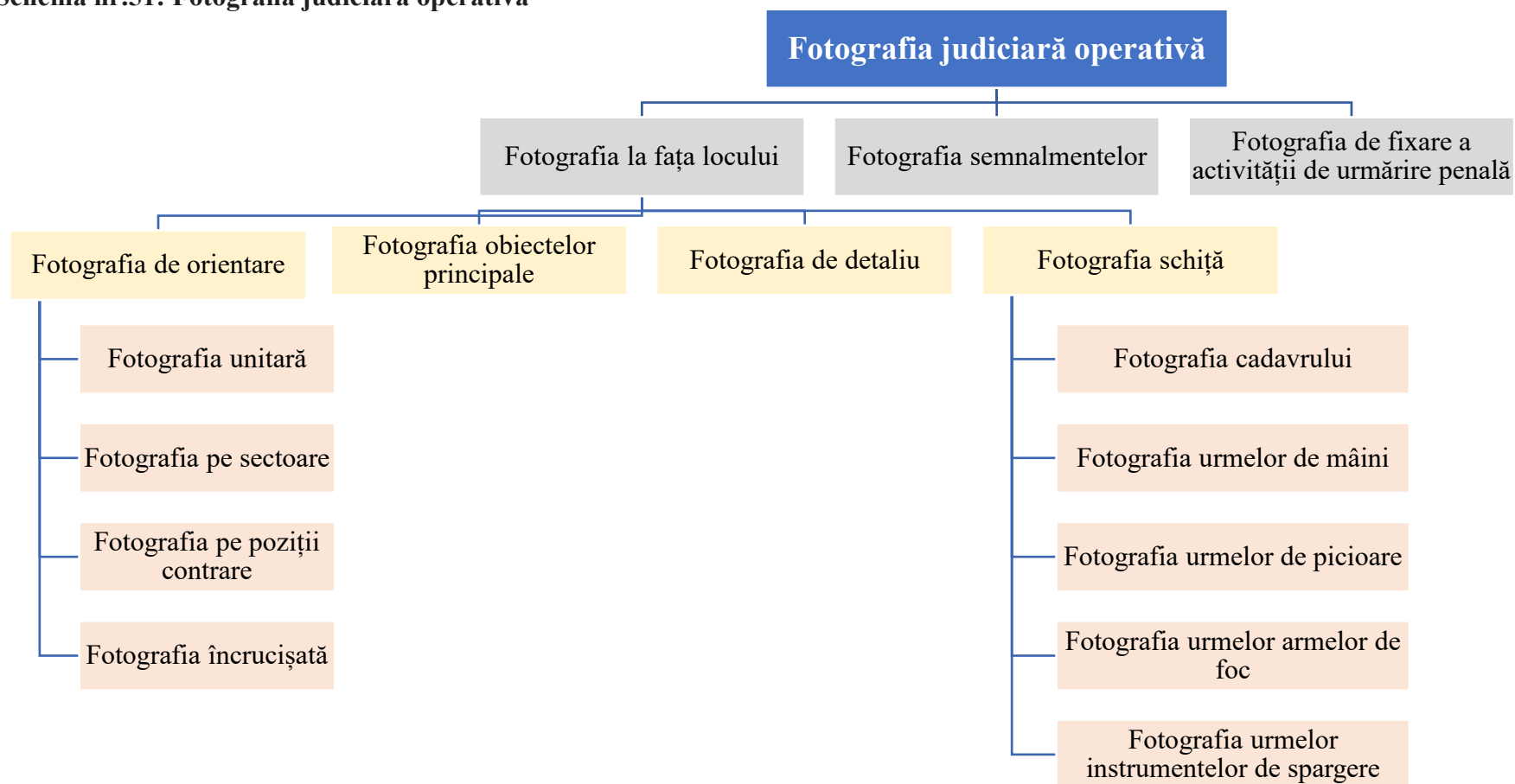
Schema nr.50: Metode ale fotografiei criminalistice⁹⁸

Fotografia judiciară operativă realizată de organele de urmărire penală servește la documentarea și înregistrarea activităților desfășurate în timpul cercetărilor la fața locului sau în timpul altor activități relevante, cum ar fi percheziții, reconstituiri etc.⁹⁹.

⁹⁸ Tudoran V. M. Op. cit., p. 173; Gheorghiuță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 160; Doraș S. Op. cit., p. 98; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 93; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 58; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op.cit., p. 249; Angheliescu I. Dan N., Constantin I. R., et. al. *Op. cit.*, pp. 90-91; Marton G., Zeghene N. Fotogrametria. Ed. Științifică. București, 1972, p. 17.

⁹⁹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 213; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 19; Stancu E. *Criminalistica*. Vol. I. Ed.Actami. București, 1995, p. 103; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Ed. Fundației Chemarea. Iași, 1997, p. 103; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 29.

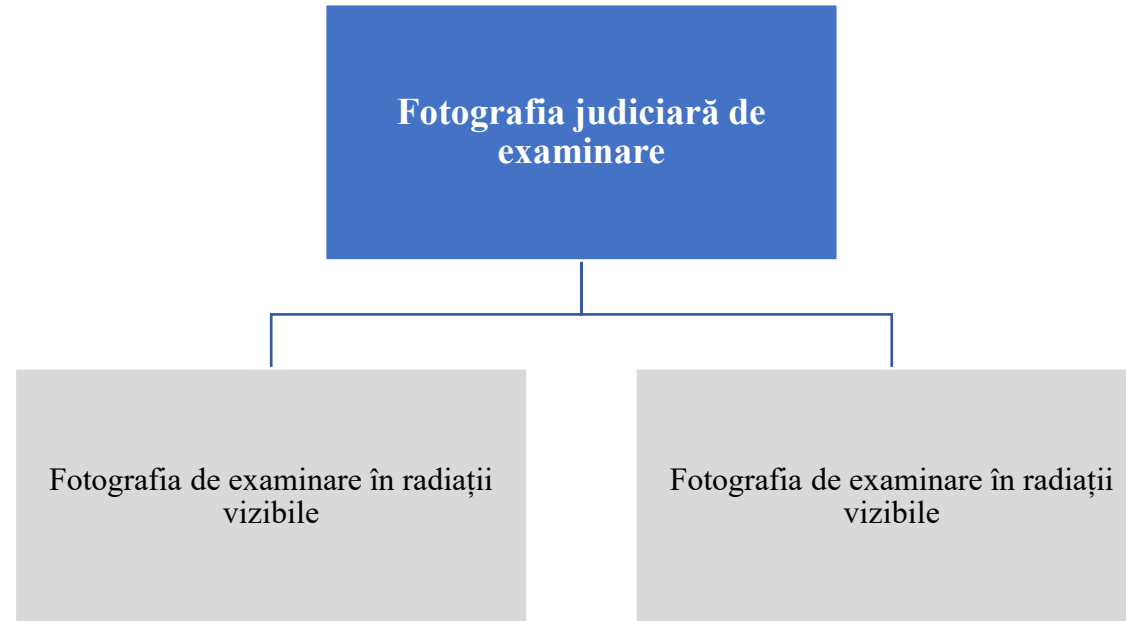
Schema nr.51: Fotografia judiciară operativă¹⁰⁰



¹⁰⁰ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionitoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. I. Op. cit., pp. 44-45; Ceccaldi P.F. *La Criminalistique*. Op. cit., pp. 18-19; Bercheșan V. *Fotografia judiciară clasică, fotografia digitală, identificarea persoanei după semnalmente*. Ed. Sitech. Craiova, 2008, p.11; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 20; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 247; Ionescu N. Op. cit., p. 47; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 255-256; Suciu C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 57-59; Doraș S. *Criminalistica*. Chișinău, 2011. Op. cit., p. 106; Iarovici E. *Portretul modern*. Ed. Tehnică. București 1972, p. 66; *Следственные действия. Криминалистические рекомендации. Типовые образцы документов*. Под редакцией доктора юридических наук, профессора В. А. Образцова. Изд. Юристъ. М., 2001, с. 19-20; Iacobuță I. *Radiografia crimei*. Ed. Graphix. Iași, 1995, pp. 85-88; Osoianu T., Ostavciuc D., Odagiu I., et. al. *Tactica acțiunilor de urmărire penală*. Ed. Cartea militară. Chișinău, 2020, p. 250; Ciopraga A. *Criminalistica. Tratat de tactică*. Ed. Gama. Iași, 1996, p. 106; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 167-168.

Fotografia judiciară de examinare este un ansamblu de procedee destinate cercetării, în condiții de laborator, a mijloacelor materiale de probă, precum și fixării rezultatelor investigației tehnico-științifice a corpurilor delictive sau a urmelor ridicate de la fața locului¹⁰¹.

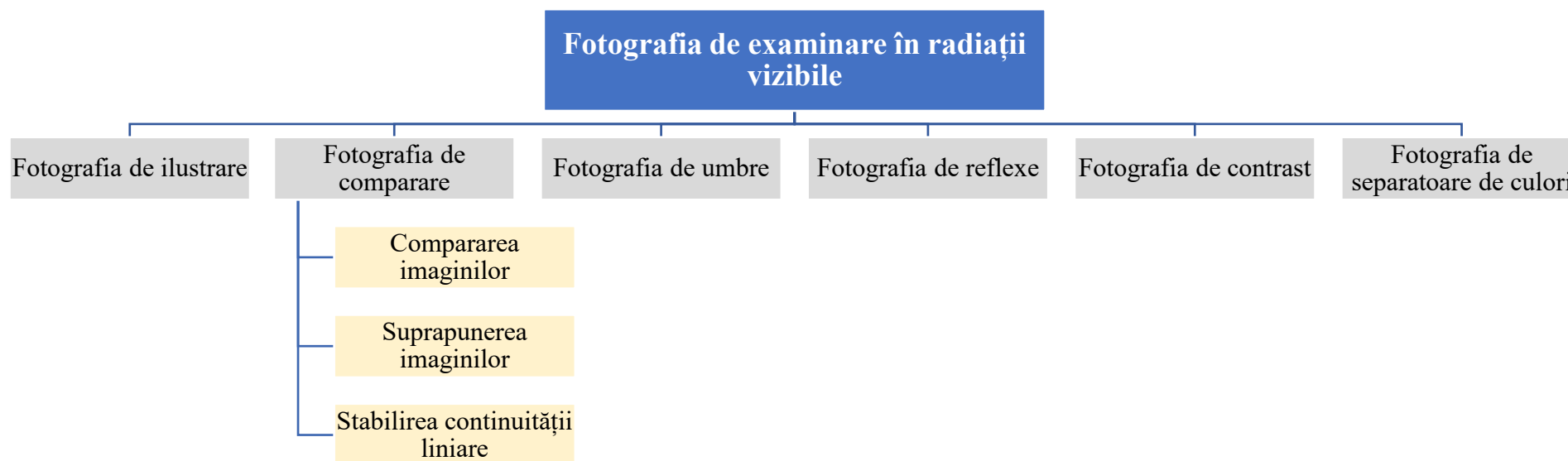
Schema nr.52: Fotografia judiciară de examinare¹⁰²



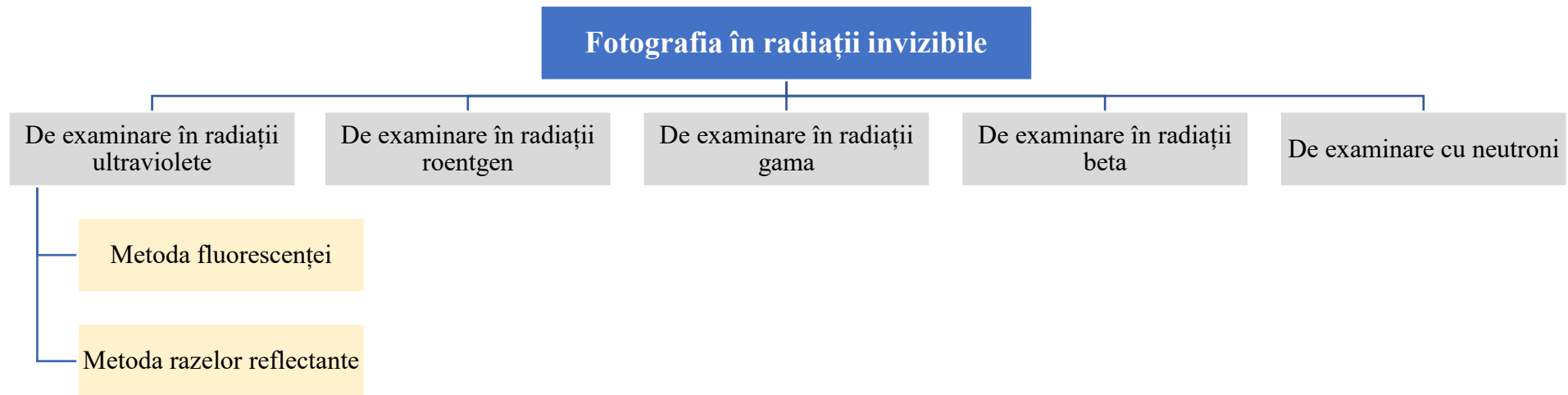
¹⁰¹ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. București, 2001. Op. cit., p. 95.

¹⁰² Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 47; Anghelescu I., Asanache Gh., Buta Il., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. IV. Op. cit., p.125-127; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 260; Moise A.C., Stancu E. Op. cit., p. 60. Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 26; Doraș S. *Criminalistica*. Chișinău, 2011. Op. cit., pp. 114-115; Gheorghiu M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 171; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 90; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 98.

Schema nr.53: Fotografia de examinare în radiații vizibile¹⁰³



¹⁰³ Angheliescu I., Asanache Gh., Buta Il., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. IV. Op. cit., p. 124; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. București, 2001. Op. cit., p. 96; Moise A.C., Stancu E. Op. cit., p. 60; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 99; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 263; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 92; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 27; Moise A.C., Stancu E. Op. cit., p. 61; Sannic Ch. *La recherche scientifique du criminel*. Ed. Armand Colin. Paris, 1954, p. 76; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., pp. 49-50; Ionescu N. Op. cit., p. 65; Drăghici C., Iacob A., Iftimie C. *Metode și tehnici moderne de cercetare și identificare criminalistică*. Op. cit., p. 65; Doraș S. *Criminalistica*. Op. cit., p. 115; Basarab M. *Criminalistica*. Cluj, 1969, p. 73; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 101; Montel P. *Toute la photographie*. Ed. Publications Montel. Paris, 1972, p. 197; Stapf H. *Practica fotografică*. Ed. Tehnică. București, 1958, p. 251.

Schema nr.54: Fotografia în radiații invizibile¹⁰⁴

Microfotografia, este o altă metodă de fixare a imaginii rezultatelor cercetării la microscop, devenită indispensabilă în toate domeniile științei care se servesc de microscopia optică sau electronică. Acest procedeu de fixare se impune în special în criminalistică, unde concluziile unei expertize – absolut necesare stabilirii adevărului – pot fi cu atât mai convingătoare cu cât demonstrația este făcută și pe baza microfotografiilor¹⁰⁵.

Holografia, la rândul ei constituie un procedeu de înregistrare și redare integrală a obiectelor, a întregului câmp fotografiat, prin intermediul undelor de lumină de tip laser. Aceasta este o sursă de fascicule luminoase, cu mare directivitate, coerență, foarte intense și înguste¹⁰⁶.

Prin noțiunea de film și videofonogramă judiciară, într-un sens mai larg se poate înțelege sistemul științifico-tehnic de captare, imprimare și prelucrare a imaginii și sunetului infracțiunii, folosite în scopul prevenirii și descoperirii faptelor ilicite, identificării făptuitorilor și dovedirii activității infracționale¹⁰⁷.

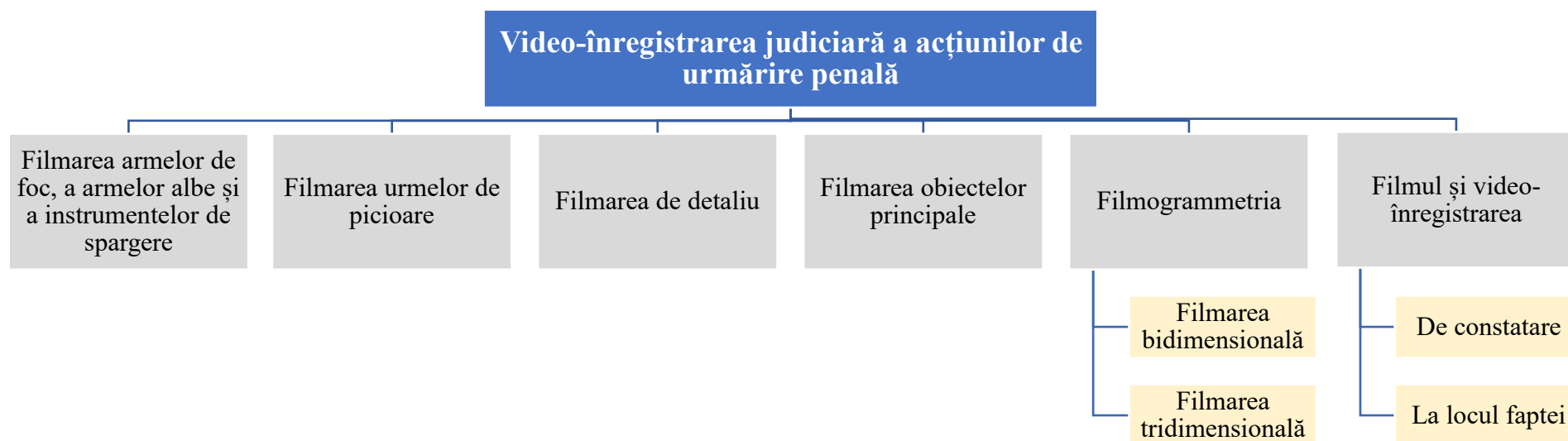
¹⁰⁴ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 101; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 101; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 29; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 261; Drăghici C., Iacob A., Doboreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 269; Moise A.C., Stancu E. Op. cit., pp. 63-64; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. București, 2001. Op. cit., p. 103; Deribere M. *La photographie en infrarouge*. Ediția a II-a. Ed. Paul Montei. Paris, 1948, p. 235; Drăghici C., Iacob A., Iftimie C. *Metode și tehnici moderne de cercetare și identificare criminalistică*. Op. cit., p. 75; Drăghici C. *Metode și mijloace moderne de cercetare și identificare criminalistică*. Teză de doctorat. Universitatea București, 2005, p. 84; Kerr E.R. *La radiographie au neutrons*. În R.I.P.C. nr. 4/1984, p. 113-114; Вандер М. Б. *Использование микрочастиц при расследовании преступлений*. Изд. ПИТЕР. СПб, 2001, с. 8-10.

¹⁰⁵ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. București, 2001. Op. cit., p. 108.

¹⁰⁶ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 174; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Craiova, 2009. Op. cit., p. 71.

¹⁰⁷ Cîrjan L., Chiper M. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Op. cit., p. 100; Angheliescu I., Barciuc A. *Filmul judiciar*. Ed. Ministerului de Interne. București, 1974.

Schema nr.55: Video-înregistrarea judiciară a acțiunilor de urmărire penală¹⁰⁸

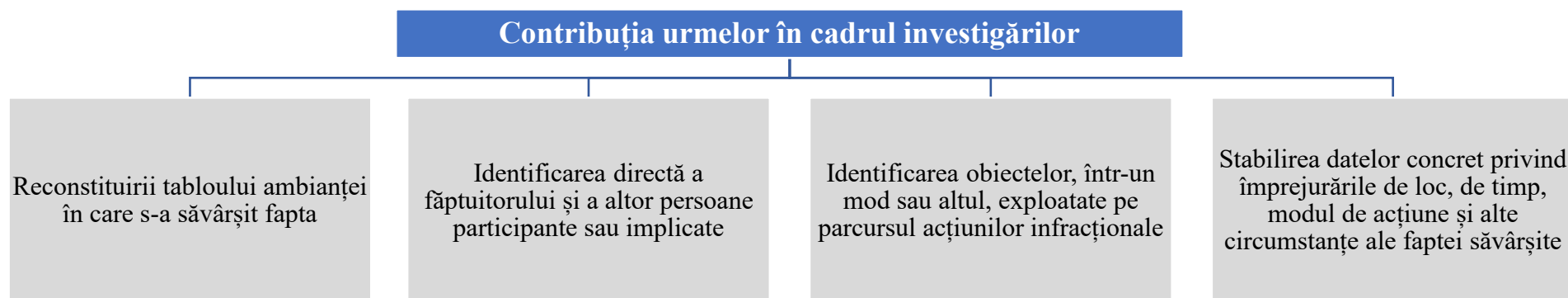


¹⁰⁸ Osoianu T., Ostavciuc D. Odagiu I., et. al. Op. cit., p. 106; Golubenco Gh. Golubenco Gh. *Criminalistică: Note de curs. Fundamente teoretice; Tehnica; Tactica; Metodica*. Op. cit., p. 22; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 263; Doraș S. *Criminalistica*. Op. cit., p.111; Jitariuc V. *Reflecții de ordin teoretico-practic privind aplicarea înregistrărilor audio-video la cercetarea locului faptei*. În: Revista Română Criminalistică, nr. 1. București, 2020, p. 62; Sava A. *Aprecierea probelor în procesul penal*. Ed. Junimea. Iași, 2002, p. 147; Bercheșan V. *Cercetarea penală. Îndrumar complet de cercetare penală*. Op. cit., p. 182; Rusnac C., Andronache A. *Aplicarea mijloacelor tehnice audio-video la audierea persoanei*. În Anale științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova. Chișinău, 2020, pp. 134-135; Mateuț Gh. *În legătură cu noua reglementare privind înregistrarea audio sau video în probațiunea penală*. Dreptul 8. București, 1998, pp. 25-27; Cîrjan L., Chiper M. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Op. cit., p. 102; *Осмотр места происшествия. Практическое пособие*. Под редакцией А. И. ДВОРКИНА. Изд. ЮРИСТЪ. Москва, 2001, с. 26-27; Stancu E., Manea T. *Tactică criminalistică (I). Curs universitar*. Ed. Universul Juridic. București, 2017, pp. 74-75; Mârzac V. *Înregistrarea audio/video în activitatea de urmărire penală*. Note de curs. Academia „Ștefan cel Mare”. Chișinău, 2007, p. 122; Doraș S. *Criminalistica*. Op. cit., p. 113.

TEMA 5 TRASEOLOGIA

Termenul „traseologie” este constituit din două cuvinte: de la francezul „la trace” – urmă și grecescul „logos” – cuvânt, știință. Urmele, cercetate în cadrul traseologiei criminalistice sunt urmele în sens îngust. După caracterul său, acestea sunt urme materiale, a căror structură externă de valoare s-a format în rezultatul pregătirii, comiterii sau tănuirii infracțiunii. O parte din urme, în sens îngust, în afară de traseologie, mai este studiată și de alte compartimente ale tehnicii criminalistice: urmele de arme – în cadrul balisticii judiciare; urmele de ștampile și sigilii – în cadrul documentologiei criminalistice¹⁰⁹.

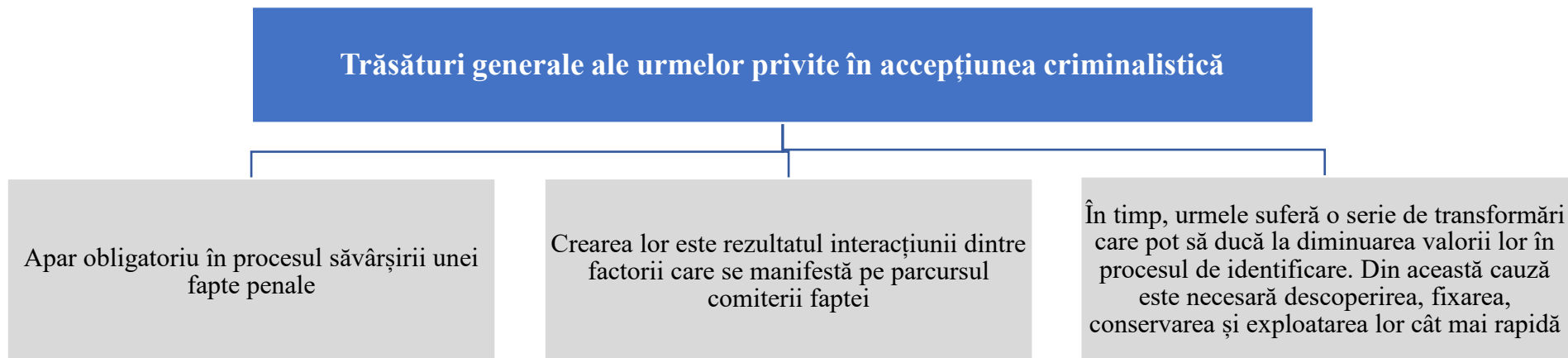
Schema nr.56: Contribuția urmelor în cadrul investigațiilor¹¹⁰



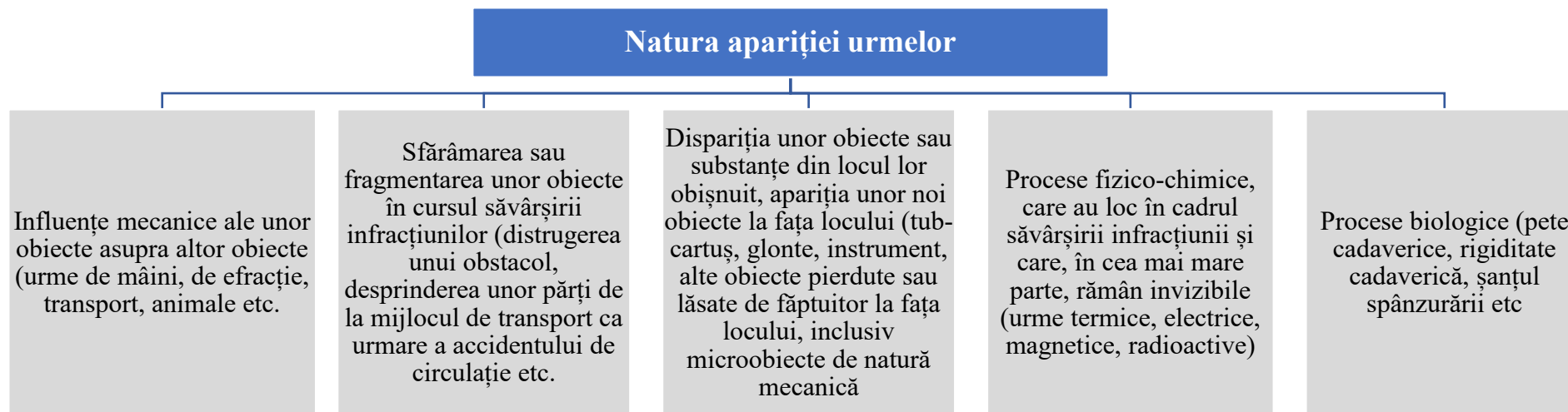
¹⁰⁹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 261; Деревянко А. И., Езикян В. И. *Криминалистика. Учебное пособие*. ЮРГТУ. Новочеркасск, 2007, с. 36.

¹¹⁰ Doraș S. *Criminalistica*. Chișinău, 2011. Op. cit., p. 124.

Schema nr.57: Trăsături generale ale urmelor privite în accepțiunea criminalistică¹¹¹



Schema nr.58: Natura apariției urmelor¹¹²

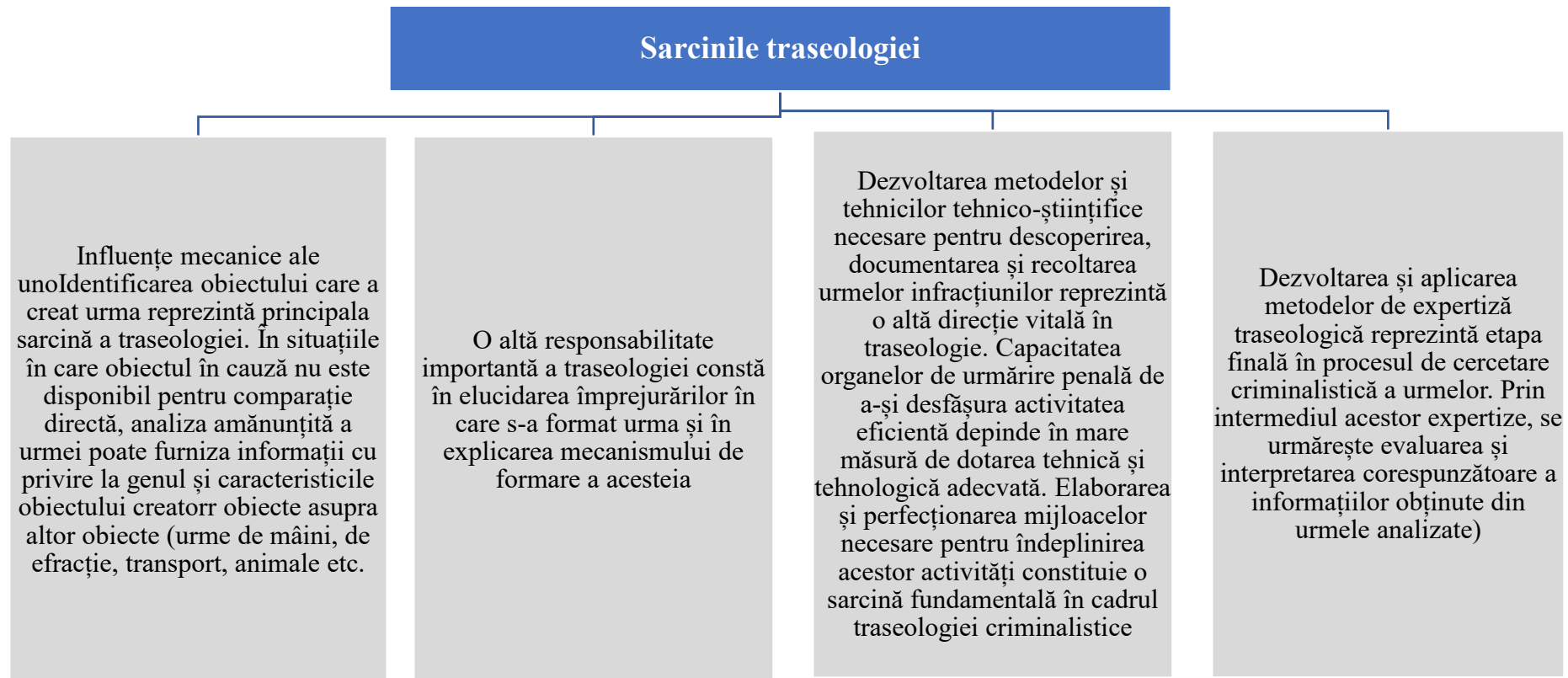


¹¹¹ Ruiu M., Stancu E. *Criminalistica. Tehnici de investigare traseologică*. Ed. Universul Juridic. București, 2016, p. 11; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoiaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. I. Op. cit., pp. 117-118.

¹¹² Golunski S.A. Op. cit., p. 82.

Însemnătatea studierii lor fiind determinată de posibilitatea soluționării unor sarcini de identificare care vizează stabilirea identității obiectului după urmele create, inclusiv determinarea apartenenței generice și a unor sarcini de diagnosticare care țin de stabilirea mecanismului formării urmelor, starea obiectelor, determinarea legăturilor cauzale între unele acțiuni și consecințele acestora¹¹³.

Schema nr.59: Sarcinile traseologiei¹¹⁴

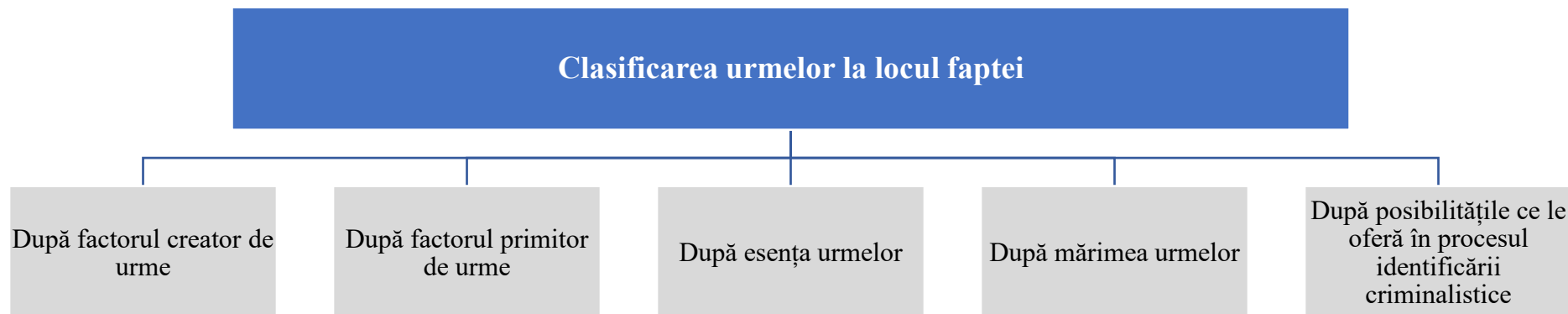


¹¹³ Golubenco Gh. *Criminalistică: Cercetarea urmelor materiale ale infracțiunii*. F.E.-P Tipografia Centrală. Chișinău, 2015, p. 25-27.

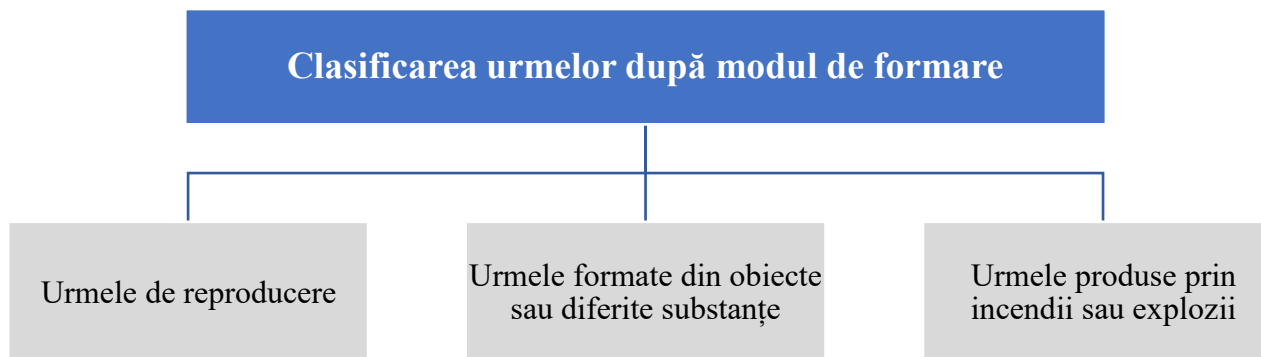
¹¹⁴ Doraș S. *Criminalistica*. Op. cit., p. 125; Gheorghită M. *Diagnosticarea criminalistică ca premise a identificării criminalistice*. În: *Materialele Conferinței Internaționale de Criminalistică „Metode și Tehnici de Identificare”*. București, 2006, p. 288.

În plan gnoseologic, clasificarea urmelor este o condiție indispensabilă procesului de cunoaștere a lor. După cum se știe, cunoașterea unui fenomen fie din domeniul naturii, fie de gen social, are ca premisă stabilirea sistemului căruia îi aparține¹¹⁵.

Schema nr.60: Clasificarea urmelor la locul faptei¹¹⁶



Schema nr.61: Clasificarea urmelor după modul de formare¹¹⁷

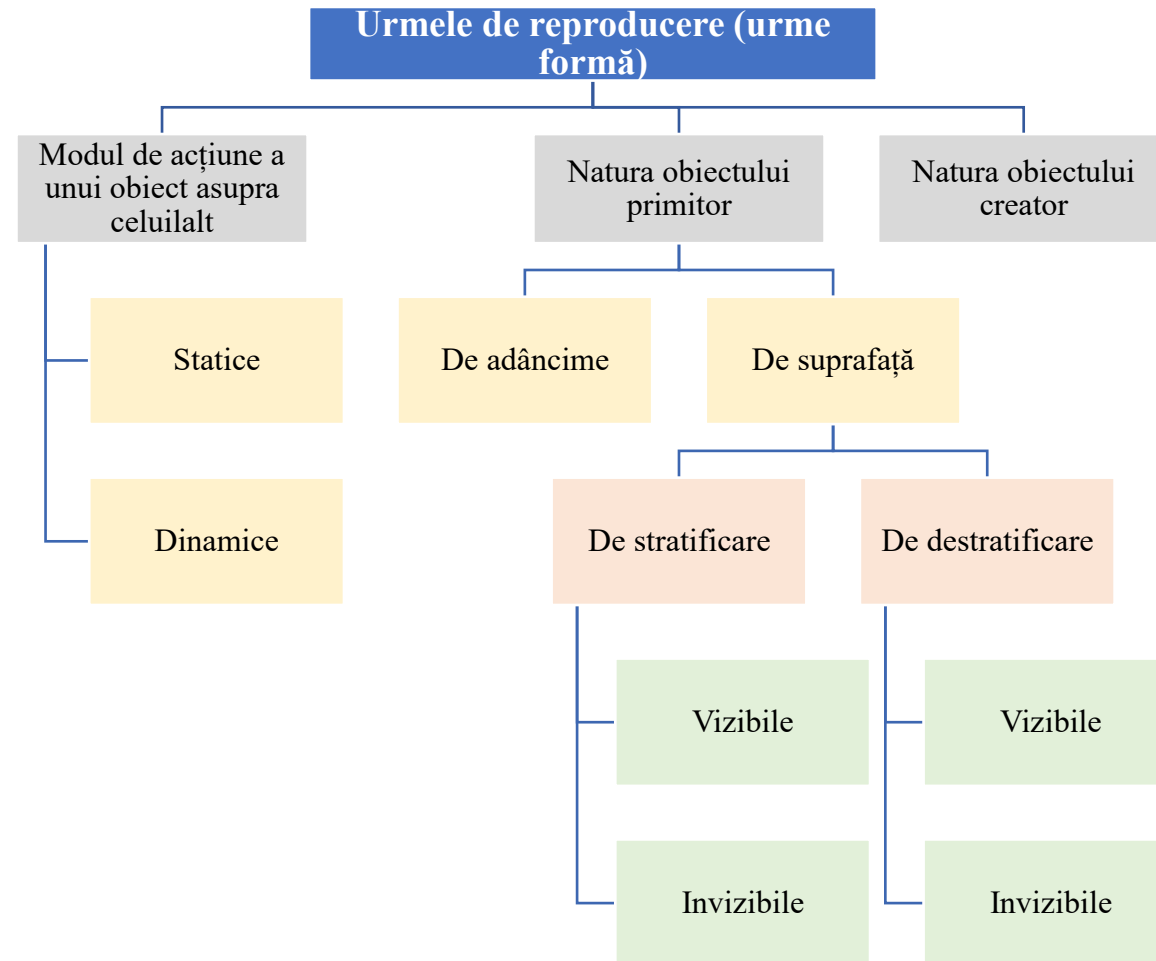


¹¹⁵ Doraș S. *Criminalistica*. Op. cit., p. 126; Аверьянов А. *Система: философская категория и реальности*. Москва, 1976, с. 51.

¹¹⁶ Ruiu M., Stancu E. Op. cit., p. 12.

¹¹⁷ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 37-38; Vinberg A.I., Mitricev S.M. *Criminalistica*. Vol. I. București, 1953, p. 105

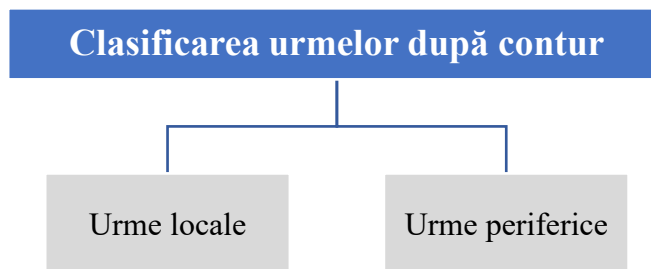
**Schema nr.62: Urmele de reproducere¹¹⁸ (urme formă)
Natura obiectului creator¹¹⁹**



¹¹⁸ Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., pp. 60-61; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 38; Ruiu M., Stancu E. Op. cit., p. 14; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 181; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., p. 43; Golunski S.A. Op. cit., p. 87.

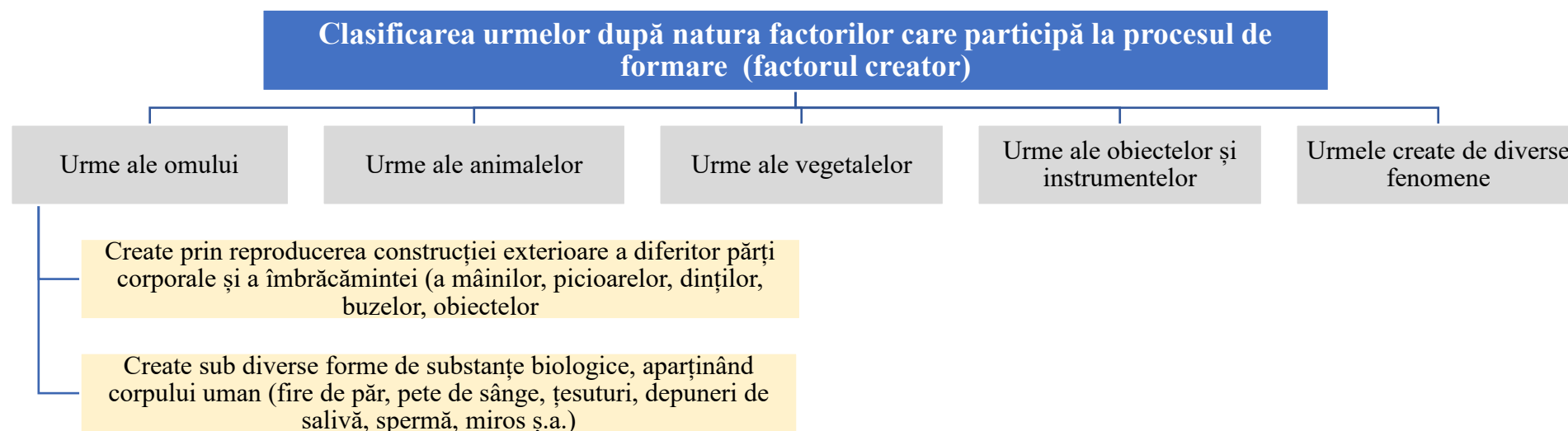
¹¹⁹ Potrivit acestui criteriu, putem întâlni atâtea urme câte obiecte există în lumea materială. În criminalistică sunt studiate numai cele care prezintă interes pentru aflarea adevărului în procesul penal: urmele de mâini, urmele de picioare, urmele de dinți etc. A se vedea Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 39.

Schema nr.63: Clasificarea urmelor după contur¹²⁰



În știința criminalisticii se mai vorbește și despre alte două categorii de urme; *urmele-obiect* și *urmele-substanță*.¹²¹

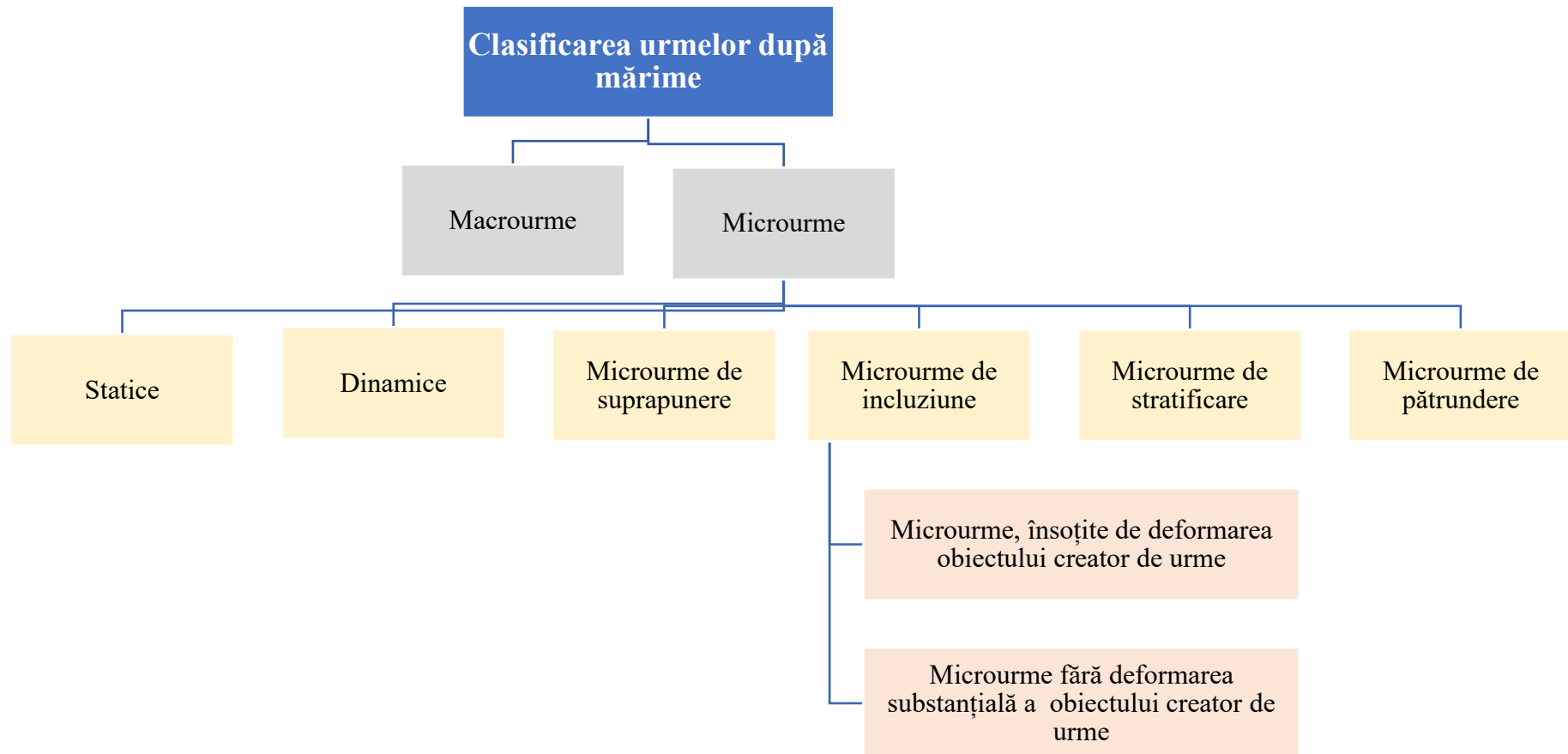
Schema nr.64: Clasificarea urmelor după natura factorilor care participă la procesul de formare¹²² (factorul creator)



¹²⁰ Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., p. 43; Golunski S.A. Op. cit., p. 87; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 63; Doraș S. *Criminalistica*. Chișinău, 2011. Op. cit., p. 128; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 40; Andrei T. *Contribuții la studiul urmelor ele contur în criminalistică*. În R.R.D. nr. 2/1974, pp. 80-84; Andrei I. *Natura și utilitatea urmelor de contur*. În „Fiat justiția”, nr. 1. Cluj-Napoca, 1997, p. 219.

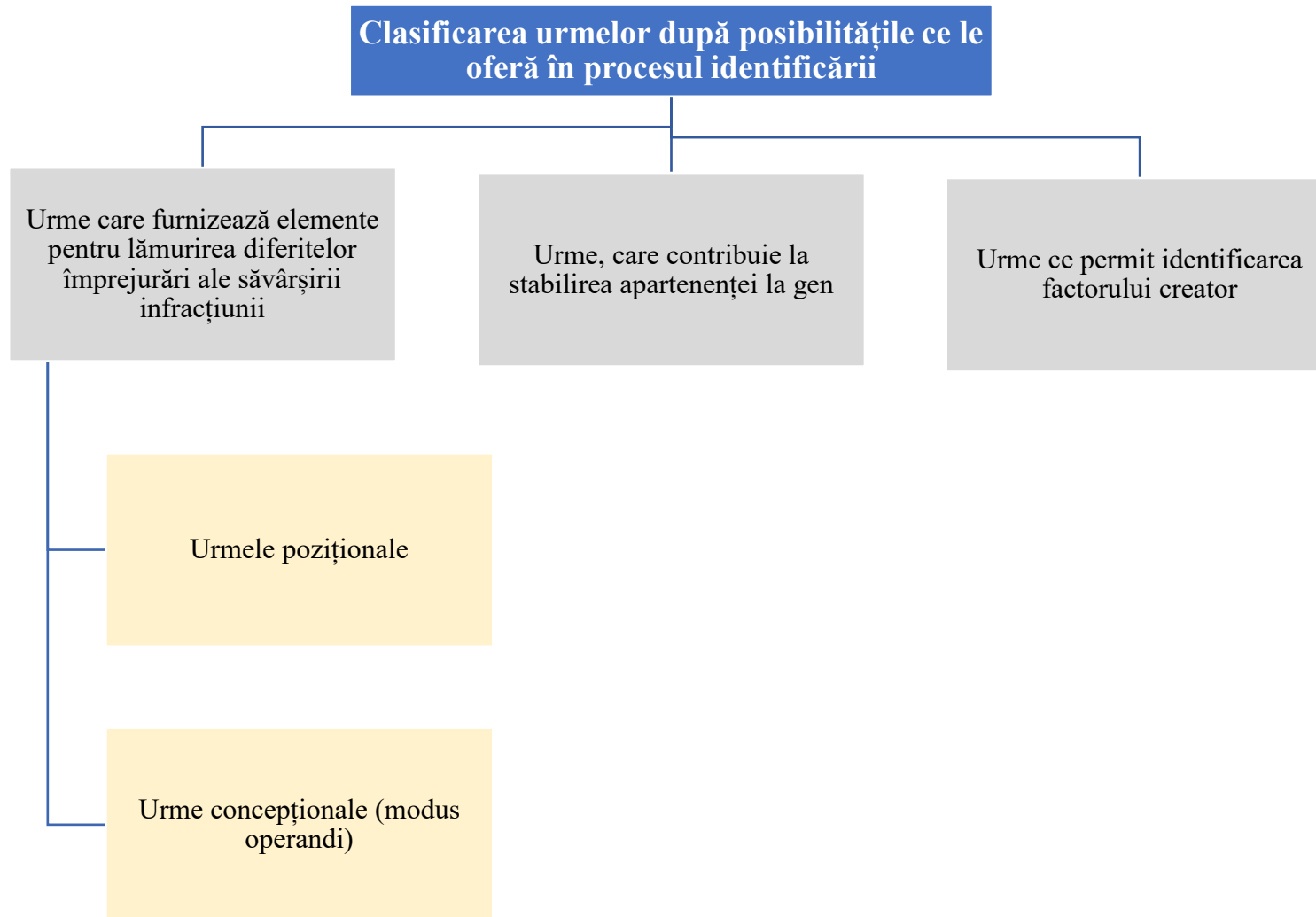
¹²¹ Дервянко А. И., Езикян В. И. *Криминалистика. Учебное пособие*. ЮРГТУ. Новочеркасск, 2007, p. 36.

¹²² Ruiu M., Stancu E. Op. cit., p. 12; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 181; Doraș S. *Criminalistica*. Chișinău, 2011. Op. cit., p. 128; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 39; Cioacă C. *Cercetarea și interpretarea criminalistică a urmelor biologice de natură umană*. Ed. Universul Juridic. București, 2019, p. 20-21.

Schema nr.65: Clasificarea urmelor după mărime¹²³

¹²³ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 274-275; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 169; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., p. 42; Ciopraga A., Iacobuța I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 40; Вандер М. Б. Op. cit., pp. 12-19.

Schema nr.66: Clasificarea urmelor după posibilitățile ce le oferă în procesul identificării¹²⁴

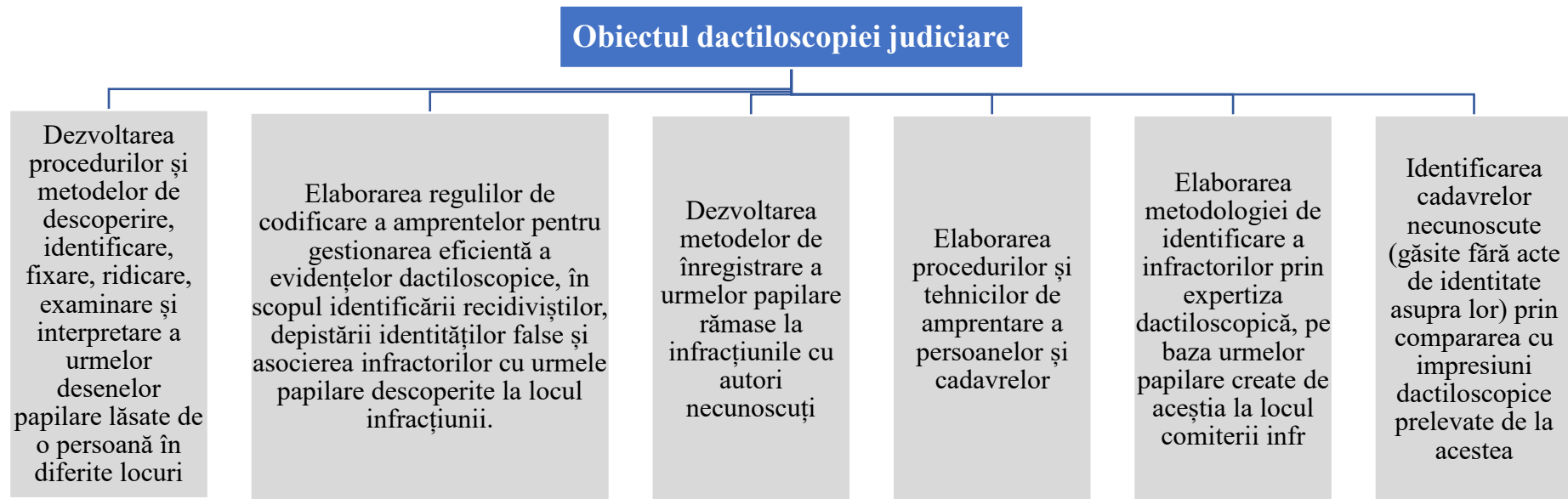


¹²⁴ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 276; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionîtoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. I. Op. cit., pp. 122-123.

Într-o accepțiune, termenul de dactiloscopie provine din cuvintele grecești dáctilos, care înseamnă „deget”, și scopia, care înseamnă „a privi” sau „a cerceta”. În prezent, existând activități precum identificarea autorilor unor infracțiuni, depistarea recidiviștilor sau identificarea cadavrelor necunoscute, care se bazează pe metodele dactiloscopiei, o ramură a criminalisticii care se ocupă de examinarea și clasificarea desenelor papilare în scopul identificării persoanei¹²⁵.

Dactiloscopia se ocupă cu examinarea degetelor, a palmei și a plantei piciorului, însă nu din punct de vedere anatomic, ci doar sub aspectul exterior al acestora în scopul identificării persoanei¹²⁶. Sub acest aspect Suciuc C., definind dactiloscopia judiciară ca fiind acea ramură a tehnicii criminalistice care se ocupă cu studiul desenelor papilare ce se întâlnesc în regiunea digitală, palmara și plantara, precum și a urmelor lăsate de aceste regiuni în câmpul infracțiunii, pentru identificarea persoanelor și cadavrelor¹²⁷.

Schema nr.67: Obiectul dactiloscopiei judiciare¹²⁸



¹²⁵ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 279; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 118; Minovici M. *Tratat complet de medicină legală*. Vol.II. Ed. Socec. București, 1930, pp. 1039-104; Constantin I.R., Rădulescu M. *Dactiloscopia*. Ed. Ministerului de Interne. București, 1975, p. 14.

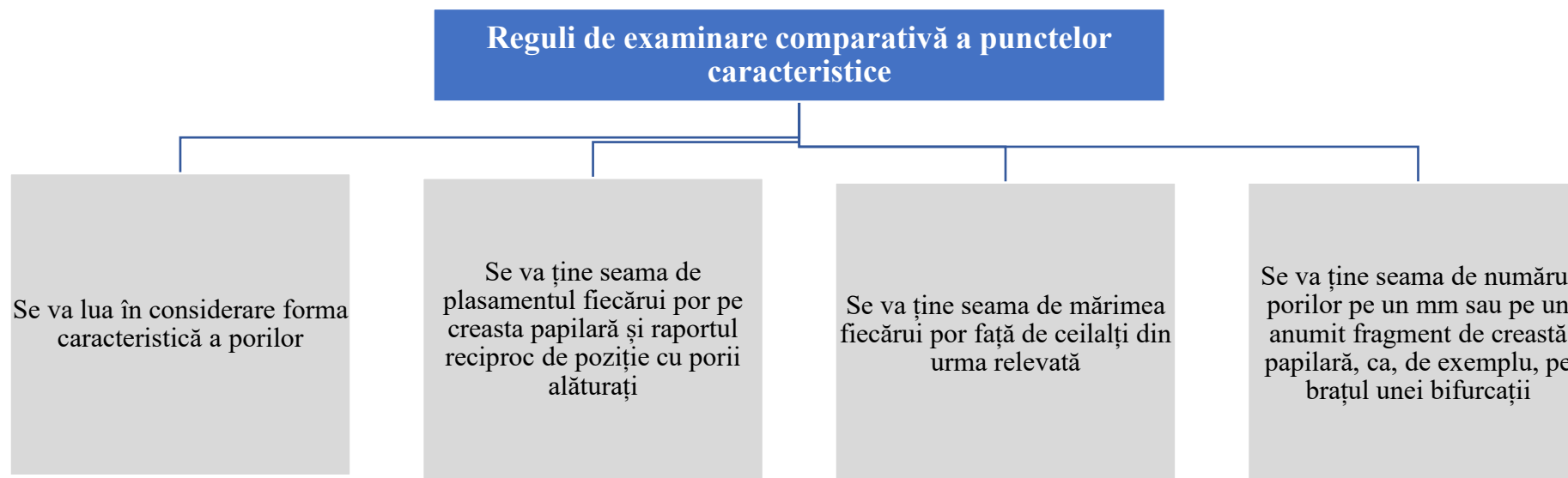
¹²⁶ Drăghici C., Lupu M. *Tehnică Criminalistică*. Ediția a II-a. Op. cit., p. 77.

¹²⁷ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 202.

¹²⁸ Drăghici C., Lupu M. *Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 78; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., pp. 88-89.

Poroscopia studiază caracteristicile porilor, deschideri ale glandelor sudoripare, așezate pe crestele papilare sub forma unui șirag de mărgelă, și care pot folosi la identificarea persoanei¹²⁹.

Schema nr.68: Reguli de examinare comparativă a punctelor caracteristice¹³⁰



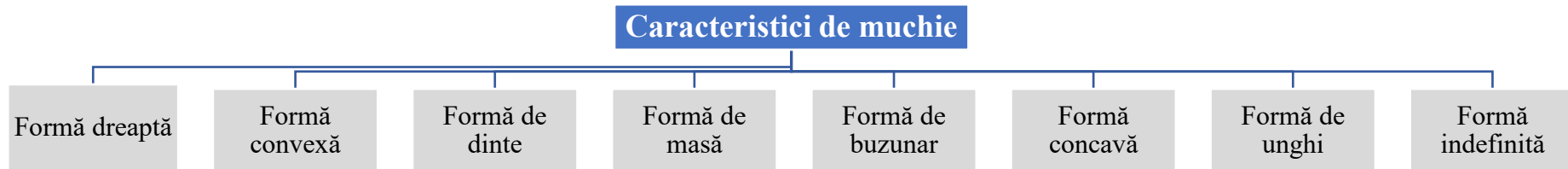
Crestoscopia studiază detaliile creștelor papilare, în special ale marginilor acestora, când urma de deget nu este completă, ci cuprinde numai anumite fragmente ale creștelor¹³¹. Liniile papilare sunt formate din fuziunea elementelor epidermice aliniat, de structură rotundă sau ovală și conțin fiecare câte un por pentru exudație. Datorită acestei fuziuni de elemente epidermice, creștele papilare dobândesc caracteristici proprii. Porul este așezat în general în centrul creștei papilare, dar poate să se afle și în marginea creștei, creând un fel de franjurare, o dantelare caracteristică a creștei papilare. Această poziție marginală a porului va da caracteristicile de muchie a creștei, caracteristici pe care se bazează identificarea persoanei prin crestoscopie¹³².

¹²⁹ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 41.

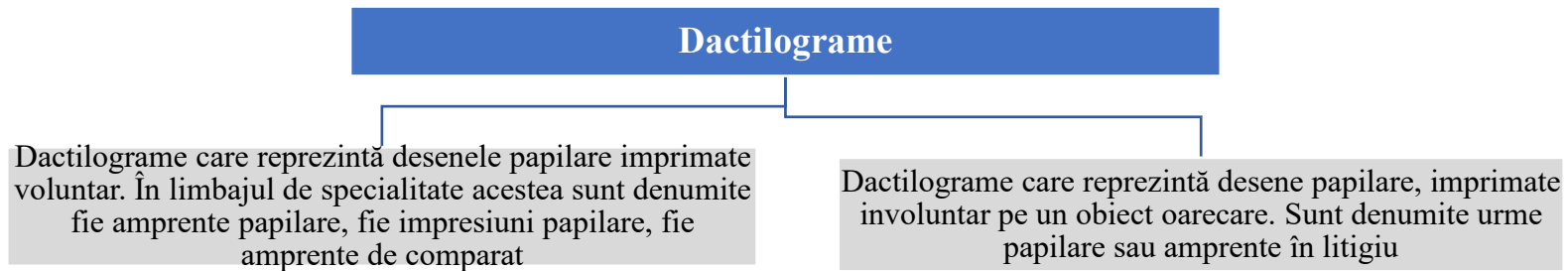
¹³⁰ Suci C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 235-237.

¹³¹ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 41.

¹³² Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 280.

Schema nr.69: Caracteristici de muchie¹³³

Urmele degetelor descoperite la locul faptei sunt denumite urme de deget. Atunci când se iau intenționat, în scopul identificării, acestea sunt numite impresiuni digitale. Pentru a înregistra și a documenta detaliile desenului papilar, se realizează fotografierea urmelor sau a impresiunilor, iar aceste fotografii sunt cunoscute sub denumirea de dactilograme. Aceste dactilograme formează obiectul de studiu în procesul de identificare dactiloscopică¹³⁴.

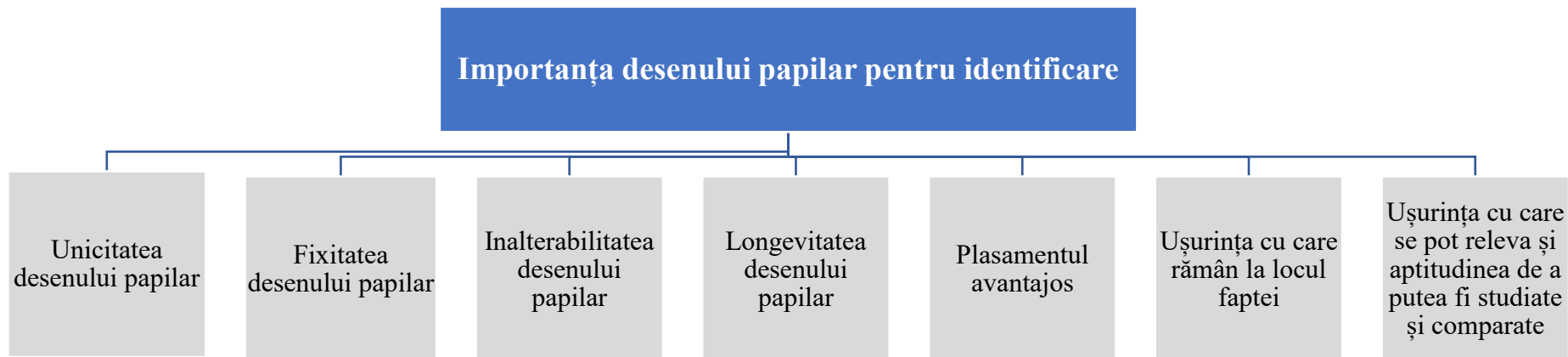
Schema nr.70: Dactilograme¹³⁵

¹³³ Suciu C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 237-238.

¹³⁴ Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 65; Sava V. *Manual de dactiloscopie*. București, 1943, p. 35; Mircea I. *Criminalistica*, Ed. a II-a, Ed. Fundației Chemarea. Iași, 1994, p. 72.

¹³⁵ Pășescu Gh., Constantin I.R. *Secretele amprentelor papilare*. Ed. Național. București, 1996, p. 70; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 91.

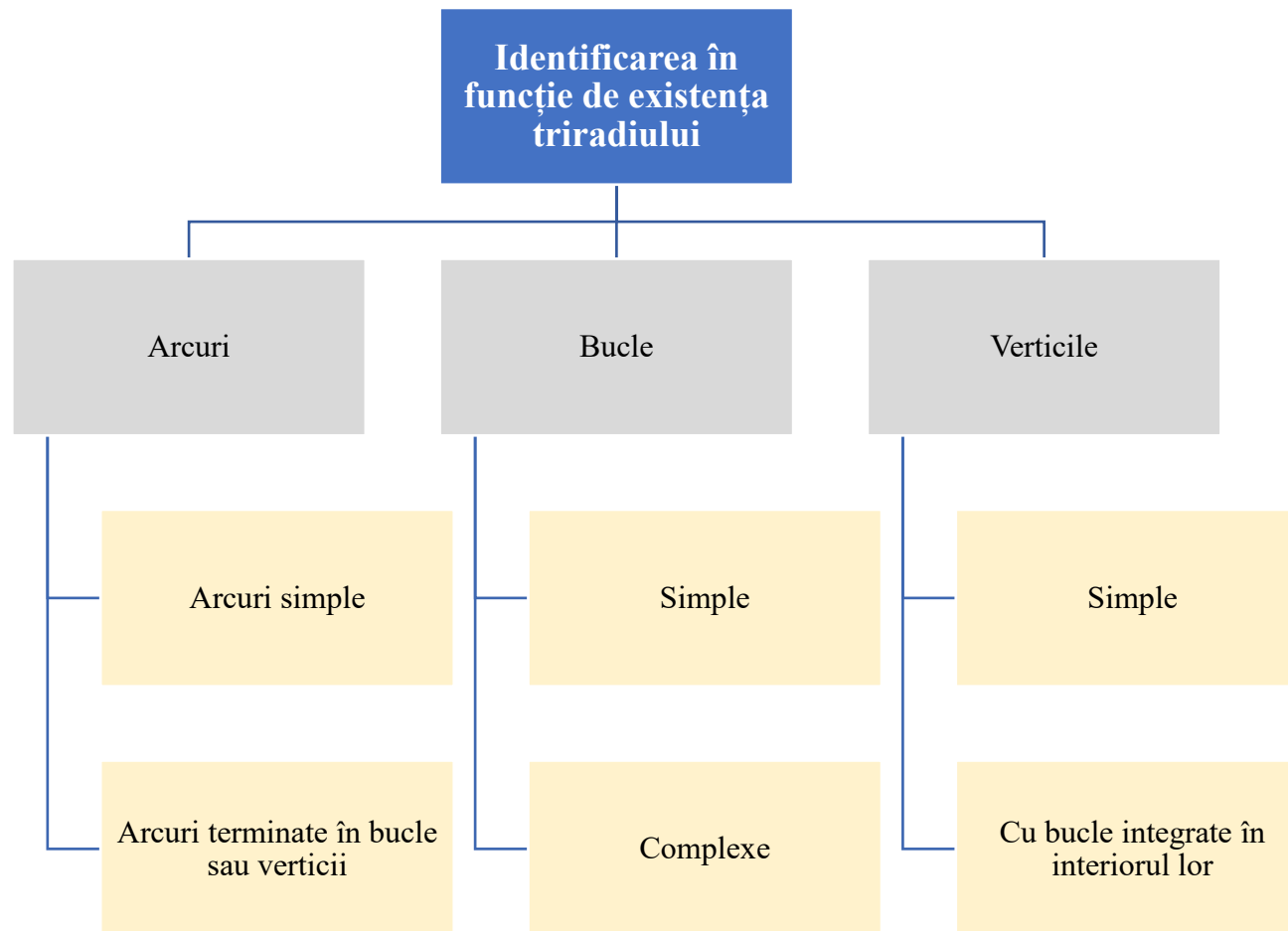
Schema nr.71: Importanța desenului papilar pentru identificare¹³⁶



În cadrul dactiloscopiei, modelele papilare pot fi încadrate în tipuri distincte pe baza prezenței sau absenței triradiului. Triradiul reprezintă o formațiune cu aspect de delta, unde trei creste papilare se întâlnesc și se despart¹³⁷.

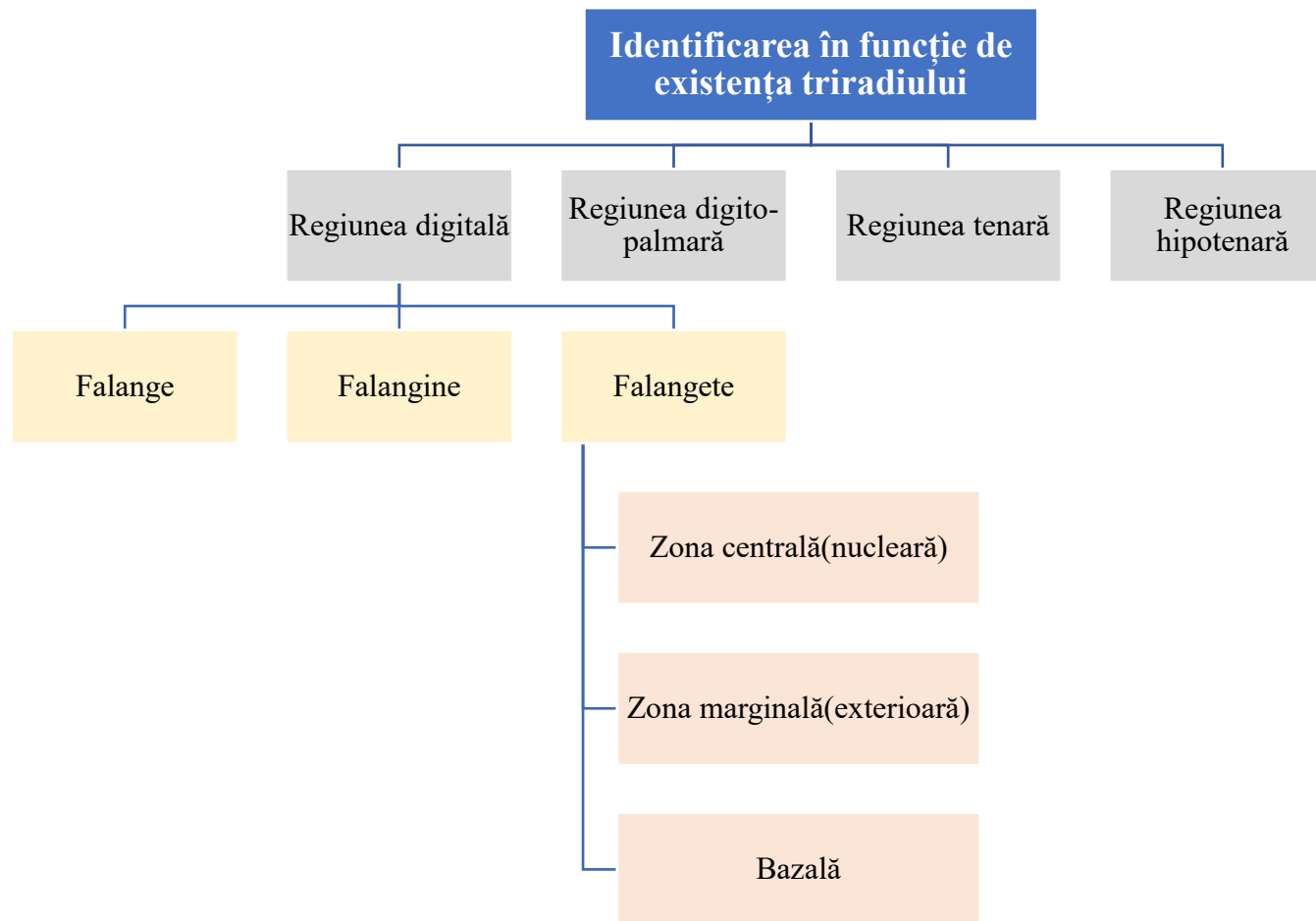
¹³⁶ Drăghici C. *Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 110; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 93; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 188-190; Doraș S. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 132-133; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 59; Stancu E. *Investigarea științifică a infracțiunilor – Curs de criminalistică pentru învățământul juridic universitar și postuniversitar*. Op. cit., p. 27; Basarab M. *Criminalistica*. Universitatea „Babeș-Bolyai”. Cluj, 1969, pp 94-95; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 186; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. București, 2001. Op. cit., p. 109; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 119; Thornton J.I. *La doctrine de la dissimilitude unique dam l'identification dactyloscopique*. În R.I.P.C., nr. 306, martie 1977, pp. 89-95; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 42; Thorwald J. *Un secol de luptă cu delincvența*. Vol. I. Ed. Moldova. Iași, 1997, p. 178; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 66.

¹³⁷ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 287.

Schema nr.72: Identificarea în funcție de existența triradiului¹³⁸

¹³⁸ Cîrjan L., Chiper M. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Op. cit., p. 114; Cotuțiu L. *Dermatoglifele în practica medicală și judiciară*. Ed. PsihOmnia. Iași, 1998.

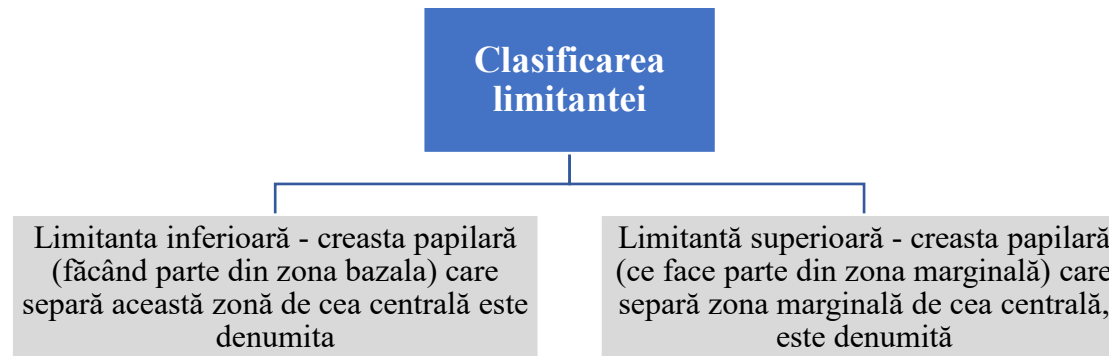
Schema nr.73: Clasificarea desenului papilar¹³⁹



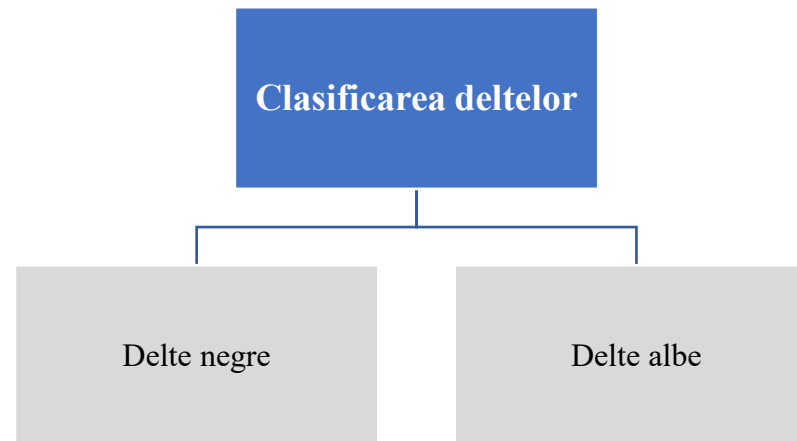
Cele trei zone ale desenului papilar de pe falangetă sunt separate între ele de o creastă papilară care poartă denumirea de limitantă¹⁴⁰

¹³⁹ Anghelescu I., Asanache Gh., Aionîtoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. I. Op. cit., p. 128; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 120; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 192; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 204; Cîrjan L., Chiper M. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Op. cit., p. 114.

¹⁴⁰ Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 96.

Schema nr.73.1: Clasificarea limitantei

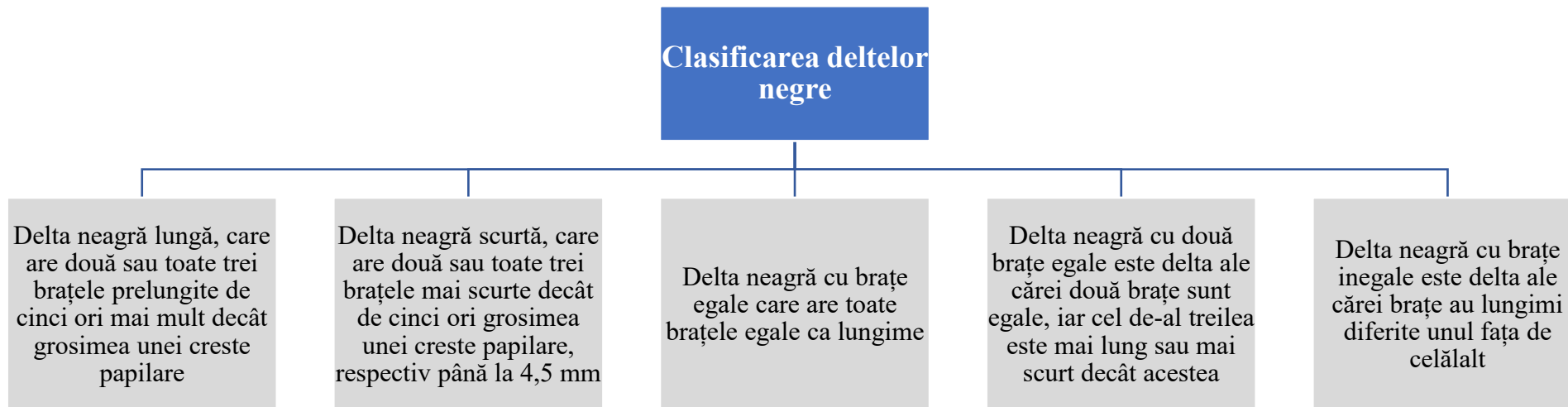
Locul de întâlnire al acestor trei zone-tip de creste care delimitează o figură poartă denumirea convențională de DELTĂ, fiind compus din trei linii ce desenează un triunghi (închis sau deschis, având cele trei vârfuri distincte sau nu) sau o stea cu trei ramuri de cele mai multe ori asimetrice¹⁴¹.

Schema nr.74: Clasificarea deltelor¹⁴²

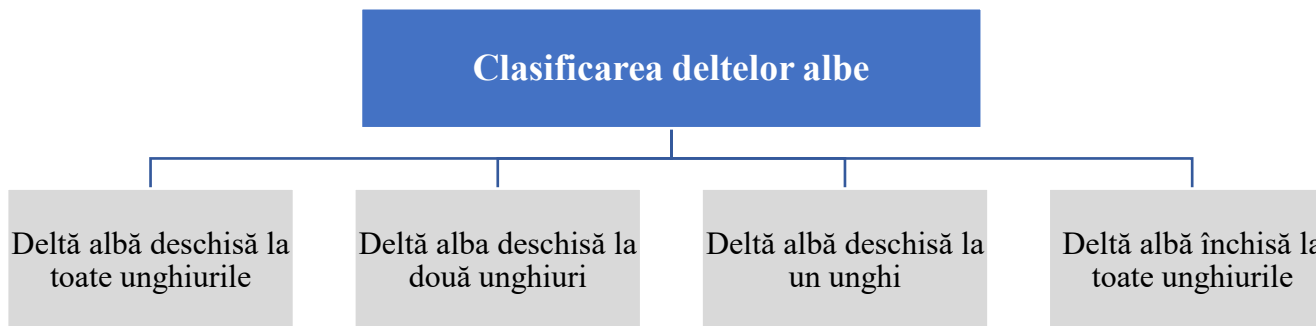
¹⁴¹ Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 192.

¹⁴² Mihuț E.A. *Identificarea Persoanelor. După Urmele Reliefului Papilar*. Ed. Lumina Lex. București, 2004, p. 73; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., 149; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 52; Pășescu Gh., Constantin I.R. Op. cit., pp. 48-50; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 193; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 96.

Schema nr.74.1: Clasificarea deltelor negre

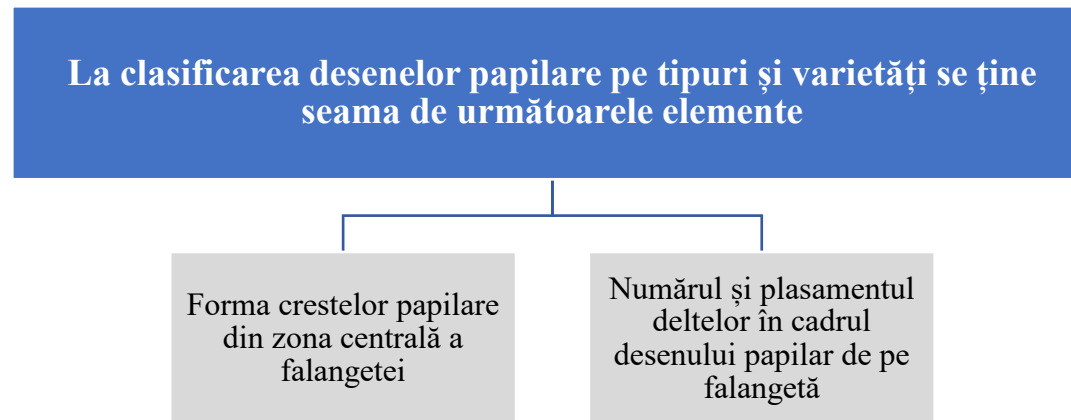
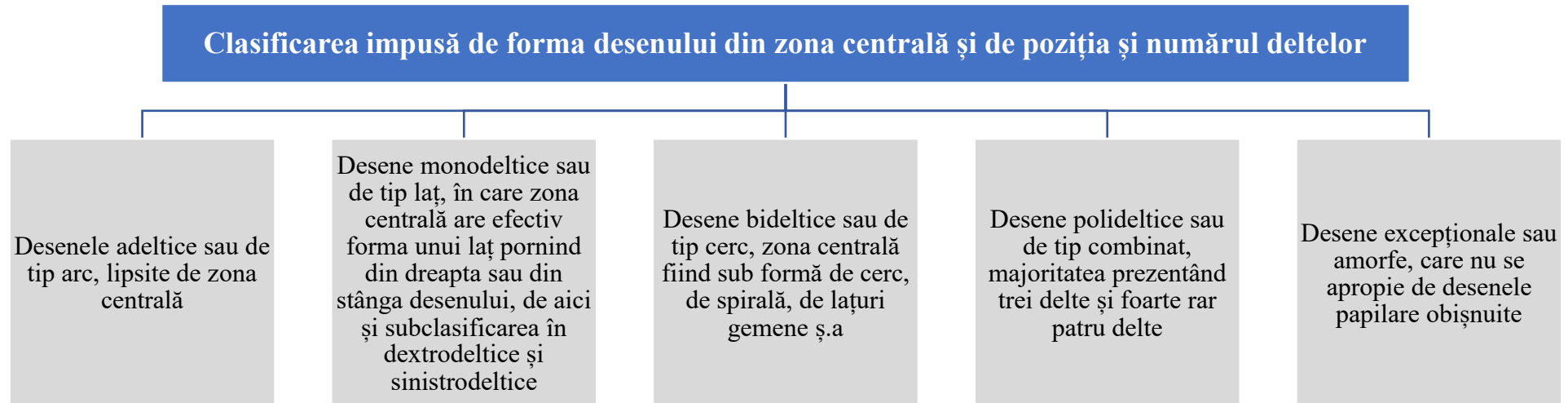


Schema nr.74.2: Clasificarea deltelor albe



Importanța desenelor constă în faptul că în raport de forma creștelor din centrul falangetei de poziția și numărul deltelor (una, două, trei sau patru, ori lipsă) desenele papilare se împart pe tipuri și varietăți, ajutând la identificarea generală și la organizarea fișelor cu impresii digitale în clasoarele din evidența dactiloscopică monodactilară și decadactilară¹⁴³.

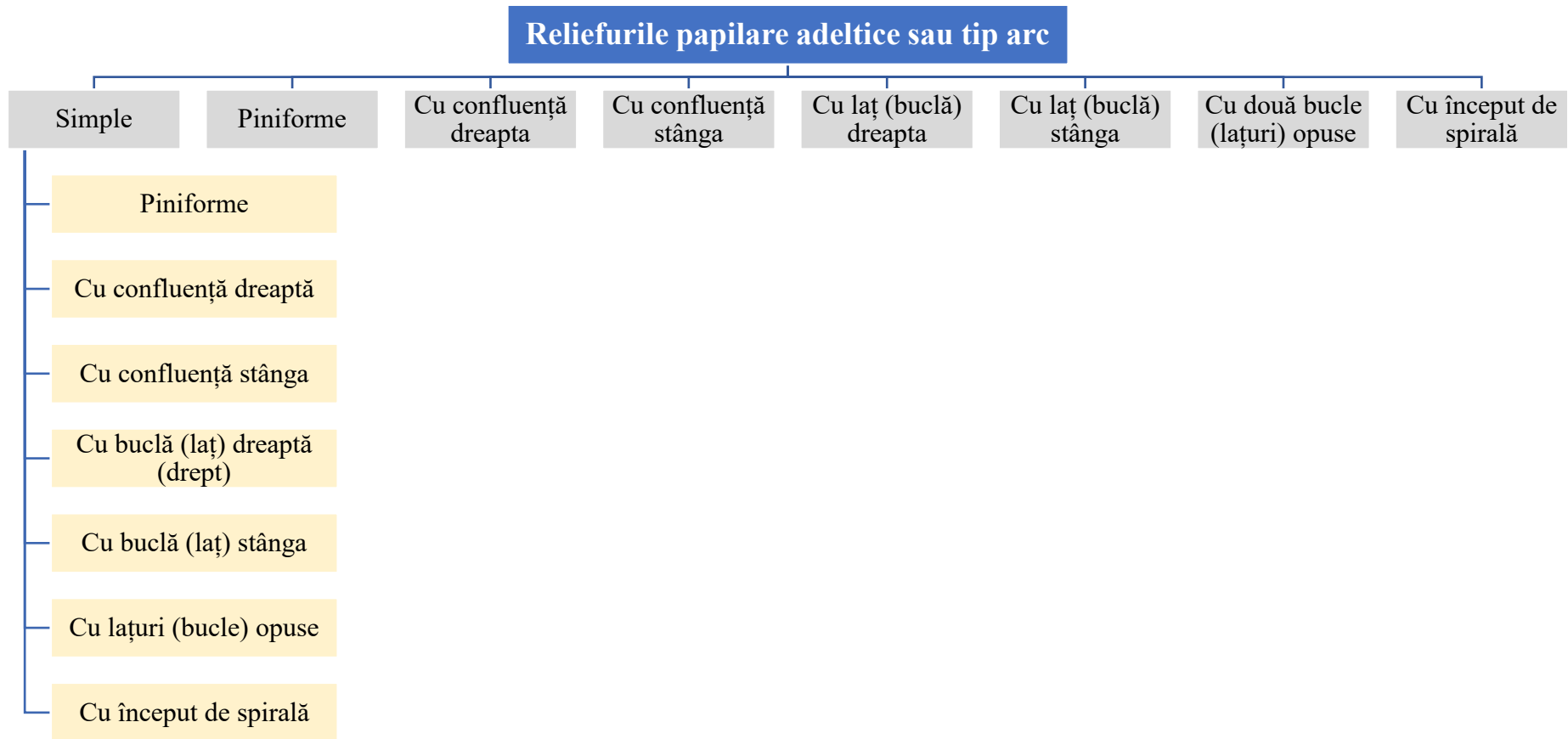
¹⁴³ Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 96.

Schema nr.75: La clasificarea desenelor papilare pe tipuri și varietăți se ține seama de următoarele elemente¹⁴⁴Schema nr.76: Clasificarea impusă de forma desenului din zona centrală și de poziția și numărul deltelor¹⁴⁵

¹⁴⁴ Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., 151.

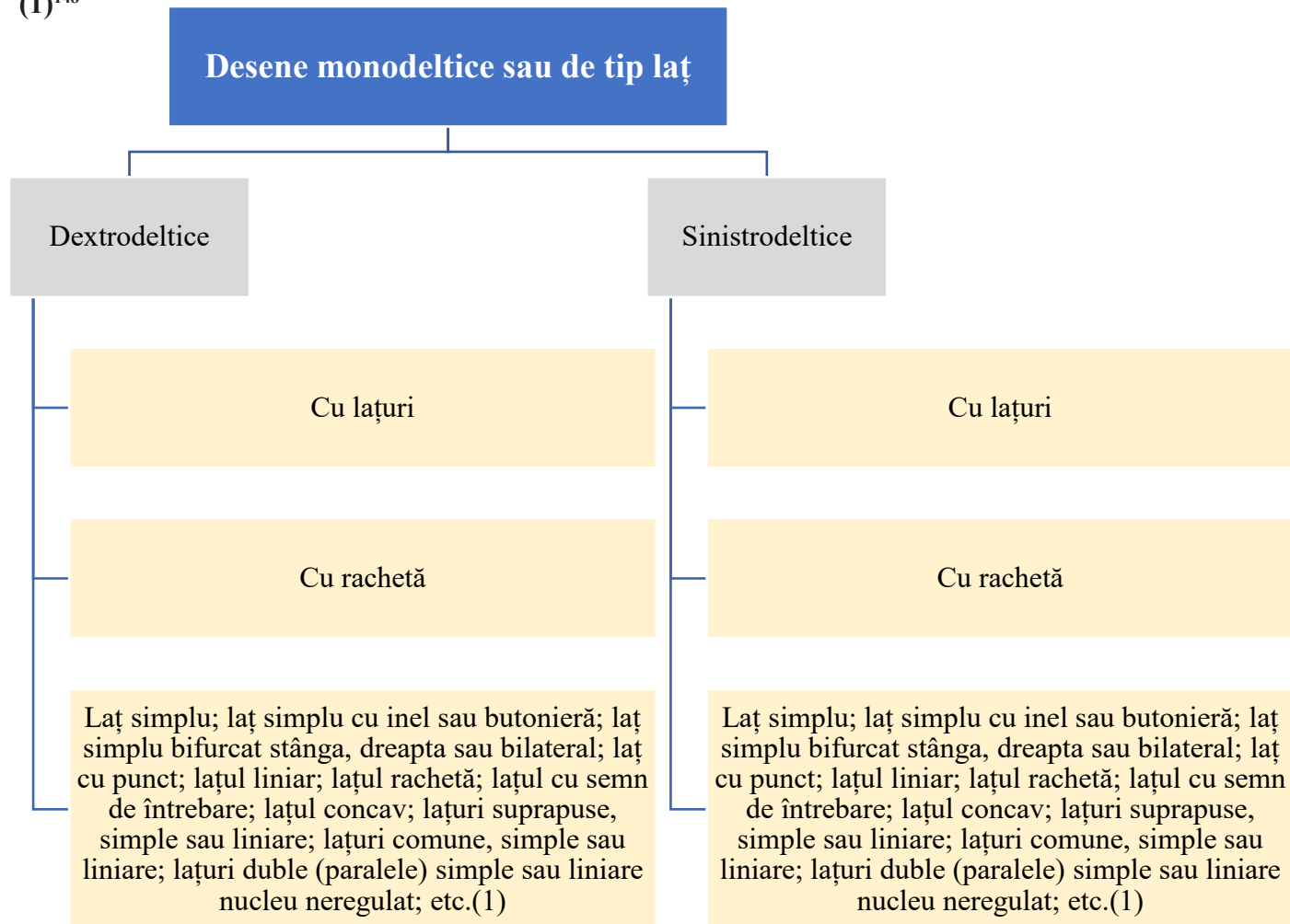
¹⁴⁵ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 121; Țurari C., Panghe C. *Un nou tip de desen papilar digital, palmar, și plantar, tipul danteliform și problemele de clasificare și identificare medico-legală și criminalistică pe care le ridică*. București, 1973.

Schema nr.77: Reliefulile papilare adeltice sau tip arc¹⁴⁶



¹⁴⁶ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 292-293; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 153-154.

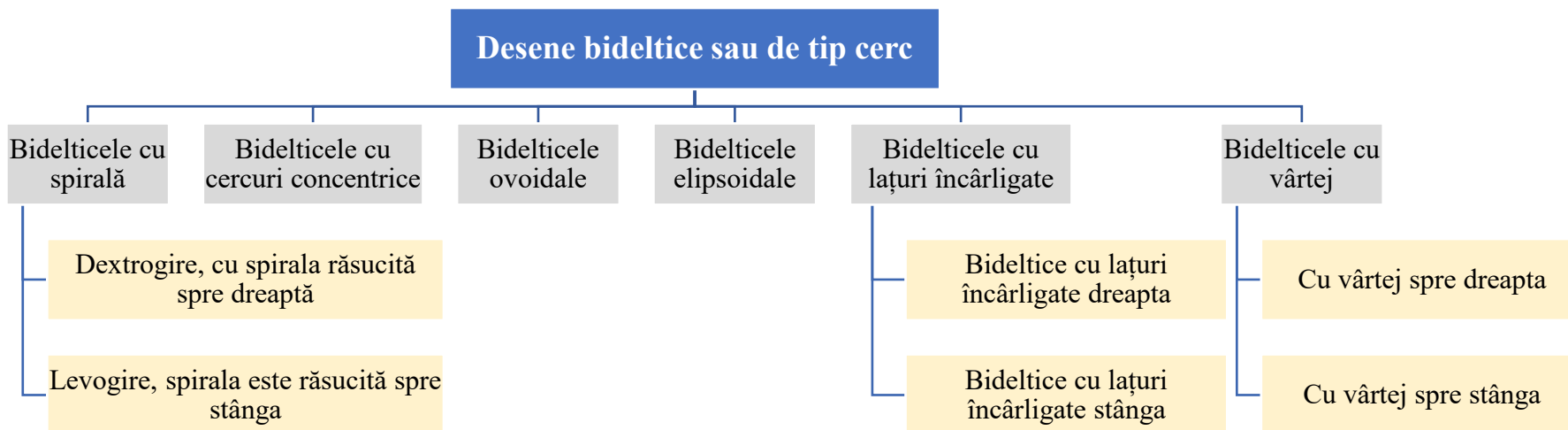
Schema nr.78: Desene monodeltice sau de tip laț¹⁴⁷
(1)¹⁴⁸



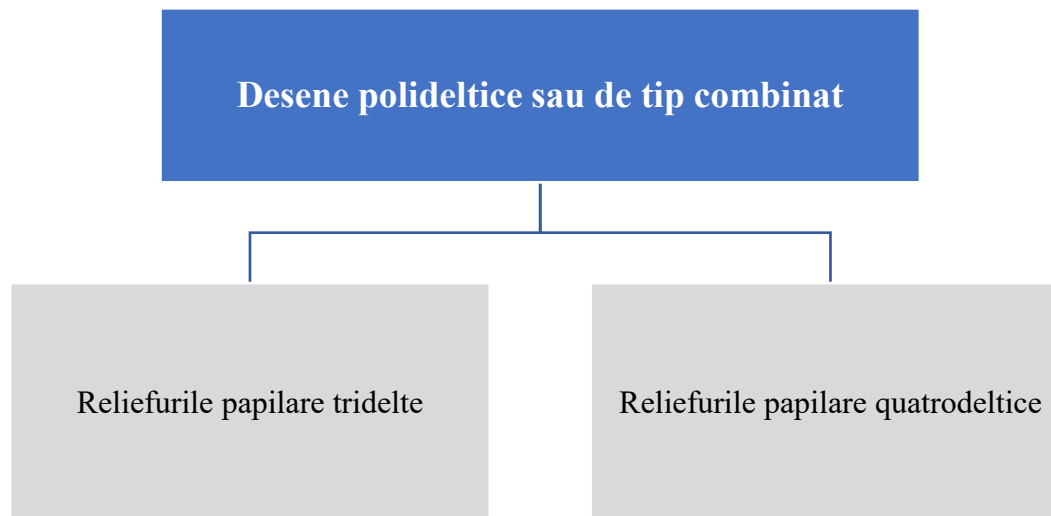
¹⁴⁷ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 54; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 78.

¹⁴⁸ Unii autori observă că în cazul desenelor papilare de tip laț (atât dextrodeltic cât și sinistrodeltic), nucleele din zona centrală pot prezenta o mare varietate de forme, estimată la aproximativ 60 de tipuri diferite. A se vedea Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 99; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., p. 153; Ionescu F. *Criminalistica*. Ed. Universală. București, 2008, pp.104-105; Pășescu Gh., Constantin I.R. Op. cit., p. 58; Constantin I.R., Rădulescu M. Op. cit., p. 40.

Schema nr.79: Desene bideltice sau de tip cerc¹⁴⁹

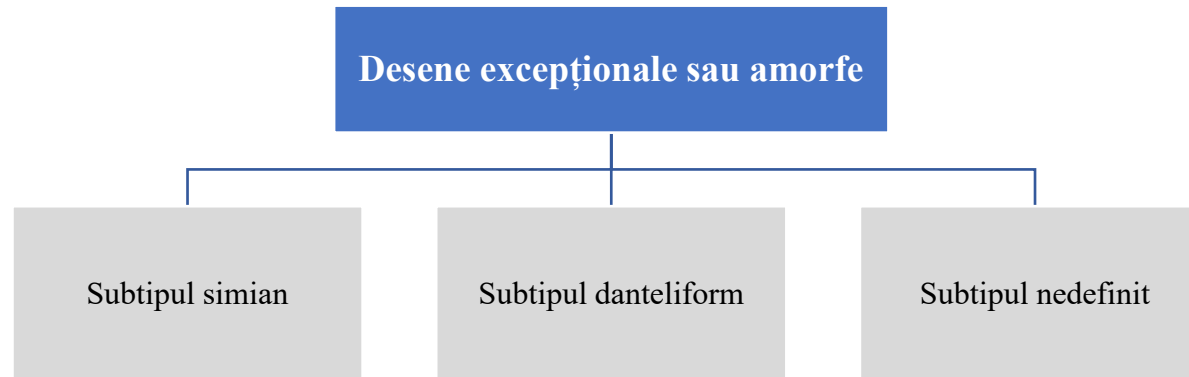
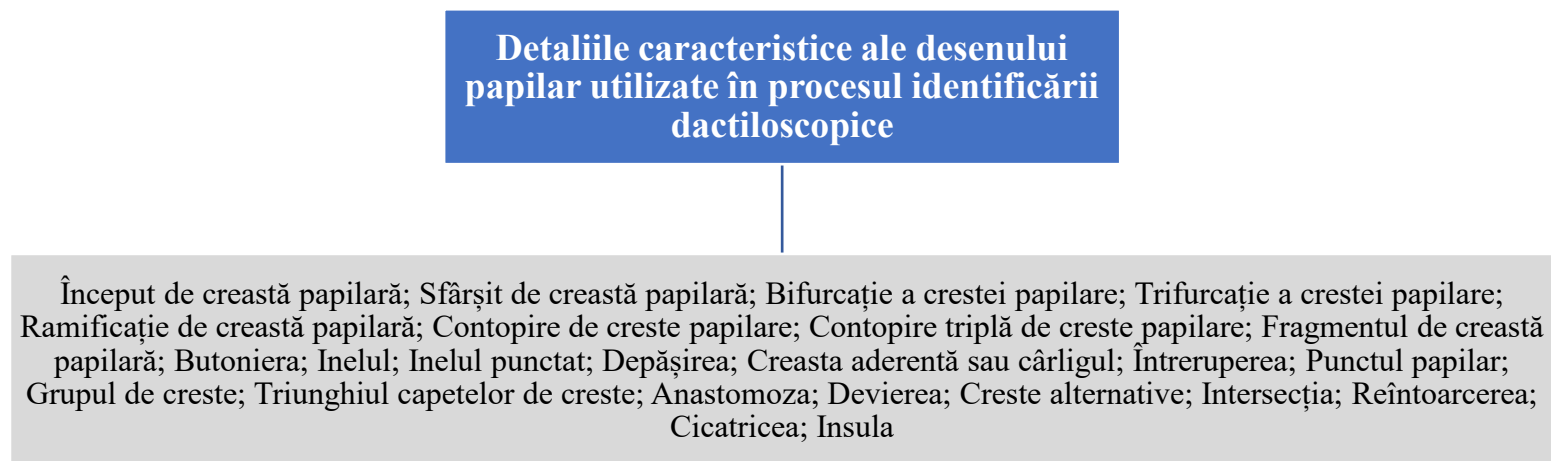


Schema nr.80: Desene polideltice sau de tip combinat¹⁵⁰



¹⁴⁹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 295; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 195-196.

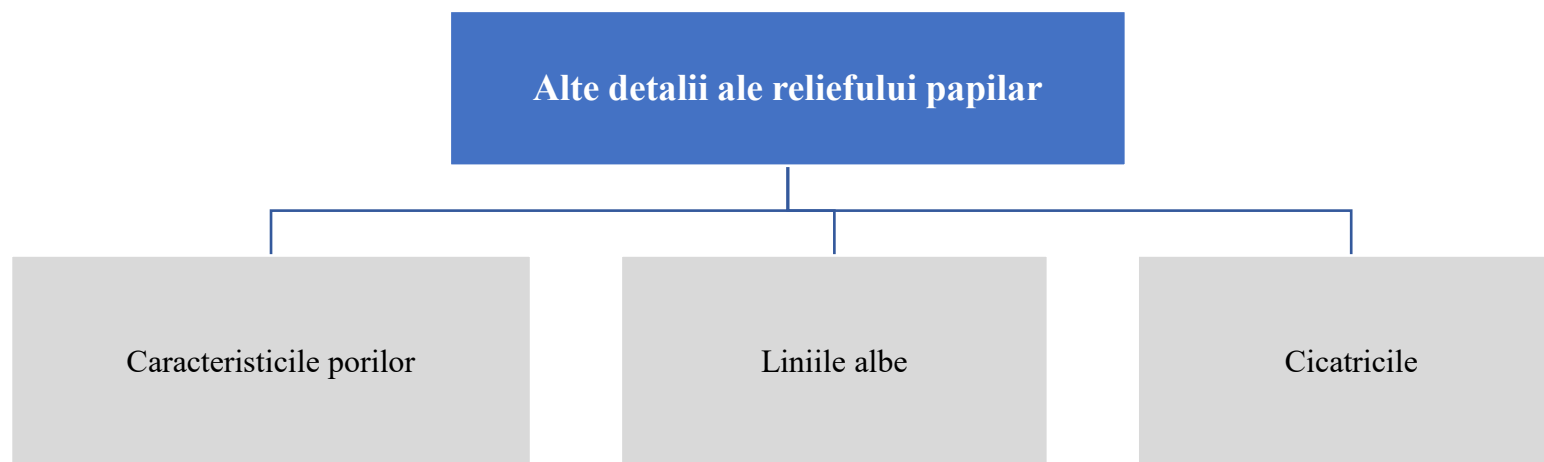
¹⁵⁰ Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., p. 160; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 80.

Schema nr.81: Desene excepționale sau amorfe¹⁵¹**Schema nr.82: Detaliile caracteristice ale desenului papilar utilizate în procesul identificării dactiloscopice¹⁵²**

¹⁵¹ Ionescu F. Op. cit., p. 106; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 55; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., p. 160.

¹⁵² Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., pp. 111-112; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., p. 164; Ionescu F. Op. cit., p. 108; Pășescu Gh., Constantin I.R. Op. cit., p. 83; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., p. 164; Constantin I.R., Rădulescu M. Op. cit., p. 60; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 82; Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 72; Stancu E. *Criminalistică*. Vol. I. București, 1999. Op. cit., p. 123; Popa Gh., Necula I. *Metode și Tehnici de Identificare a Persoanei*. Note de Curs. Ed. Era. București, 2005, p. 107.

Schema nr.83: Alte detalii ale reliefului papilar¹⁵³



Contactul mâinilor infractorului cu diferitele suprafețe întâlnite la locul săvârșirii faptei se finalizează întotdeauna cu producerea unor urme. Aceste urme apar predominant ca rezultat al transferului de substanțe de pe suprafața pielii (de pe degete sau palme) pe obiectele cu care aceasta intră în contact. Depunerea de substanțe poate fi cauzată de sebum, transpirație, celule moarte ale pielii și alte compuși prezenți pe suprafața pielii. Aceste substanțe pot fi transferate la obiecte prin atingere și pot crea urme vizibile sau tactibile. În cazul în care obiectul atins este moale, cum ar fi un material maleabil sau o suprafață pudrată, crestele papilare pot fi înregistrate în adâncime, lăsând urme în relief¹⁵⁴.

Pentru identificarea urmelor de mâini, este esențială inițial stabilirea locurilor de acces ale presupusului autor și a traseului parcurs de acesta în timpul comiterii infracțiunii (iter criminis). Acest lucru este necesar pentru delimitarea zonei în care urmele pot fi găsite și pentru a permite o căutare și descoperire organizată și eficientă a acestora¹⁵⁵.

Urmele de mâini pot furniza informații relevante care pot duce la deducții legate de legătura între persoana care a lăsat urmele și fapta infracțională, activitățile desfășurate de aceasta la locul infracțiunii și identificarea persoanelor care au lăsat urmele sau a obiectelor folosite de acestea în comiterea infracțiunii¹⁵⁶.

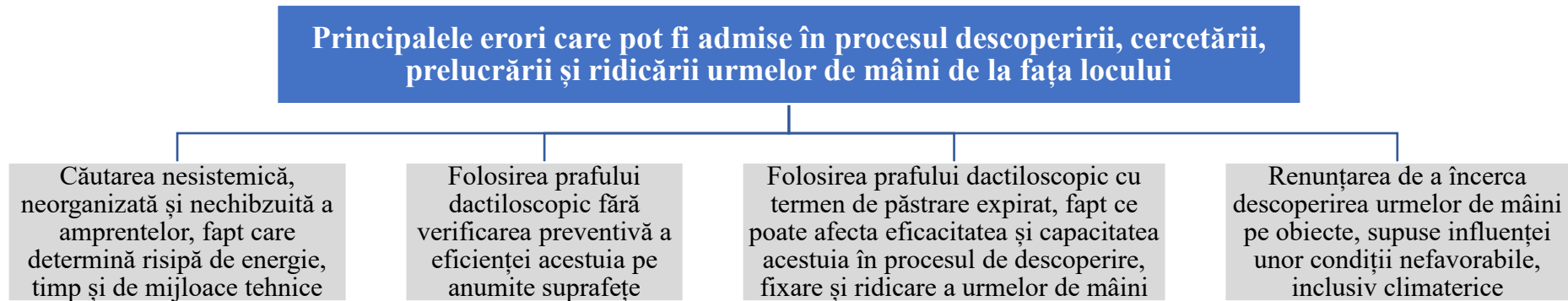
¹⁵³ Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 82; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., pp. 82-83; Stancu E. *Criminalistica*. Universitatea din București. 1981, p. 150; Mircea I. *Valoarea criminalistică a unor urme la locul faptei*. Ed. Vasile Goldiș. Arad, 1996, p. 66; Cîrjan L., Chipere M. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Op. cit., p. 128; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 57.

¹⁵⁴ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 301; Pășescu Gh. *Interpretarea criminalistică a urmelor la locul faptei*. Ed. Național. București, 2000, p. 158; Pășescu Gh., Constantin I.R. Op. cit., p. 139.

¹⁵⁵ Stancu E. *Criminalistica*. Ed. Actami. București, 1995, p. 130.

¹⁵⁶ Pășescu Gh. Op. cit., p. 166; Țurai C. *Enigmele unor amprente*. Ed. Albatros. București, 1984, p. 93; Stancu E. *Criminalistica*. Op. cit., p. 139; Pășescu Gh., Constantin I.R. Op. cit., p. 146.

Schema nr.84: Principalele erori care pot fi admise în procesul descoperirii, cercetării, prelucrării și ridicării urmelor de mâini de la fața locului¹⁵⁷

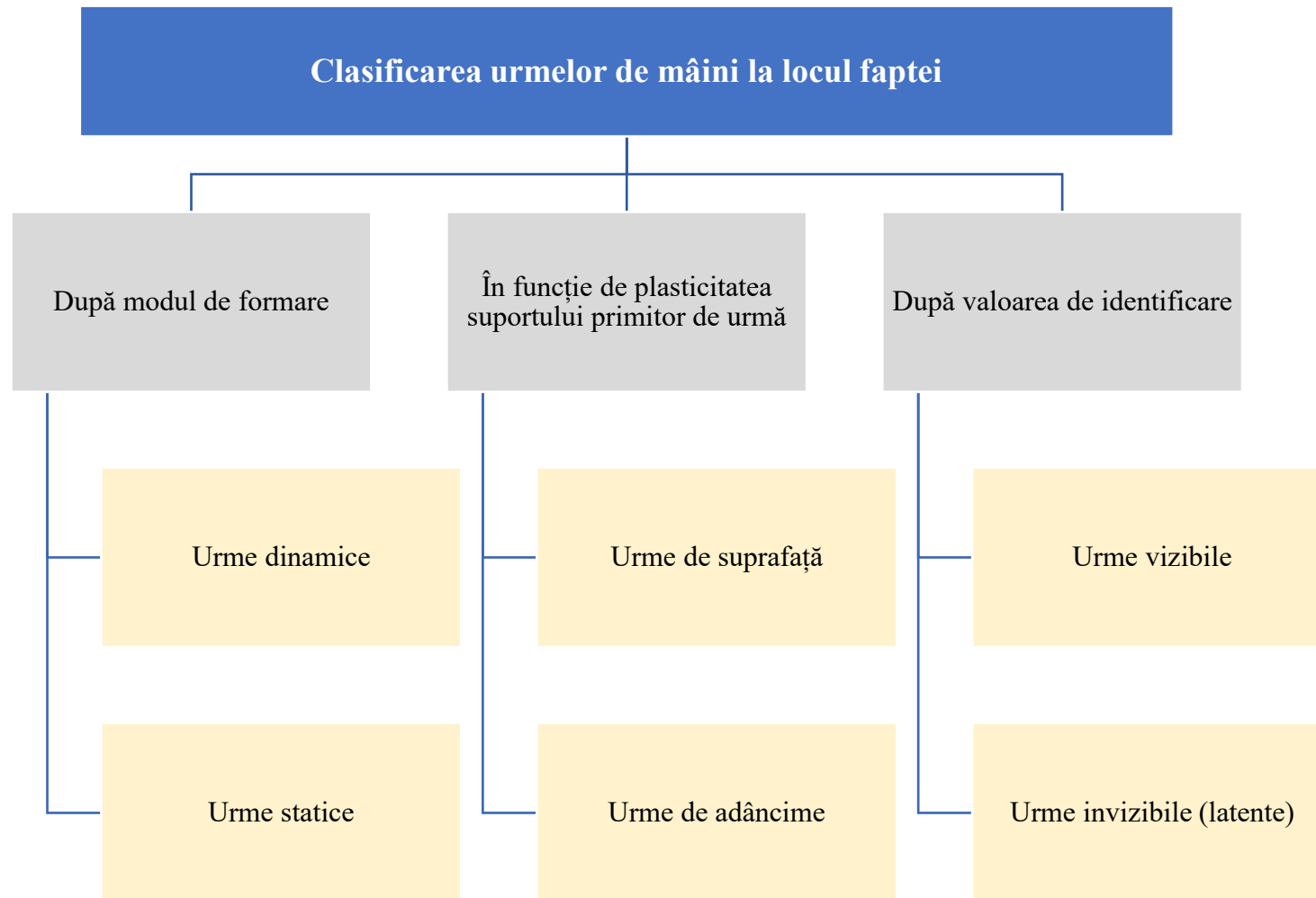


Operația complexă de descoperire, dezvăluire, fixare și ridicare a urmelor de mâini de la locul infracțiunii este realizată încă de la începutul cercetării, în conformitate cu modul în care aceste urme au fost formate. Urmele papilare, indiferent dacă provin de la degete, palmă sau întreaga mână, se formează prin contactul direct al acestora cu o suprafață sau un obiect¹⁵⁸.

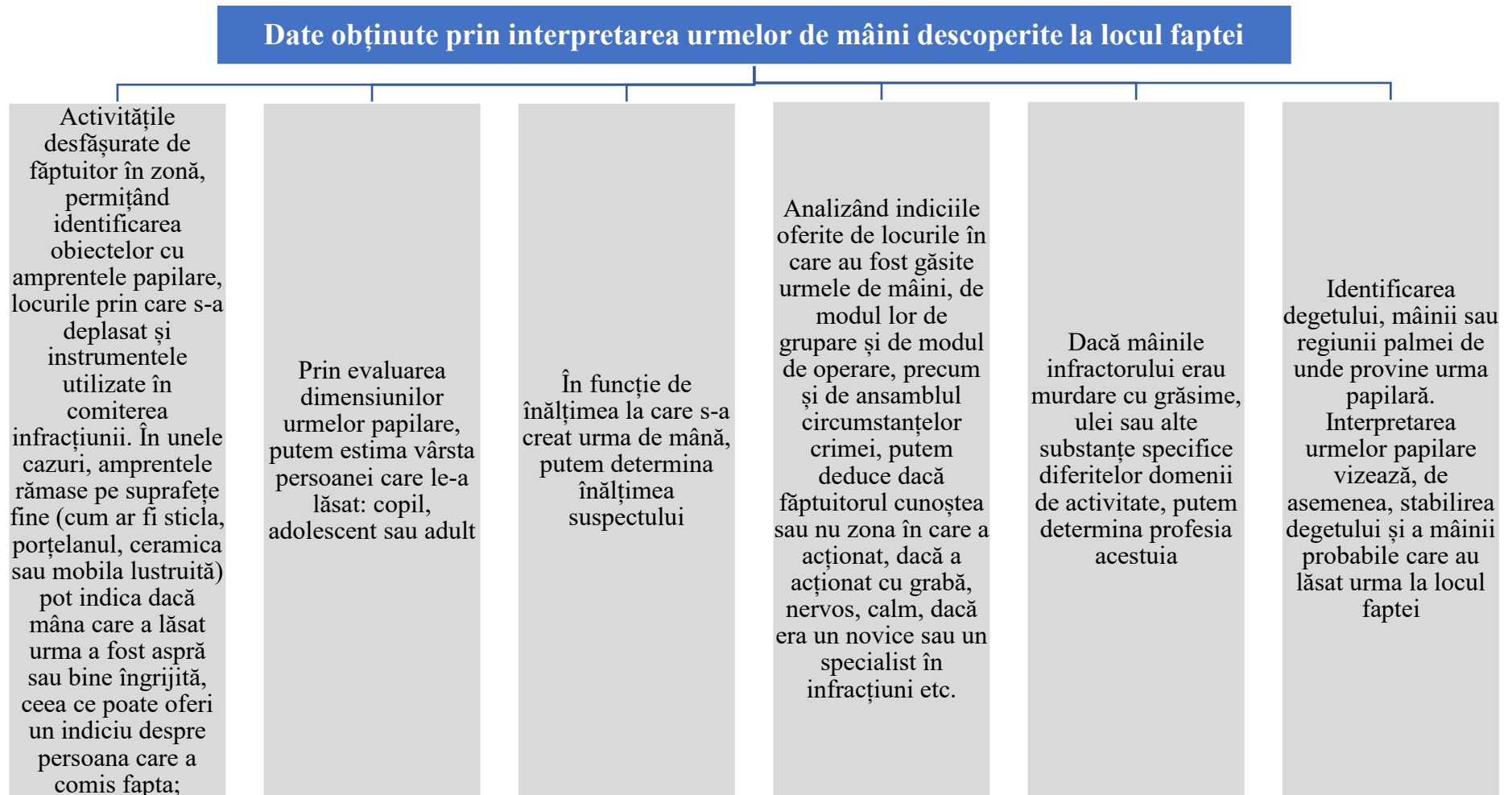
¹⁵⁷ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 302; *Осмотр места происшествия. Практическое пособие*. Под редакцией кандидата юридических наук А. И. Дворкина. Op. cit., p. 56-57.

¹⁵⁸ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 122.

Schema nr.85: Clasificarea urmelor de mâini la locul faptei¹⁵⁹



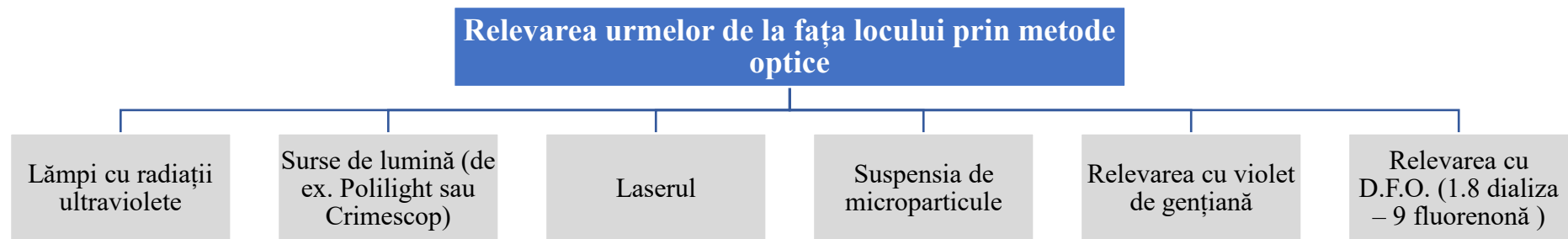
¹⁵⁹ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 43; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 209; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 62; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. București, 2001. Op. cit., p. 125; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., pp. 169-170; Constantin I.R., Rădulescu M. Op. cit., p. 148.

Schema nr.86: Date obținute prin interpretarea urmelor de mâini descoperite la locul faptei¹⁶⁰

¹⁶⁰ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionișoia C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. I. Op. cit., p. 140; Drăghici C. *Tehnica Criminalistică*. Op. cit., pp. 142-143.

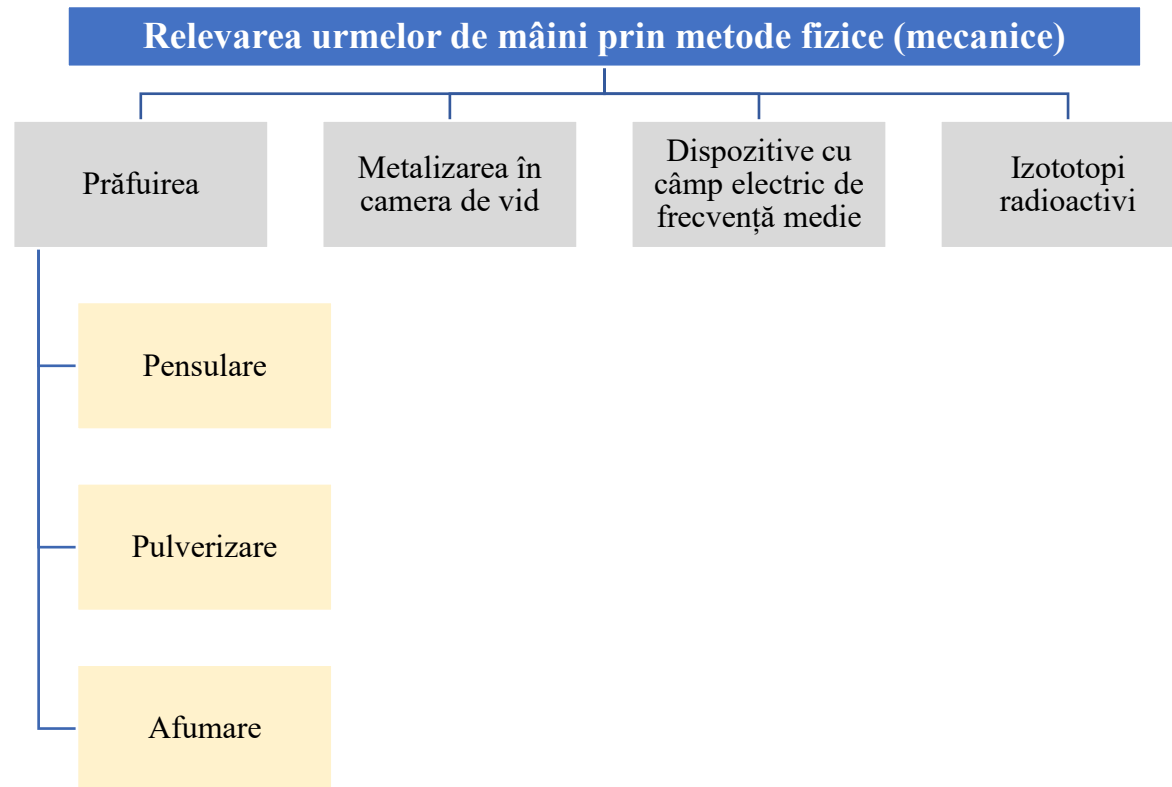
Metodele optice de relevare reprezintă o abordare modernă în descoperirea urmelor papilare, utilizând tehnici avansate și de ultimă generație. Aceste metode se concentrează pe utilizarea tehnologiei optice pentru a evidenția și înregistra urmele papilare în mod precis și detaliat. Aceasta aduce o contribuție semnificativă în procesul de investigație, permițând o identificare mai rapidă și mai exactă a urmelor papilare și oferind o mai mare fiabilitate în colectarea de probe pentru analiză ulterioară¹⁶¹.

Schema nr.87: Relevarea urmelor de la fața locului prin metode optice¹⁶²



¹⁶¹ Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 198.

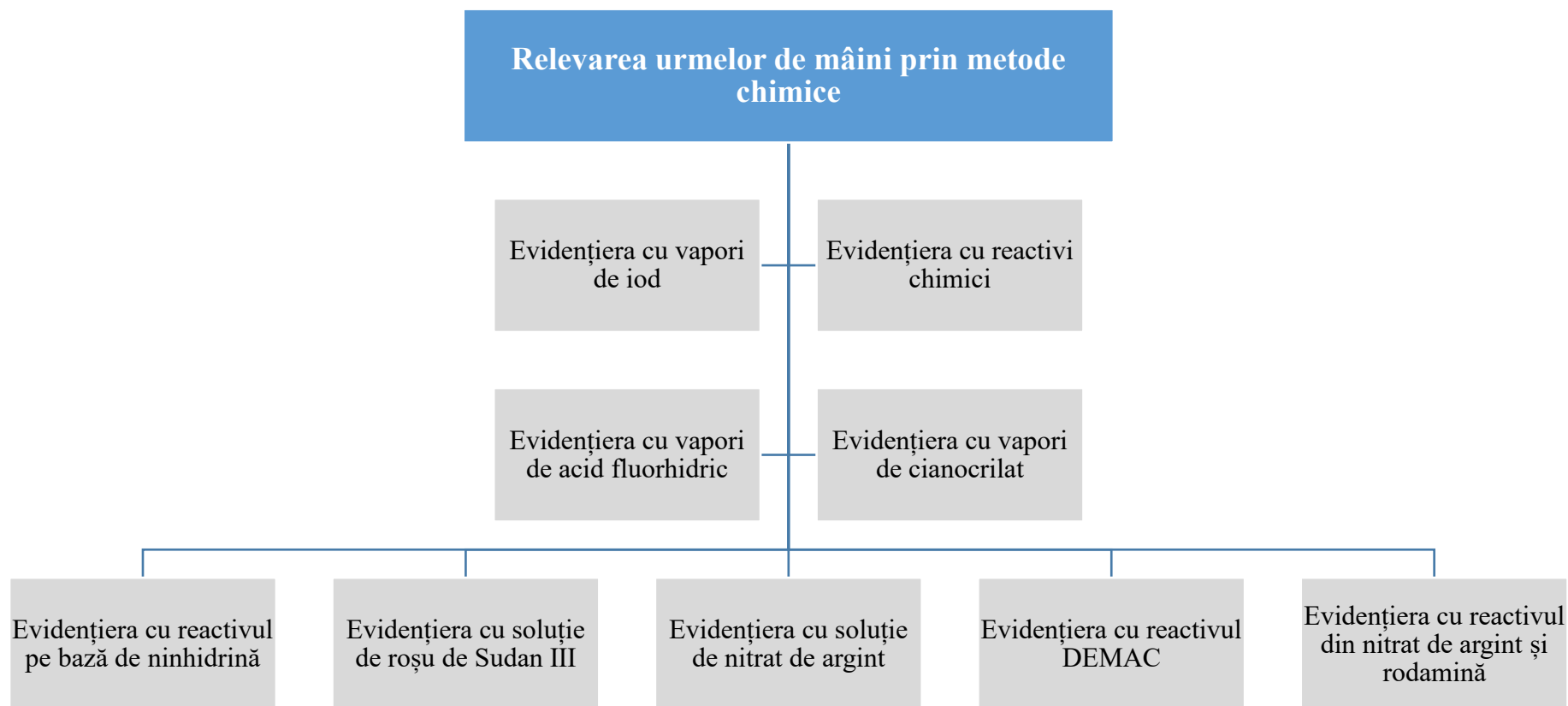
¹⁶² Pășescu Gh., Constantin I.R. Op. cit., p. 165; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 191; Ruiu M. *Valorificarea științifică a urmelor infracțiunii. Curs de tehnică criminalistică*. Vol. II. Ed. LITTLE STAR. București, 2003, p. 114; Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 74; Drăghici C., Lupu M. *Tehnică Criminalistică*. Ediția a II-a. Op. cit. p. 107; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 46; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 132; Pareaux A., Clement J.L. *Technique modernes de relevation et de relevement des tracs de doigts*. In Science et Vie. Paris, sept. 1982, pp. 16-17; Garcia Ayala J.A. *Un emploi du laser: la revelation d'empreintes laphoscopiques*. Revista Internațională de Poliție Criminală nr. 377 din aprilie 1984, pp. 83-94; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 199.

Schema nr.88: Relevarea urmelor de mâini prin metode fizice (mecanice)¹⁶³**Prăfuirea¹⁶⁴**

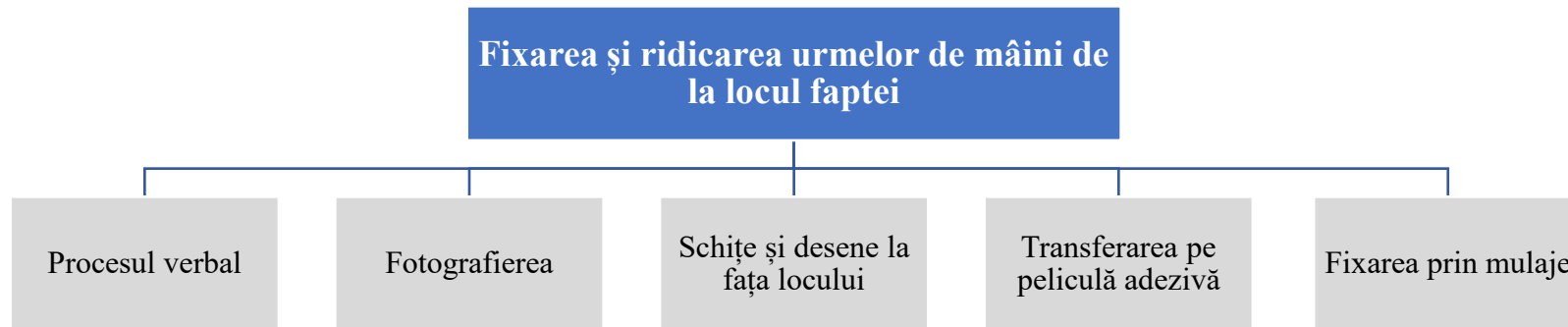
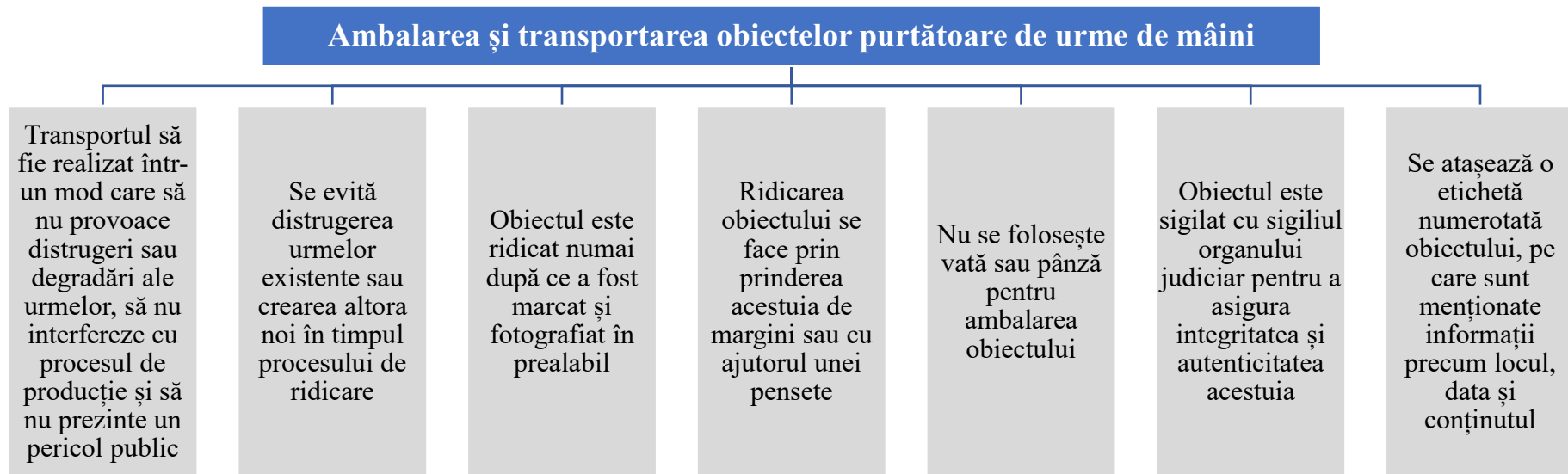
¹⁶³ Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 75; Buta I., Goldhar I. *Un nou praf fluorescent folosit în cercetarea urmelor papilare*. Revista Probleme de medicină legală și criminalistică, nr. 7-8. București, 1969, p. 50; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 125; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 120; Drăghici C. *Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 135; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., pp. 120-121; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. I. Op. cit., p. 134; Pășescu Gh., Constantin I.R. Op. cit., p. 157; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 191; Constantin I.R., Rădulescu M. Op. cit., p. 166; Perjoiu Gh. *Relevarea urmelor pe suprafețe grase sau uleioase*. În „Documentar de criminalistică”, nr.1. București, 1974.

¹⁶⁴ Prafurile cel mai frecvent folosite în relevarea urmelor de mâini de la fața locului: praful de aluminiu; oxidul de zinc; ceruza; grafitul; oxidul de cupru; bronzul; roșul de Sudan III; albul de titan; negrul de antimoniu; oxidul galben de mercur; pulbere de iod amestecată cu pulbere de amidon; praful de xerox; roșul Scarlach; cinoacrilatul; microparticule de disulfat de molibden etc. A se vedea Doraș S. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 138-140; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., pp. 193-194; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 126; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., pp. 124-126; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 211.

Schema nr.89: Relevarea urmelor de mâini prin metode chimice¹⁶⁵



¹⁶⁵ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 221-222; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 45; Buruianova A., Codreanu S. *Metodologia de investigare folosită în criminalistică*. În materialele conferinței „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”. Chișinău, 2020, p. 69; Badia A. *Scurtă privire asupra unor mijloace tehnico-criminalistice și reactive de detecție a urmelor materiale infracționale*. În Revista Națională de Drept, nr. 2. Chișinău, 2017, p. 57; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 69; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 127; Anghelescu I., Asanache Gh., Aionițaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. I. Op.cit., p. 137; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., pp. 195-196; Pleșca I. *Relevarea urmelor papilare de pe diverse obiecte folosind instalația de vaporizare cu cianoacrilat din dotarea autolaboratorului*. În Revista Română de Criminalistică, nr. 5. București, 2005, pp.3-6; Селезнев В.М., Червяков М.Э. *Особенности выявления следов рук с применением эфиров цианокриловой кислоты*. Вестник КрасГу. № 9, с. 233; Ionescu F. Op. cit., p. 117; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 212; reactivul DEMAC, disponibil la https://latentforensics.com/products/accutrans-starter-kit?_pos=1&_sid=49ca019bb&_ss=r, accesat la 01.02.2023.

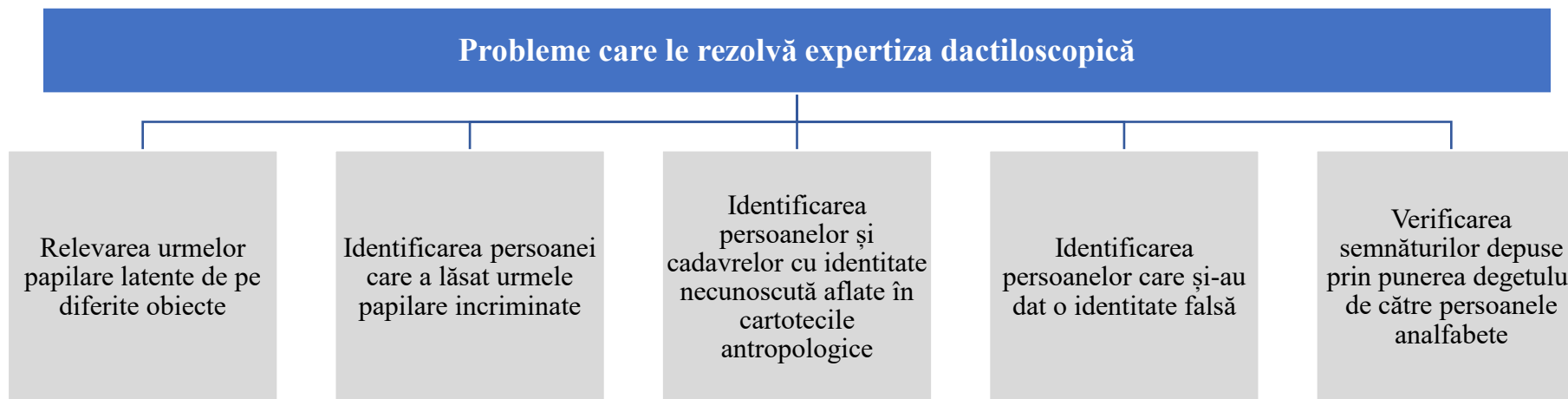
Schema nr.90: Fixarea și ridicarea urmelor de mâini de la locul faptei¹⁶⁶**Schema nr.91: Ambalarea și transportarea obiectelor purtătoare de urme de mâini¹⁶⁷**

¹⁶⁶ Mircea I. *Criminalistica*. București, 1998. Op. cit., p. 71; Swensson A., Wendel O. *Descoperirea infracțiunilor – metode moderne de investigație criminală*. Londra, 1957, p. 57; Țurai C. *Elemente de criminalistică și tehnică criminală – Poliție științifică*. Op. cit., pp. 188-190; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. București, 2001. Op. cit., p. 134; Boboș L. *Procedee și tehnici de lucru la pozitivarea urmelor digitale fixate prin fotografiere*. În Probleme de criminalistică și de criminologie, nr. 4. București, 1981, p. 153; Ciopraga A., Iacobuța I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 46; Pășescu Gh., Constantin I.R. Op. cit., p. 178.

¹⁶⁷ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 196; Cîrjan L., Chipser M. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Op. cit., p.135.

Expertiza dactiloscopică reprezintă faza finală a procesului de investigare a aspectelor legate de formarea urmelor de mâini la locul incidentului, cu scopul de a obține informații despre obiectul care a creat urma și de a stabili relația dintre urmă și activitatea infracțională. Această etapă marchează finalizarea unui proces care se extinde de la descoperirea urmelor de mâini până la identificarea autorului¹⁶⁸.

Schema nr.92: Probleme care le rezolvă expertiza dactiloscopică¹⁶⁹

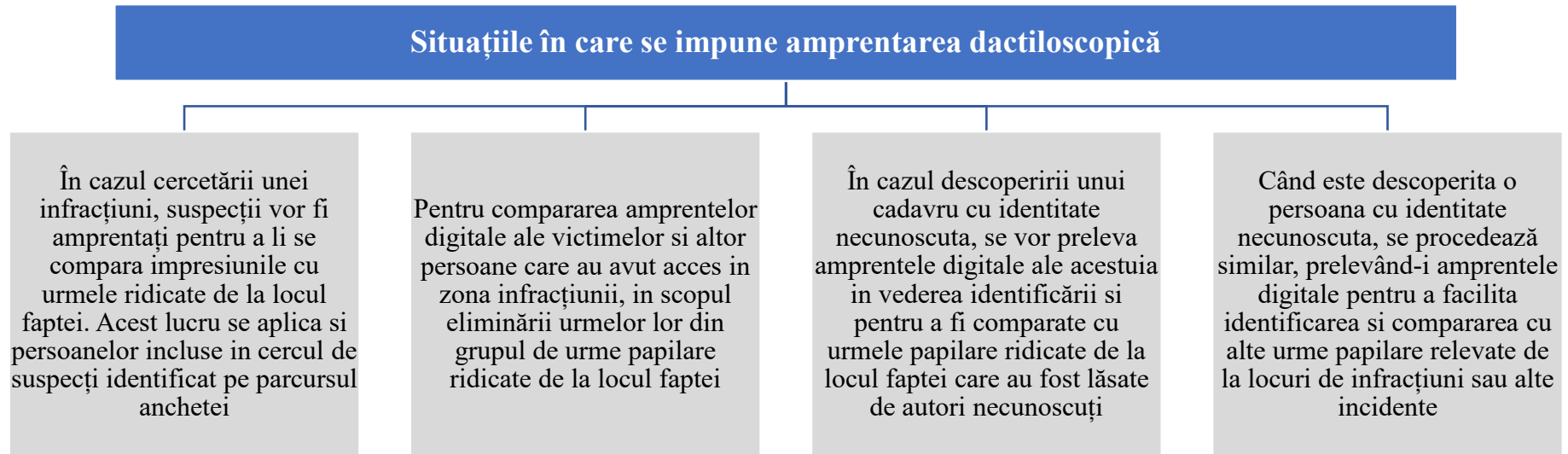
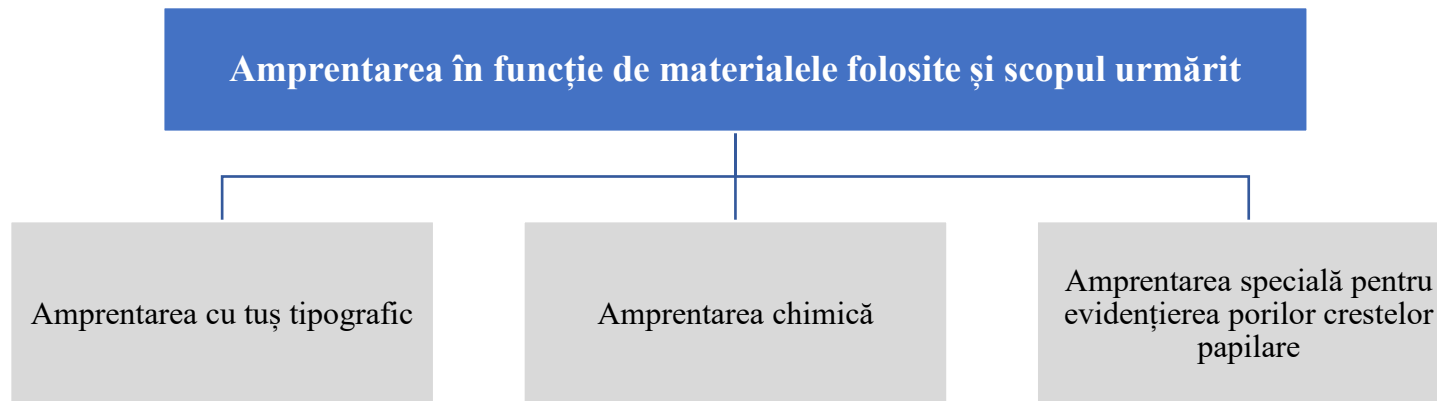


Cercetarea în laborator a urmelor de mâini presupune existența unor urme de comparație. Urmele ridicate de la fața locului, sau de pe obiectele purtătoare aduse în laborator pentru relevare și examinare, vor fi comparate cu modelele obținute de la persoanele bănuite sau de la cadavre. Pentru obținerea modelelor de comparație se folosesc tehnici diferite pentru persoane și pentru cadavre¹⁷⁰.

¹⁶⁸ Stancu E. *Criminalistica*. Universitatea din București. 1981. Op. cit., p. 162.

¹⁶⁹ Popa Gh., Drăghici C., Lăzureanu C.M., et. al. *Valorificarea Urmelor și Mijloacelor Materiale de Probă Prin Constatări Tehnico- Științifice Și Expertize Criminalistice*. Curs Postuniversitar. Ed. Era. București, 2008, p. 66.

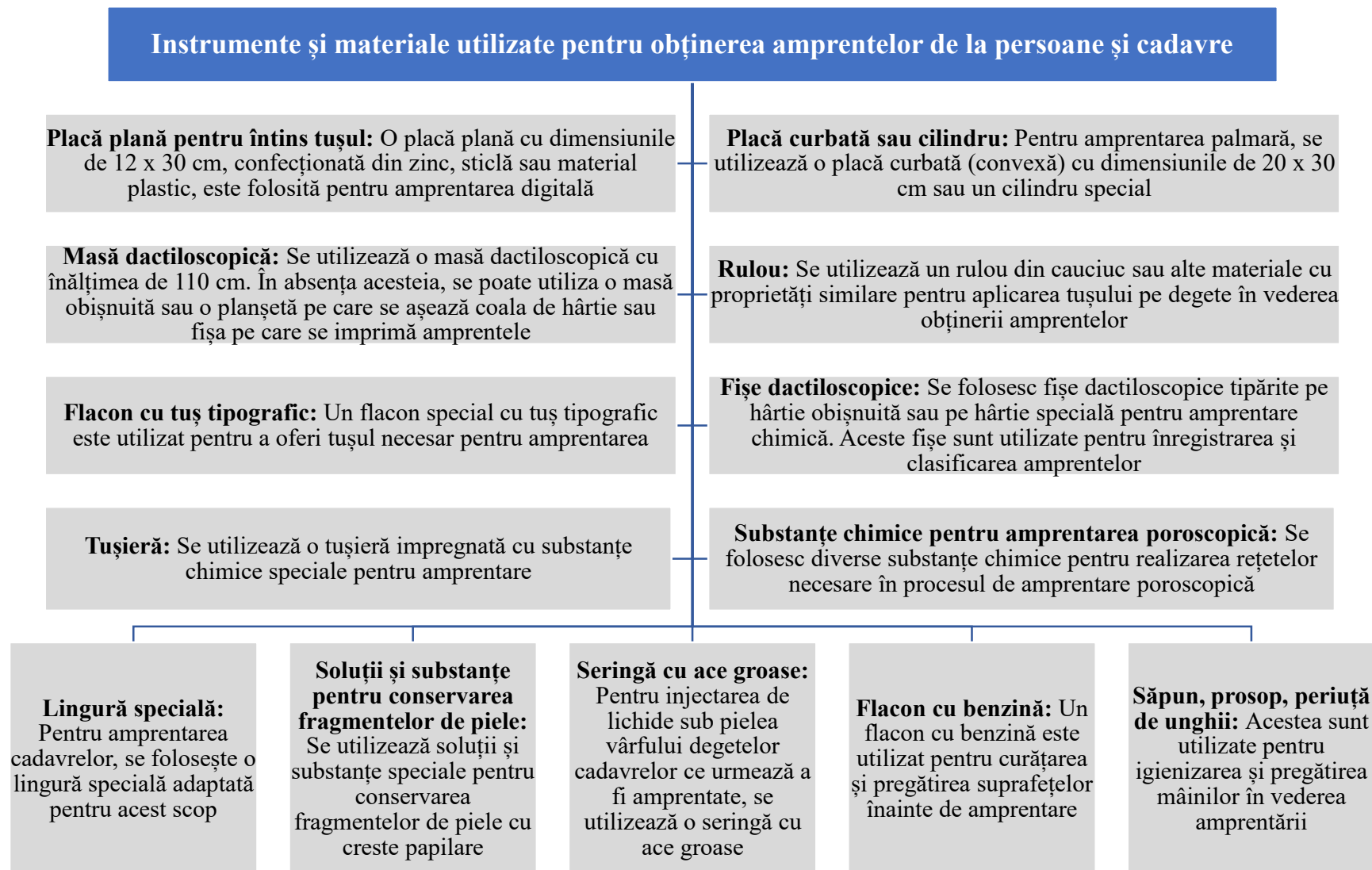
¹⁷⁰ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 48-49.

Schema nr.93: Situațiile în care se impune amprentarea dactiloscopică¹⁷¹Schema nr.94: Amprentarea în funcție de materialele folosite și scopul urmărit¹⁷²

¹⁷¹ Constantin I.R., Rădulescu M. Op. cit., p. 134; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 139; Pășescu Gh., Constantin I.R. Op. cit., p. 186.

¹⁷² Drăghici C. *Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 144.

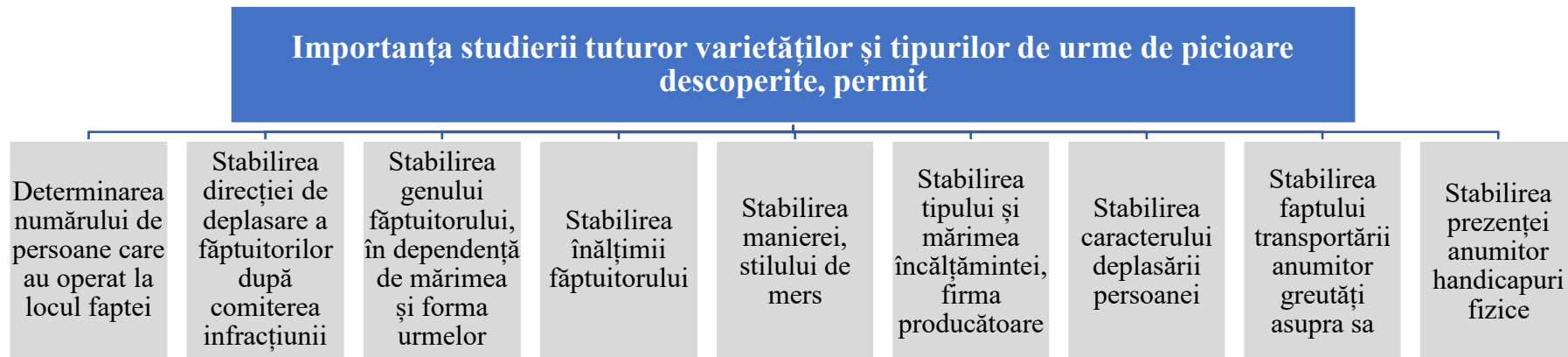
Schema nr.95: Instrumente și materiale utilizate pentru obținerea amprentelor de la persoane și cadavre¹⁷³



¹⁷³ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 328-329; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. Op. cit., pp. 202-203.

Urmele de picioare reprezintă o categorie importantă de urme observate frecvent în domeniul investigării locurilor săvârșirii infracțiunilor, fiind însoțite de urmele de mâini și alte urme cu o relevanță mai specifică. Identificarea urmelor de picioare este în general mai ușoară decât identificarea urmelor de mâini, cu toate acestea, acestea nu au aceeași importanță în ceea ce privește identificarea individuală, din cauza numărului relativ redus de elemente caracteristice, cu excepția celor specifice creștelor papilare de pe talpa piciorului¹⁷⁴.

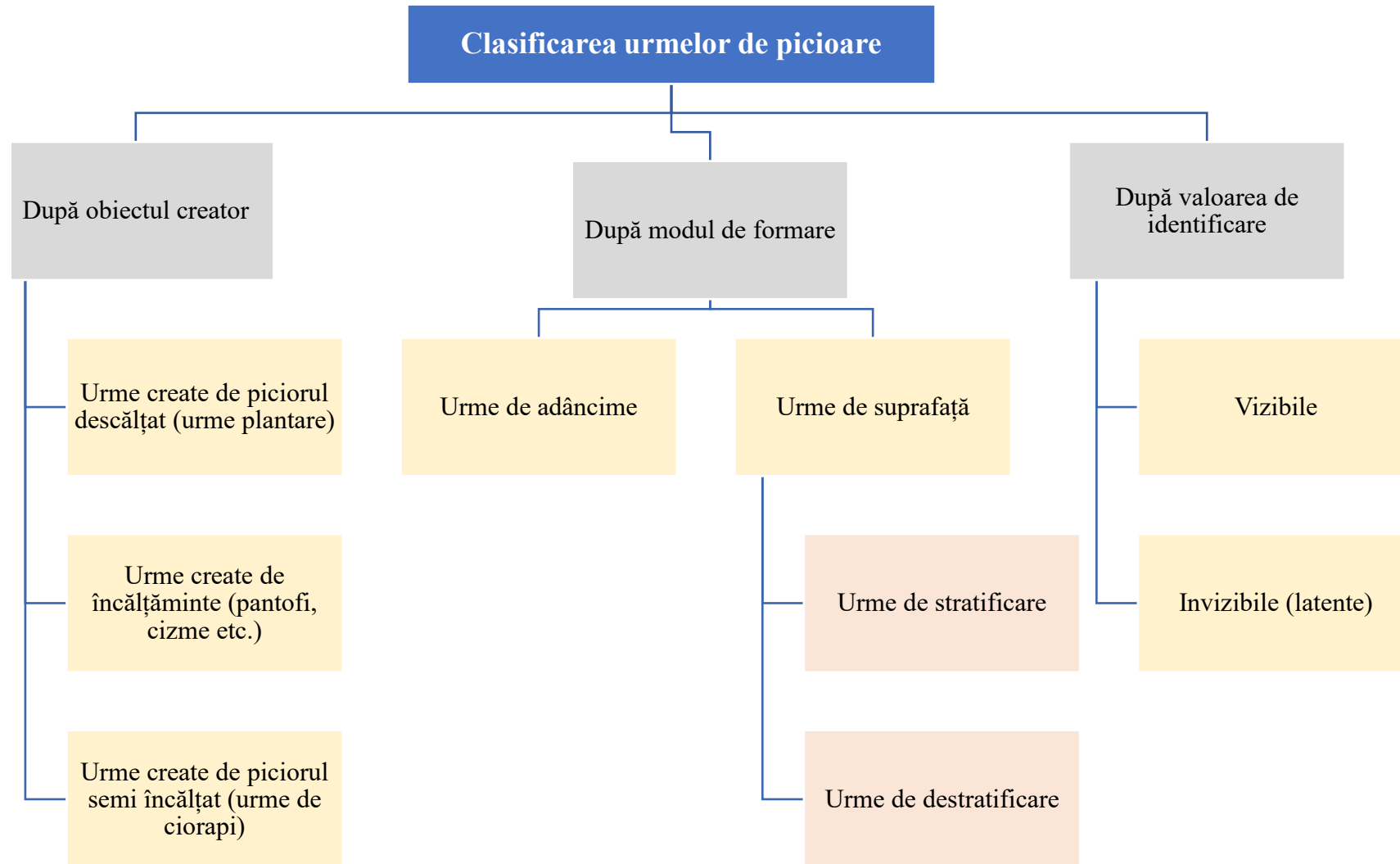
Schema nr.96: Importanța studierii tuturor varietăților și tipurilor de urme de picioare descoperite, permit¹⁷⁵



¹⁷⁴ Rusu V., Jitariu V. Op. cit., p. 337; Suciuc C. Criminalistica. Op. cit., p. 239; Stancu E. Tratat de criminalistică. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 134.

¹⁷⁵ Ibidem, p. 135; *Осмотр места происшествия. Практическое пособие*. Под редакцией кандидата юридических наук А. И. Дворкина. Op. cit., p. 59-60.

Schema nr.97: Clasificarea urmelor de picioare¹⁷⁶



¹⁷⁶ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 64.

Schema nr.98: Urmele de picioare create prin rezultatul presiunii și mișcărilor exercitate de greutatea corpului uman în timpul mersului, alergării, săriturilor sau în timpul altor activități care implică utilizarea picioarelor¹⁷⁷

Urmele de picioare create prin rezultatul presiunii și mișcărilor exercitate de greutatea corpului uman în timpul mersului, alergării, săriturilor sau în timpul altor activități care implică utilizarea picioarelor

În mișcare, urmele pot fi formate în timpul mersului (mers normal, alergare, sărituri) sau în timpul executării acțiunilor cu piciorul (lovituri, împingeri, alunecări etc.)

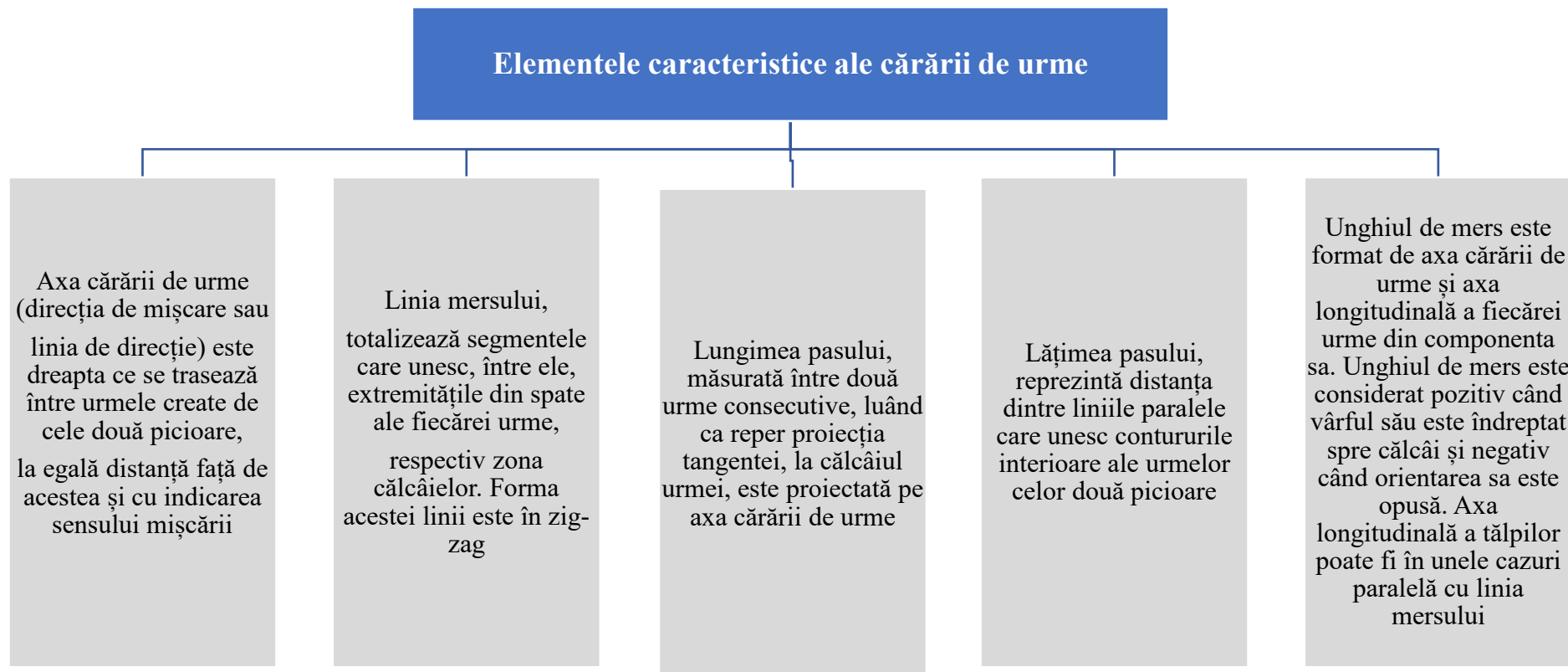
În mersul normal, urma începe să se formeze prin contactul dintre călcâi și suprafața pe care piciorul se sprijină. Apoi, piciorul se rostogolește spre vârf, moment în care se imprimă succesiv celelalte regiuni ale acestuia. În procesul mersului, la formarea fiecărui pas există un moment în care greutatea corpului rămâne pe un singur picior. Acesta este momentul în care se imprimă relieful suprafeței plantare, care rămâne în contact cu suportul

Ca obiect al cercetării traseologice, urmele de picioare mai pot fi și unitare sau multiple. În cazul în care o multitudine de urme rezultă dintr-un mecanism unic de formare în procesul de mișcare al individului, ele se numesc cărare de urme¹⁷⁸.

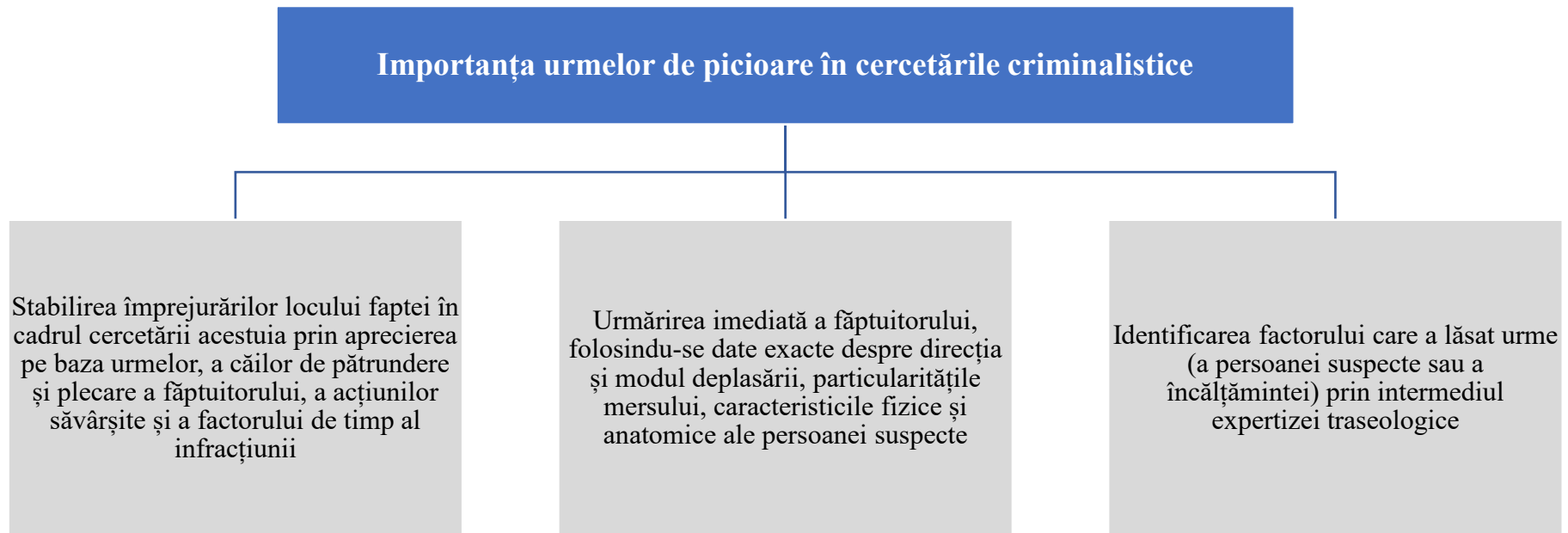
¹⁷⁷ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 340; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionitoaie C., et. al. Tratat practic de criminalistică. vol. I. Op. cit., p. 151.

¹⁷⁸ Pășescu Gh. Op. cit., pp. 98-99; Golubenco Gh. *Criminalistică: Cercetarea urmelor materiale ale infracțiunii*. Op. cit., p. 37.

Schema nr.99: Elementele caracteristice ale cărării de urme¹⁷⁹



¹⁷⁹ Anghelescu I., Asanache Gh., Aionițoiaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 154.

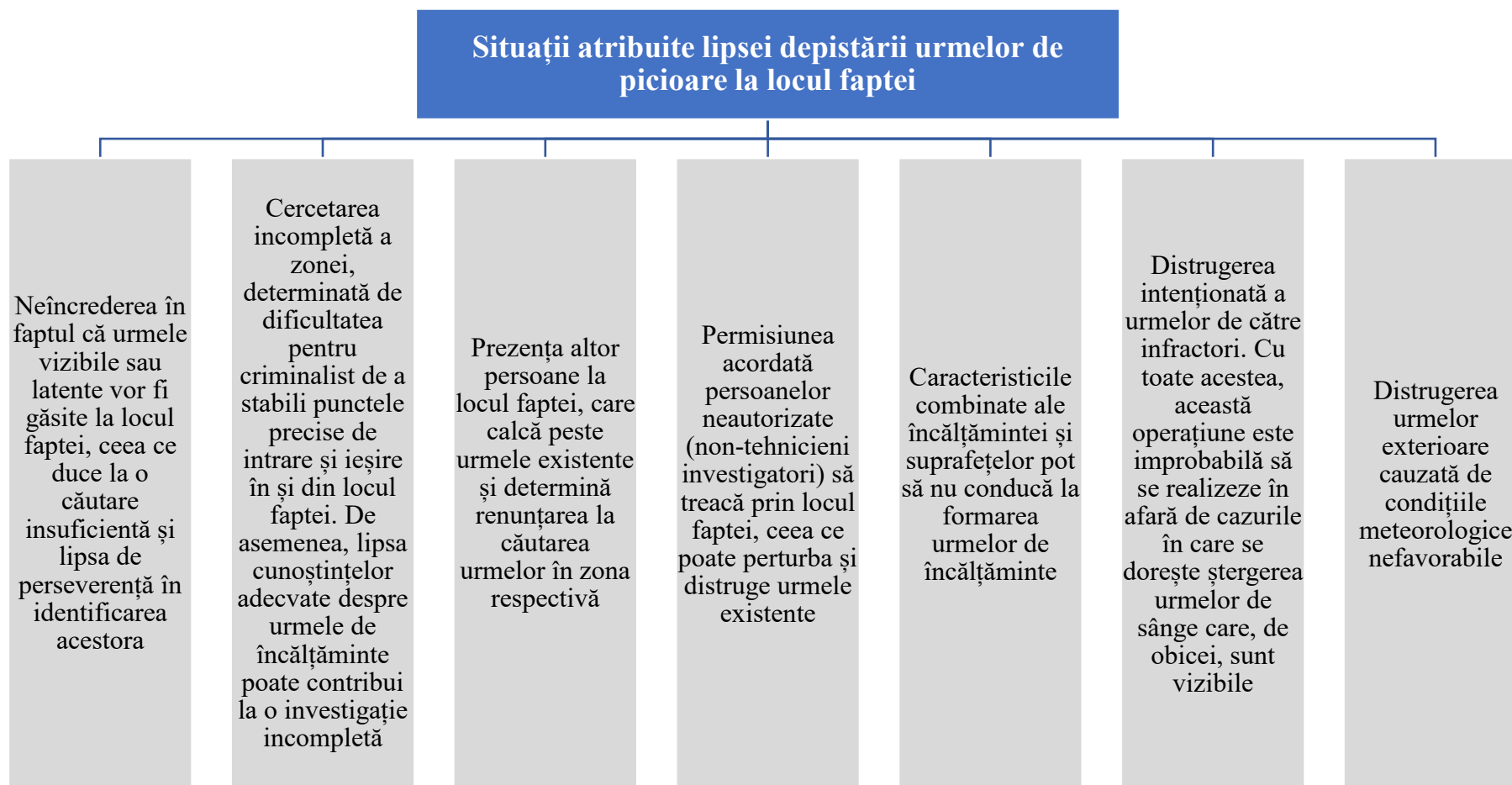
Schema nr.100: Importanța urmelor de picioare în cercetările criminalistice¹⁸⁰

Descoperirea urmelor de picioare este considerabil mai ușoară decât identificarea urmelor de mâini. În ceea ce privește urmele „latente” sau invizibile formate de talpa piciorului dezbrăcat, se aplică aceleași tehnici utilizate pentru căutarea și descoperirea urmelor de mâini¹⁸¹.

¹⁸⁰ Doraș S. Op. cit., pp. 147-148.

¹⁸¹ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., p. 65.

Schema nr.101: Situații atribuite lipsei depistării urmelor de picioare la locul faptei¹⁸²

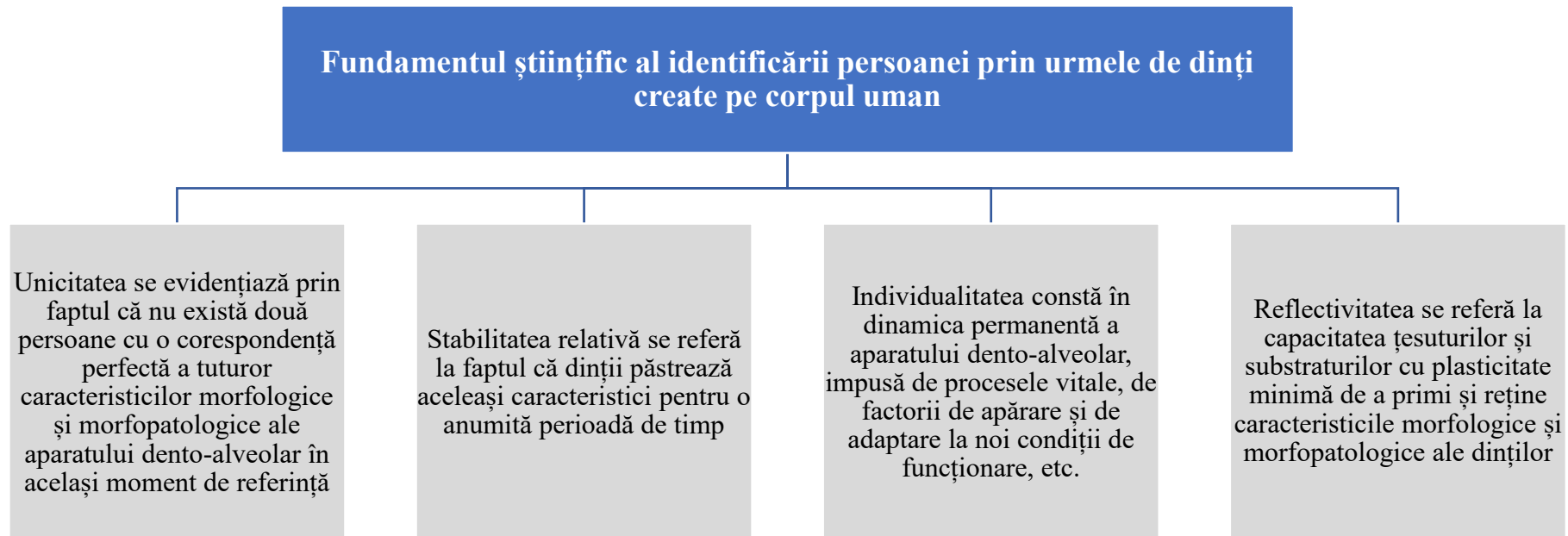


În cercetarea criminalistică se pot întâlni două situații care privesc problema urmelor de dinți: aspectul medicinei legale, care se referă mai ales la stabilirea identității unor cadavre necunoscute (odontologia judiciară) și aspectul criminalistic, care are rolul de a studia dinții și urmele lăsate de aceștia pentru stabilirea adevărului în procesul judiciar. Domeniul intersecției dintre medicina judiciară și criminalistică, cunoscut sub numele de odontologie judiciară, se concentrează asupra studiului dinților și interpretării urmelor dentare în contextul procesului judiciar. Prin utilizarea expertizelor stoma-

¹⁸² Pășescu Gh. *Interpretarea criminalistică a urmelor la locul faptei*. Op. cit., pp. 102-103; Bodziak W.J. *Footwear Impression Evidence*. Ed. Elsevier. Florida, 1990, p. 17.

tologice, odontologia judiciară are ca scop contribuția la obținerea adevărului în cadrul sistemului judiciar, conform opiniei exprimate în literatura de specialitate¹⁸³.

Schema nr.102: Fundamentul științific al identificării persoanei prin urmele de dinți create pe corpul uman¹⁸⁴



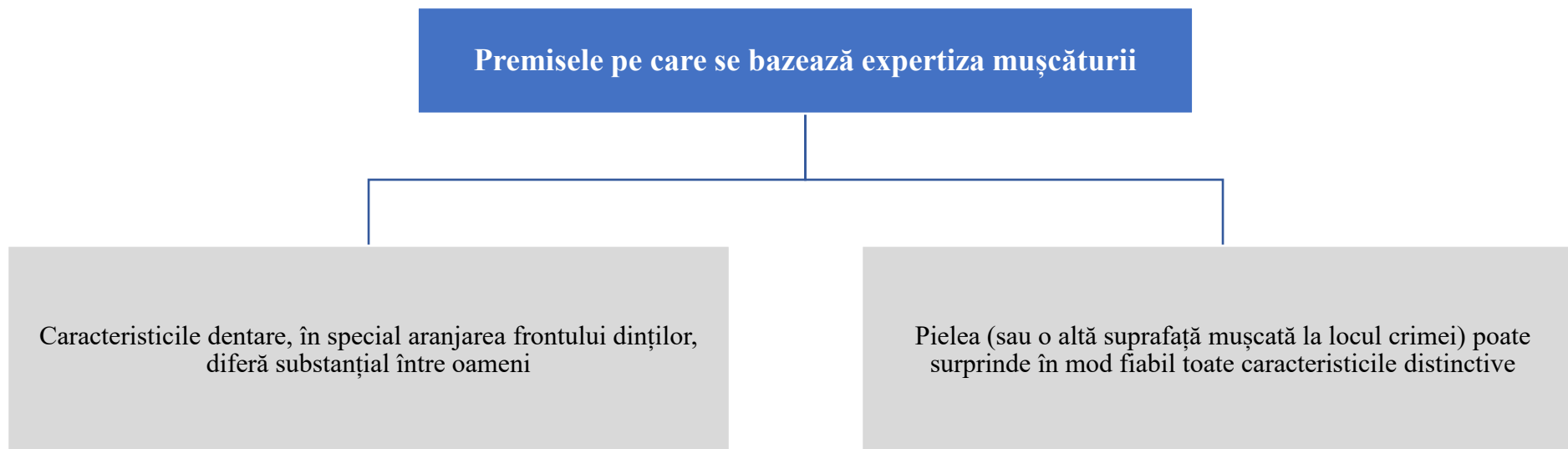
Examinarea expertului în privința urmelor de dinți constă în comparația elementelor caracteristice relevate în urme cu cele din modelele de comparație, utilizând metode de observare vizuală sau microscopică. Scopul examinării este identificarea persoanei responsabile de urmele de dinți și determinarea modului mușcăturii, particularităților aparatului dentar al autorului mușcăturii, aproximarea vârstei acestuia și altor informații relevante. Astfel această expertiză are ca obiectiv principal, identificarea directă a persoanei care a creat urma, pe baza acelorași particularități ale dentiției identificate în mușcătură și în modelul de comparație, care sunt examinate comparativ¹⁸⁵.

¹⁸³ Rusu V. Jitariuc V., Op. cit., pp. 366-367; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 236; Stancu E. *Criminalistica, știința investigării infracțiunilor*. Vol. I. Ed. Tempus SRL. București, 1992, p. 150; Harvey W. *Dental Identification and Forensic Odontology*. Ed. Henry Kimpton. Londra, 1976, p. 2; Дервянко А. И., Езикян В. И. Op. cit., p. 41.

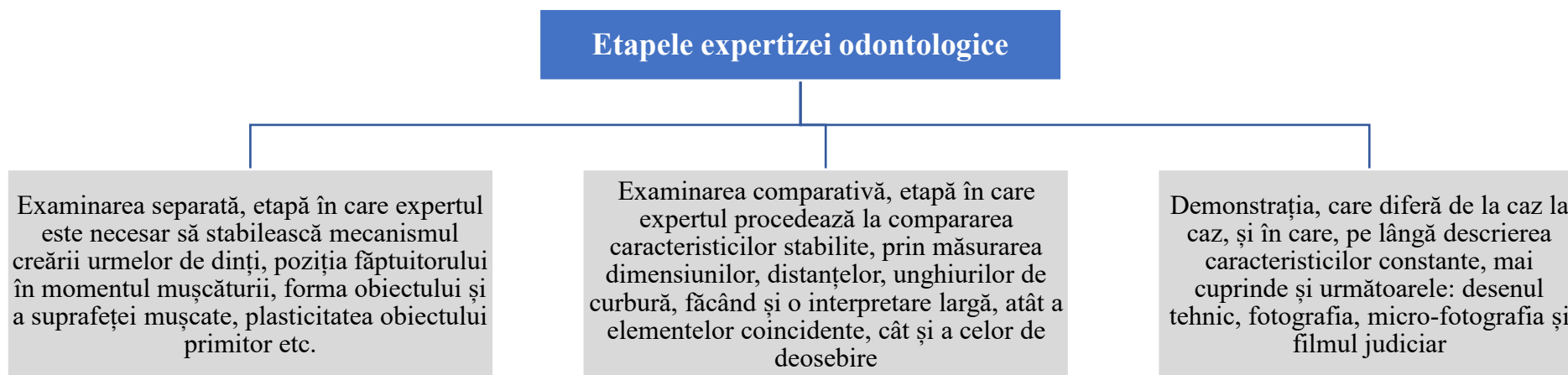
¹⁸⁴ Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., p. 68.

¹⁸⁵ Doraș S. Op. cit., p. 154.

Schema nr.103: Premisele pe care se bazează expertiza mușcăturii¹⁸⁶

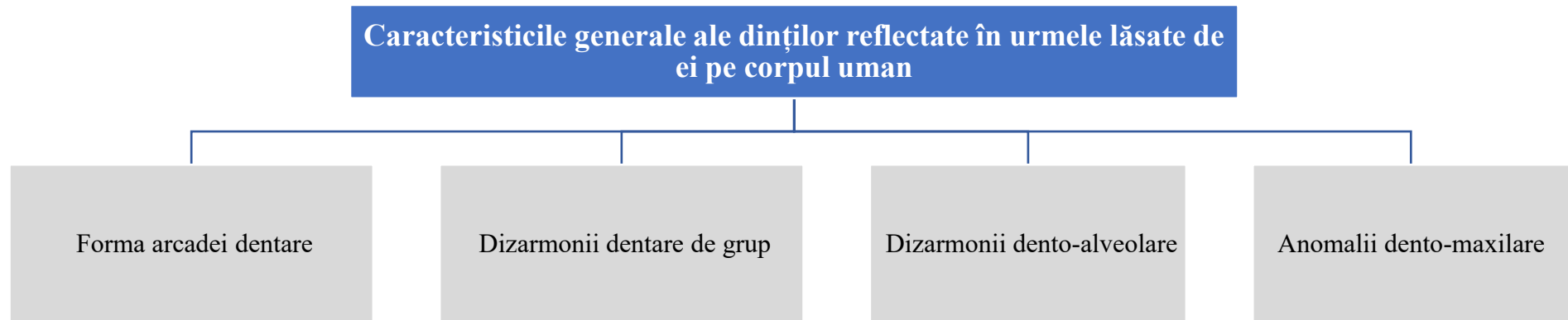


Schema nr.104: Etapele expertizei odontologice¹⁸⁷

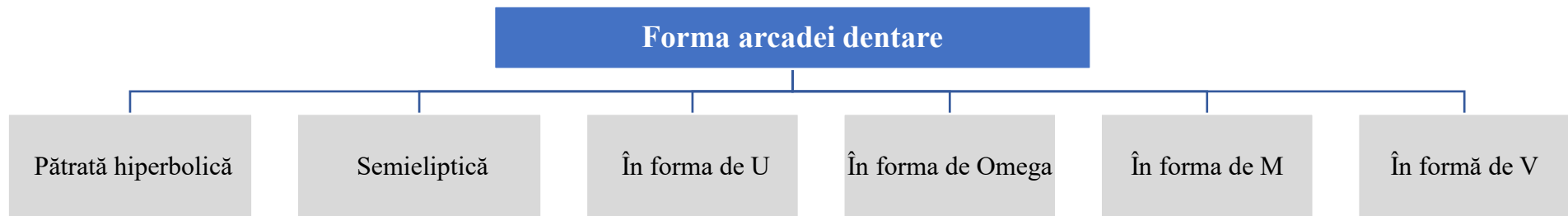


¹⁸⁶ Niță N., Hegheș N.E. *Cercetarea criminalistică a urmelor de buze și dinți și importanța acestora în identificarea autorilor infracțiunilor*. În: Revista Română de Criminalistică, Vol. XXIV, nr. 1/2023.

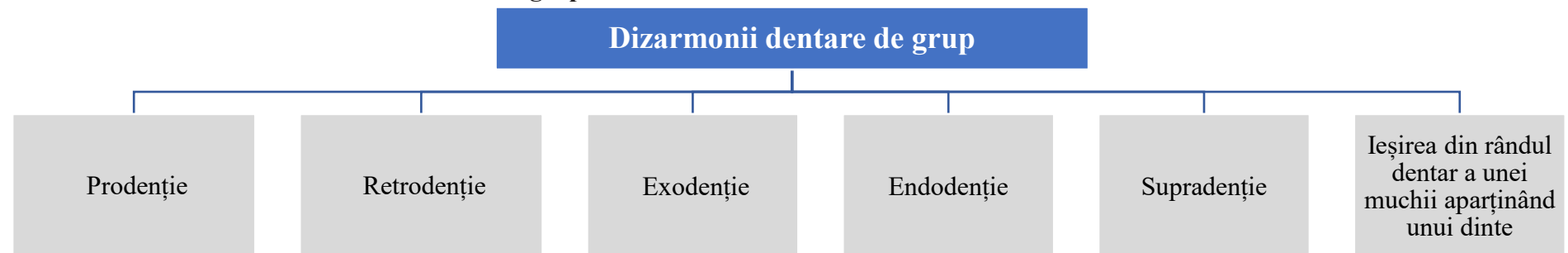
¹⁸⁷ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 375; Niță N., Hegheș N.E. Op. cit., p. 13-14.

Schema nr.105: Etapele expertizei odontologice¹⁸⁸

Schema nr.105.1: Forma arcadei dentare



Schema nr.105.2: Dizarmonii dentare de grup

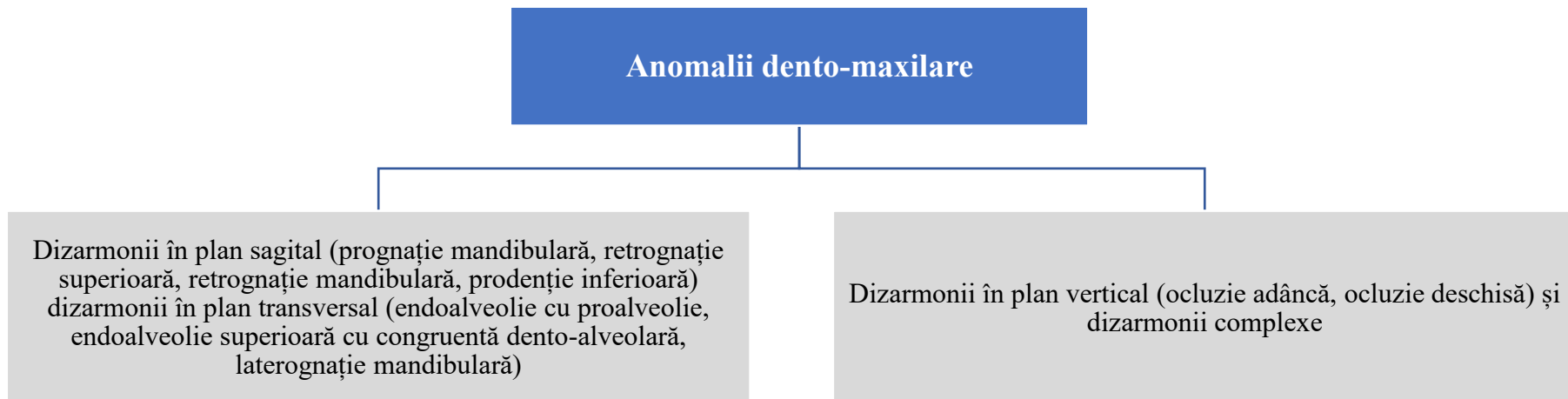


¹⁸⁸ Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., pp. 70-71.

Schema nr.105.3: Dizarmonii dento-alveolare

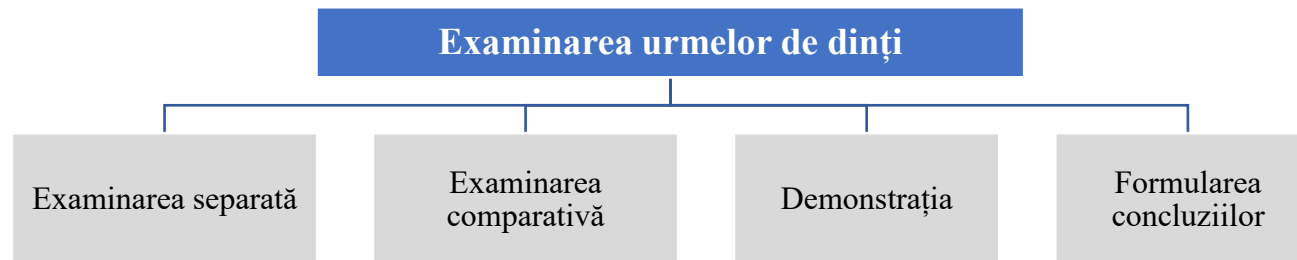


Schema nr.105.4: Anomaliile dento-maxilare



Schema nr.106: Caracteristicile individuale ale urmelor create de aparatul dento-alveolar pe corpul uman¹⁸⁹**Caracteristicile individuale ale urmelor create de aparatul dento-alveolar pe corpul uman**

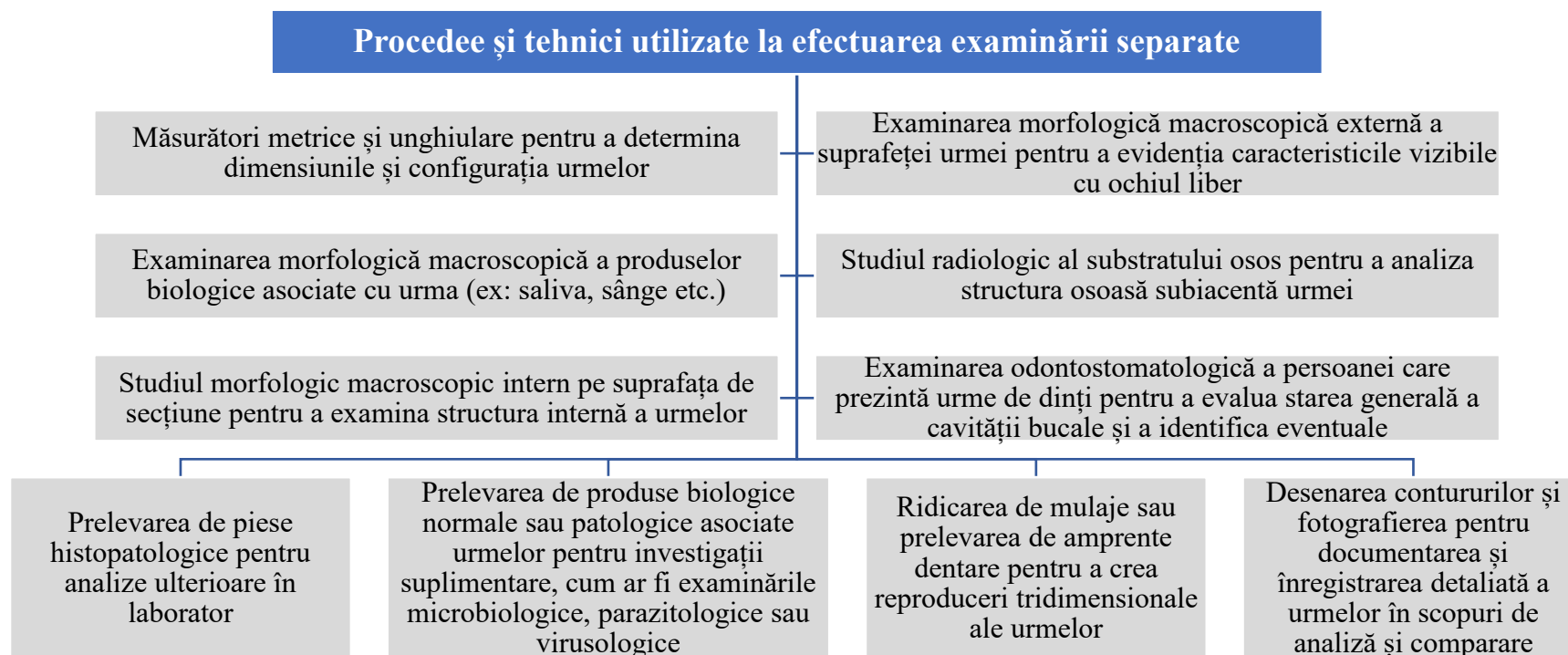
Anomalii de sediu, de număr, de forma, de dimensiuni, de orientare, de structură; prezența de semne de intervenție odontostomatologică sau de reacții inflamatorii cu caracter specific (lues, T.B.C.); semne de alterații ale conformației marginii incizale sau ale suprafeței vestibulare; localizarea deosebită a dinților; dimensiunile spațiilor interdentare; prezența de tuberculi dentari supranumerar; modificări de consistență ale organului dentar; prezența de urme-materie de proveniență dentară; malocluzii; fisuri dentare; fracturi dentare; neregularități ale suprafeței incizale; gradul de abraziune dentară; lipsuri dentare; resturi radiculare; malformații congenitale; dimensiunile mezio-distală și vestibulo-linguală ale marginii incizale; înălțimea dintelui; variabilitatea de înălțime a dinților aparținând aceleiași grupări anatomico-funcționale; infra sau suprapoziție; rotații în ax; anomalii de erupție; unghiul formal de către marginea incizală cu orizontală; gradul de uzură a marginii incizale; anomalii paradentare; perle de smalț, dentuoame.

Schema nr.107: Examinarea urmelor de dinți¹⁹⁰

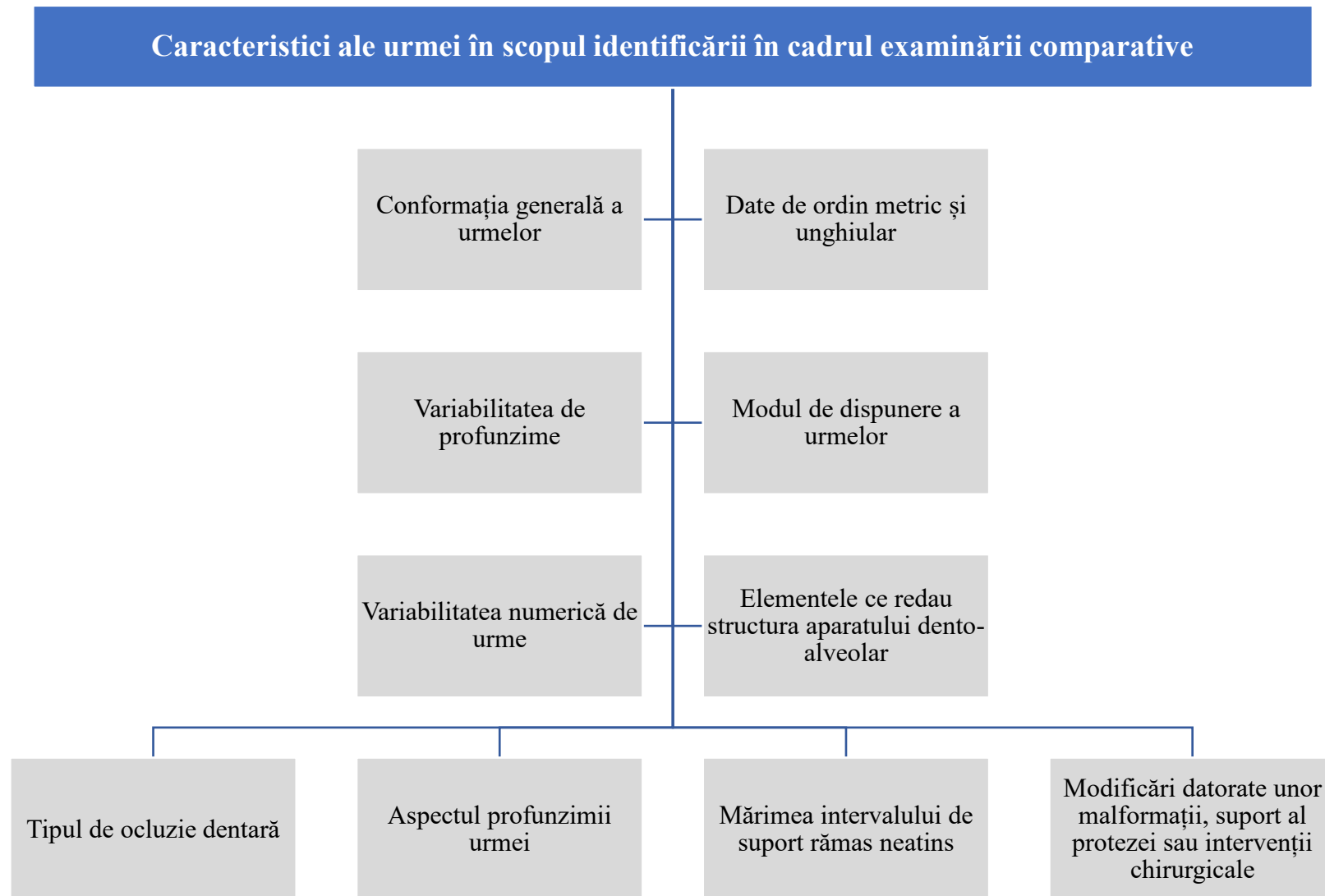
¹⁸⁹ Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., pp. 70-71.

¹⁹⁰ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 377-379.

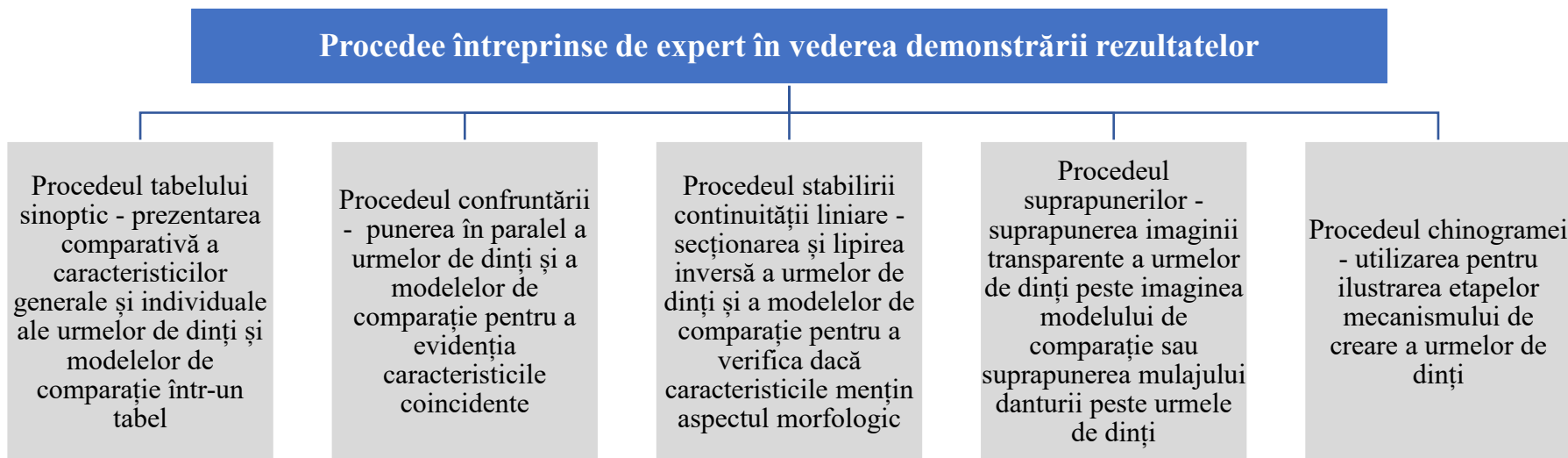
Schema nr.108: Procedee și tehnici utilizate la efectuarea examinării separate¹⁹¹



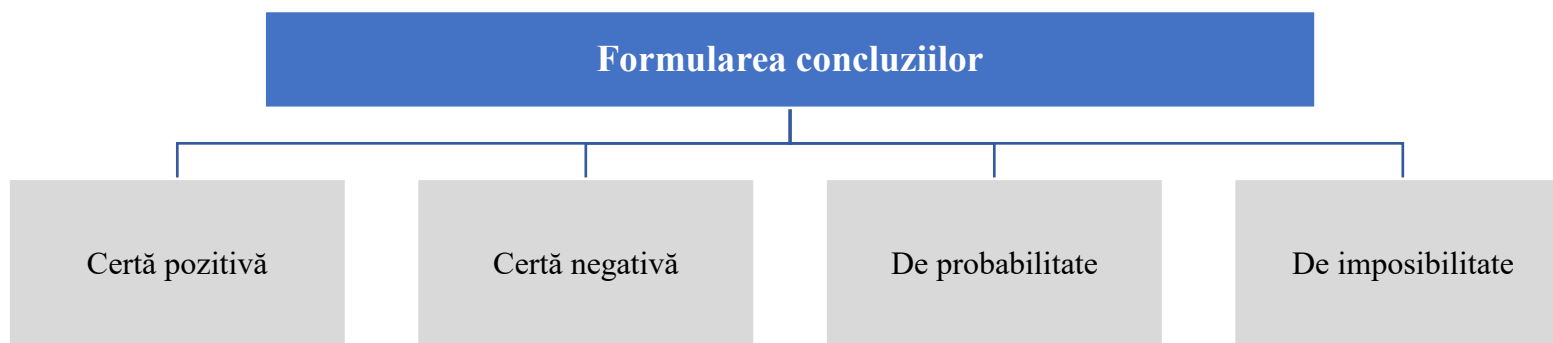
¹⁹¹ Anghelescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., p. 71.

Schema nr.109: Caracteristici ale urmei în scopul identificării în cadrul examinării comparative¹⁹²¹⁹² Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 239-240.

Schema nr.110: Procedee întreprinse de expert în vederea demonstrării rezultatelor¹⁹³

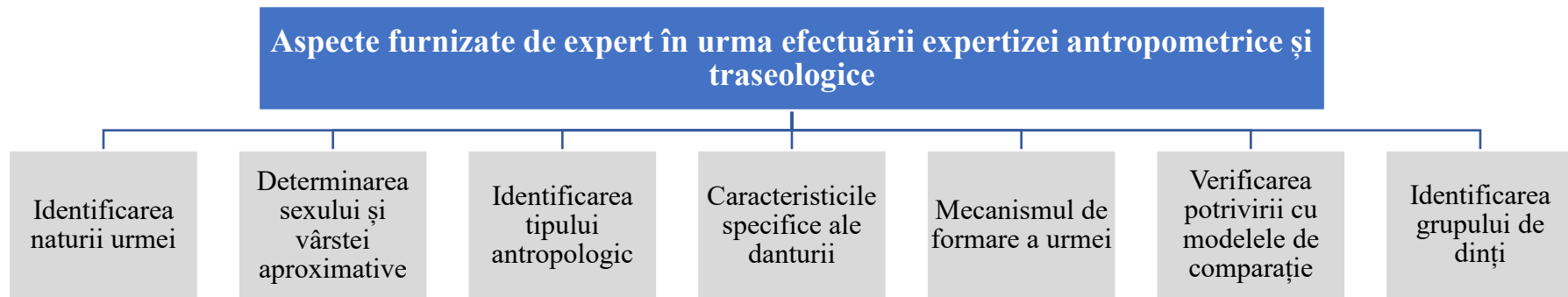


Schema nr.111: Formularea concluziilor¹⁹⁴



¹⁹³ Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., p. 72.

¹⁹⁴ Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 240.

Schema nr.112: Aspecte furnizate de expert în urma efectuării expertizei antropometrice și traseologice¹⁹⁵

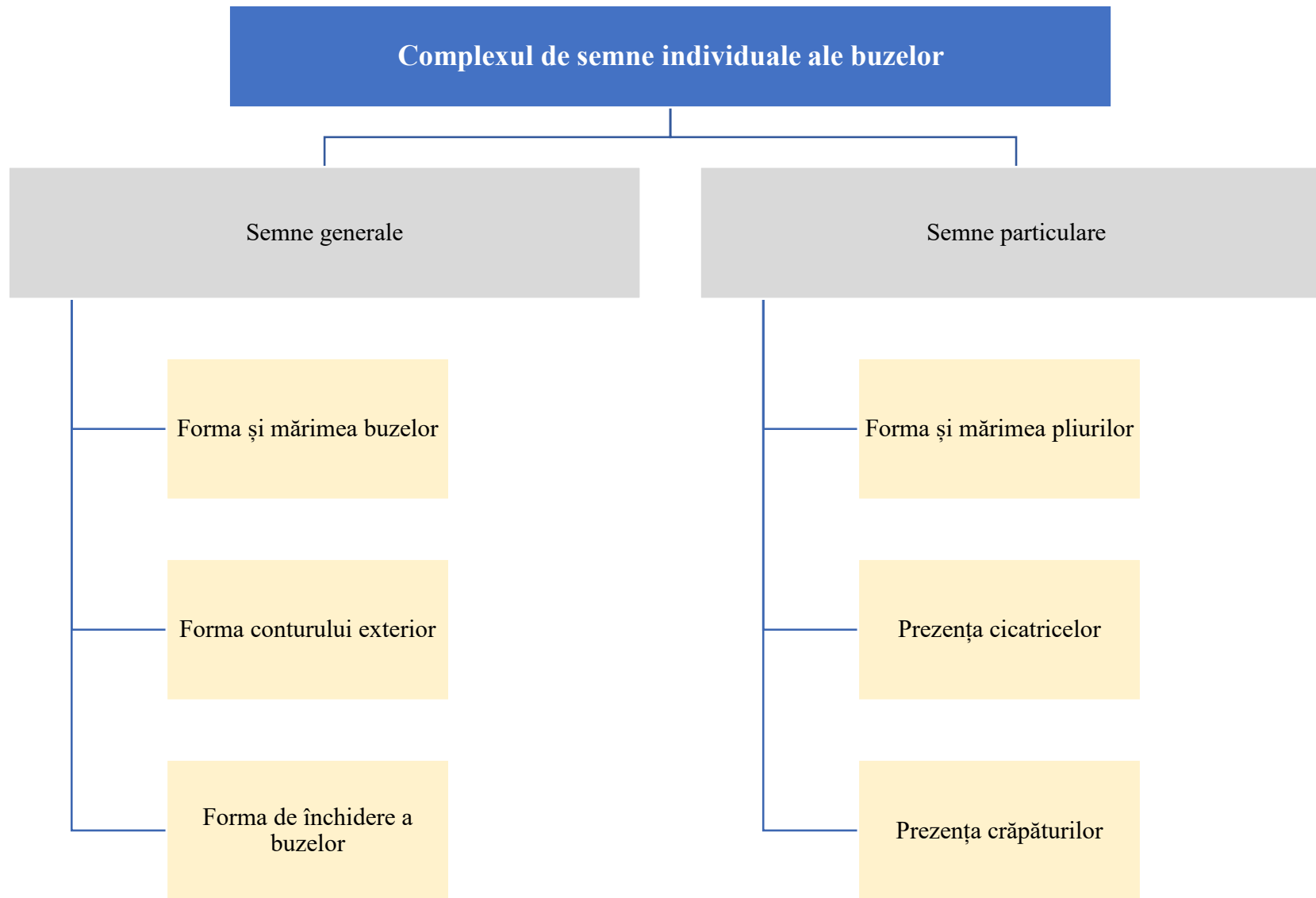
Urmele de buze se întâlnesc destul de rar în practica judiciară, fiind frecvente în crimele pasionale sau care au un anumit tipar, la infracțiuni la viața sexuală precum și la infracțiuni de lovire și alte violențe sau vătămări corporale¹⁹⁶.

Schema nr.112.1: Urme formate de buze

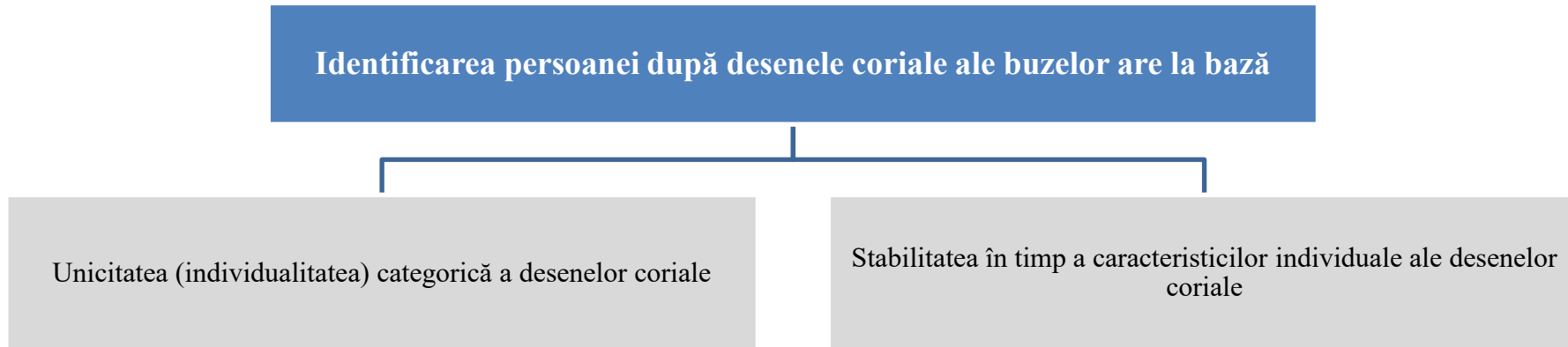
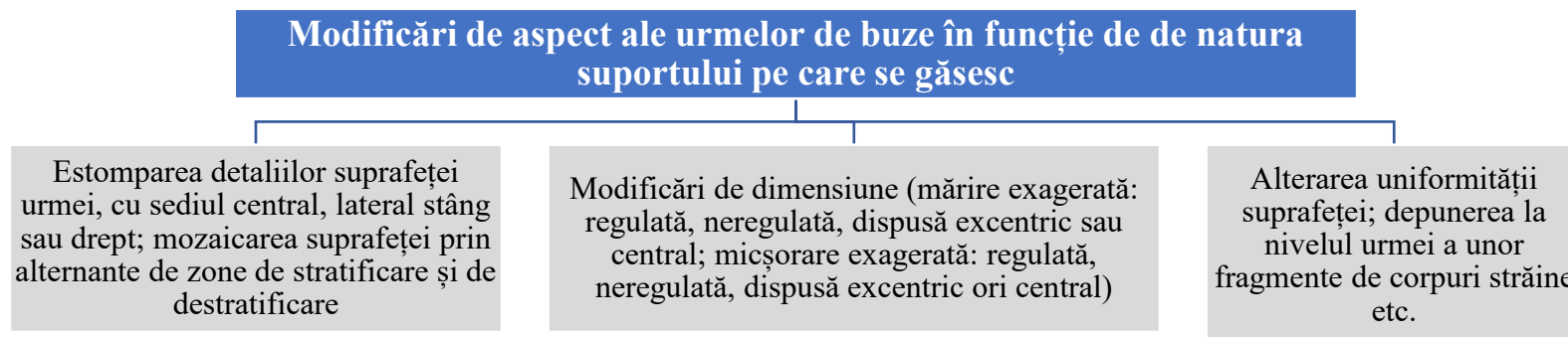
¹⁹⁵ Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., p. 73; Chende M.-P., Dunca I. *Considerații despre dantura umană și despre rolul acesteia în identificarea criminalistică*. În: *Revista Română de Criminalistică*, Volumul XXIII, nr. 3/2022, p. 200

¹⁹⁶ Cioacă C. Op.cit., p. 47.

Schema nr.113: Complexul de semne individuale ale buzelor¹⁹⁷



¹⁹⁷ Дервянко А. И., Езикян В. И. Ор. cit., p. 42.

Schema nr.114: Identificarea persoanei după desenele coriale ale buzelor are la bază¹⁹⁸**Schema nr.115: Modificări de aspect ale urmelor de buze în funcție de de natura suportului pe care se găsesc¹⁹⁹**

Pentru a descoperi urmele latente lăsate de buze, se aplică procedee similare celor utilizate pentru urmele latente lăsate de mâini²⁰⁰. Procedeele de revelare și fixare a urmelor de buze sunt similare în principiu cu cele utilizate pentru urmele creștelor papilare de pe mâini și picioare. Cu toate acestea, se evită metodele considerate „distructive” pentru revelarea urmelor latente de buze cu ajutorul substanțelor chimice sau fizice. Aceasta se face în principal pentru a păstra intactă posibilitatea efectuării unui examen serologic sau chimic al substanței depuse în urmă (cum ar fi saliva, alimente sau cosmetice). Astfel, se încearcă menținerea integrității probelor pentru a permite ulterior investigarea lor în laborator²⁰¹.

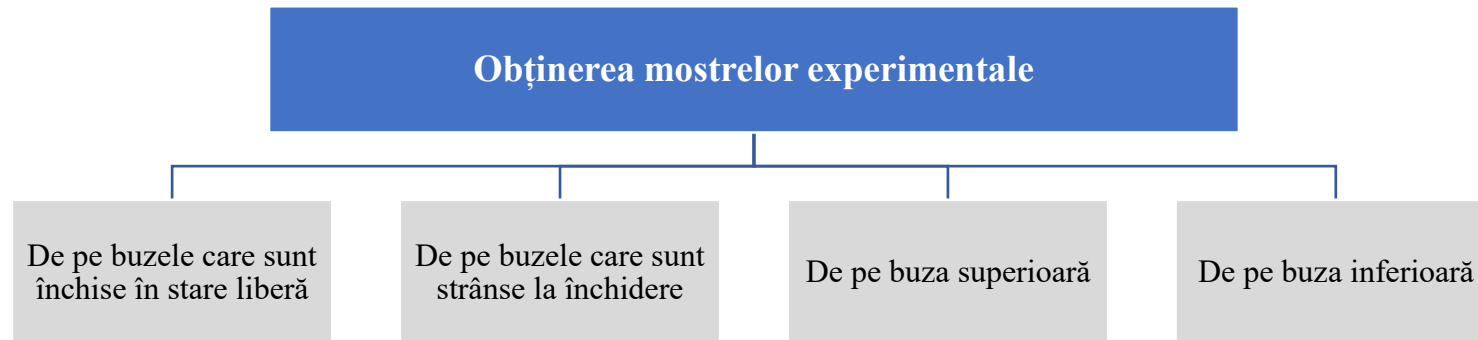
¹⁹⁸ Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., p. 60.

¹⁹⁹ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionîtoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 161.

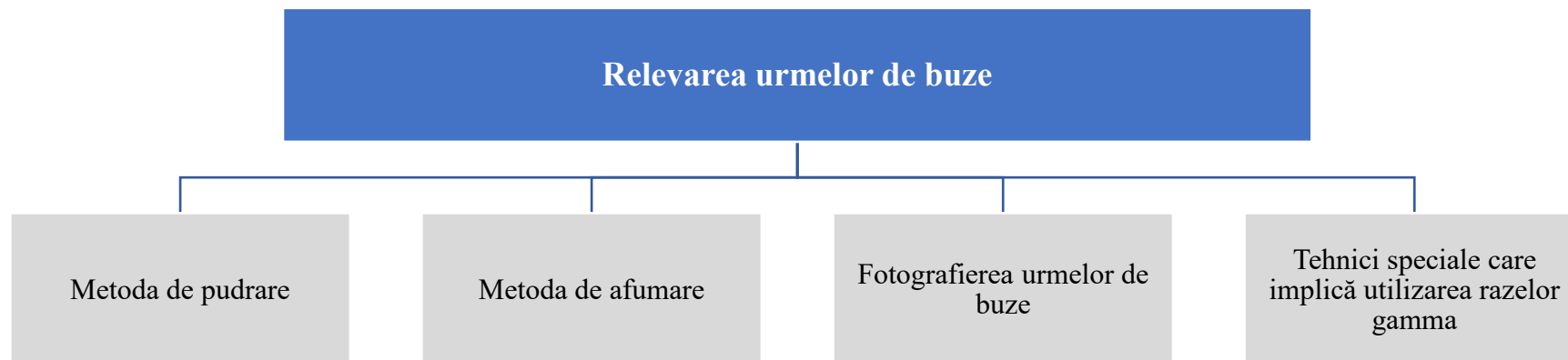
²⁰⁰ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 383.

²⁰¹ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 143.

Schema nr.116: Obținerea mostrelor experimentale²⁰²

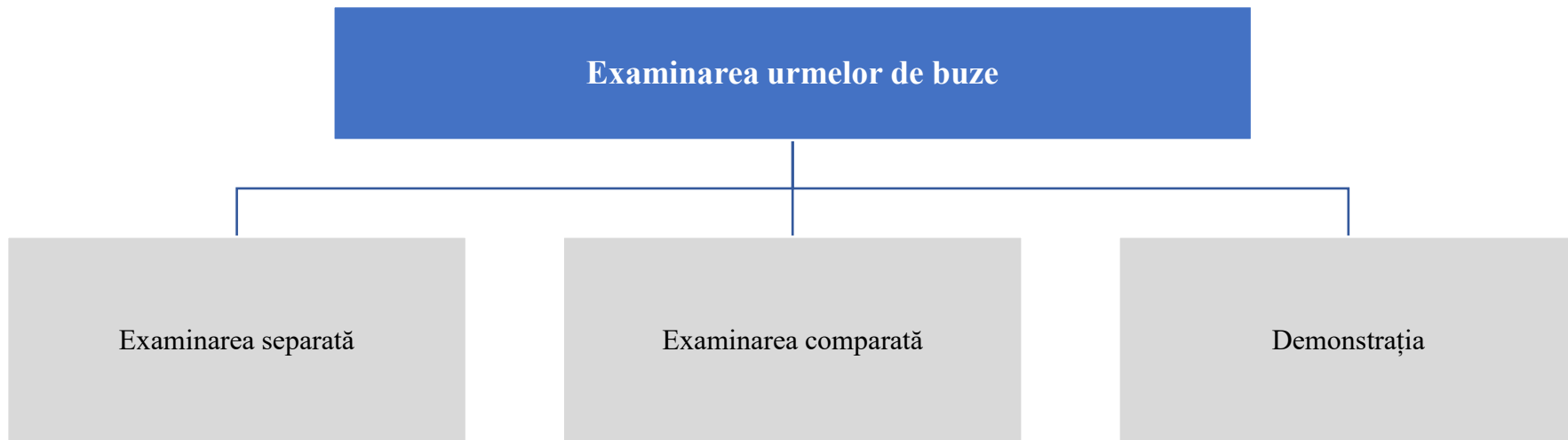


Schema nr.117: Relevarea urmelor de buze²⁰³



²⁰² Дервянко А. И., Езикян В. И. Op. cit., p. 42.

²⁰³ Cîrjan L., Chiper M. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Op. cit., p. 145; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 163; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 72.

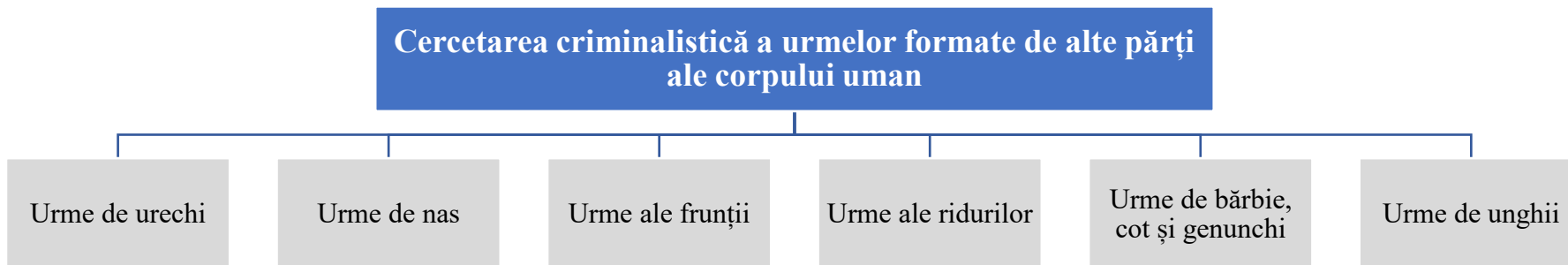
Schema nr.118: Examinarea urmelor de buze²⁰⁴

Încă de la începutul secolului al XX-lea, cercetătorii au căutat metode adecvate de identificare a indivizilor, inspirați de succesul obținut de Bertillon și alții prin utilizarea măsurătorilor antropometrice. Identificarea persoanelor pe baza urmelor lăsate de urechi, nas și alte părți ale corpului uman a devenit subiectul unor cercetări specializate. S-a constatat că orice parte a corpului uman poate lăsa urme prin contact sau prin transfer pe alte obiecte. Astfel, s-a explorat posibilitatea utilizării acestor urme pentru identificarea persoanelor în scopuri judiciare și de criminalistică. Aceste cercetări au contribuit la dezvoltarea și diversificarea tehnicilor de identificare bazate pe urmele corporale. Or, în cadrul cercetărilor la locul faptei, alături de amprente digitale și de încălțăminte se pot întâlni și urme lăsate de alte părți ale corpului uman, care toate trebuie reținute, coroborate și interpretate în vederea obținerii unor informații cât mai ample despre infractor²⁰⁵.

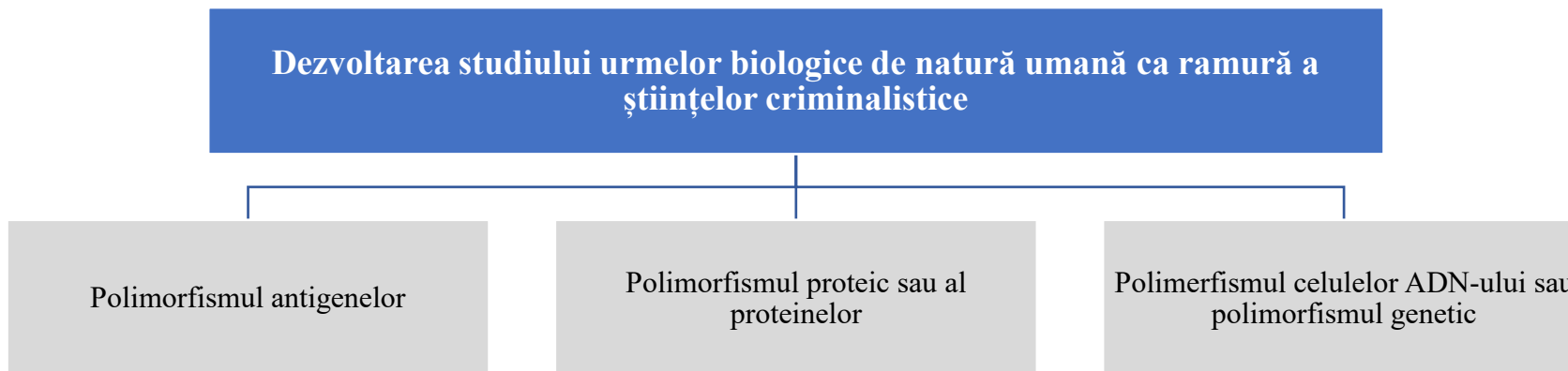
²⁰⁴ Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 102; Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. Vol. II. Op. cit., pp. 63-64.

²⁰⁵ Rusu V. Jitariuc V., Op. cit., pp. 389-398; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionitoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 170; Locard Ed. *Traité de criminalistique*. vol. II. Ed. I. Desvigne. Lyon, 1931, p. 58; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 245; Manual de bune practici privind procedura cercetării la fața locului. Anexă a Ordinului privind cercetarea la fața locului, nr. 182/2009 (MAI) și 1754/C/2009 (Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție), p. 107; Hirschi Fr. *Cambrioleurs internationaux*. În „Revue Internationale de Police Criminelle”. Nr. 239/1970, pp. 184-193; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 144; Дервянко А. И., Езикан В. И. Op. cit., p. 42; Golubenco Gh. *Urmele infracțiunii. Teoria și practica examinării la fața locului*. Ed. Garunda-art. Chișinău, 1999, p. 68; Криминалистика: Учебник. / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. 4-е издание, переработанное и дополненное. Op. cit., p. 220.

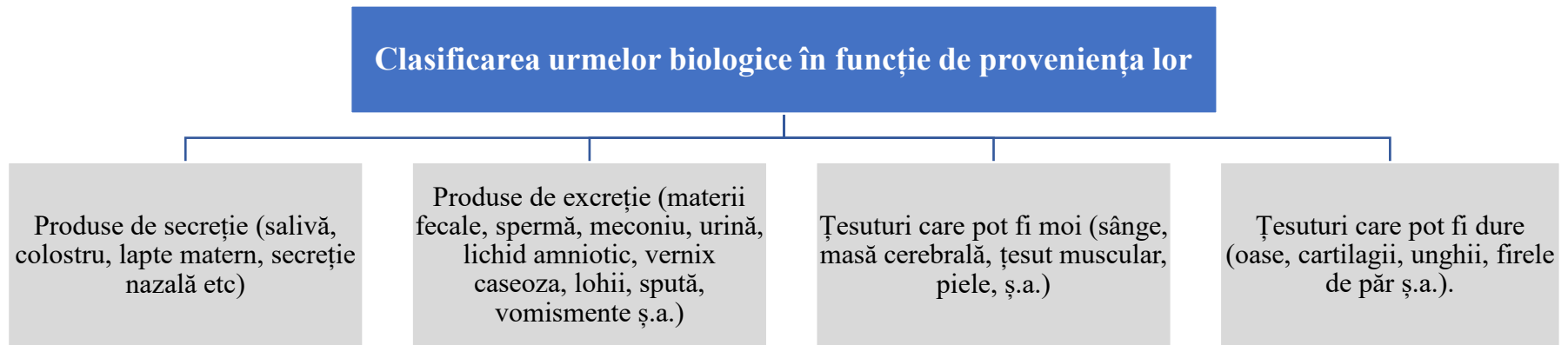
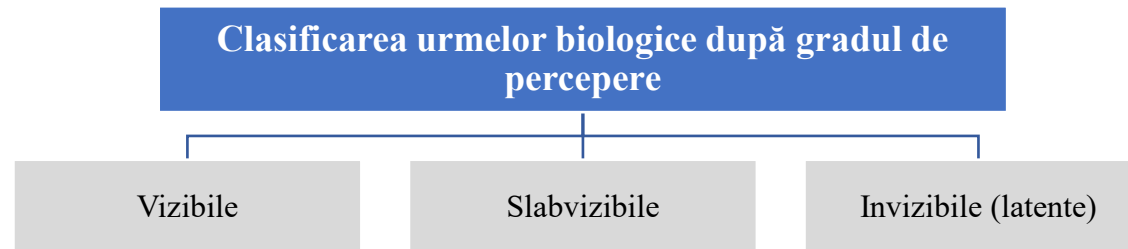
Schema nr.118.1: Cercetarea criminalistică a urmelor formate de alte părți ale corpului uman



Schema nr.119: Dezvoltarea studiului urmelor biologice de natură umană ca ramură a științelor criminalistice²⁰⁶



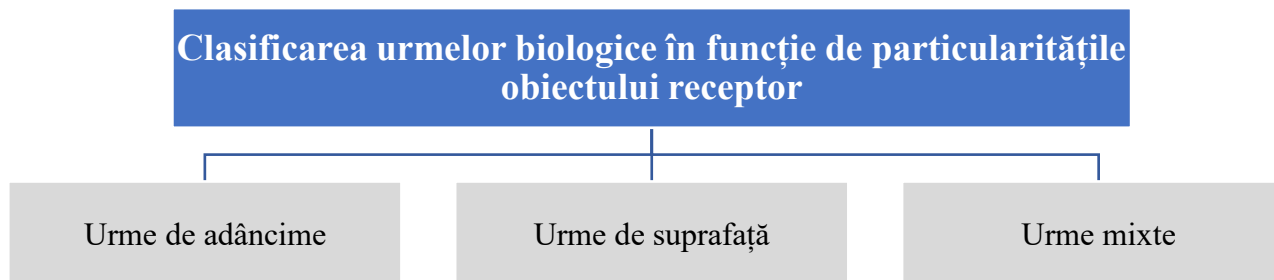
²⁰⁶ Cioacă C. Op. cit., p. 83.

Schema nr.120: Clasificarea urmelor biologice în funcție de proveniența lor²⁰⁷Schema nr.121: Clasificarea urmelor biologice după gradul de percepere²⁰⁸

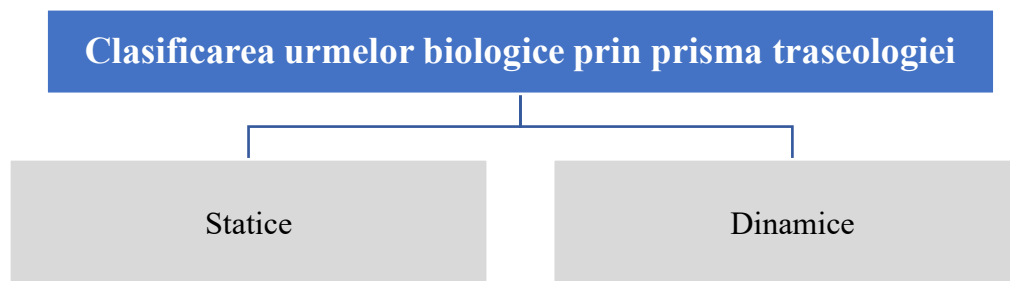
²⁰⁷ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 194; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 157.

²⁰⁸ Adam S. *Cercetarea criminalistică a urmelor de natură biologică umană*. Teză de Doctorat. Chișinău, 2020, p. 72.

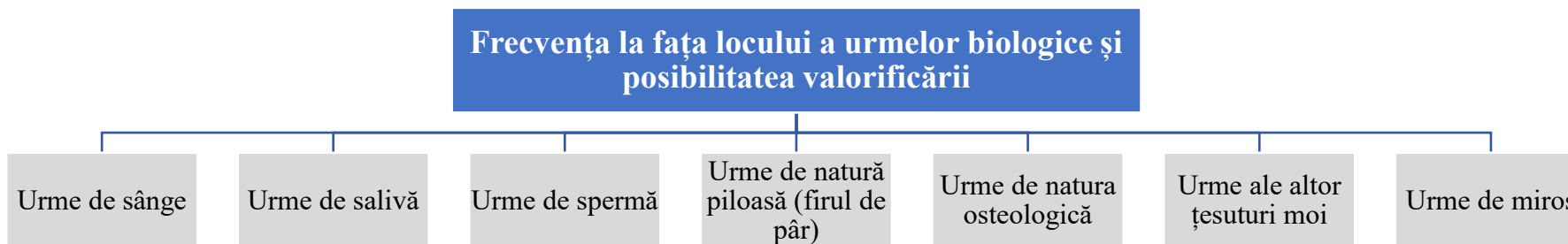
Schema nr.122: Clasificarea urmelor biologice în funcție de particularitățile obiectului receptor²⁰⁹



Schema nr.123: Clasificarea urmelor biologice prin prisma traseologiei²¹⁰



Schema nr.124: Frecvența la fața locului a urmelor biologice și posibilitatea valorificării²¹¹



²⁰⁹ Ibidem, pp. 72-73.

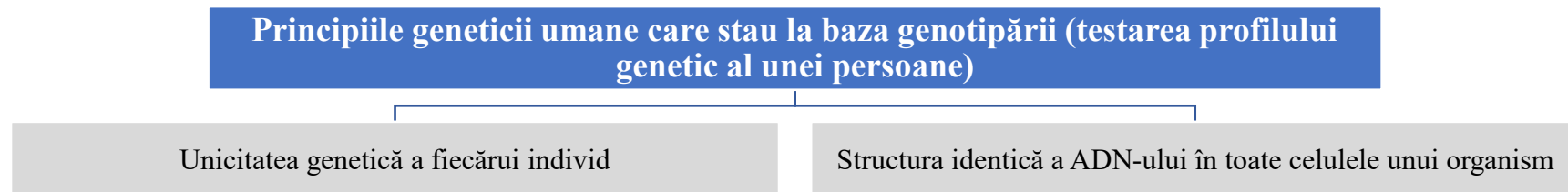
²¹⁰ Ibidem, p. 73.

²¹¹ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoiaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 195.

Analiza urmelor biologice formează obiectul de studiu al așa-numitei științe a „biocriminalisticii”²¹². Urmele de sânge, de spermă, părul cu rădăcină (folicul), de salivă și urină (cu celule nucleate) de oase și de țesuturi ridicate de la locul faptei sunt apte de izolarea și analizarea ADN-ului. Alte materiale biologice ce pot fi ridicate de la fața locului cum sunt transpirația, lacrimile sau serul, sunt materiale fără celule nucleate și nu pot fi supuse analizei ADN. Principalul avantaj al determinării profilului ADN îl constituie posibilitatea identificării persoanei care a creat urma fără a mai fi nevoie de alte date despre aceasta, similar cu identificarea persoanei în baza amprentei digitale²¹³.

Procesul de identificare a unei persoane începe în momentul în care aceasta lasă în scena crimei o urmă biologică care conține, în mod necesar, material genetic (ADN). Urmează prelevarea probei de către criminalist, urmată de analiza de laborator care are drept punct terminus traducerea materialului genetic într-un cod, cu formulă unică, irepetabilă, specifică unui singur purtător al acelei informații genetice²¹⁴.

Schema nr.125: Principiile geneticii umane care stau la baza genotipării (testarea profilului genetic al unei persoane)²¹⁵



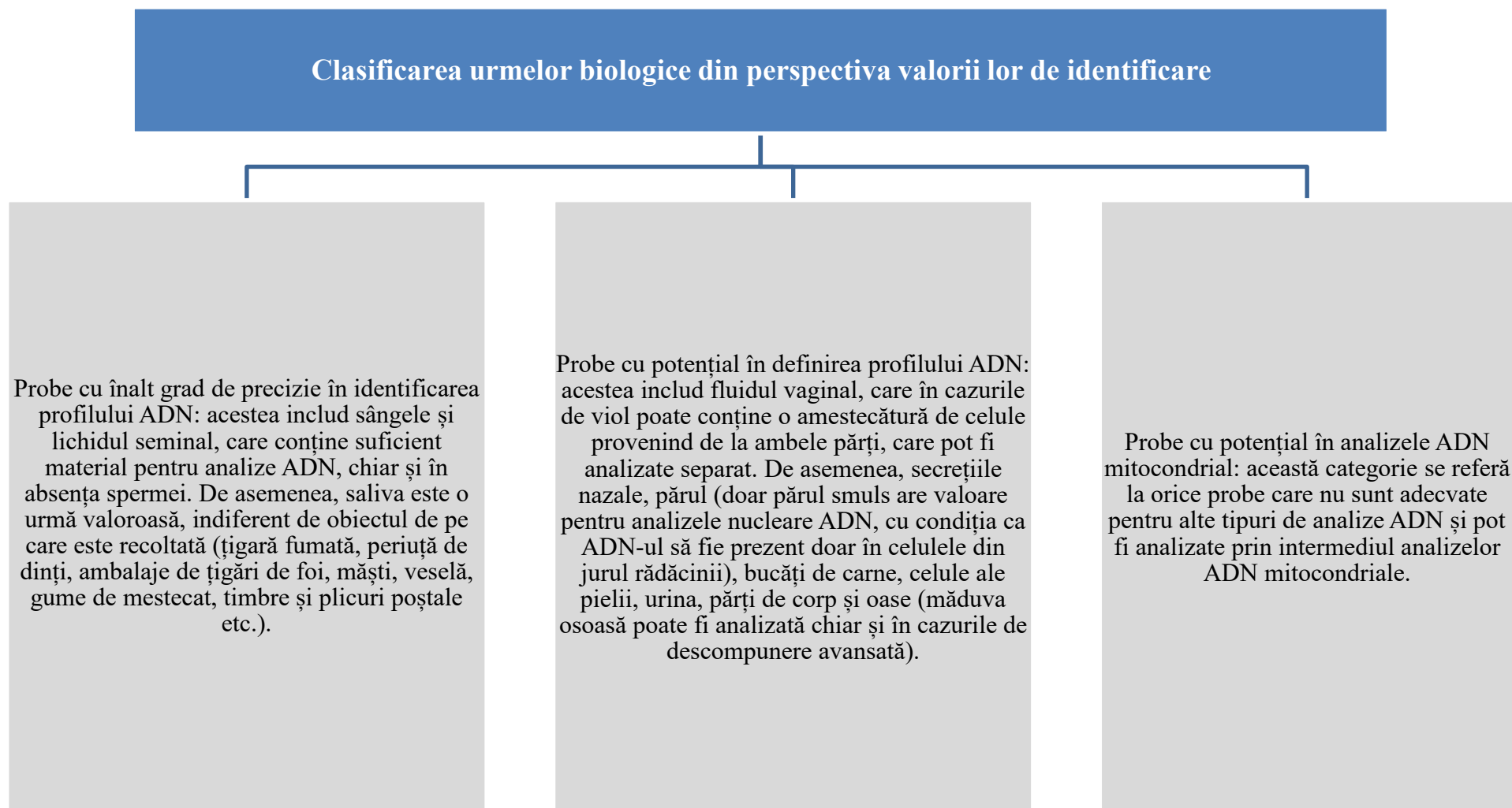
²¹² Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 101.

²¹³ Cătuna N.V. *Criminalistica*. Ed. C.H. Beck. București, 2008, p. 53.

²¹⁴ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 167.

²¹⁵ Drăghici C., Lupu M. *Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 197; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 106.

Schema nr.126: Clasificarea urmelor biologice din perspectiva valorii lor de identificare²¹⁶



²¹⁶ Cioacă C. Op. cit., p. 108; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 168.

Schema nr.127: Mijloacele și metodele tehnico-criminalistice generale folosite în scopul depistării și examinării urmelor de sânge²¹⁷

Mijloacele și metodele tehnico-criminalistice generale folosite în scopul depistării și examinării urmelor de sânge

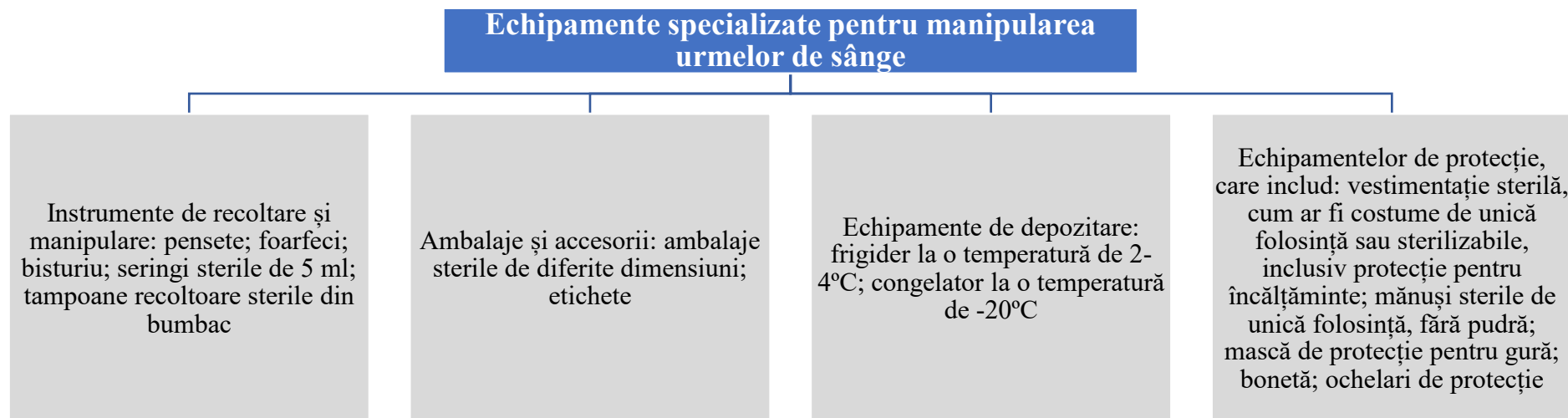
Mijloace de iluminare generală – aparate care permit a crea lumină orientată, difuză, mono sau policromatică (lampă de masă, blitz fotografic, lanternă de buzunar, felinare electrice obișnuite, aparate electrice de iluminat cu capacități de peste 1000 wt., alte iluminatoare cu lămpi halogen alimentate de la acumulatori dotate cu diverse anexe (filtre, ecrane, reflectoare etc.). În cadrul examinării încăperilor, vestimentației, mobilei și altor obiecte chiar cea mai simplă sursă de lumină precum lanterna, razele căreia, fiind orientate sub un anumit unghi față de suport este capabilă să sporească mult eficacitatea căutării a astfel de urme biologice precum substanța sudorală de pe mâini, firele de păr, sânge, spermă etc.

Mijloace speciale de iluminare (detectoare cu radiații ultraviolete, infraroșii, raze X, transformatoare optico-electronice, filtre de lumină ș.a. Sub acțiunea radiațiilor UV urma se va deosebi de suportul ei după nuanța de culoare și intensitatea luminescenței. Căutând cu aceste radiații urme de natură biologică (saliva, urină, sperma, substanța sudorală) încăperea trebuie întunecată. Astfel, urmele de salivă și de spermă vor fi vizibile sub forma unei lumini albastruie-deschise, urmele sudorale – sub forma unei lumini galben-albastruie. Urmele de sânge în razele UV nu creează fluorescență, însă devin observabile ca pete cafeniu-închise pe un fundal luminescent. În cazul în care, hemoglobina sângelui sub acțiunea factorilor externi s-a transformat în hematoporfirin, atunci aceste urme în radiațiile UV capătă o culoare portocalie sau roșu-aprins, în funcție de pH al mediului

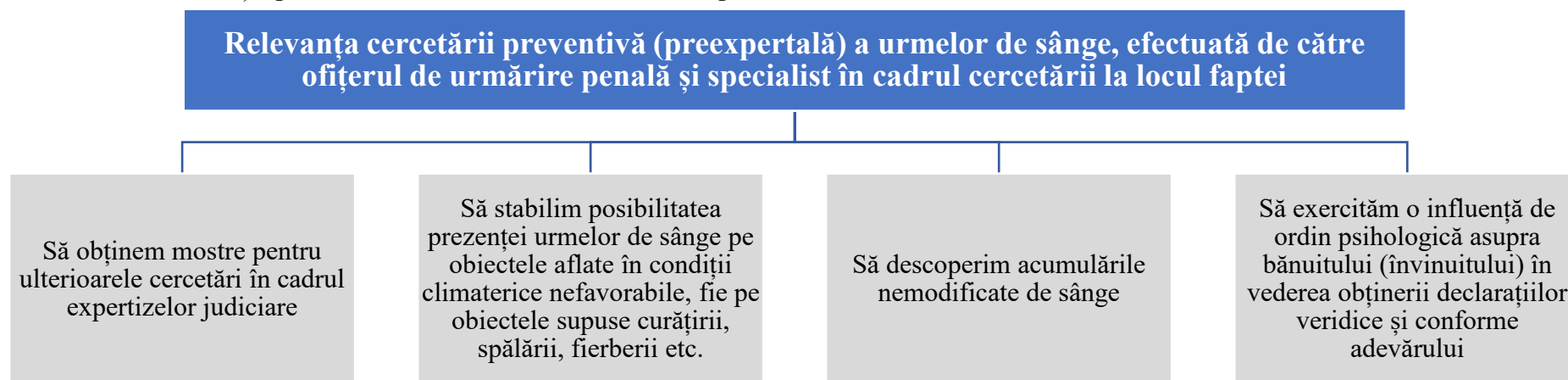
Utilaj optic ce lărgeste diapazonul sensibilității ochiului uman (diferite lupe-pliante, cu picior, de măsurare, binoculare, cu iluminare ș.a. cu o capacitate de până la 10X. În examinările obiectelor cu parametri mai mici se folosesc microscopul optic obișnuite sau microscopul electronic de buzunar

²¹⁷ Adam S. Op. cit., pp. 91-92.

Schema nr.128: Echipamente specializate pentru manipularea urmelor de sânge²¹⁸

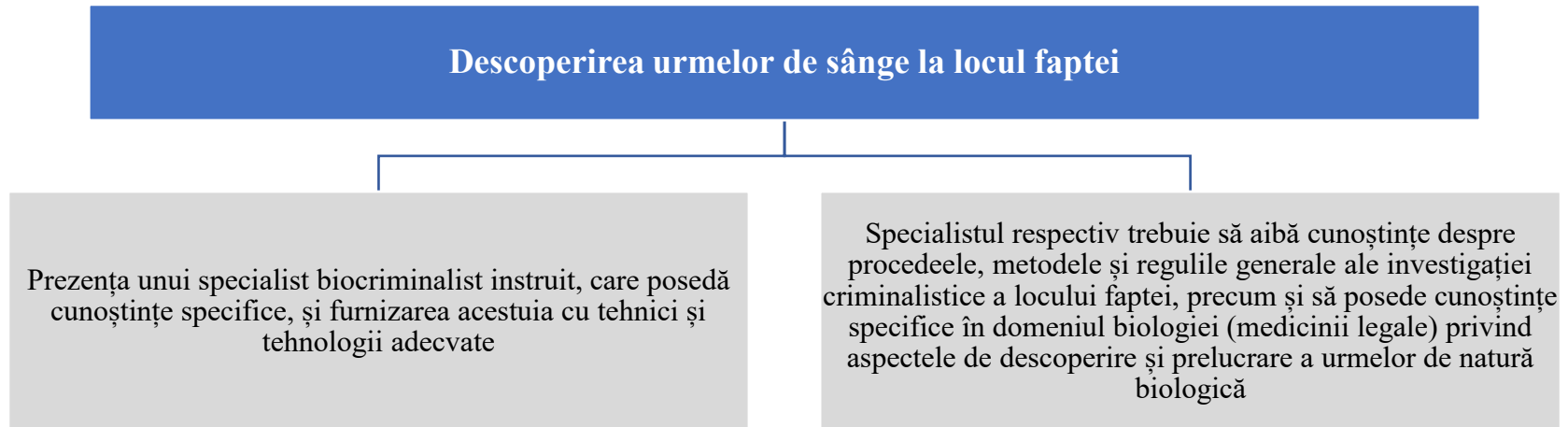


Schema nr.129: Relevanța cercetării preventive (preexpertală) a urmelor de sânge, efectuată de către ofițerul de urmărire penală și specialist în cadrul cercetării la locul faptei²¹⁹

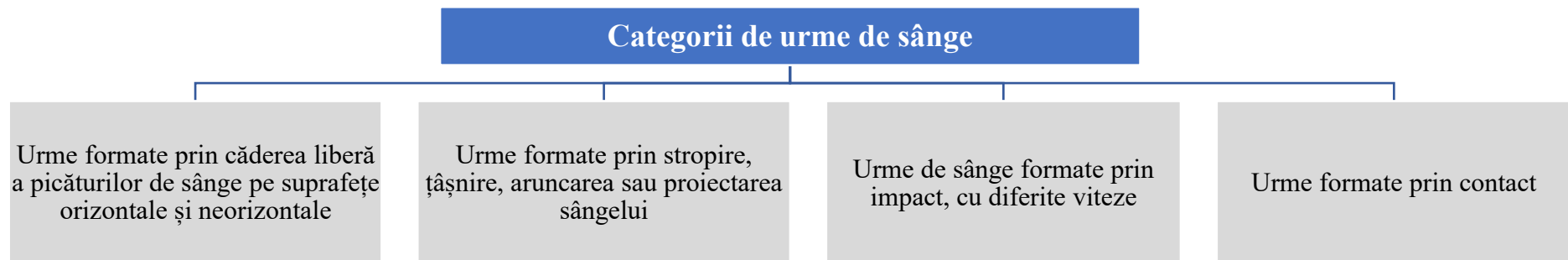


²¹⁸ Voinea D., Drăghici C., Necula I. *Categorii de urme care fac obiectul de studiu al tehnicii criminalistice*. Ed. H.G.Chimics S.R.L. București, 2011, p. 120.

²¹⁹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 412-413; *Осмотр места происшествия. Практическое пособие*. Под редакцией кандидата юридических наук А. И. Дворкина. Op. cit., p. 68-69.

Schema nr.130: Descoperirea urmelor de sânge la locul faptei²²⁰

Forma urmelor de sânge întâlnite la locul unei infracțiuni este influențată în principal de cantitatea de sânge care a ieșit din corpul uman, de viteza cu care aceasta se deplasează spre suprafața primitoare și de unghiul sub care întâlnește această suprafață²²¹.

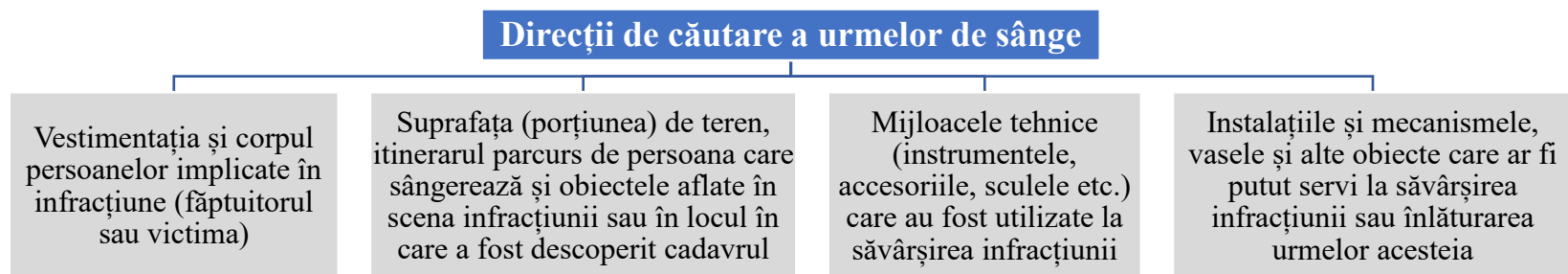
Schema nr.131: Categoriile de urme de sânge²²²

²²⁰ Adam S. *Particularități de recoltare și interpretare a urmelor de sânge uman la fața locului*. În *Studii Juridice Universitare*, nr.1-2. Chișinău, 2014, p. 295.

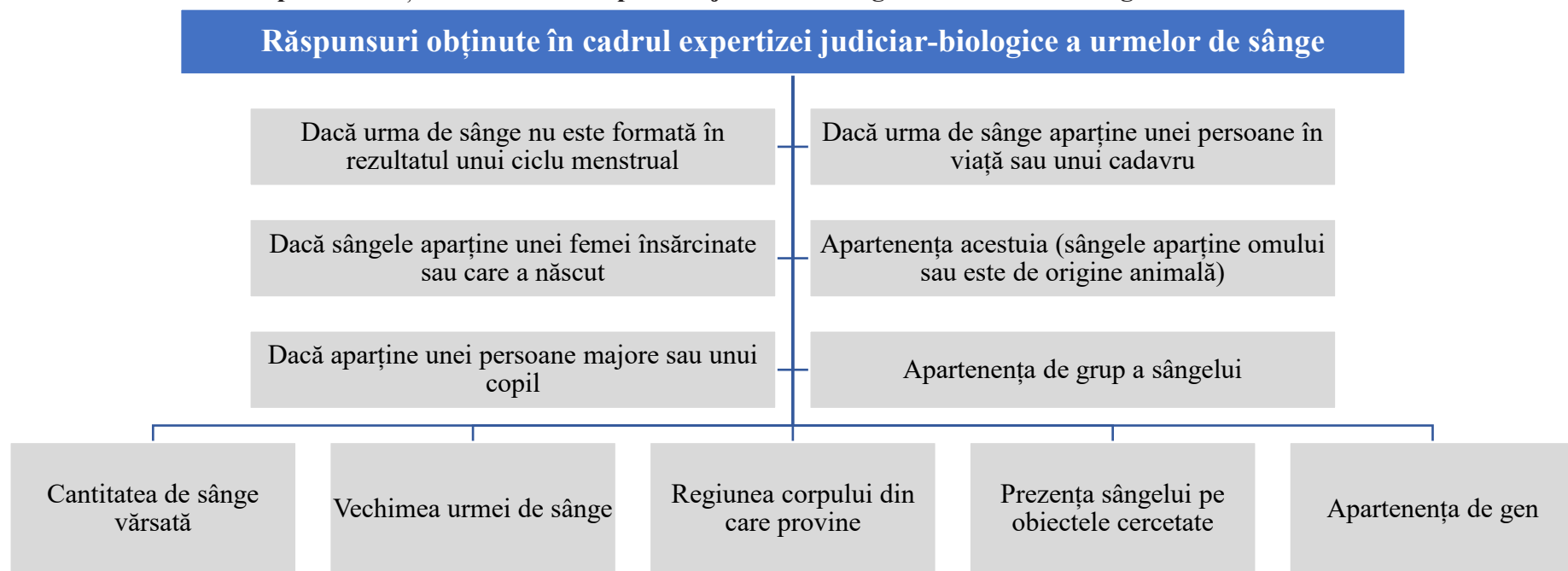
²²¹ Rusu V., Jitariuc V. *Op. cit.*, p. 417.

²²² Pășescu Gh. *Op. cit.*, p. 193.

Schema nr.132: Direcții de căutare a urmelor de sânge²²³



Schema nr.133: Răspunsuri obținute în cadrul expertizei judiciar-biologice a urmelor de sânge²²⁴

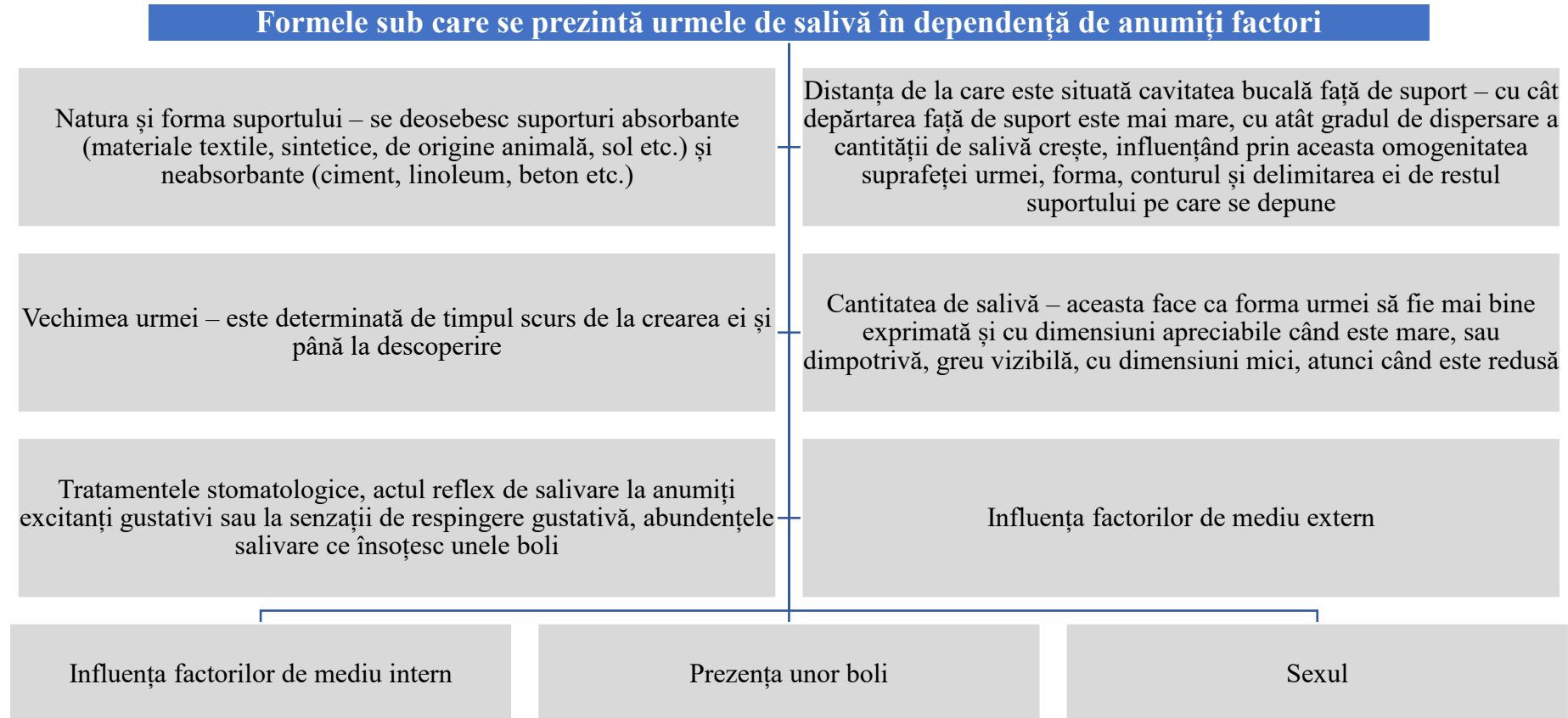


²²³ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 207-208.

²²⁴ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 412; p. 412; *Осмотр места происшествия. Практическое пособие*. Под редакцией кандидата юридических наук А. И. Дворкина. Op. cit., p. 68-69.

Prin „urmă de salivă” se înțelege lichidul secretat de glandele salivare care este depus pe diverse suporturi în legătură cu săvârșirea unei infracțiuni. Interesul acordat prezenței salivei se concentrează în special asupra aspectului calitativ, deoarece aceasta poate furniza informații referitoare la grupa sanguină a persoanei de la care provine, în cazul în care persoana în cauză are caracteristicile de secreție necesare (este secretoare pentru grupa sanguină)²²⁵.

Schema nr.134: Formele sub care se prezintă urmele de salivă în dependență de anumiți factori²²⁶

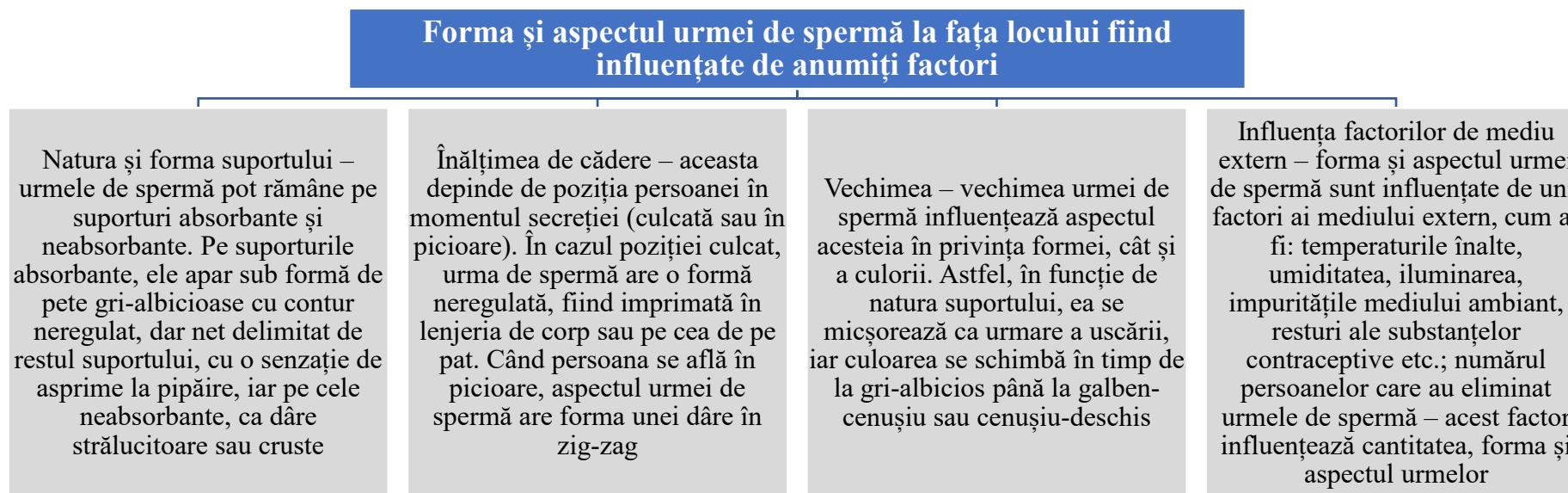


²²⁵ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 203; Terbancea M., Vasiliu M., Crainic K., Boia M. *Limitele și posibilitățile examenelor serologice în infracțiunile privind viața sexuală*. În culegerea Școala românească de criminalistică. Ed. Ministerului de Interne. București, 1975, p. 170.

²²⁶ Ibidem, pp. 204-205.

Urma de spermă este definită ca fiind lichidul de secreție provenit din glandele sexuale masculine, care poate fi depus pe diverse suporturi în cadrul săvârșirii unei infracțiuni sau în legătură cu aceasta. Această secreție poate fi rezultatul unor procese fiziologice sau patologice specifice sistemului reproducător masculin²²⁷.

Schema nr.135: Forma și aspectul urmei de spermă la fața locului fiind influențate de anumiți factori²²⁸



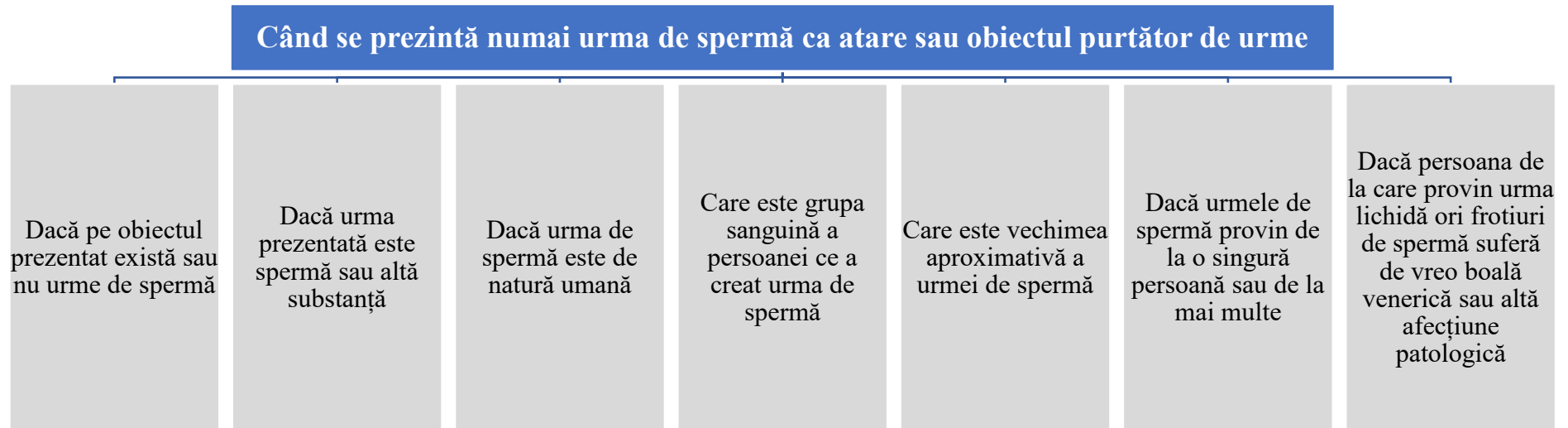
Cu ocazia examinării urmelor de spermă, specialistul/expertul va putea răspunde la următoarele întrebări²²⁹:

²²⁷ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 207.; Cioacă C. *Cercetarea și interpretarea criminalistică a urmelor biologice de natură umană*. Op. cit., p. 112

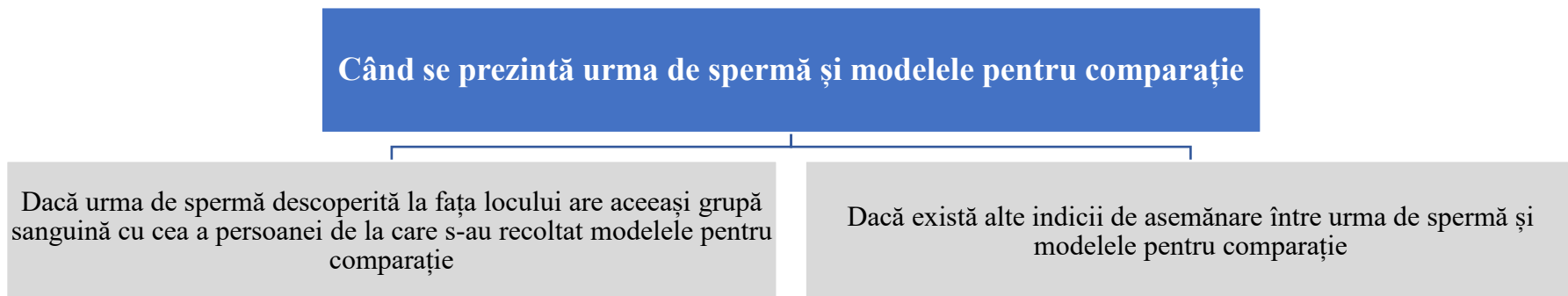
²²⁸ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 319; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 130; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 208.

²²⁹ Cătuna N. V. Op. cit., p. 50; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 209.

Schema nr.135.1: Când se prezintă numai urma de spermă ca atare sau obiectul purtător de urme



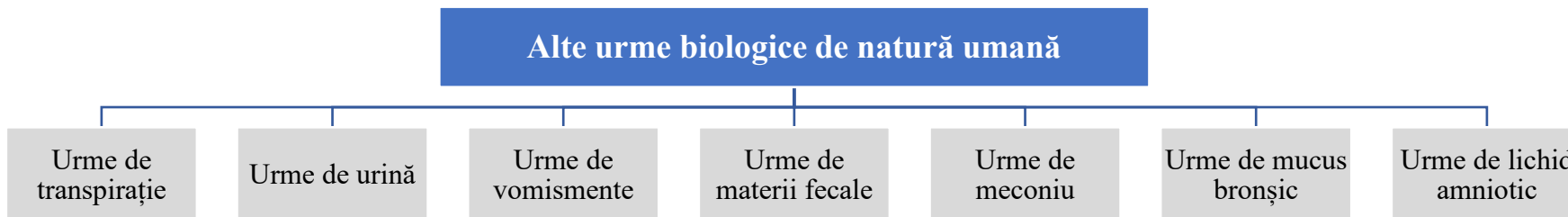
Schema nr.135.2: Când se prezintă urma de spermă și modelele pentru comparație



În cadrul săvârșirii unei infracțiuni, se formează urme biologice de o varietate remarcabilă. În afara celor mai obișnuite amprente, precum sângele, sperma sau saliva, pe locul faptei se pot găsi și alte semne ale prezenței umane²³⁰.

²³⁰ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 444.

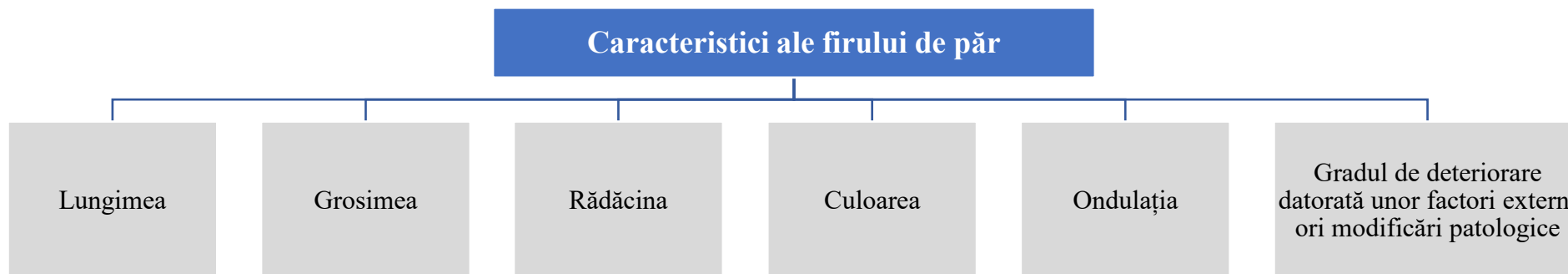
Schema nr.135.3: Alte urme biologice de natură umană



Față de rezonanța lor în soluționarea anumitor cazuri, nu poate fi justificată neglijarea acestora, din cauza unei anumite repulsii naturale față de asemenea urme, din care motiv sunt pur și simplu trecute cu vederea. Organul judiciar care efectuează cercetarea, o conduce sau o supraveghează, este obligat să solicite concursul unui specialist biocriminalist pentru descoperirea, ridicarea și examinarea tuturor categoriilor de urme biologice apte să servească la obținerea de date privitoare la persoanele implicate într-o faptă penală. De regulă, cercetarea lor, respectiv descoperirea, fixarea, ridicarea, interpretarea, finalizată prin expertiză, presupune folosirea de procedee similare salivei sau spermei²³¹.

Firul de păr uman constituie un tip specific de probă biologică denumită în terminologia științifică „urmă piloasă”, care reprezintă o sursă valoroasă de informații referitoare la caracteristicile sale naturale, originea etnică, sexul individului, vârsta, regiunea anatomică de proveniență, pigmentația și diverse particularități morfologice specifice acestuia²³².

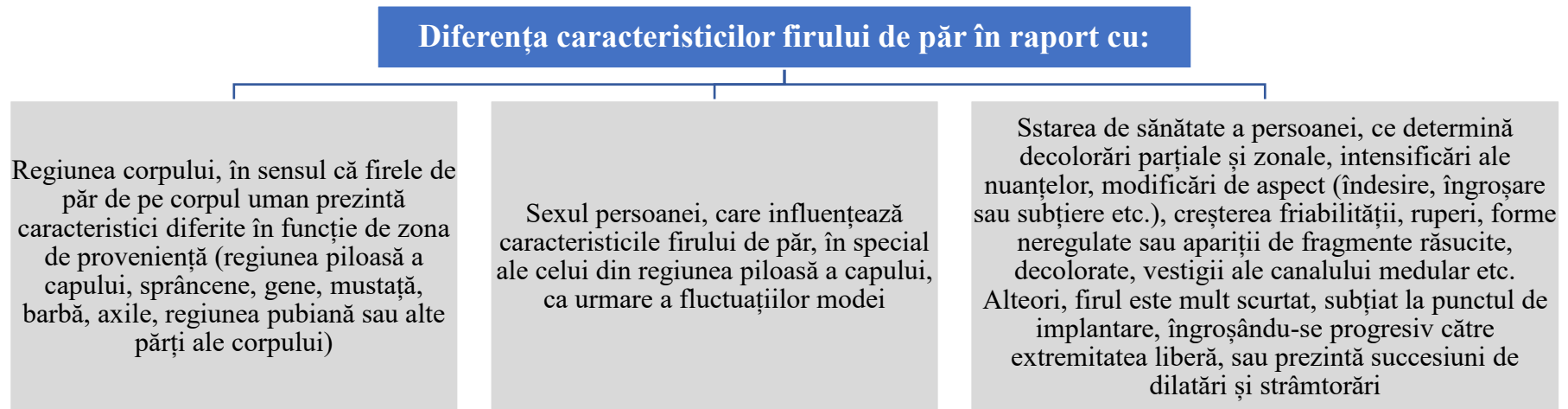
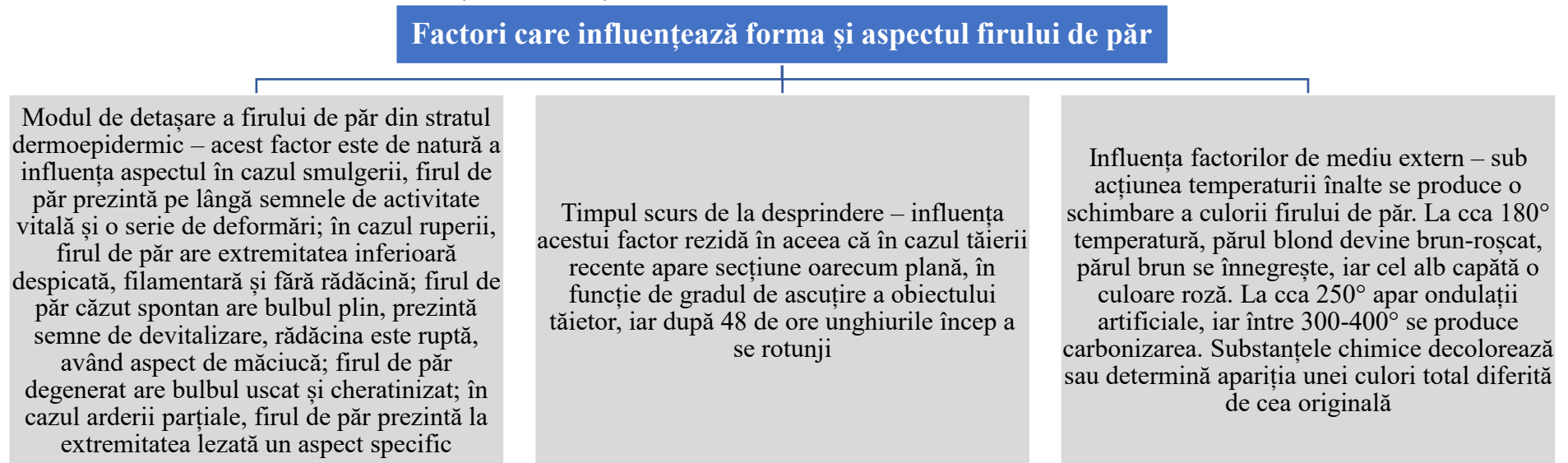
Schema nr.136: Caracteristici ale firului de păr²³³



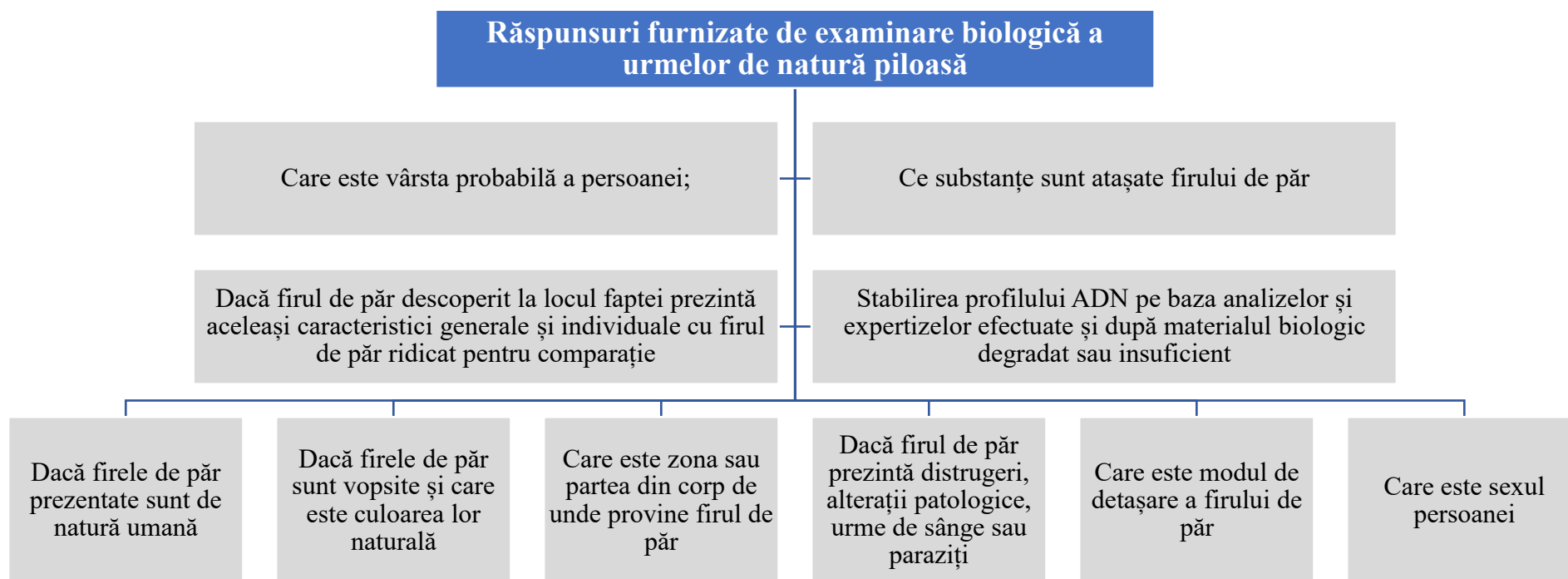
²³¹ Stancu E. *Criminalistică*. Vol. I. Ed. Actami. București, 1999. Op. cit., p. 200.

²³² Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 93.

²³³ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionîțoiaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 210.

Schema nr.136.1: Diferența caracteristicilor firului de păr în raport cu:**Schema nr.137: Factori care influențează forma și aspectul firului de păr²³⁴**²³⁴ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 450; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionîtoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 211.

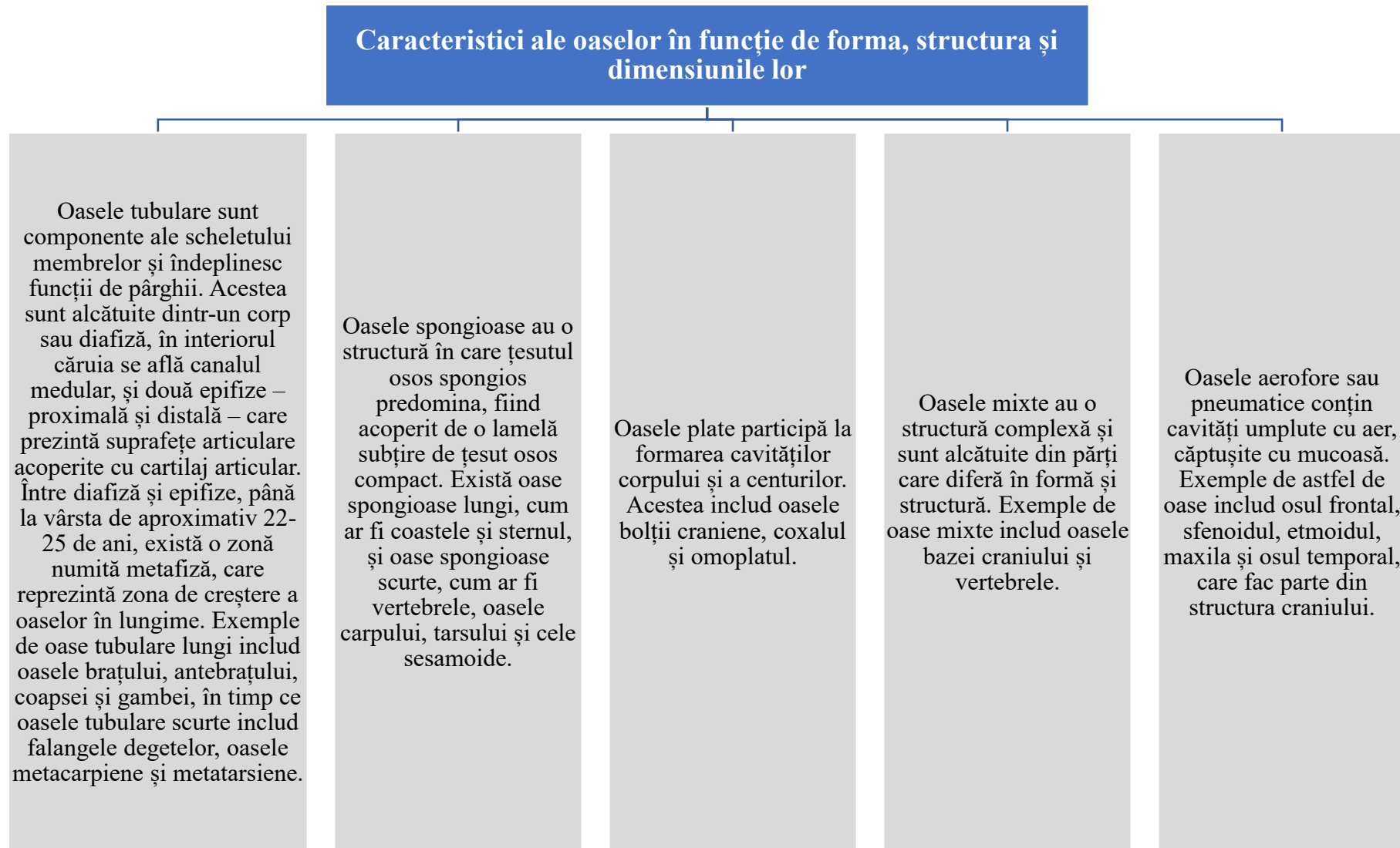
Schema nr.138: Răspunsuri furnizate de examinare biologică a urmelor de natură piloasă²³⁵



La fața locului, pot fi descoperite și alte urme biologice de natură umană, cum sunt cele de natură osteologică. Ca și celelalte urme prezentate, și acestea din urmă pot, în urma analizei specialiștilor, să ofere date utile cercetării criminalistice a faptei cu privire la persoana victimei, a autorului, vechimii urmei, a modului de formare etc.²³⁶.

²³⁵ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoiaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., pp. 213-214; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 285-287; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., pp. 122-124; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 172; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 309-313; Cioacă C. Op. cit., p. 219; Cătuna N.V. Op. cit., p. 52.

²³⁶ Cătuna N.V. Op. cit., p. 52.

Schema nr.139: Caracteristici ale oaselor în funcție de forma, structura și dimensiunile lor²³⁷

²³⁷ Ștefăneț M. *Anatomia Omului*. Centrul Editorial-Poligrafic Medicina. Chișinău, 2007, pp. 66-67.

Schema nr.140: Date care se pot obține prin interpretarea la fața locului a urmelor osteologice²³⁸

Date care se pot obține prin interpretarea la fața locului a urmelor osteologice

Persoana victimei – se pot face unele aprecieri referitoare la apartenența de specie, sexul, vârsta, talia, caractere particulare cu privire la prezența unor boli, intervenții chirurgicale, corpuri străine introduse intraoperator sau pătrunse accidental. De asemenea, dacă oasele se găsesc dispartate se poate stabili în ce măsură ele aparțin unei singure sau mai multor persoane. Examinarea detaliată de ordin morfopatologic, microscopic, biologic, radiologic etc. a oaselor victimelor se realizează ulterior prin expertiză.

Timpul scurs de la crearea urmei până la cercetarea locului faptei – pentru aceasta se ține seama de anumiți factori, cum sunt: ai mediului extern (condițiile pedoclimatice, temperatura, umiditatea, curenții de aer, adâncimea pânzei de apă freatică, natura faunei și florei ce au acționat asupra părților moi etc.) și ai mediului intern (vârsta, starea de sănătate, integritatea corporală, prezența urmelor de violență, a fistulelor, a tuburilor de dren, a colecțiilor purulente, tratamente recente masive cu antibiotice etc.).

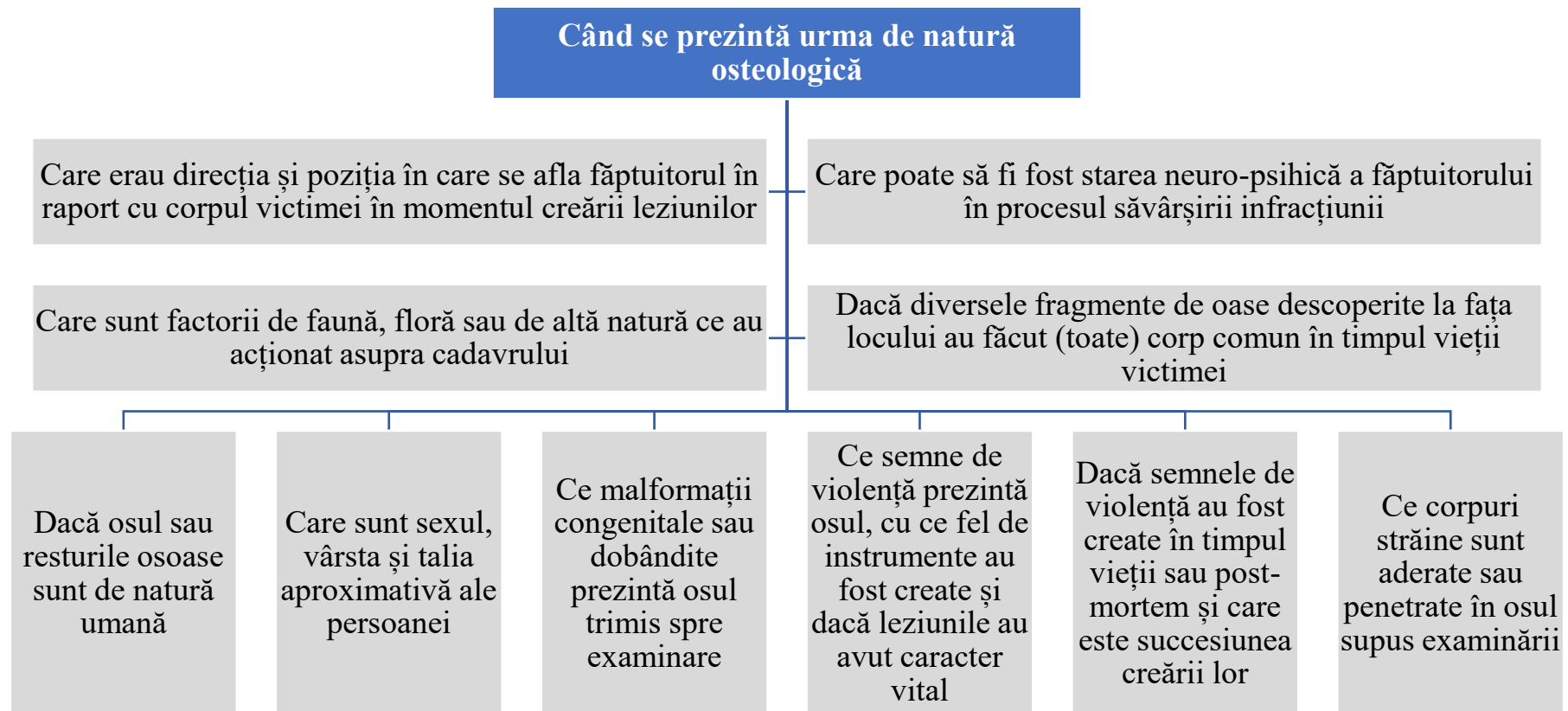
Timpul scurs de la crearea urmei până la cercetarea locului faptei – pentru aceasta se ține seama de anumiți factori, cum sunt: ai mediului extern (condițiile pedoclimatice, temperatura, umiditatea, curenții de aer, adâncimea pânzei de apă freatică, natura faunei și florei ce au acționat asupra părților moi etc.) și ai mediului intern (vârsta, starea de sănătate, integritatea corporală, prezența urmelor de violență, a fistulelor, a tuburilor de dren, a colecțiilor purulente, tratamente recente masive cu antibiotice etc.).

Răspunsuri furnizate de expert în urma examinării criminalistice a urmelor de natură osteologică²³⁹:

²³⁸ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 216.

²³⁹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 461; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionițoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 217.

Schema nr.140.1: Când se prezintă urma de natură osteologică



Când se prezintă urma de natură osteologică și alte segmente de os: Dacă osul descoperit la fața locului a făcut corp comun (sau este parte componentă) cu segmentul de os prezentat pentru comparare (ori pentru constituirea întregului).

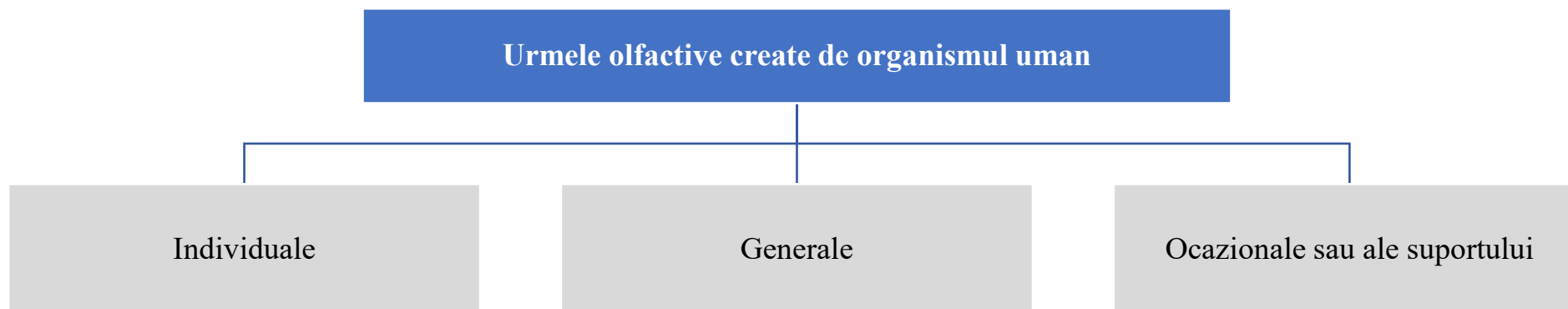
O categorie cu totul deosebită în cadrul urmelor biologice de natură umană, deși nu este specifică numai omului, o constituie urmele de miros sau olfactive²⁴⁰.

Odorologia judiciară, este un domeniu al criminalisticii care elaborează metodologia de căutare, descoperire și examinare a urmei de miros lăsată de făptuitor²⁴¹.

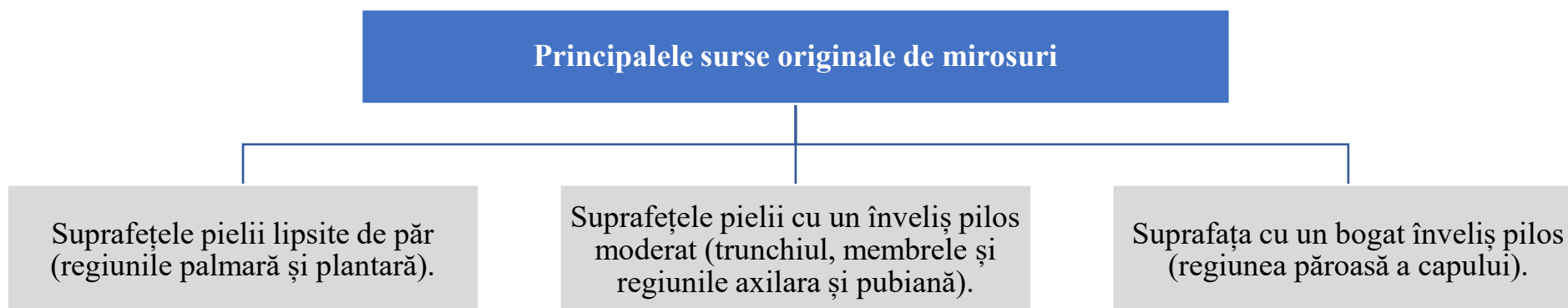
²⁴⁰ Cătuna N.V. Op. cit., p. 54.

²⁴¹ Angheliescu I. Dan N., Constantin I. R., et. al. *Dicționar de criminalistică*. Op. cit., p. 145.

Schema nr.141: Urmele olfactive create de organismul uman²⁴²

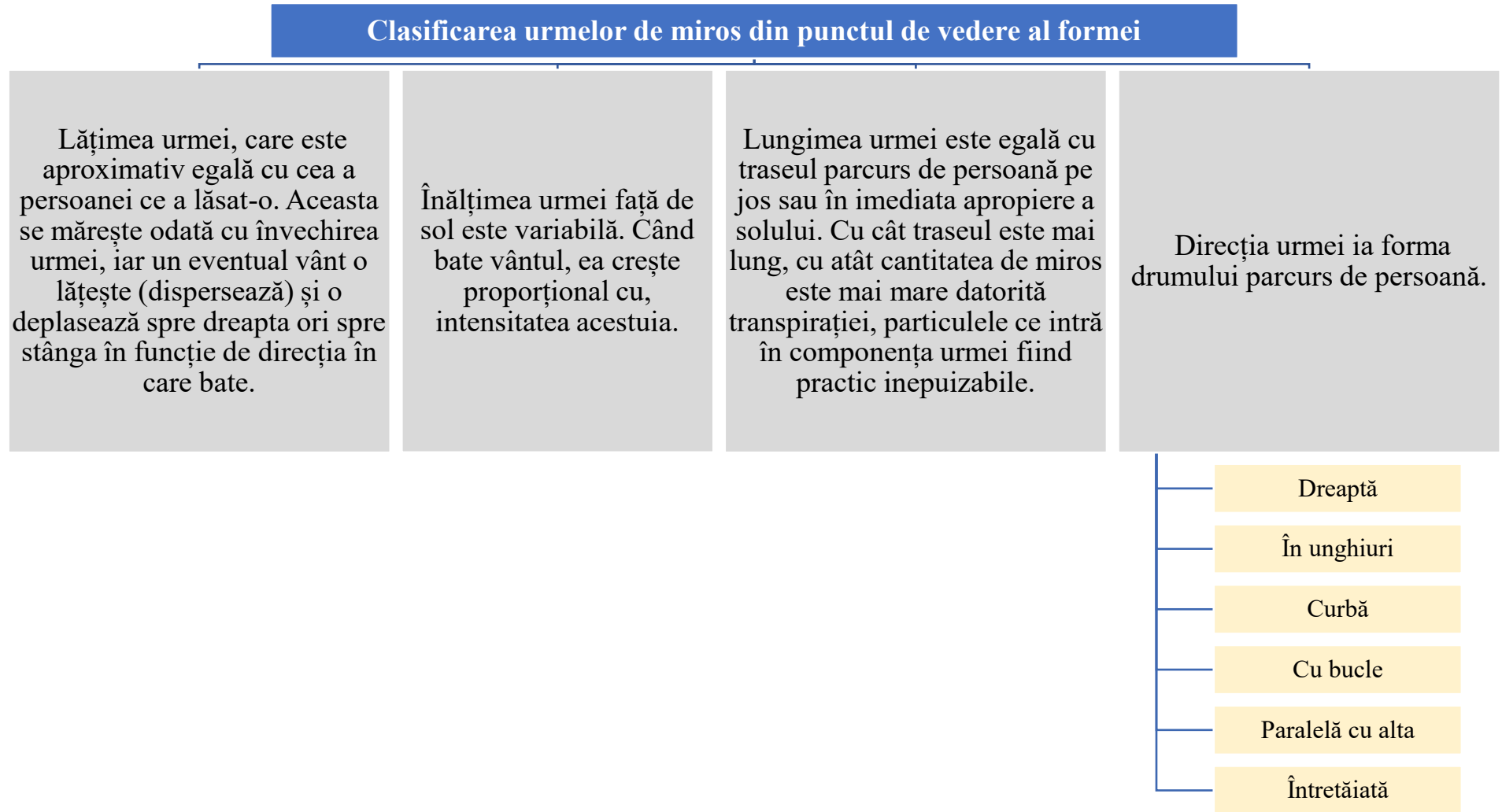


Schema nr.142: Principalele surse originale de mirosuri²⁴³



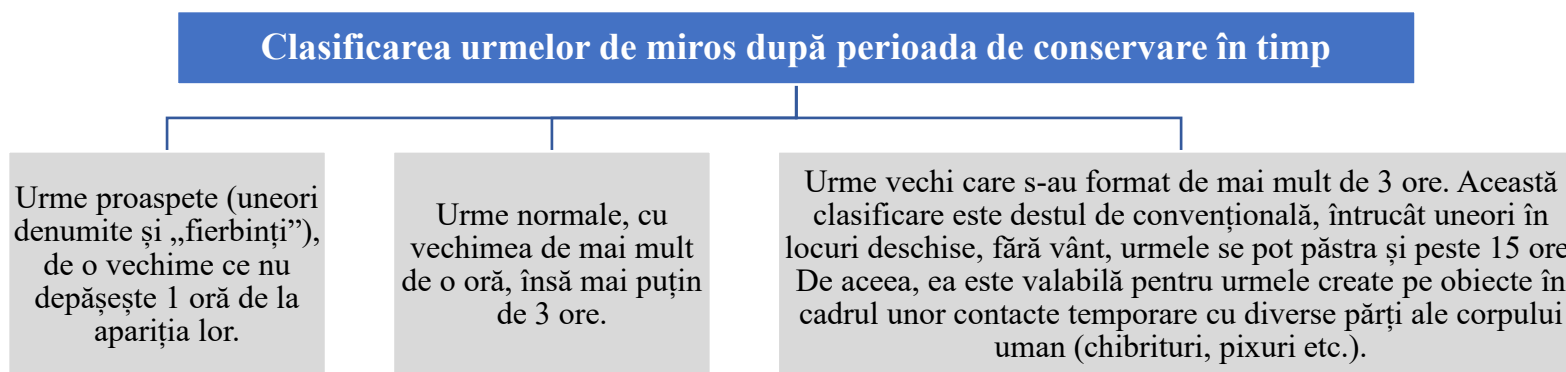
²⁴² Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 288; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 138

²⁴³ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionîtoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., pp. 221-222; Ellin R.I. et. al. *Un aparat pentru detectarea și determinarea cu precizie a emanațiilor umane volatile*. În *Journal of Chromatography*, nr. 100, 1974, pp. 137-152.

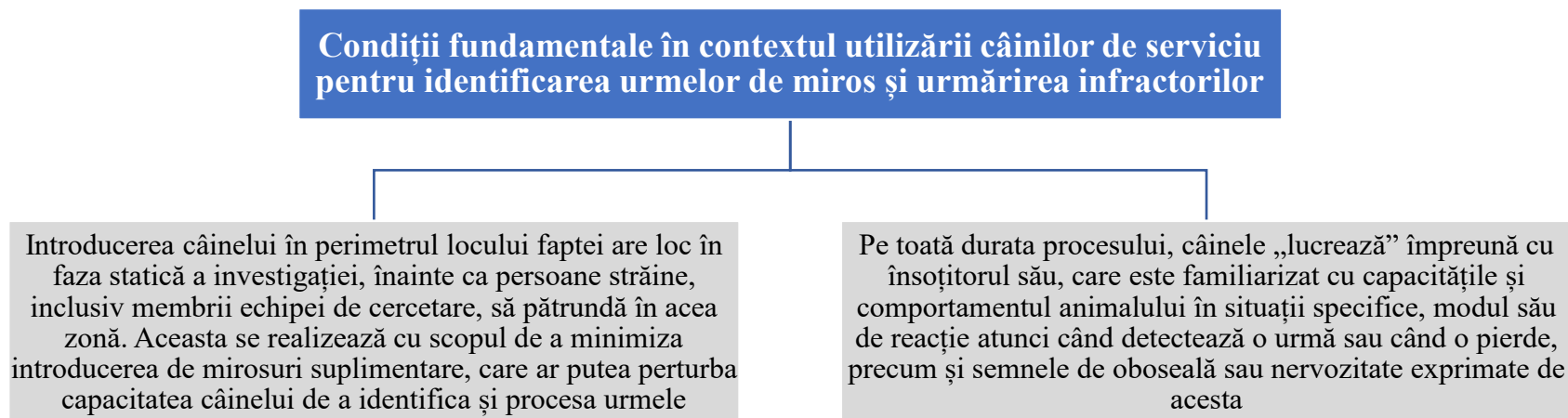
Schema nr.143: Clasificarea urmelor de miros din punctul de vedere al formei²⁴⁴

²⁴⁴ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 465; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionitoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., pp. 222-223.

Schema nr.144: Clasificarea urmelor de miros după perioada de conservare în timp²⁴⁵

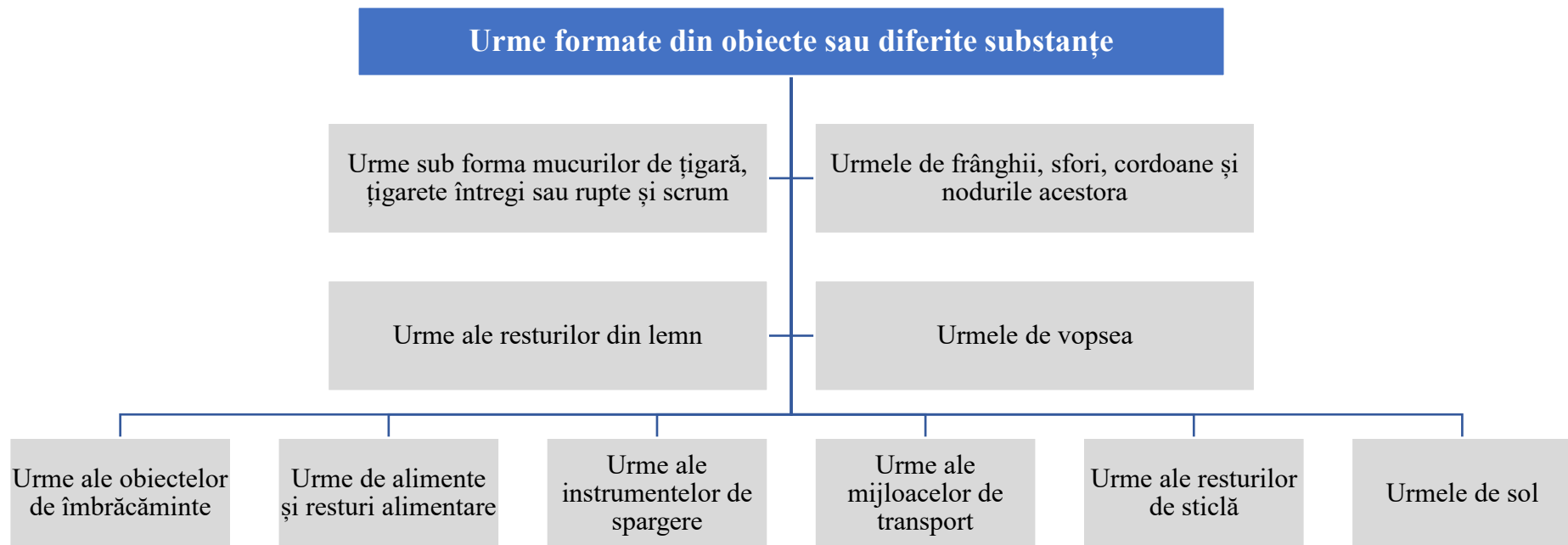


Schema nr.145: Condiții fundamentale în contextul utilizării câinilor de serviciu pentru identificarea urmelor de miros și urmărirea infractorilor²⁴⁶



²⁴⁵ Golubenco Gh. *Criminalistică: Cercetarea urmelor materiale ale infracțiunii*. Op. cit., p. 54; Кириченко А.А. *Проблемы судебной одорологии*. Изд. Основа. Харьков, 1997, с. 15.

²⁴⁶ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 213.

Schema nr.146: Urme formate din obiecte sau diferite substanțe²⁴⁷

Microobiectele sunt formațiuni materiale legate cauzal cu evenimentul infracțional, importante pentru soluționarea cauzei și aflarea adevărului, având caracteristici dimensionale mici, limitele superioare ale cărora sunt stabilite de pragul sensibil al organelor de simț ale omului, în primul rând, de capacitatea de rezoluție a ochiului uman, dețin parametri relativ stabili, detectarea, fixarea, ridicarea și expertizarea cărora necesită utilizarea unor mijloace tehnico criminalistice, cunoștințe speciale și metode instrumentale de laborator. O imagine integrală despre microobiecte poate fi obținută numai dacă ele sunt examinate ca obiecte ale cercetării de expertiză²⁴⁸.

²⁴⁷ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 297-302; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 214; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 305; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 125; Gayet J. *A.B.C. de police scientifique*. Ed. Payot. Paris, 1973, pp.58-74; Doraș S. Op. cit., p. 168; *Криминалистика: Учебник*. / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. 4-е издание, переработанное и дополненное. Op. cit., p. 231; Деревянко А. И., Езикаян В. И. Op. cit., p. 44; *Осмотр места происшествия. Практическое пособие*. Под редакцией кандидата юридических наук А. И. Дворкина. Op. cit., p. 77; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 237; Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. II. Op. cit., p. 193; Mircea I. *Criminalistica*. Ed. Fundației „Chemarea”. Iași, 1992, p. 189; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionitoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 318.

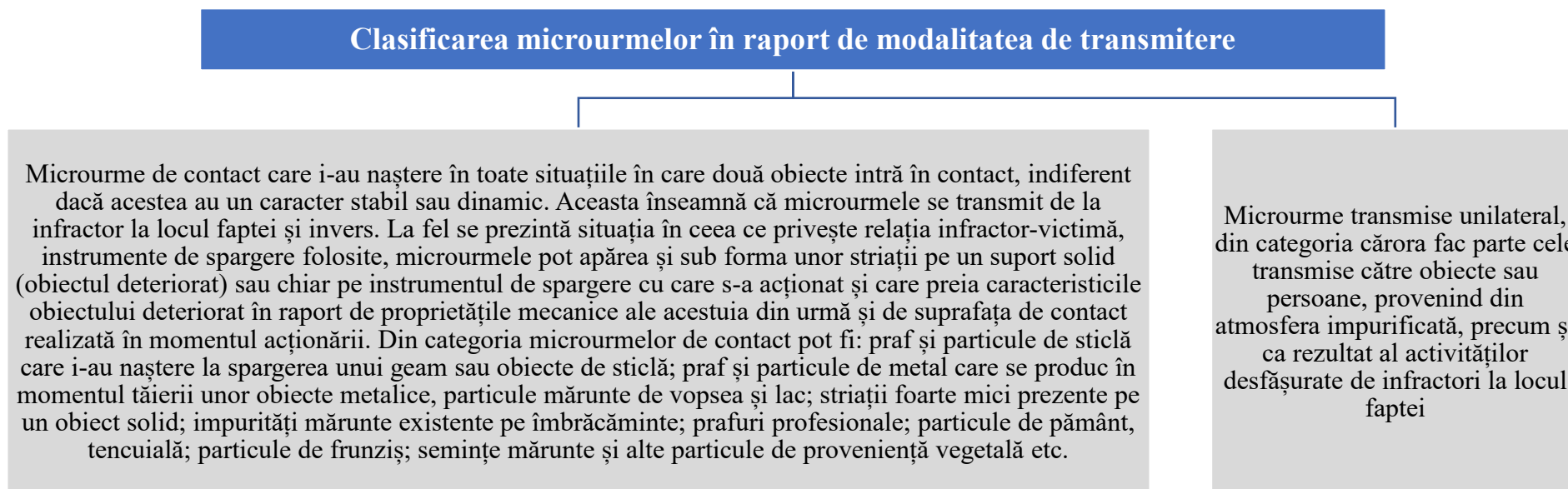
²⁴⁸ Pisarenco C. *Valorificarea criminalistică a microobiectelor în activitatea de cercetare a infracțiunilor*. Teză de doctorat. Chișinău, 2016, p. 68.

Clasificarea microurmelor este impusă de necesități de ordin practic în ceea ce privește căutarea, descoperirea, fixarea, ridicarea și cercetarea ulterioară a acestora în laborator²⁴⁹.

Schema nr.147: Clasificarea microurmelor după mecanismul producerii²⁵⁰



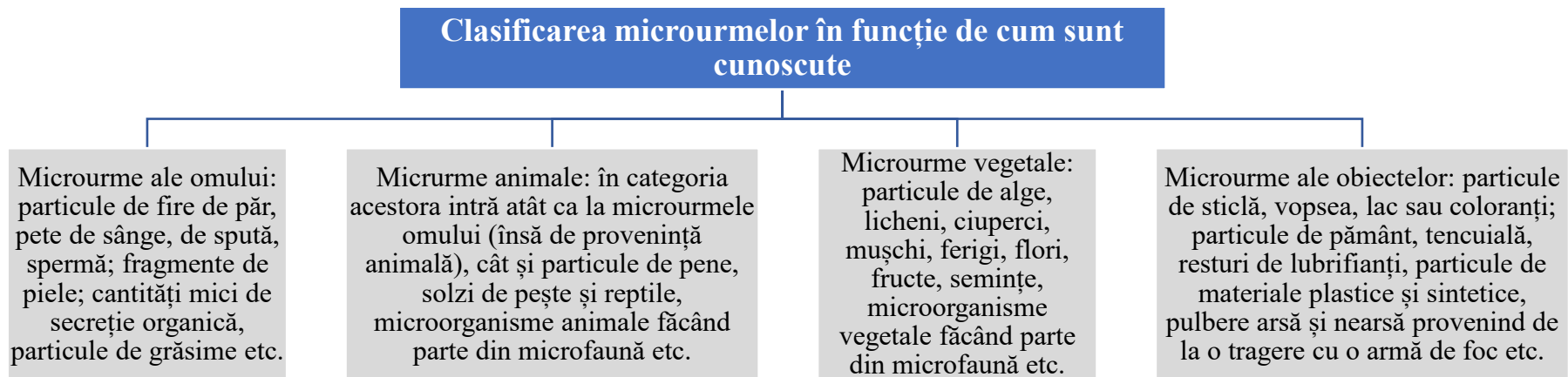
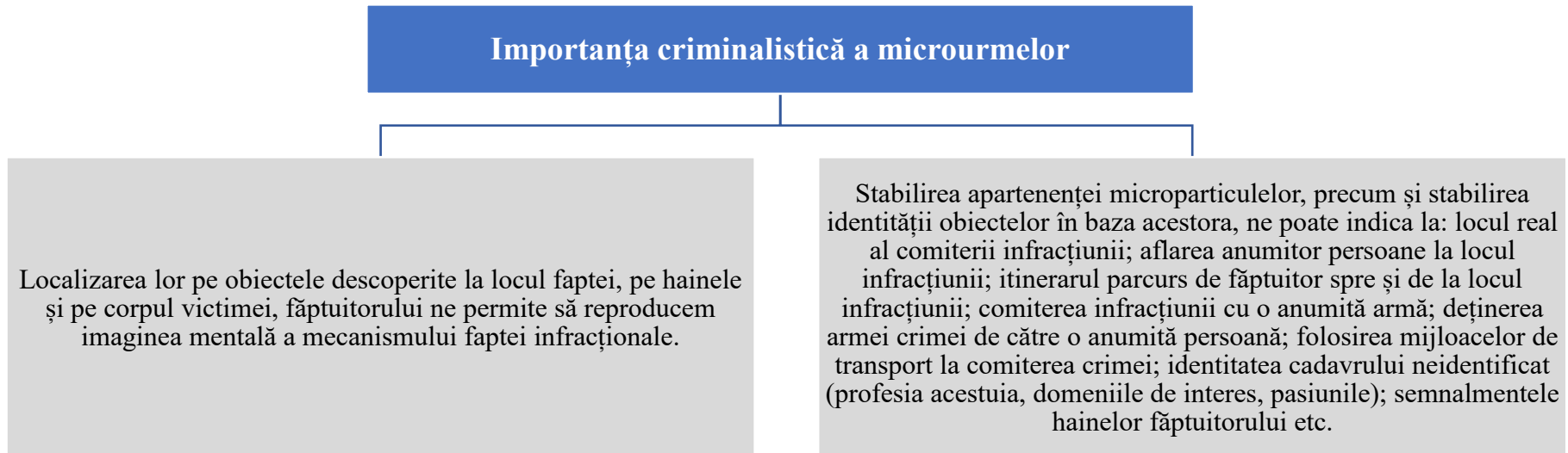
Schema nr.148: Clasificarea microurmelor în raport de modalitatea de transmitere²⁵¹



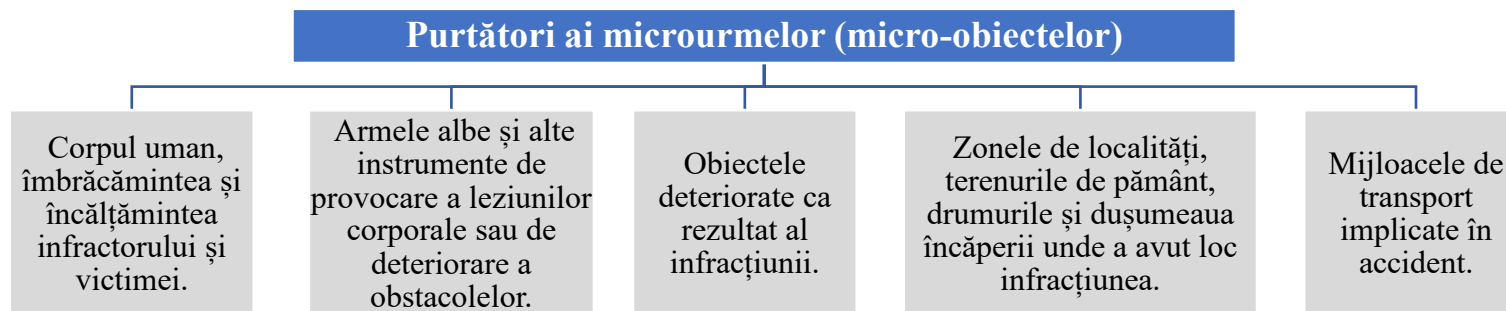
²⁴⁹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 485; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionitoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 417; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 329; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., pp. 153-154.

²⁵⁰ Popa Gh. *Microumele – o problemă pentru practica criminalistică românească*. Ed. Sfinx. București, 2000, p. 21.

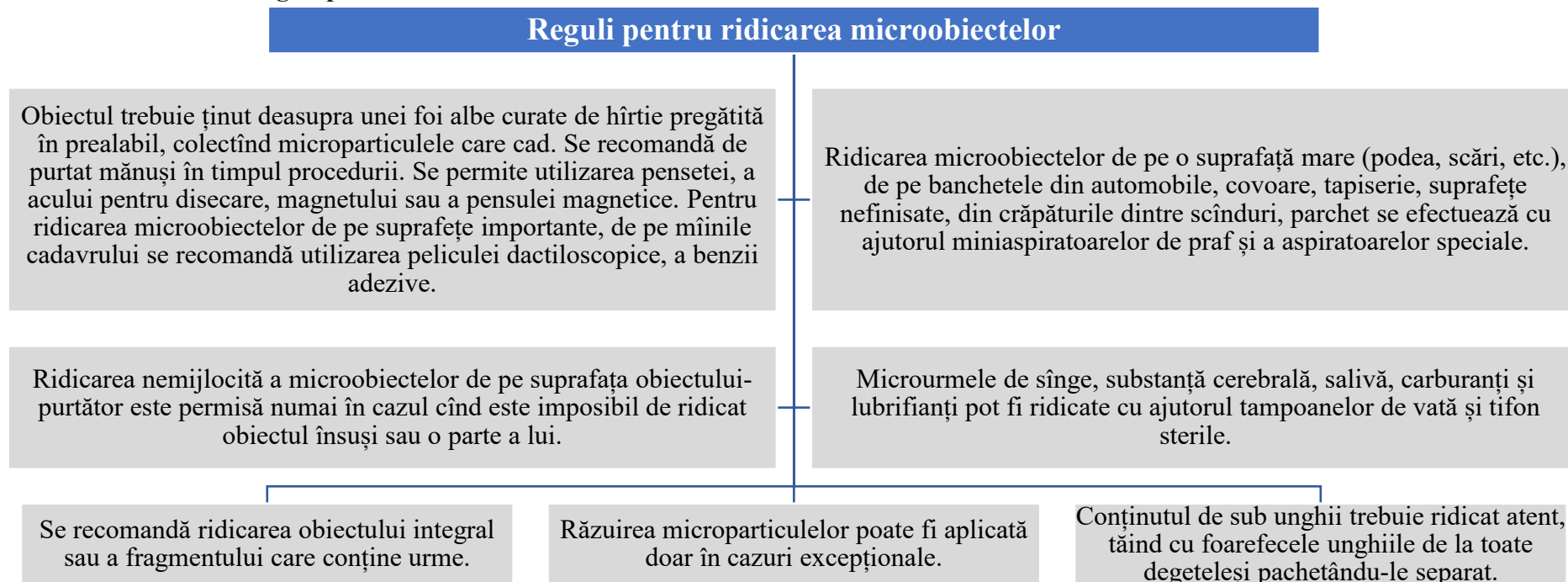
²⁵¹ Ibidem, pp. 21-22.

Schema nr.149: Clasificarea microurmelor în funcție de cum sunt cunoscute²⁵²**Schema nr.150: Importanța criminalistică a microurmelor²⁵³**²⁵² Ibidem, pp. 22-23.²⁵³ Rusu V., Jitariuc V., Op. cit., p. 487; *Осмотр места происшествия. Практическое пособие*. Под редакцией кандидата юридических наук А. И. Дворкина. Op. cit., p. 91-93.

Schema nr.151: Purtători ai microurmelor (micro-obiectelor)²⁵⁴

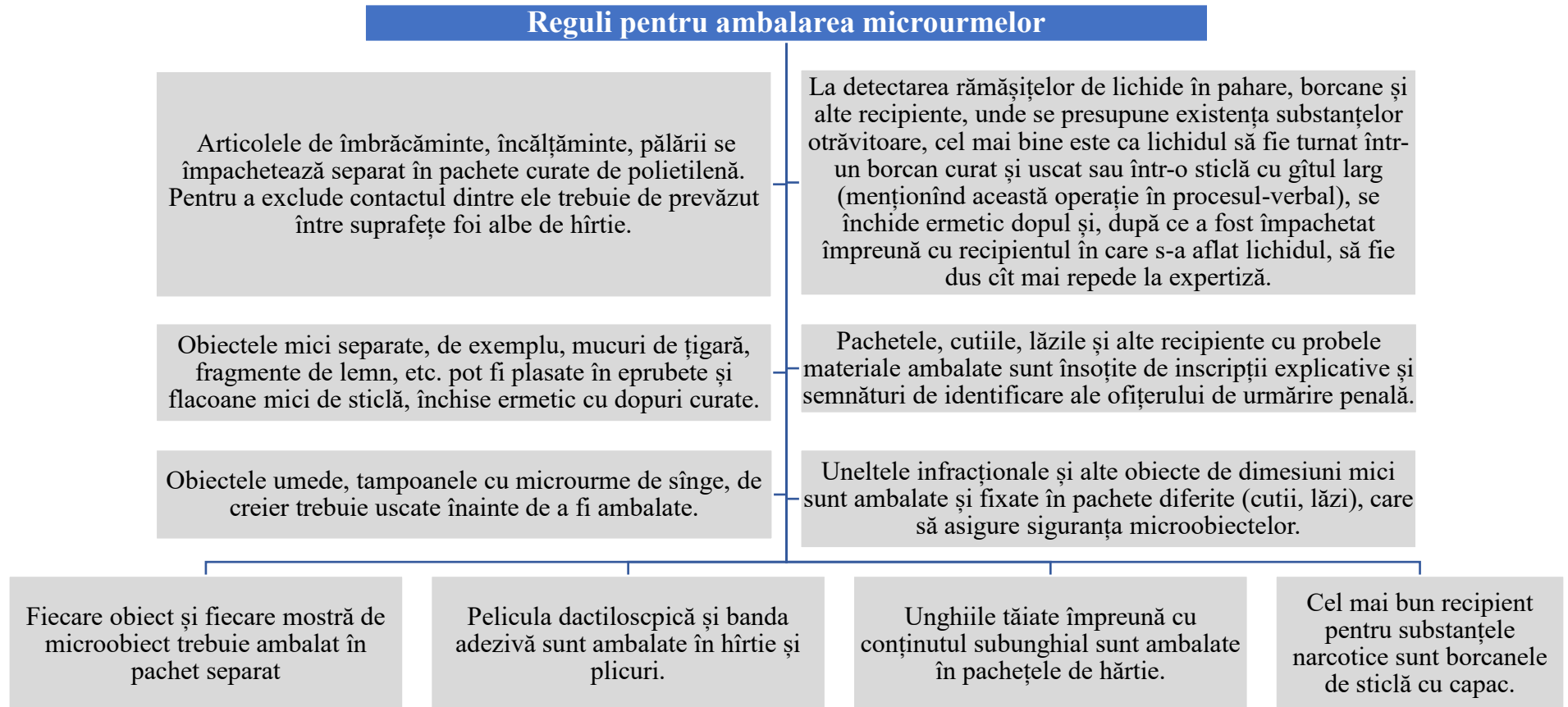


Schema nr.152: Reguli pentru ridicarea microobiectelor²⁵⁵

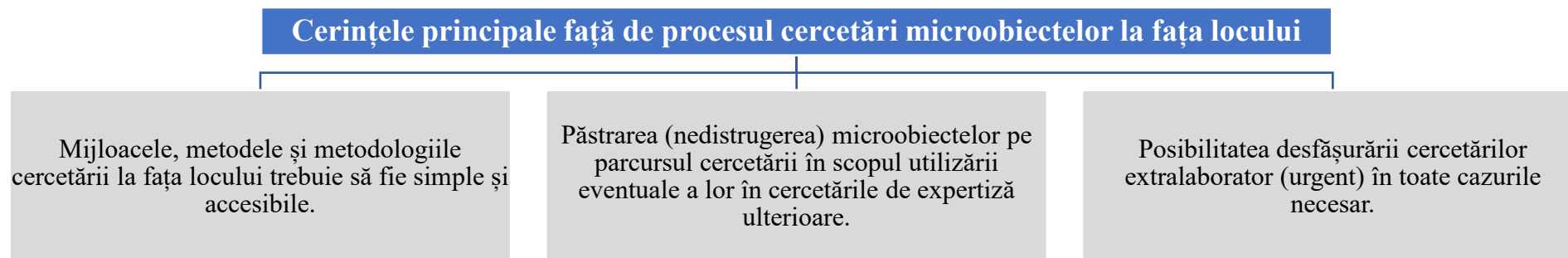


²⁵⁴ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 217.

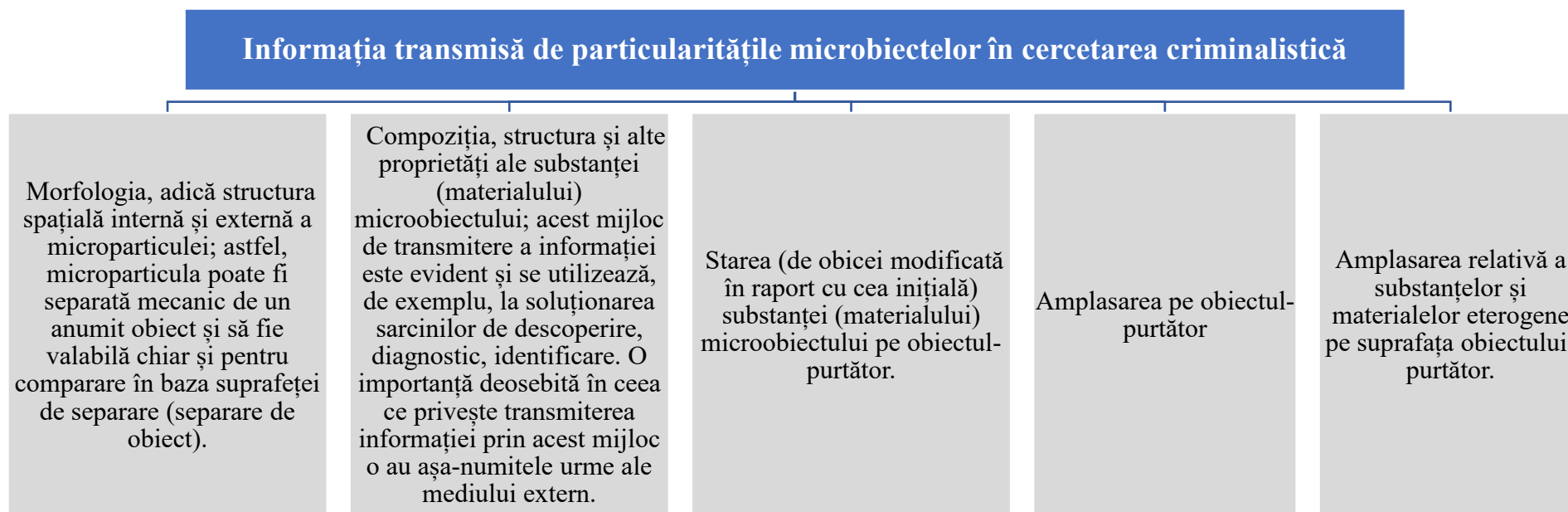
²⁵⁵ Pisarenco C. Op. cit., pp. 104-105; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 218.

Schema nr.153: Reguli pentru ambalarea microurmelor²⁵⁶²⁵⁶ Ibidem, p. 106.

Schema nr.154: Cerințele principale față de procesul cercetării microobiectelor la fața locului²⁵⁷



Schema nr.155: Informația transmisă de particularitățile microobiectelor în cercetarea criminalistică²⁵⁸

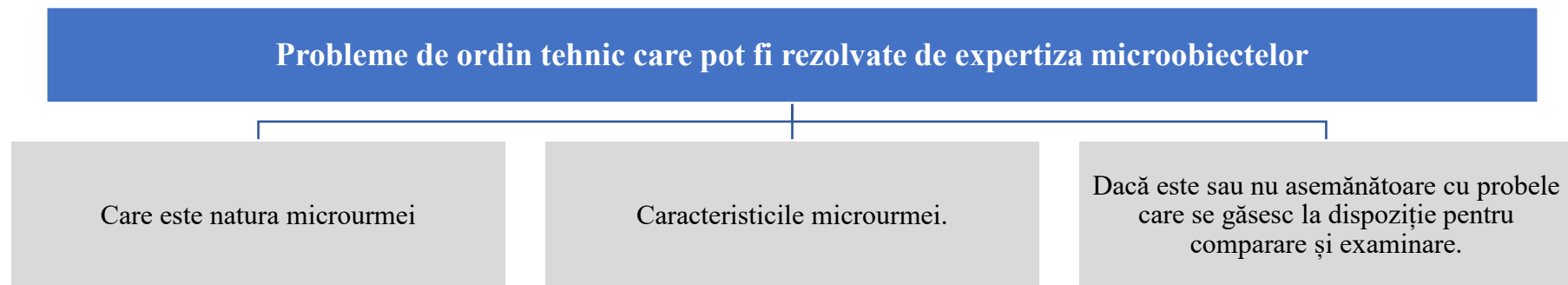


²⁵⁷ Ibidem, p. 117.

²⁵⁸ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 495; Pisarenco C. Op. cit. pp. 117-118; Митричев В. С., Хрусталеv В. Н. *Основы криминалистического исследования материалов, веществ и изделий из них*. Изд. СПб. Питер, 2003, с. 191.

Expertizele în domeniul micrologiei criminalistice au un rol important, deoarece obținerea în deplin a informațiilor de pe purtătorii de microparticule este imposibilă fără deținerea și aplicarea cunoștințelor de specialitate. Procesul de cercetare, orientat spre obținerea informațiilor cu aplicarea unor metode speciale constituie conținutul tehnic al acestei categorii de expertize²⁵⁹. Or, dispunerea expertizelor pentru cercetarea microparticulelor (micro-urmelor) cu aplicarea cunoștințelor de specialitate are o structură complexă, fiind realizată în algoritmul activității de urmărire penală prin intermediul efectuării diferitor operațiuni. În conținutul acestei activități se regăsesc: determinarea specializării expertizei; selectarea executorului (executorilor); emiterea ordonanței privind dispunerea expertizei; realizarea (executarea) unui spectru diversificat de obligațiuni prevăzute de legea procesual-penală (aducerea ordonanței de dispunere a expertizei la cunoștința bănuیتului (învinuitului); explicarea drepturilor pe care acesta le are în legătură cu dispunerea expertizei și întocmirea procesului-verbal respectiv); modificarea sau completarea ordonanței de dispunere a expertizei etc.²⁶⁰.

Schema nr.156: Probleme de ordin tehnic care pot fi rezolvate de expertiza microobiectelor²⁶¹

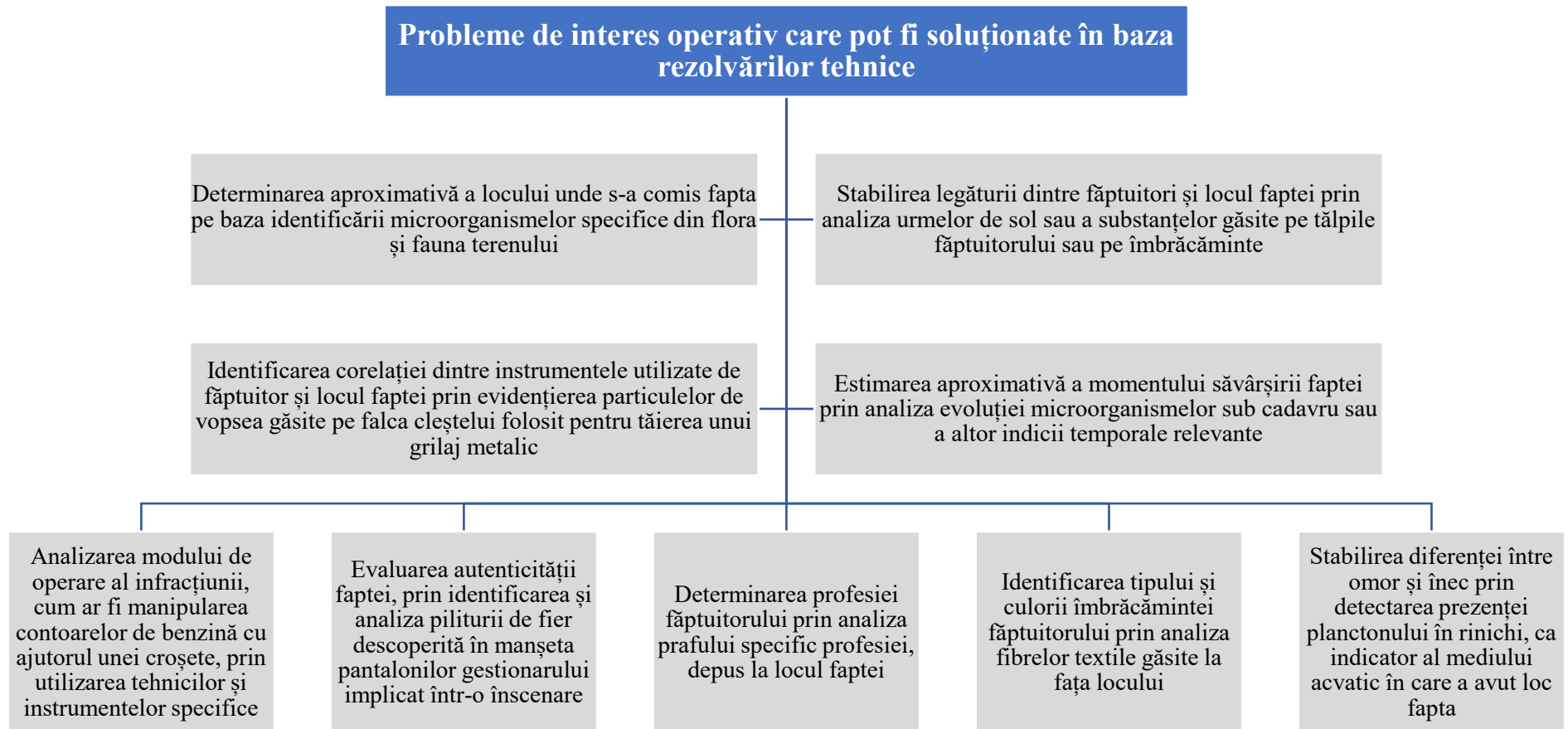


²⁵⁹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit. pp. 496-497; Ваднер М. Б. *Использование микрочастиц при расследовании преступлений*. Op. cit., p. 142.

²⁶⁰ Ibidem, p. 497; Ваднер М. Б. *Использование микрочастиц при расследовании преступлений*. Op. cit., pp. 152-153.

²⁶¹ Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 330.

Schema nr.157: Probleme de interes operativ care pot fi soluționate în baza rezolvărilor tehnice²⁶²



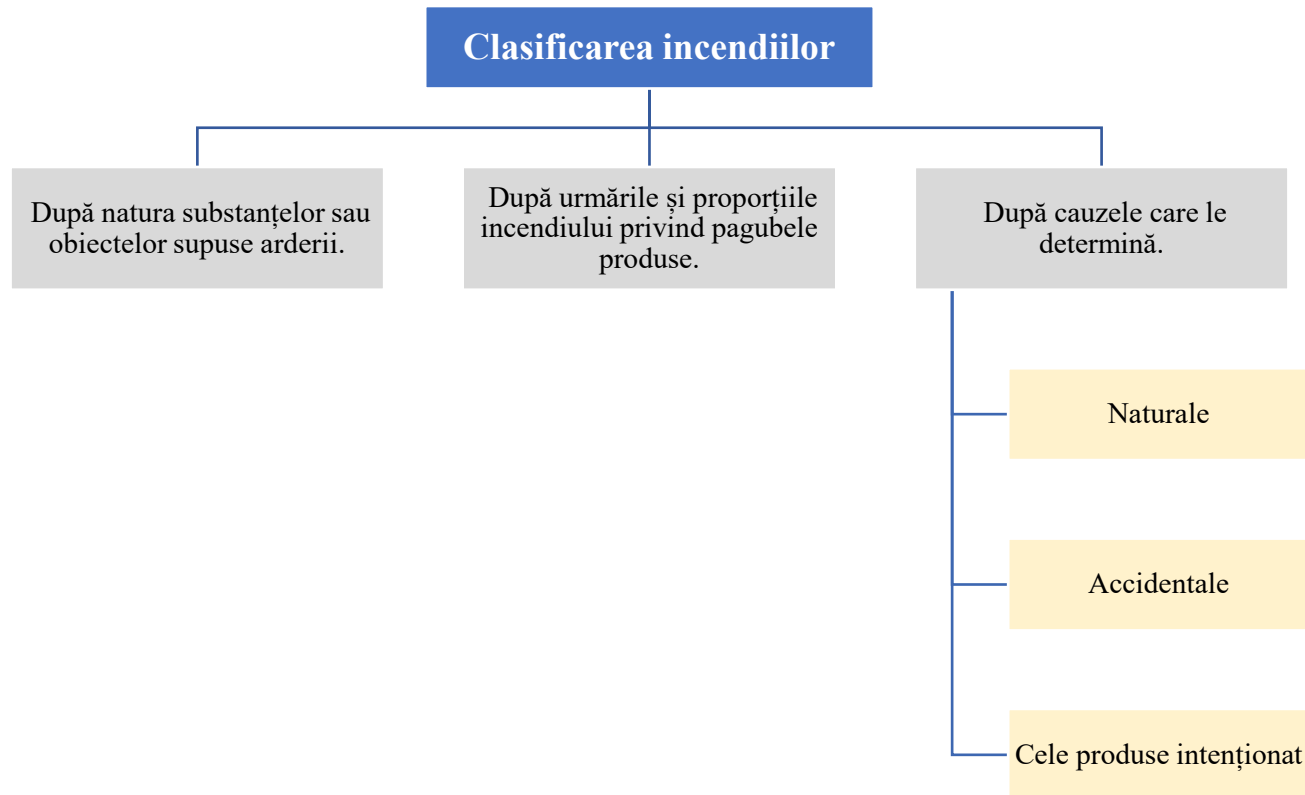
Incendiile și exploziile reprezintă fenomene cu consecințe devastatoare asupra aspectelor socio-economice, prin pierderea de vieți omenești și producerea de pagube materiale semnificative. Aceste evenimente au condus la realizarea unor ample cercetări științifice, având ca obiectiv prevenirea și identificarea responsabililor în cazul în care aceste fenomene sunt generate intenționat.

Cercetarea urmelor de incendii și de explozii, denumite și catastrofe (în funcție de consecințele produse), este o activitate care se desfășoară în împrejurări complexe. Investigarea sub raport criminalistic este realmente dificilă, deoarece în aceste situații devin prioritare acțiunile și măsurile de

²⁶² Popa Gh. *Microuremele – o problemă pentru practica criminalistică românească*. Op. cit., p. 38.

salvare a victimelor, dar și restrângerea pe cât posibil a pagubelor și înlăturarea pericolelor de extindere a dezastrului²⁶³.

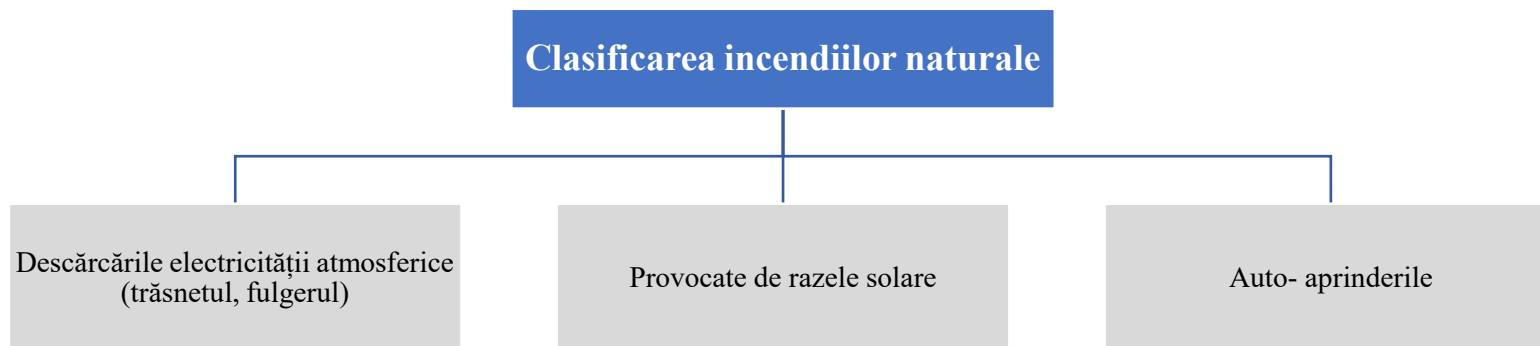
Schema nr.158: Clasificarea incendiilor²⁶⁴



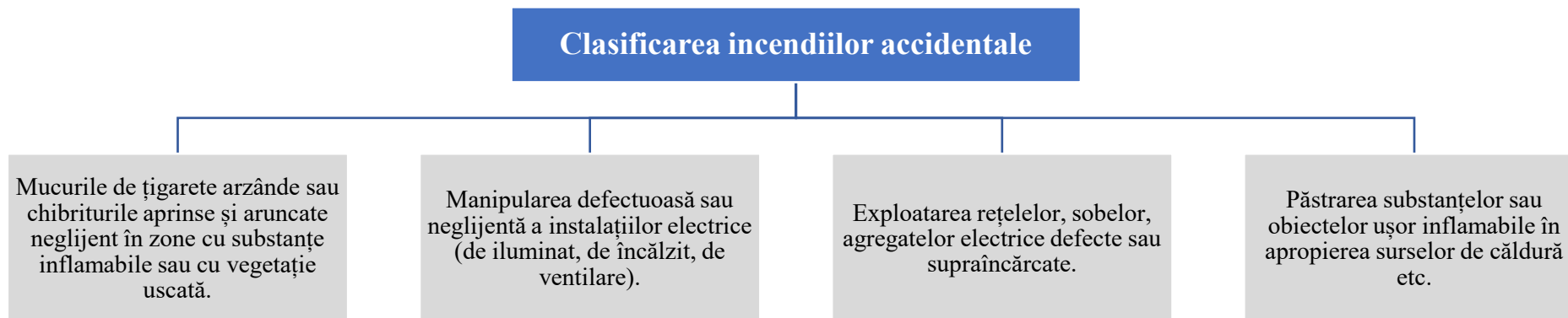
²⁶³ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 250; Geza K. *Cercetarea incendiilor*. În Rev. Belugyi Szemle, nr.6. Budapeste, 1965, p. 322.

²⁶⁴ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 95; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 322; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 157; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 325.

Schema nr.159: Clasificarea incendiilor naturale²⁶⁵



Schema nr.160: Clasificarea incendiilor accidentale²⁶⁶

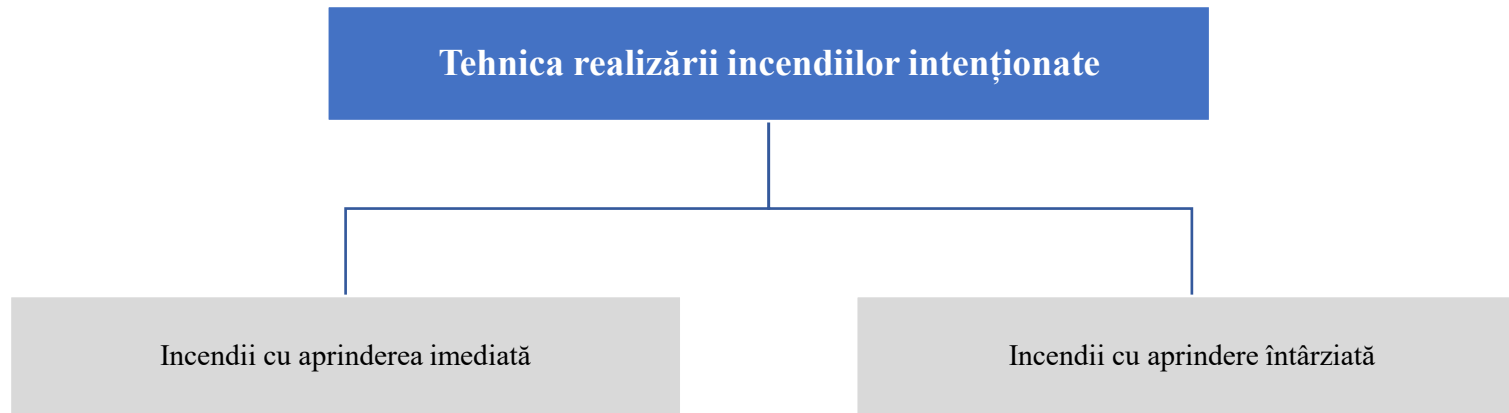


²⁶⁵ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 224; Stanciu F., Toma D.T. *Particularități ale cercetării incendiilor și exploziilor*. Ed. Focus. București, 2005, p. 12; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 158; Ander Z. *Leziunile și moartea prin electricitate atmosferică*. În Probleme de medicină judiciară și criminalistică, vol. V. Ed. Medicală. București, 1966, pp. 49-52; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 325; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 324; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionîtoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 361; Ciopraga A., Iacobuța I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 97; Crăciun I., Lencu L., Calotă S. *Stabilirea și prevenirea cauzelor de incendii*. Ed. Tehnică. București, 1993, p. 114.

²⁶⁶ Ibidem, p. 224.

La incendiile intenționate, infractorul folosește diferite obiecte, aplică variate metode în vederea provocării incendiului, astfel ca el să nu fie descoperit²⁶⁷.

Schema nr.161: Tehnica realizării incendiilor intenționate²⁶⁸



La incendiile cu aprindere întârziată, se folosesc cele mai diferite mijloace pentru a se mări durata de timp necesară făptuitorului, pentru a se putea îndepărta de la locul incendiului. Aceste mijloace diferă după mediul în care trăiesc cei suspecti de a fi provocat incendiul, gradul de pregătire profesională, posibilitățile materiale și nivelul de dezvoltare a tehnicii în perioada respectivă. Manoperele, mijloacele întrebuintate de autor demască – fără dificultate pentru specialist – natura și caracterul premeditat al incendiului, dat fiind numărul sporit de urme în aceste cazuri. De exemplu, în funcție de modul de aprindere, pot fi întâlnite urme de benzină, de gaz lampant, resturi de textile, fire de nichelină, fosfură de calciu, sodiu și potasiu metallic. O parte din urme pot fi întâlnite și sub formă de dâre, destinate să propage focul spre mai multe focare²⁶⁹.

²⁶⁷ Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 161.

²⁶⁸ Suciu C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 330.

²⁶⁹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 505; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 98; Basarab M. *Criminalistica*. Universitatea „Babeș-Bolyai”. Cluj, 1969, p. 150; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 252.

Schema nr.162: Mijloacele de incendiere întârziată²⁷⁰

Mijloacele de incendiere întârziată

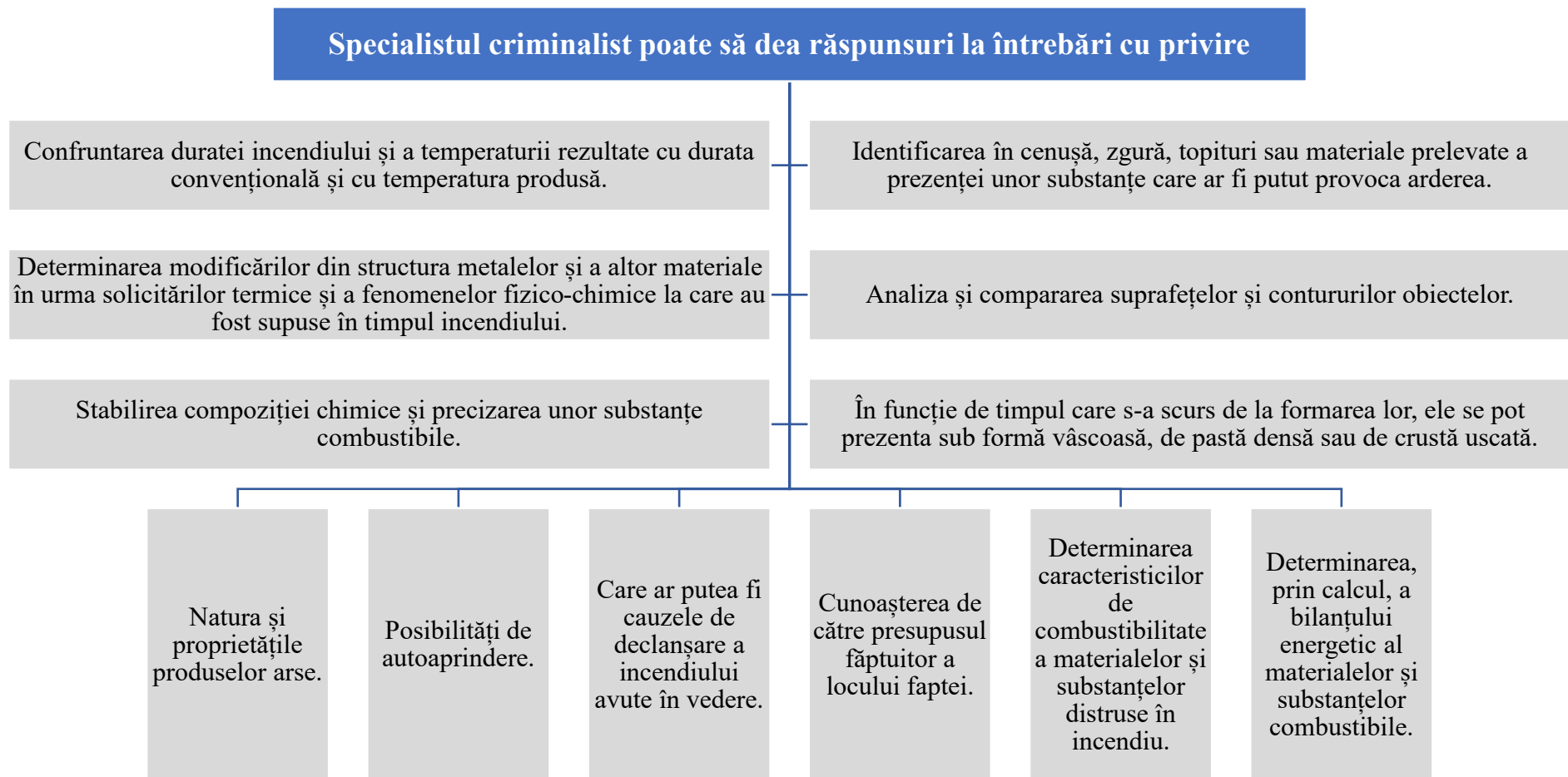
Artizanale: așezarea unei lumânări pe o scândură pusă să plutească într-un vas cu un lichid inflamabil, când flacăra ajunge la lichid acesta ia foc și se produce astfel incendiul; cărbuni incandescenti împachetați în cârpe; fitiluri de bumbac impregnate cu lubrifianți sau alte substanțe pentru menținerea și propagarea flăcării către punctul inflamabil principal într-un interval de timp specific, oferind incendiatorului posibilitatea de a se îndepărta de locul faptei. De asemenea, o metodă ar fi acoperirea unui bec sub tensiune cu o cârpă și mai multe straturi de hârtie. Becul, ajungând la o temperatură specifică, poate exploda, dispersând hârtia aprinsă în jurul său. În plus, se poate scoate sârma de nichelină dintr-un reșou și întinde sub tensiune printre mai multe obiecte ușor inflamabile. De asemenea, se pot folosi baloane din plastic umplute cu neofalină, fixate de o sârmă de nichelină pusă sub tensiune.

Dispozitive speciale: mecanisme cu lentile, care concentrează razele solare într-un anumit moment pe o substanță ușor inflamabilă; asigurarea unui contact întârziat între chibritul nears și acidul sulfuric, folosind de obicei ceasul cu pendulă; dispozitive cronometrate utilizate pentru programarea unei explozii sau aprinderea directă într-un moment specific, pot fi realizate prin intermediul ceasurilor electrice sau mecanice cu arc. Aceste dispozitive sunt proiectate pentru a declanșa un eveniment într-o anumită oră prestabilită. De asemenea, există dispozitive cronometrate care sunt concepute pentru a lovi anumite substanțe, similare celor folosite în capsele cartușelor, cu scopul de a genera o reacție specifică; dispozitive de lovire a unor amestecuri de substanțe incendiare ca: fosfor alb dizolvat în sulfură de carbon, acid sulfuric, clorat de potasiu și zahăr, glicerină și permanganat.

Pentru efectuarea expertizei criminalistice a urmelor de incendiu, se utilizează metode și mijloace tehnico-științifice complexe, printre care analizele spectrale și gazocromatografice joacă un rol important. Aceste metode sunt deosebit de utile în identificarea produselor petroliere implicate în incendiu²⁷¹.

²⁷⁰ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 330; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 161-162; Basarab M. Op.cit., p. 150; Bădulescu P. *Cauzele tehnice ale incendiilor și prevenirea lor*. Ed. Tehnică. București, 1971, pp. 125-127. Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 327.

²⁷¹ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 253.

Schema nr.163: Specialistul criminalist poate să dea răspunsuri la întrebări cu privire²⁷²

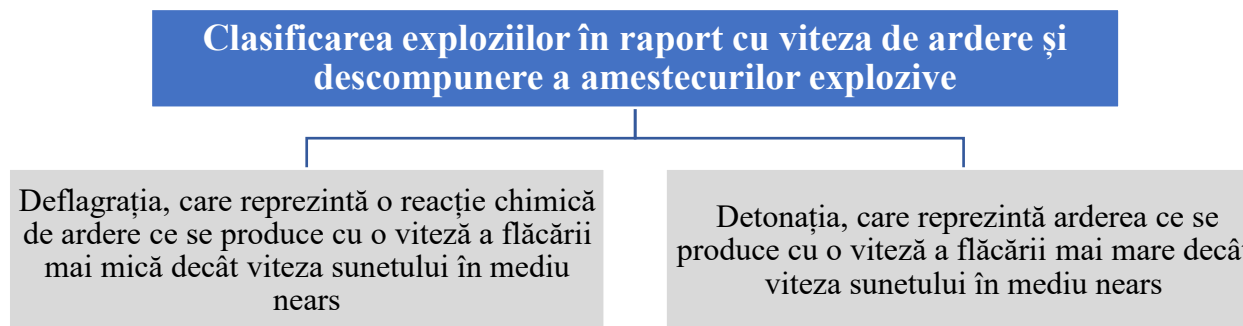
Explozia este definită ca fenomen fizico-chimic manifestat prin producerea brutală și în cantități foarte mari de gaze, care, prin presiune și detentă produc un lucru mecanic deosebit, spărgând, îndepărtând, distrugând orice obstacol ce se opune expansiunii sau se găsesc în drumul lor²⁷³.

²⁷² Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 328.

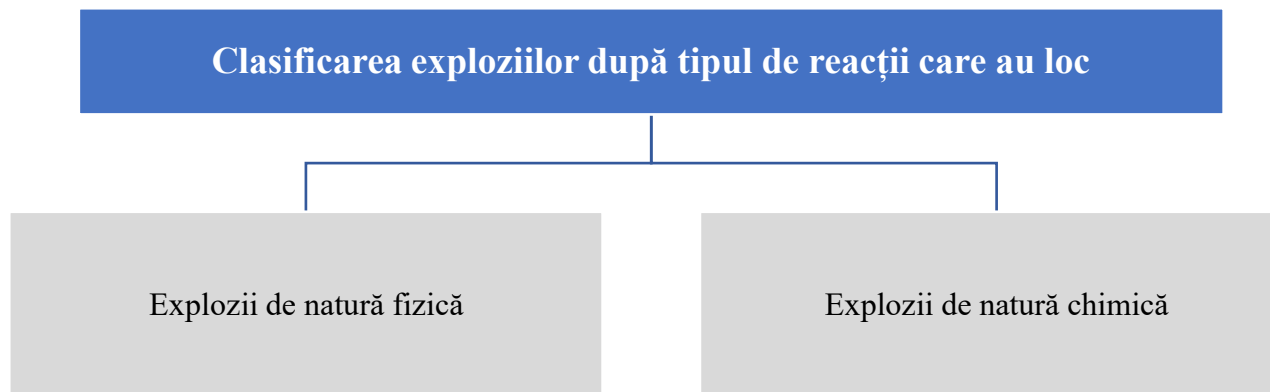
²⁷³ Angheliescu I. Dan N., Constantin I. R., et. al. Op. cit., pp. 70-71.

O clasificare a exploziilor se poate face după multiple criterii²⁷⁴.

Schema nr.163.1: Clasificarea exploziilor în raport cu viteza de ardere și descompunere a amestecurilor explozive

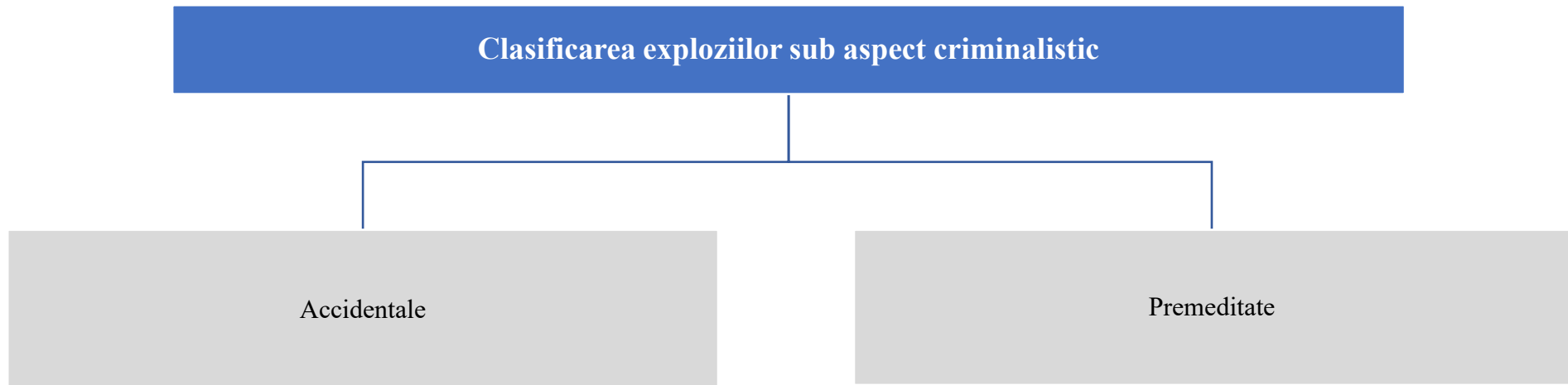


Schema nr.163.2: Clasificarea exploziilor după tipul de reacții care au loc

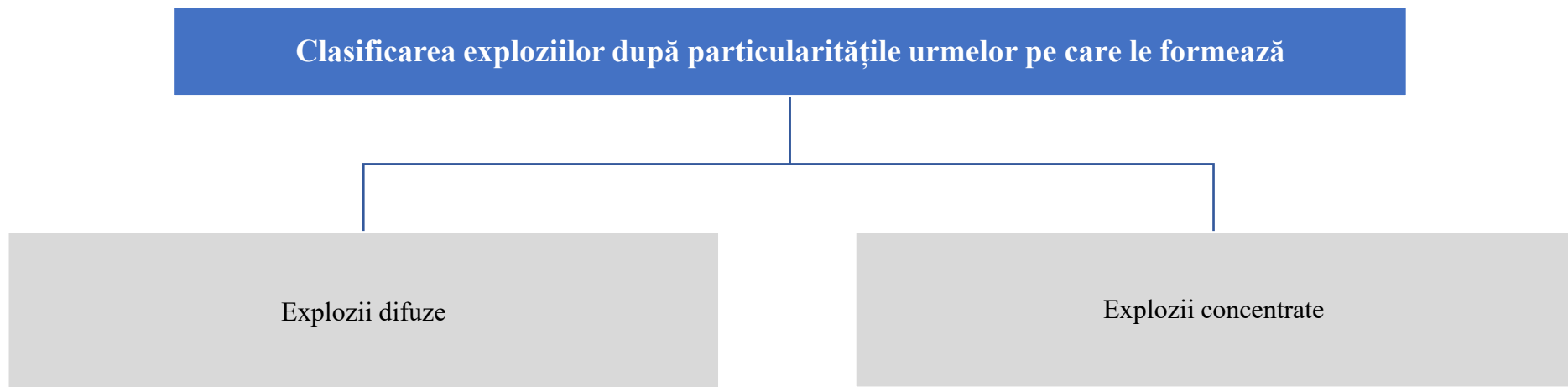


²⁷⁴ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 511; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 254; Gheorghiuță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 228; Ceccaldi P.F. Op. cit., pp. 87-91; Gayet J. Op. cit., pp. 217-244; Kirk Paul L. Op. cit., pp. 377-382; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 101.

Schema nr.163.3: Clasificarea exploziilor sub aspect criminalistic



Schema nr.163.4: Clasificarea exploziilor după particularitățile urmelor pe care le formează



Schema nr.164: Urmele de explozii prezente, în totalitate sau în parte, la fața locului²⁷⁵

Urmele de explozii prezente, în totalitate sau în parte, la fața locului

În cazul exploziilor de substanțe explozive: focarul (craterul) exploziei, respectiv locul unde distrugerea este maximă. Distrugerea poate fi mai mare sau mai mică în funcție de explozivul folosit și de modul concret de utilizare (cantitate, amplasare etc.). Obiectele din zona craterului vor fi sfărâmate mai mult decât cele aflate la diferite distanțe; schije plecate din focar spre diferite direcții, ce sunt răspândite, de regulă, într-un plan radial, care poate să fie circular sau ovoidal, reproducând direcția de propagare a undei de șoc; ruperi mai accentuate, în cazul când în apropierea craterului au existat obstacole rezistente; rupturi și arsuri ca urmare a efectului presiunii ce se exercită în toate planurile, efect care este mai puțin pronunțat pe măsura îndepărtării de focar; urmele de fumizare ce se găsesc la locul exploziei ca produse ale arderii; urmele efectului distructiv al fenomenului de absorbție, ce se caracterizează în cazul unei explozii într-o încăpere prin dislocarea pereților, de regulă, spre interior; urmele distructive ale suflului exploziei, ce pot fi descoperite la distanțe variate în funcție de puterea acestuia și de obstacolele întâlnite; resturi de obiecte sau materiale sfărâmate de explozie și care prin vehiculare se găsesc la diferite distanțe, în moloz, pe anumite reperi fixe rămase la locul faptei, ori au produs pe acestea diverse urme formă; particule de substanță explozivă în forma lor inițială sau transformate în procesul arderii, precum și resturi de fitil Bickford; gazele produse de explozie care pot fi captate; urme sonore specifice create prin producerea exploziei. În timpul cercetării se pot descoperi și urme nespecifice fenomenului, dar legate de apariția exploziei, cum ar fi: urme de picioare, de mâini, de instrumente folosite, sfărâmăturile (resturile) mașinii infernale, documente, ambalaje etc

În cazul exploziilor de atmosferă explozivă: explozia inițială este însoțită, de regulă, de o succesiune de alte explozii, ca o consecință a mișcării de către unda de șoc a straturilor detonante prezente în alte locuri; urmele de fumizare, de pârliire a pereților sau obiectelor din încăperea unde s-a produs explozia, ca o consecință a apariției și acțiunii flăcării; urmele de scurgere a unor substanțe lichide combustibile sau inflamabile din instalații; urmele unor fisuri pe instalațiile din care s-au scurs asemenea lichide; distrugerea și, respectiv, dislocarea sau forțarea ferestrelor, pereților și tavanului încăperii unde s-a produs explozia. Acest fenomen este determinat de presiunea care se exercită aproximativ egal asupra tuturor pereților, întrucât, pe de o parte, amestecurile explozive sunt relativ uniforme în întreaga încăpere, iar, pe de altă parte, arderea se produce integral și aproape în același timp. Se poate observa deci că în asemenea explozii focarul nu apare conturat și precis determinat ca în situația exploziilor de substanțe explozive; efectele distructive sunt mult mai mici, iar uneori inexistente la diversele mașini și instalații, comparativ cu cele de pe pereți, întrucât din cauza suprafețelor neregulate pe care le prezintă primele, frontul undei de șoc se fragmentează, acționând cu presiuni mici și neuniforme asupra lor.

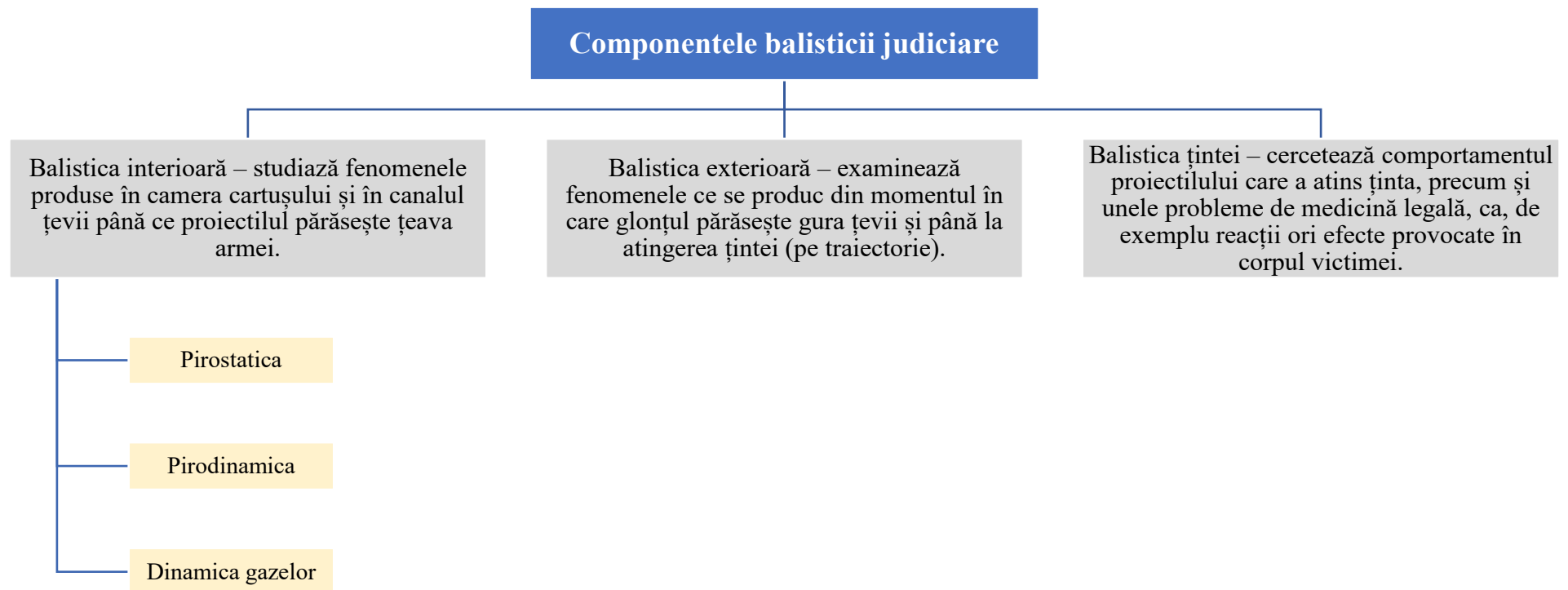
În cazul exploziilor fizice: formarea unor crăpături sau rupturi ce apar pe pereții instalației, cu punct de plecare de la fisuri sau alte defecte de fabricație, și care au totdeauna marginile îndreptate în afară, spre deosebire de explozia produsă de folosirea unei substanțe explozive, situație când rupturile apar cu marginile îndreptate spre interior; pe pereții unde s-a produs prima fisură se observă urmele unei corodări intensive, evolutive în timp, sau uneori semne de fumizare ca urmare a pulberilor rezultate din arderile produse în recipient; urmele unor defecte de prelucrare a pereților vasului, ca, de pildă, defecte de turnare, de sudură; urmele unor operații și manevre efectuate contrar instrucțiunilor și normelor de tehnica securității muncii; urmele unor solicitări mecanice îndelungate (loviri, frecări); diferite urme de forțare provocate de suprapresiune la manometre, ventile de siguranță etc.; schije care pleacă din interior spre exterior, respectiv de la instalația avariata spre alte obstacole. Schije ce se formează sunt, de regula, puține și provoacă stricăciuni de mică însemnătate, exceptând situațiile când prin forța lor de izbire produc spargerea altor recipiente sub presiune; deteriorarea unor instalații vecine datorită presiunii exercitate de explozie pe linia înaintării undei de șoc, corespunzătoare direcției de spargere a fisurii inițiale; distrugerii provocate de recipient, ca urmare a deplasării sale pe direcția în care este propulsat de efectul suprapresiunii.

²⁷⁵ Anghelescu I., Asanache Gh., Aionoșoie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., pp. 366-369.

TEMA 6 BALISTICA JUDICIARĂ

Balistica judiciară constituie o ramură distinctă a tehnicii criminalisticii, destinată examinării armelor de foc și urmelor acestora, prin metode și mijloace tehnico-științifice specializate, în scopul determinării împrejurărilor în care a fost folosită o armă la comiterea unei infracțiuni și al identificării sale, precum și determinarea substanțelor explozive utilizate la comiterea infracțiunii²⁷⁶.

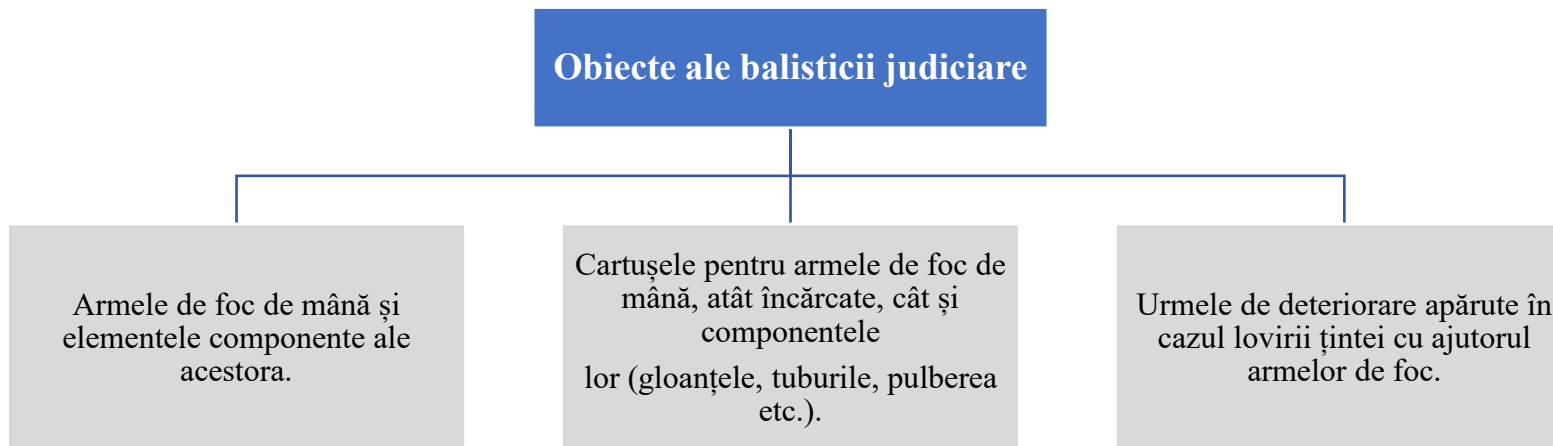
Schema nr.165: Componentele balisticii judiciare²⁷⁷



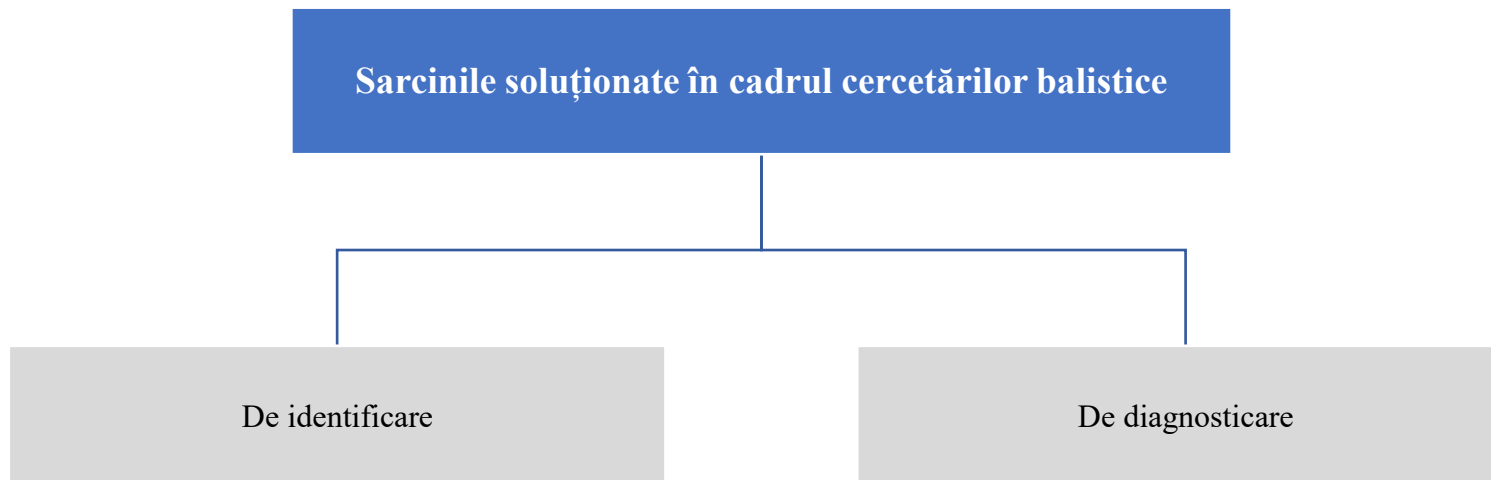
²⁷⁶ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 519; Stancu E. *Criminalistică*. Vol. I. Ed. Actami. București, 1999. Op. cit., p. 282; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 231.

²⁷⁷ Jitariuc V. *Criminalistica și Expertiza Judiciară*. Note de Curs. Tip. Centrografic SRL. Cahul, 2023, pp. 75-76; Cîrjan L. *Compendiu de Criminalistică*. Ediția a II-a. Ed. Fundației România de Măine. București, 2004, p. 138; Coroiu V., Panfil G. *Noțiuni de tehnică criminalistică. Curs universitar*. Ed. SITECH. Craiova, 2016, pp. 143-144; Măcelaru V. *Balistica judiciară*. Ed. Ministerului de Interne. București, 1972, p. 7.

Schema nr.166: Obiecte ale balisticii judiciare²⁷⁸



Schema nr.167: Sarcinile soluționate în cadrul cercetărilor balistice²⁷⁹



²⁷⁸ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 523; *Криминалистика: Учебник.* / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. 4-е издание, переработанное и дополненное. Op. cit., p. 242-243.

²⁷⁹ Ibidem, p. 523; *Криминалистика: Учебник.* / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. 4-е издание, переработанное и дополненное. Op. cit., p. 242-243.

Schema nr.168: Aspecte ale sarcinii balisticii judiciare²⁸⁰

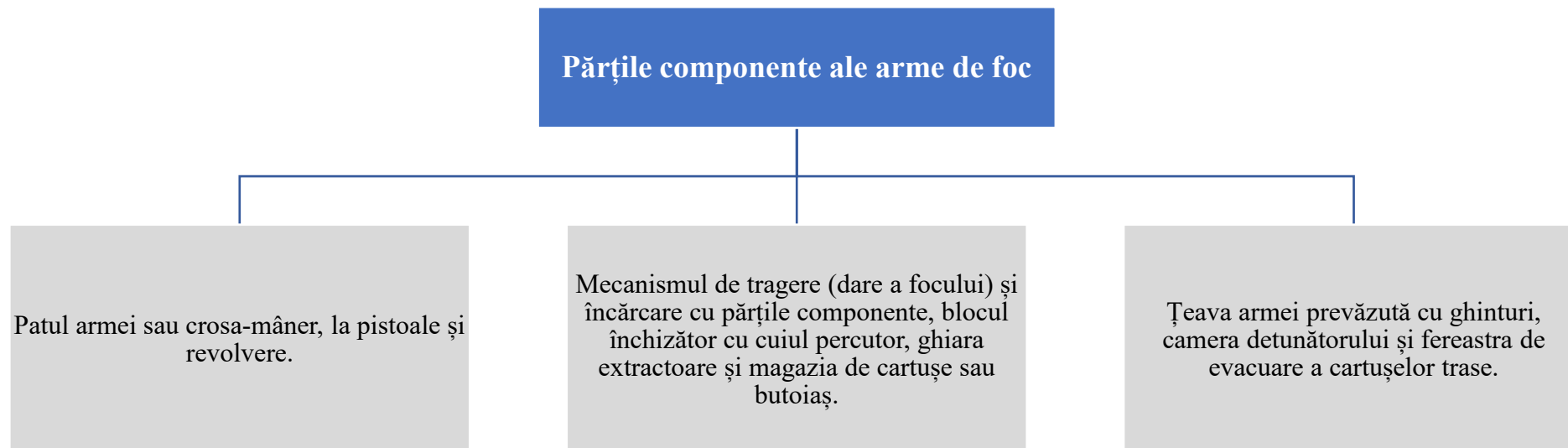
Aspecte ale sarcinii balisticii judiciare

- studierea legislației și reglementărilor referitoare la fabricarea și utilizarea armelor de foc, armelor albe și materiilor explozive de către infractori, în vederea înțelegerii principiilor și restricțiilor impuse în aceste domenii; - dezvoltarea metodelor și tehnologiilor criminalistice existente, necesare pentru identificarea, documentarea și confiscarea armelor de foc, munițiilor, armelor albe și materiilor explozive, inclusiv dezvoltarea tehnicilor de analiză a probelor și utilizarea echipamentelor specializate în acest scop; - elaborarea procedurilor de cercetare la fața locului, cu accent pe identificarea și documentarea împrejurărilor legate de tragerile efectuate cu arme de foc, prin aplicarea metodelor științifice, precum analiza traseului gloanțelor, determinarea punctului de intrare și ieșire a proiectilului, și stabilirea altor caracteristici balistice relevante; - descoperirea și examinarea urmelor lăsate de utilizarea armelor de foc; - identificarea armelor de foc și a muniției utilizate sau disponibile; - determinarea locului de intrare și de ieșire a glonțului care a trecut prin diferite obiecte sau corpul uman și, în cazul mai multor glonțuri, stabilirea ordinii de tragere; - identificarea primei trageri în cazul mai multor trageri asupra aceleiași victime; - identificarea împușcăturii care a cauzat moartea victimei; - stabilirea direcției și distanței de la care a fost trasă împușcătura și, implicit, a locului de tragere; - determinarea vechimii împușcăturii și a perioadei în care arma de foc nu a fost utilizată; - identificarea armei de foc utilizate, pe baza urmelor lăsate de aceasta în timpul balisticii interne și externe; - identificarea tipului de muniție utilizat; - verificarea dacă o armă de foc era funcțională în momentul comiterii infracțiunii; - verificarea dacă, în circumstanțele date, o armă de foc ar putea fi declanșată fără apăsarea trăgaciului, prin simpla cădere sau impact; - identificarea oricăror elemente străine de construcția originală ale armei de foc găsite; - refacerea seriei de înlăturat a unei arme de foc; - determinarea dacă o piesă a armei de foc găsită la locul infracțiunii aparține unei anumite arme găsite la locul infracțiunii sau deținute de către unul dintre suspecți; - evaluarea condițiilor tehnice de efectuare a tragerii; - identificarea oricăror piese străine față de forma inițială de fabricație a armei de foc; - identificarea generală și individuală a armelor cu țeavă estriată și a celor cu țeavă netedă, precum și identificarea unor piese sau componente ale armelor de foc; - stabilirea unghiului de tragere; - determinarea naturii materialelor din care sunt fabricate gloanțele, alicele și obiectele prin care a trecut glonțul; - numărarea tragerilor efectuate; - determinarea locului în care se afla victima; - identificarea locului de unde a tras infractorul.

²⁸⁰ Ibidem, pp. 524-525; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 272; Suciu C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 334-335; Doraș S. Op. cit., pp. 171-172; Gheorghiu M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 231; Moise A. C., Stancu E. Op. cit., 157; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 367.

Balistica judiciară se ocupă atât de armele de foc ca sistem de construcție și funcționare, de uzura acestora, de muniția folosită etc., cât mai ales de fenomenele legate de tragere și urmele ce se formează după aceea. Numai cunoscând construcția armelor de foc și felul lor de funcționare vom putea da o interpretare justă urmelor create de tragere și să identificăm armele de foc după urmele lăsate pe elementele cartușului²⁸¹.

Schema nr.169: Părțile componente ale arme de foc²⁸²

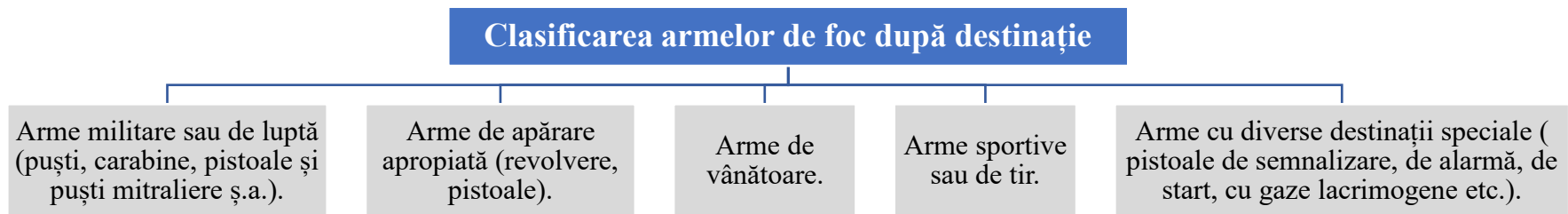
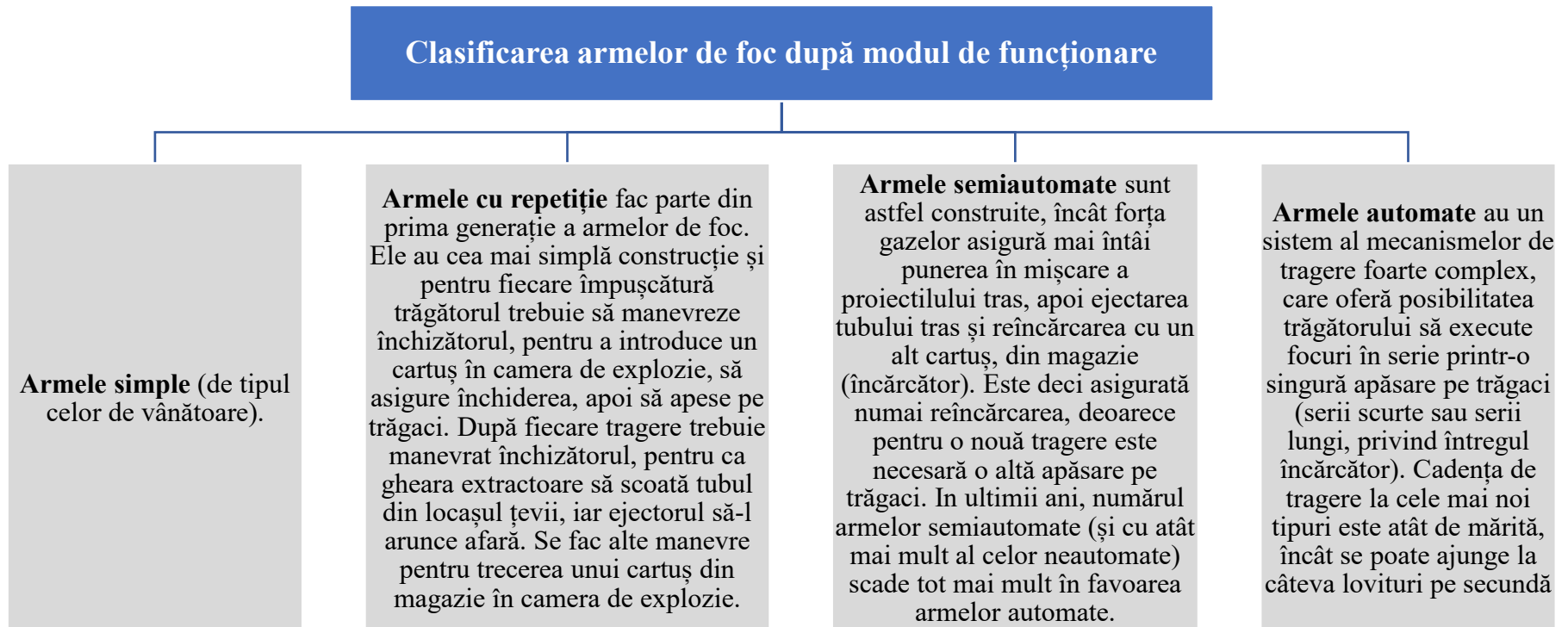


Criteriile de clasificare utilizate în cadrul balisticii judiciare au ca obiectiv fundamental determinarea celor mai adecvate repere care să faciliteze identificările de grup și individuale. Aceste criterii sunt concepute în vederea evaluării precise a caracteristicilor armelor de foc și munițiilor asociate, astfel încât să se permită identificări corecte și fiabile²⁸³.

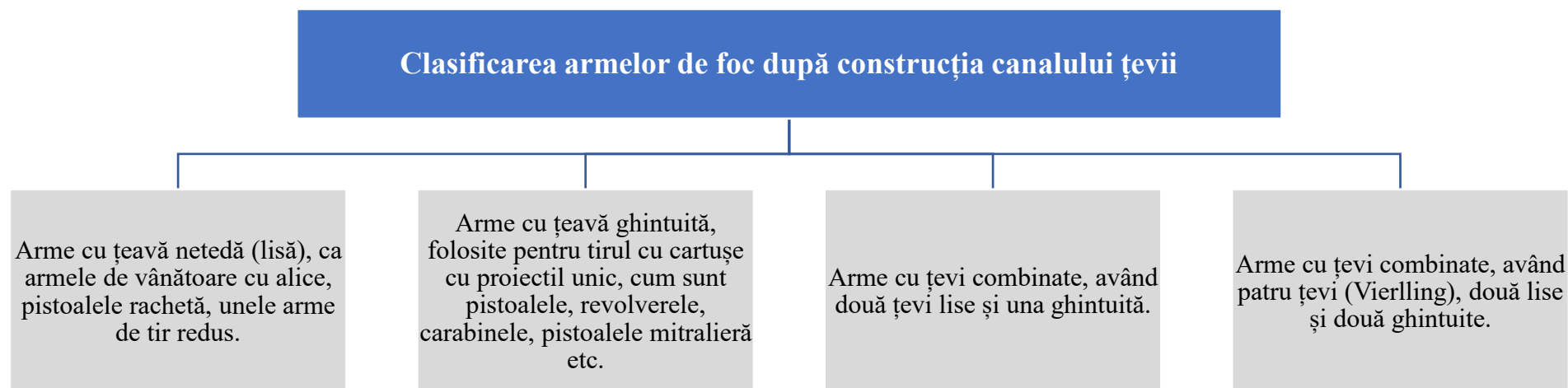
²⁸¹ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 337-338.

²⁸² Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 368; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 262; Măcelaru V. Op. cit., pp. 36-38; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 337-339.

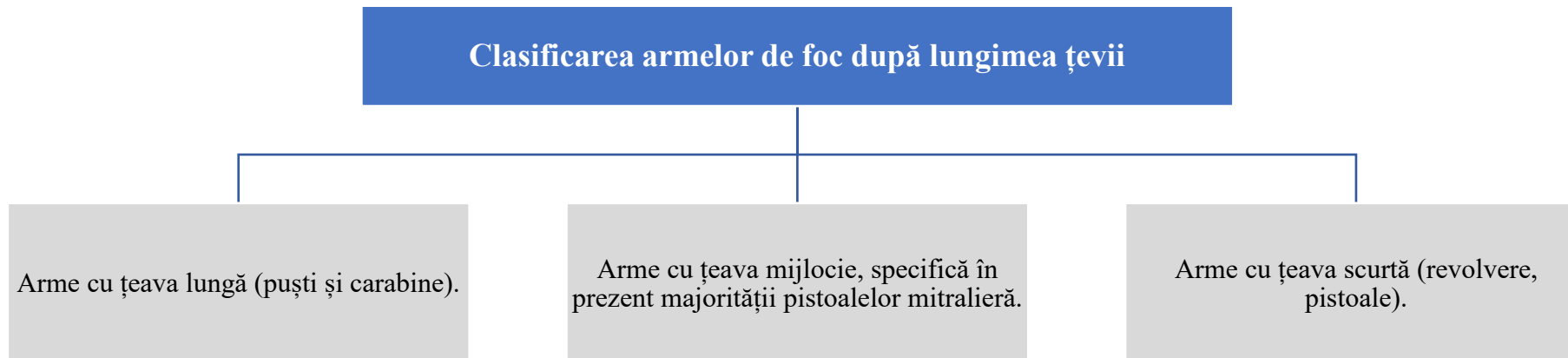
²⁸³ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 532; Golunski S.A. Op. cit., pp. 143-145; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 336-337; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 263; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., pp. 166-168; Doraș S. Op. cit., pp. 173-176; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 232.

Schema nr.170: Clasificarea armelor de foc după destinație²⁸⁴Schema nr.171: Clasificarea armelor de foc după modul de funcționare²⁸⁵²⁸⁴ Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 159.²⁸⁵ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 136.

Schema nr.172: Clasificarea armelor de foc după construcția canalului țevii²⁸⁶

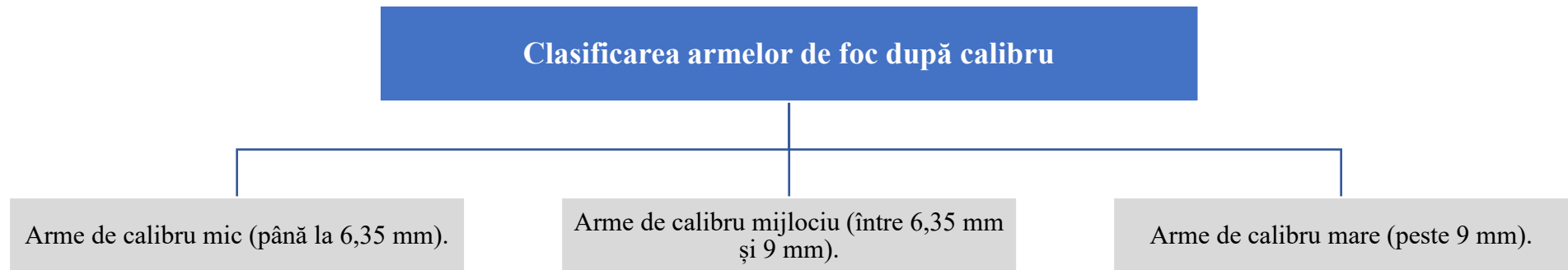


Schema nr.173: Clasificarea armelor de foc după lungimea țevii²⁸⁷

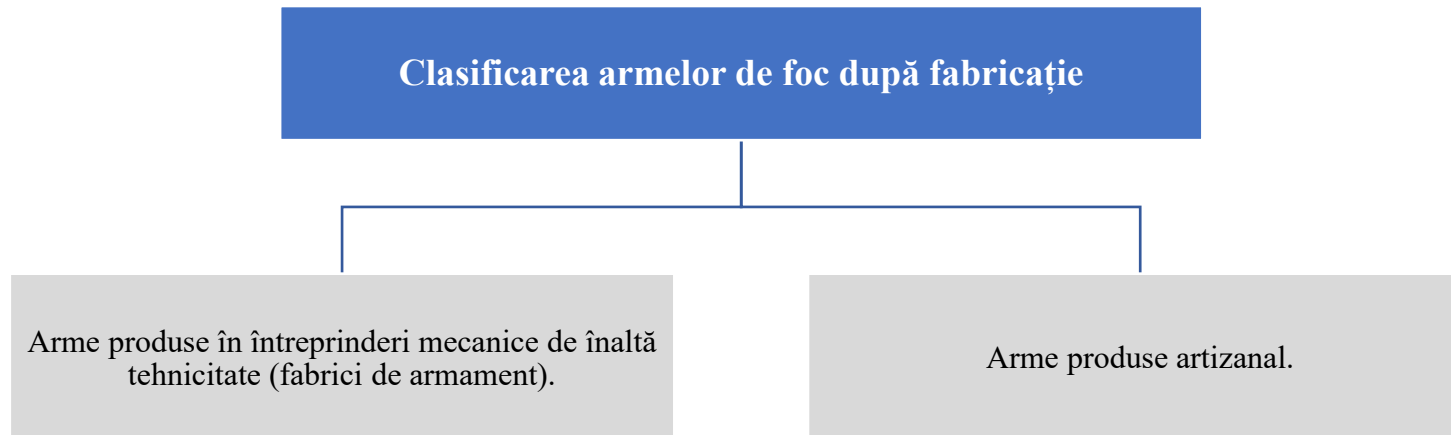


²⁸⁶ Suciu C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 336.

²⁸⁷ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 263.

Schema nr.174: Clasificarea armelor de foc după calibru²⁸⁸

Calibrul armelor de luptă se determină prin măsurarea distanței dintre două plinuri opuse ale ghinturilor. La armele de vânătoare, calibrul se determină tradițional după numărul de bile egale cu diametrul țevii, care se pot confecționa dintr-o livră (pfund) de plumb (433,9 g). Mai răspândite sunt armele cu calibrul de 12, 16, 20, 32 mm²⁸⁹.

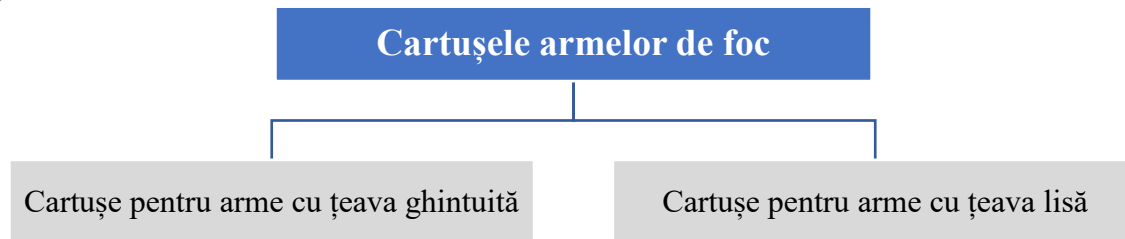
Schema nr.175: Clasificarea armelor de foc după fabricație²⁹⁰

²⁸⁸ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 532.

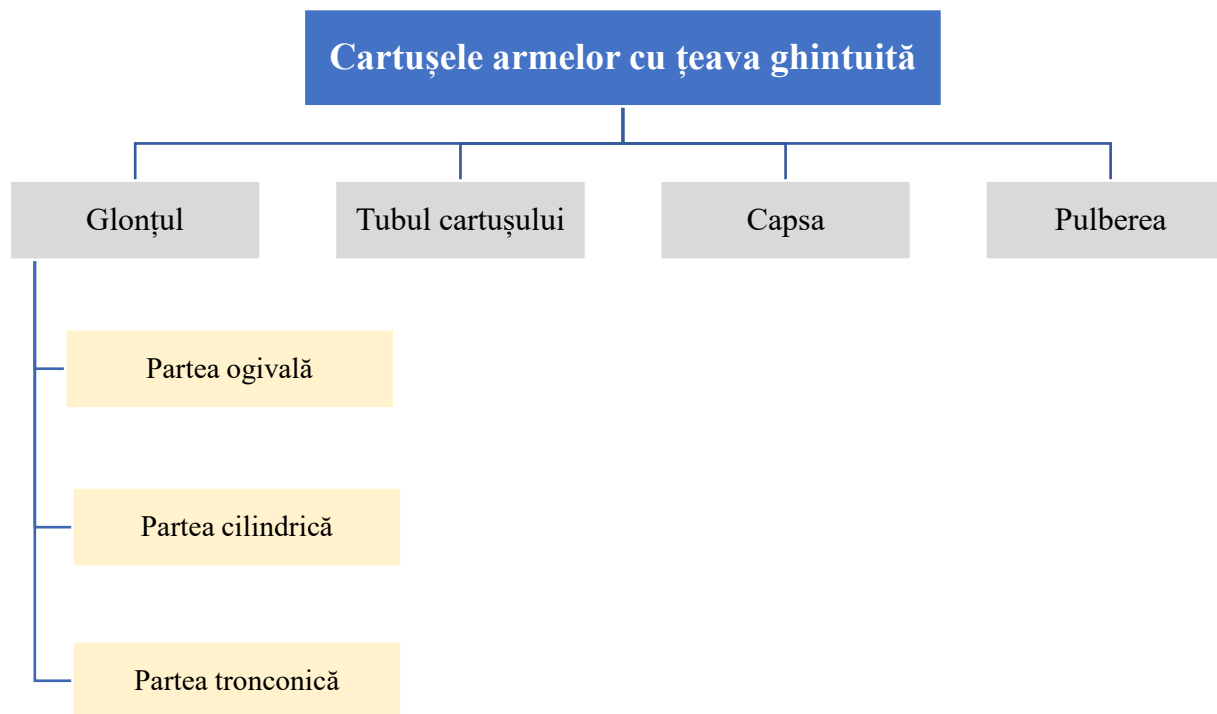
²⁸⁹ Doraș S. Op. cit., p. 175.

²⁹⁰ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 137.

Schema nr.176: Cartușele armelor de foc²⁹¹

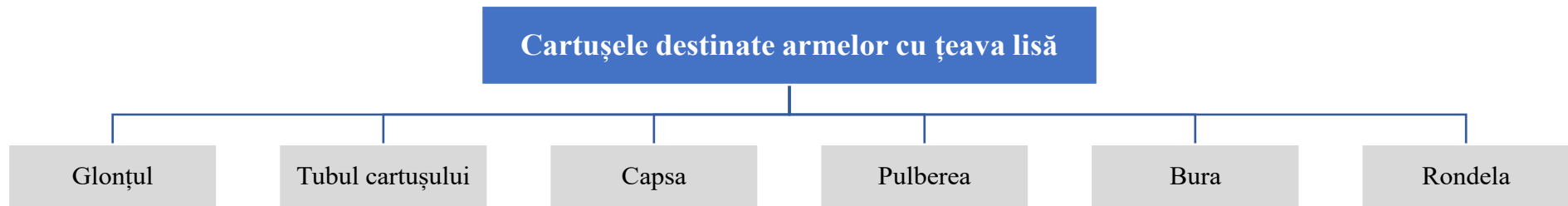
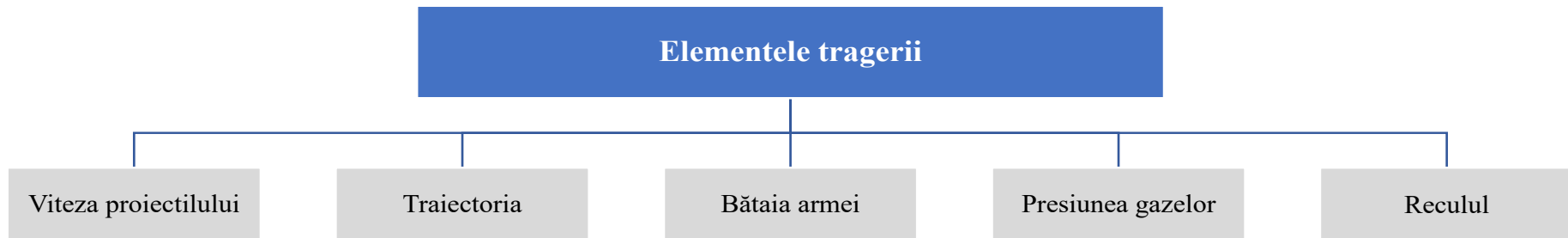
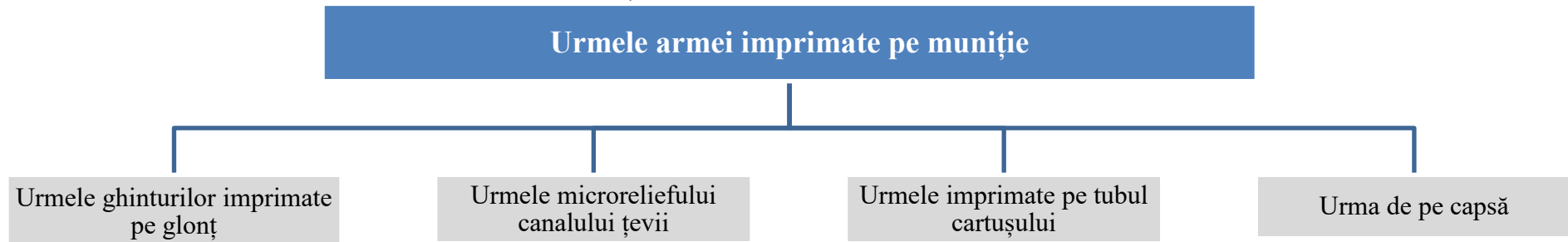


Schema nr.177: Cartușele armelor cu țeava ghintuită²⁹²



²⁹¹ Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 371.

²⁹² Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 168; Golunski S.A. Op. cit., p. 146; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 137; Grofu N. *Infrațiunile la regimul armelor și al munițiilor*. Ed. Didactică și pedagogică. București, 2019, p. 22; Verboncu S., Iancu I. *Armament de infanterie*. Ed. Academiei Militare. București, 1980, p. 192; Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 159.

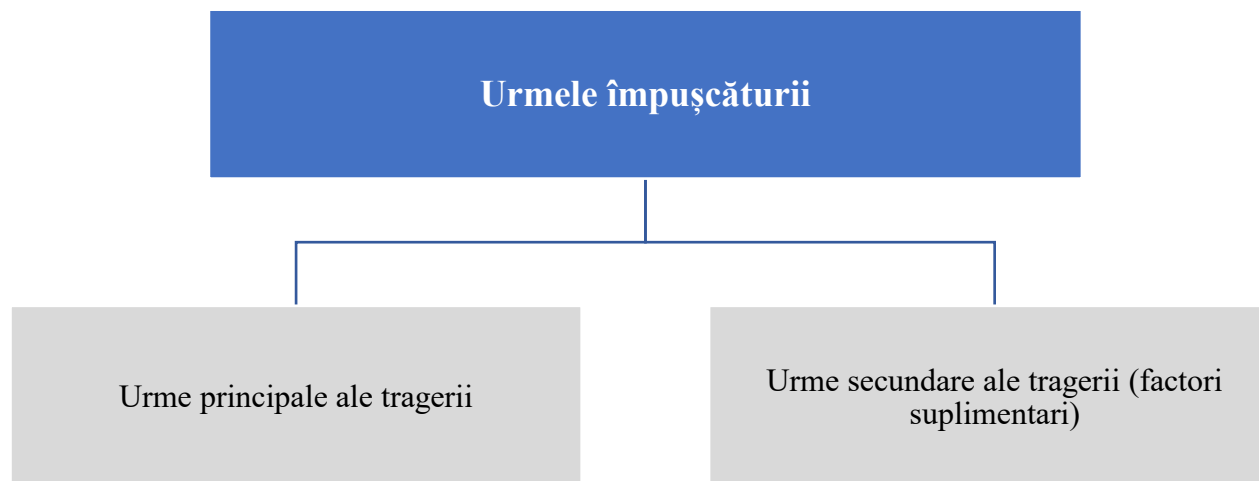
Schema nr.178: Cartușele destinate armelor cu țeava lisă²⁹³**Schema nr.179: Elementele tragerii²⁹⁴****Schema nr.180: Urmele armei imprimate pe muniție²⁹⁵**

²⁹³ Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 170; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 372; Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 159; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 234; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., pp. 138-139; Doraș S. Op. cit., p. 177.

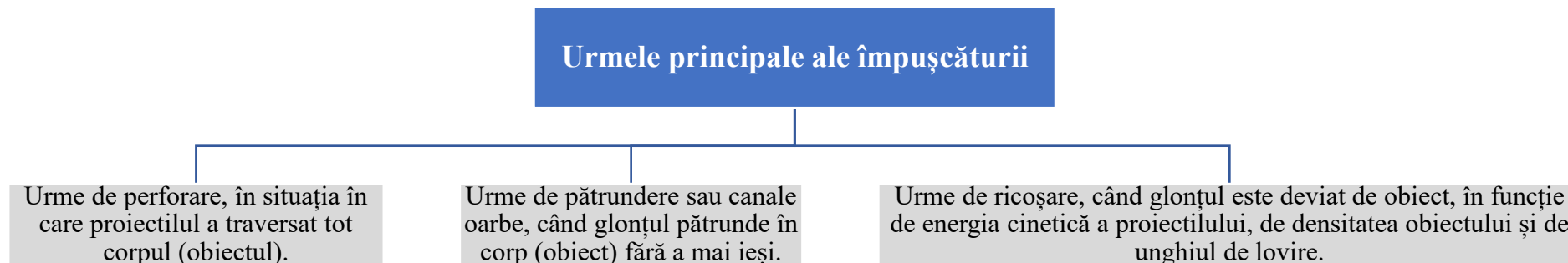
²⁹⁴ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 265; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu(Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 294; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 374.

²⁹⁵ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 236; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 376; Măcelaru V. Op. cit., p. 45; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., pp. 266-267; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 141; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 171.

Schema nr.181: Urmele împușcării²⁹⁶



Schema nr.182: Urmele principale ale împușcării²⁹⁷

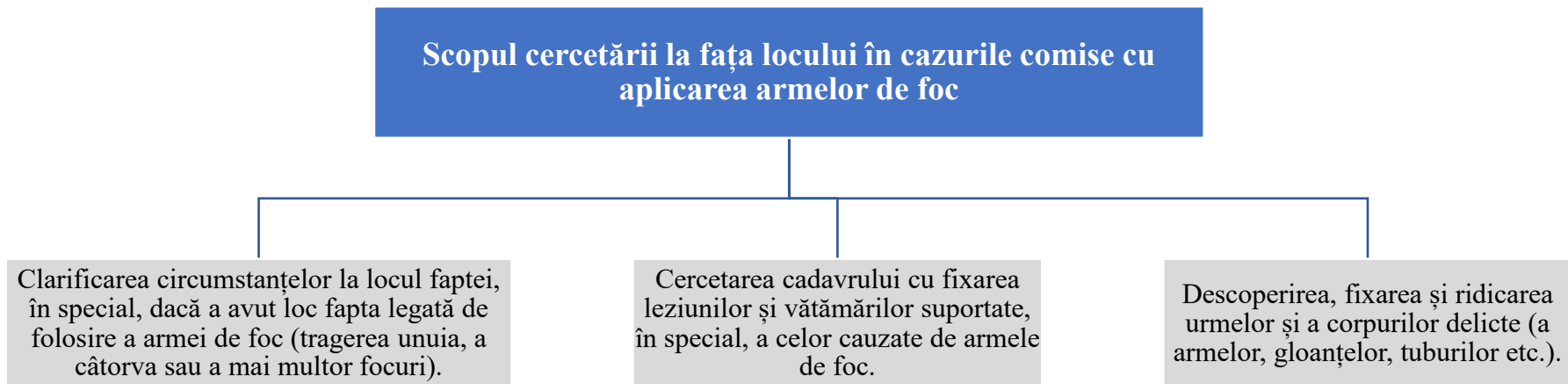
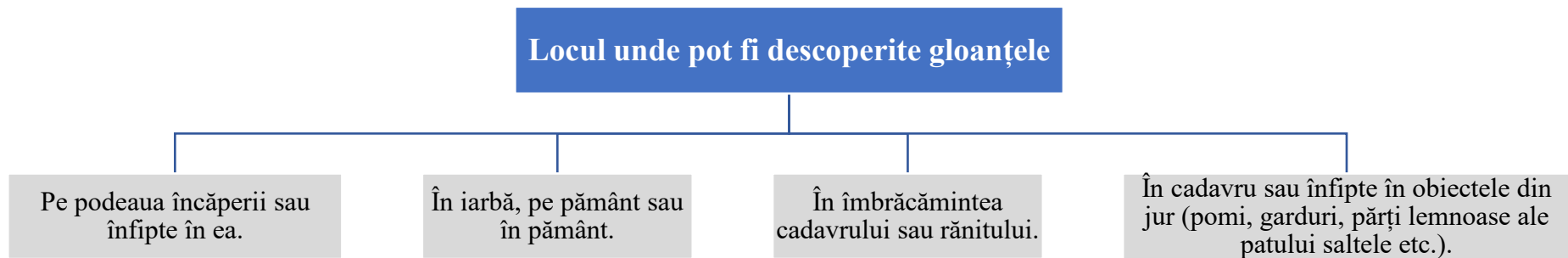


Prin factori secundari (numiți și suplimentari) se înțelege urmele lăsate pe corpul omului sau pe alte obiecte, cum ar fi cele de îmbrăcăminte, ori tablă, lemn, sticlă etc., prin acțiunea gazelor, flăcării produse la aprinderea pulberii, funinginei, particulelor de pulbere nearsă etc.²⁹⁸

²⁹⁶ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 267.

²⁹⁷ Pășescu Gh. *Interpretarea criminalistică a urmelor la locul faptei*. Op. cit., p. 302; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 267; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 380; Gheorghîță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 237.

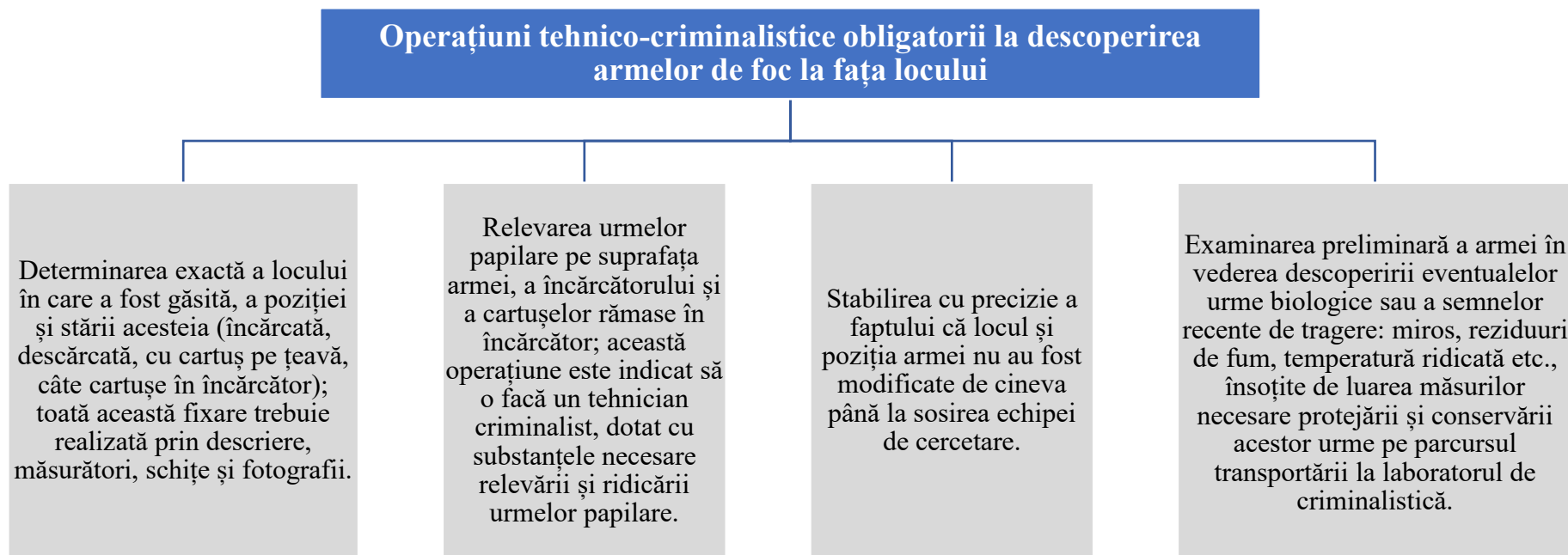
²⁹⁸ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 143; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 352; Angheliescu I., Angheliescu O., Asanache Gh., et. al. *Tratat practic de Criminalistică*. Vol. III. Op. cit., p. 203; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 269; Gheorghîță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 238

Schema nr.183: Scopul cercetării la fața locului în cazurile comise cu aplicarea armelor de foc²⁹⁹Schema nr.184: Locul unde pot fi descoperite gloanțele³⁰⁰

²⁹⁹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 553; *Осмотр места происшествия. Практическое пособие*. Под редакцией кандидата юридических наук А. И. Дворкина. Op. cit., p. 185.

³⁰⁰ Rață H. *Particularitățile căutării, descoperirii, fixării, ridicării și ambalării armelor, tuburilor trase, gloanțelor și urmelor de explozii descoperite la fața locului*. În: *Investigarea criminalistică a infracțiunilor din domeniul crimei organizate*. Asociația Criminalistilor din România. București, 2010, p. 277.

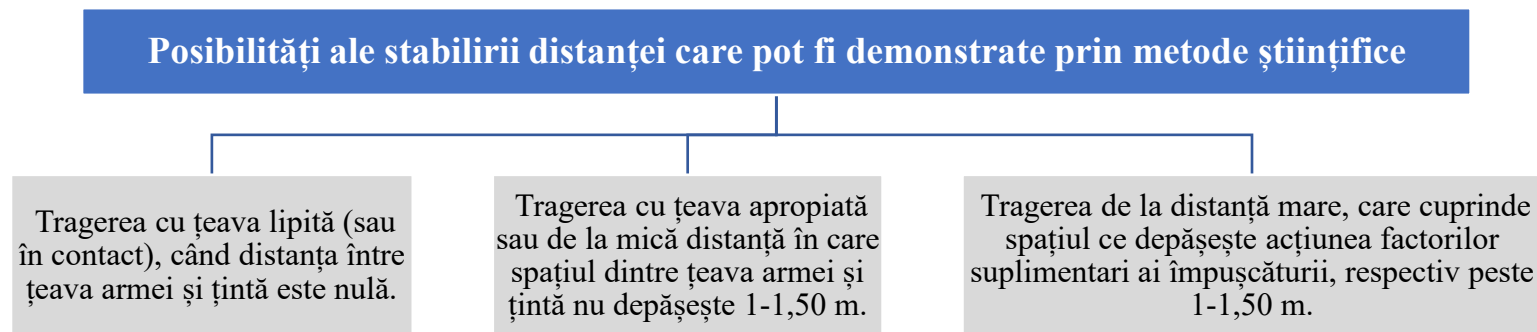
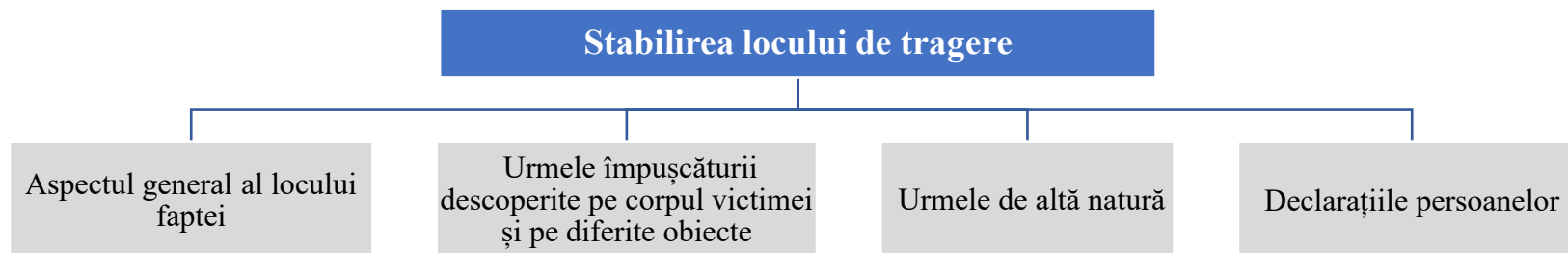
Schema nr.185: Operațiuni tehnico-criminalistice obligatorii la descoperirea armelor de foc la fața locului³⁰¹



Stabilirea direcției, a distanței și a locului de unde s-a tras se înscrie printre problemele ce necesită soluționare atât în cadrul cercetării la fața locului, cât și în procesul expertizei. Faptul în cauză contribuie direct la demascarea unui omor disimulat prin sinucidere, la determinarea unei legitime sau nelegitime aplicări a armei de foc de către o persoană cu funcții speciale, de altă persoană în situația unei agresiuni etc.³⁰².

³⁰¹ Pășescu Gh. *Interpretarea criminalistică a urmelor la locul faptei*. Op. cit., pp. 312-313.

³⁰² Doraș S. Op. cit., p. 186.

Schema nr.186: Posibilități ale stabilirii distanței care pot fi demonstrate prin metode științifice³⁰³**Schema nr.187: Stabilirea locului de tragere³⁰⁴**

Pentru stabilirea cât mai exactă a direcției sau locului din care s-a tras, este necesar să fie avuți în vedere și factorii care pot determina modificări ale traiectoriei. De regulă acești factori sunt, în afara gravitației, vântul, ploaia, precum și diverse obstacole care provoacă ricoșări. Influența factorilor menționați devine importantă în situația distanțelor mai mari de 100m, pentru armele cu țeavă mică sau mijlocie și de 200m pentru armele cu țeavă lungă. Diferențe importante apar mai ales în cazul ricoșărilor³⁰⁵, posibile indiferent de distanța de la care s-a tras, în condițiile lovirii de către glonț a unor suprafețe dure, ori sub un unghi ascuțit³⁰⁶.

³⁰³ Pășescu Gh. *Interpretarea criminalistică a urmelor la locul faptei*. Op. cit., p. 340; Suci C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 361.

³⁰⁴ Drăghici C., Iacob A., Dobreanu(Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 300.

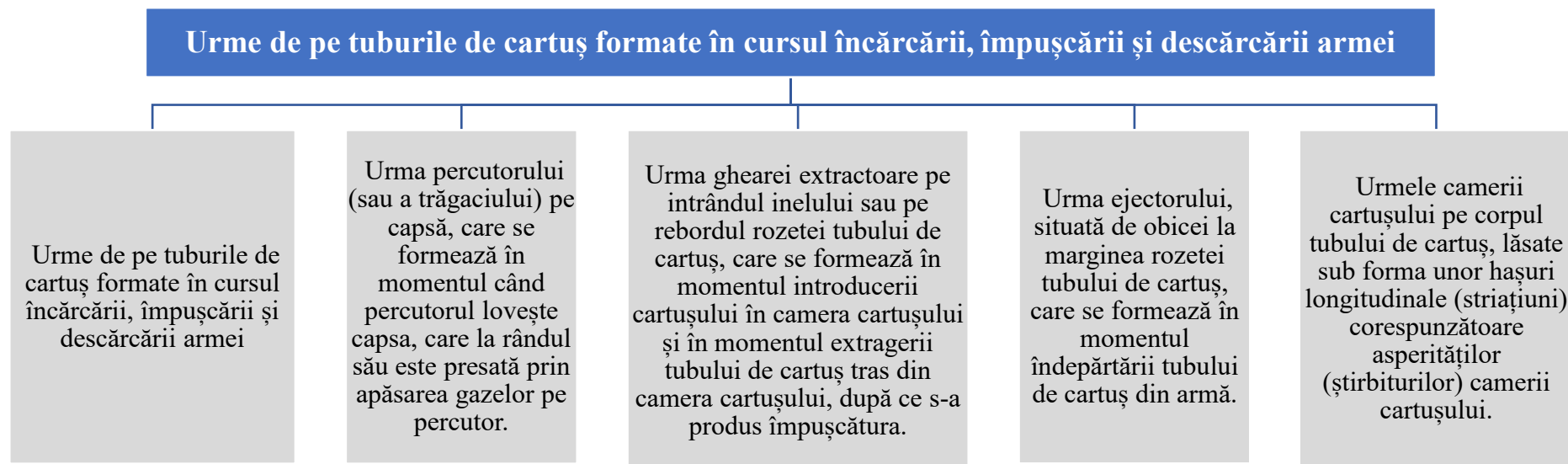
³⁰⁵ Când un proiectil lovește un obstacol sub un anumit unghi, ricoșează, adică deviază brusc de la traiectoria sa. Unghiul sub care vine proiectilul spre obstacol se numește unghi de sosire, iar cel sub care pleacă mai departe, după schimbarea direcției, se numește unghi de ricoșare. Deviația proiectilului de la traiectoria inițială este suma celor două unghiuri. A se vedea Pășescu Gh. *Interpretarea criminalistică a urmelor la locul faptei*. Op. cit., p. 359.

³⁰⁶ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 569; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 273.

Determinarea tipului, modelului și calibrul armei se poate face după gloanțele și tuburile trase sau după cartușele nefolosite găsite la fața locului³⁰⁷. Prin stabilirea diametrului proiectilului, cu ajutorul micrometrului sau șublerului, se poate determina calibrul armei. Mărimea, forma și greutatea tubului indică tipul armei utilizate de autor: pistol, revolver, carabină, iar diametrul interior al acestuia în special indică calibrul armei³⁰⁸.

Stabilirea modelului, precum și identificarea armei sunt posibile și pe baza urmelor de pe tuburile de cartuș formate în cursul încărcării, împușcării și descărcării armei. Aceste urme apar ca o consecință a contactului dintre tuburile de cartuș și piesele armei³⁰⁹.

Schema nr.188: Urme de pe tuburile de cartuș formate în cursul încărcării, împușcării și descărcării armei³¹⁰

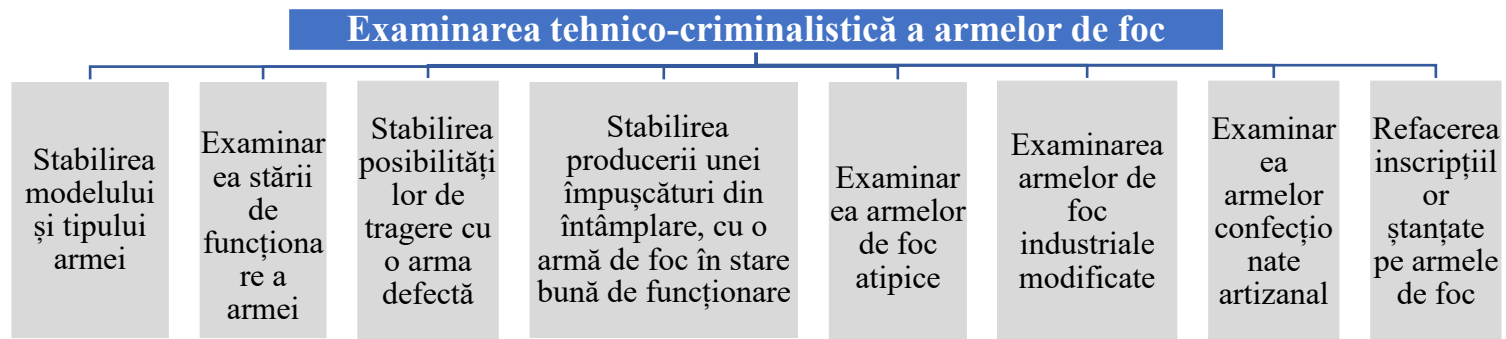


³⁰⁷ Drăghici C., Iacob A., Dobreanu(Mahmood) R., et. al. Tratat de Tehnică Criminalistică. Op. cit., p. 300

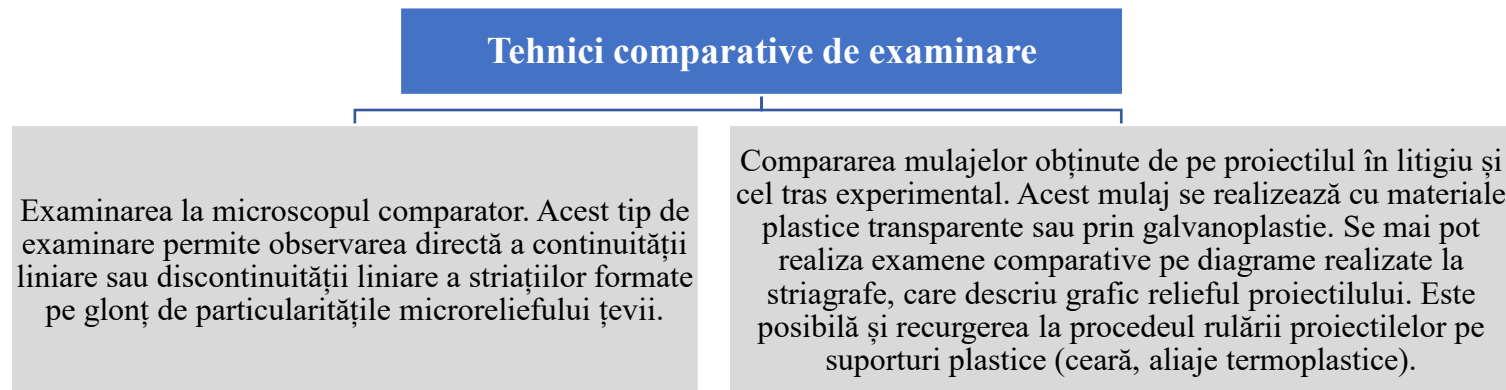
³⁰⁸ Cîrjan L. Tratat de criminalistică. Op. cit., p. 388.

³⁰⁹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 570.

³¹⁰ Golunski S.A. Op. cit., pp. 153-154.

Schema nr.189: Examinarea tehnico-criminalistică a armelor de foc³¹¹

Examinarea gloanțelor și a tuburilor se poate face prin mai multe metode. Cea mai simplă constă în desfășurarea învelișului (cămășii) glonțului de la locul faptei și al celui tras experimental, după care se cercetează la microscop întâi separat și apoi comparativ. Altă metodă constă în examinarea simultană a celor două proiectile sau tuburi sub un microscop de comparație destinat cercetărilor criminalistice de laborator³¹².

Schema nr.190: Tehnici comparative de examinare³¹³

³¹¹ Angheliescu I., Angheliescu O., Asanache Gh., et. al. *Tratat practic de Criminalistică*. Vol. III. Op. cit., pp. 153-267; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., pp. 152-155; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 391; Golunski S.A. Op. cit., p. 155; Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 169; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu(Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 306; Doraș S. Op. cit., p. 189; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 381-383.

³¹² Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 179; Sandu D. *Metode de comparare a proiectilelor în scopul identificării armei cu care s-a tras*. În „Probleme de medicină judiciară și criminalistică”, vol. I. Ed. Medicală. București, 1964, pp. 100-103.

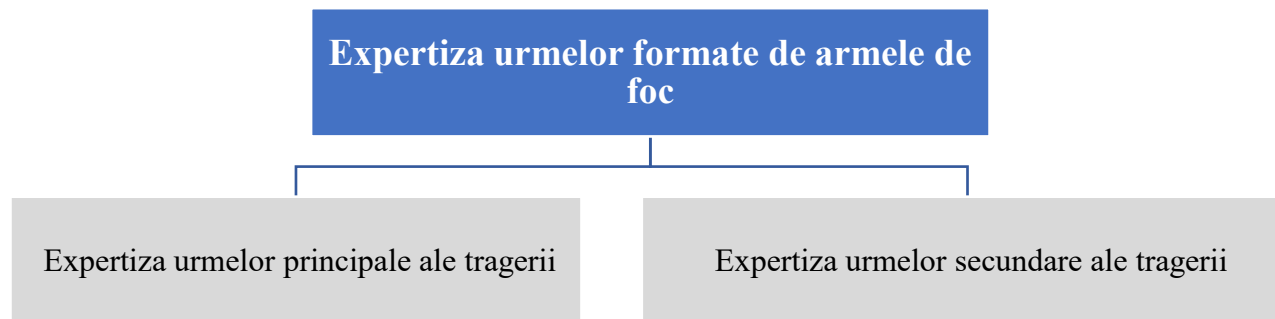
³¹³ Drăghici C., Iacob A., Dobreanu(Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 311.

Schema nr.191: Examinarea în laborator a tuburilor și gloanțelor trase³¹⁴

Examinarea în laborator a tuburilor și gloanțelor trase

Starea cartușelor și dacă pot fi utilizate pentru tragere; modelul cartușului căruia îi aparține glonțul; dacă cartușele fac parte din aceeași serie de fabricație; dacă bucata de metal este un glonț deformat sau o parte din el; dacă metalul este un glonț se va preciza felul și modelul glonțului; care este cauza deformării glonțului; felul și modelul glonțului; dacă anumite cartușe sau alice se aseamănă cu cele prezentate pentru comparație; dacă materialele folosite pentru încărcarea anumitor cartușe de vânătoare (tuburi, capse, alice, bure, pulberi) se aseamănă cu cele prezentate pentru comparație; dacă pentru fixarea capsei într-un anumit tub a fost folosit vreun aparat special; dacă bucățile de plumb sunt confecționate manual; dacă alicele artisanale au fost confecționate cu un anumit instrument; dacă anumite alice, modelul de fabricație și compoziția chimică a celor pentru comparație sunt asemănătoare; caracteristicile burelor extrase dintr-o plagă, în timpul operației chirurgicale sau la autopsia medico-legală a cadavrului, ori găsite la locul săvârșirii infracțiunii; rondellele (discurile din carton) destinate să țină alicele în cartușe până la producerea împușcăturii (de regulă, în timpul împușcăturii sunt fărâmițate de alice și rareori, constituie obiectul unei expertize); mecanismul formării urmelor pieselor armei pe tuburile arse, caracteristicile și semnificația lor; modelul și tipul armei din care s-a tras; dacă cartușul în litigiu a fost tras din arma examinată; mecanismul formării pe glonț a urmelor canalului țevii; dacă un glonț tras și un tub ars au format același cartuș; necesitatea acestui gen de expertiză se ivește îndeosebi atunci când glonțul găsit nu are pe el urmele canalului țevii pentru a se putea identifica arma cu care s-a tras; care din tuburi sau gloanțe a fost tras primul; dacă tuburile sau gloanțele sunt standardizate sau înlocuitoare pentru arma respectivă.

Schema nr.192: Expertiza urmelor formate de armele de foc³¹⁵

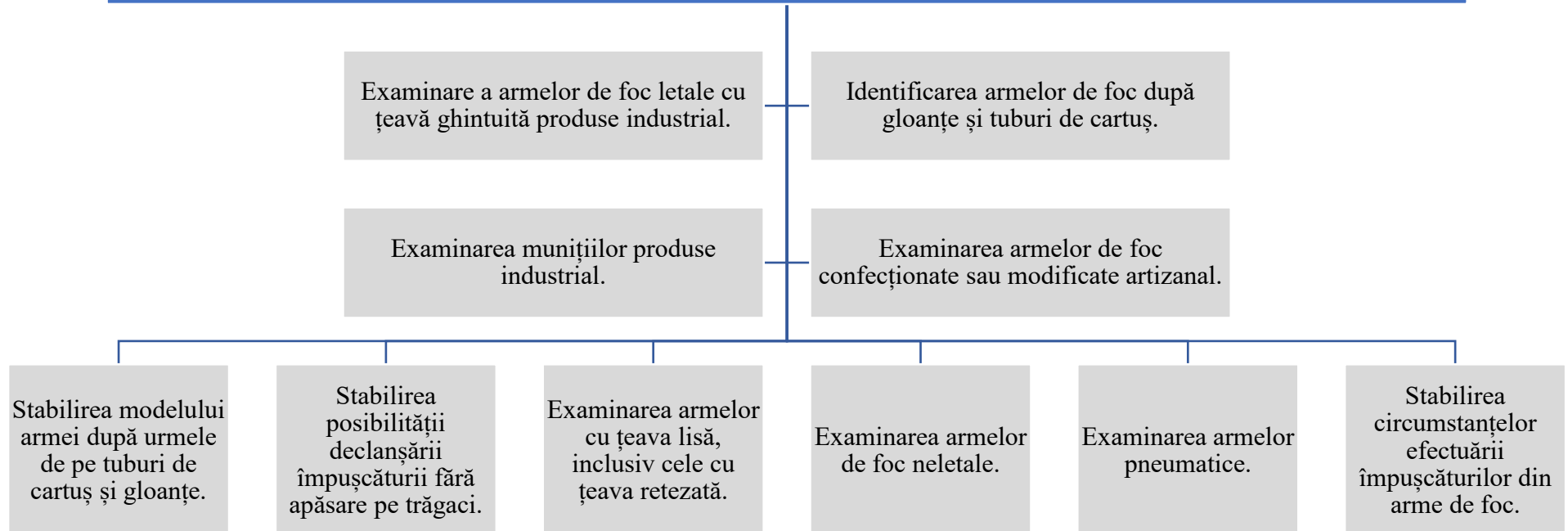


³¹⁴ Angheliescu I., Angheliescu O., Asanache Gh., et. al. *Tratat practic de Criminalistică*. Vol. III. Op. cit., p. 174; Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 586.

³¹⁵ Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 391; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 276; Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 169; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 156; Doraș S. Op. cit., p. 192.

Schema nr.193: Lista întrebărilor soluționate în cadrul examinărilor Balistice de către Centrul Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare a Inspectoratului General al Poliției a Republicii Moldova³¹⁶

Lista întrebărilor soluționate în cadrul examinărilor Balistice de către Centrul Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare a Inspectoratului General al Poliției a Republicii Moldova

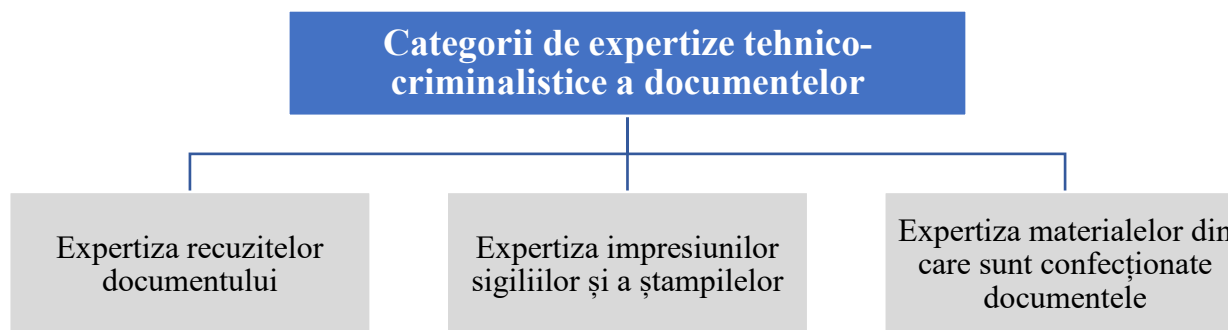


³¹⁶ Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare a Inspectoratului General al Poliției al Republicii Moldova. Lista întrebărilor soluționate în cadrul examinărilor, constatările tehnico-științifice și expertizelor balistice. Disponibil la <https://ctcej.politia.md/sites/default/files/document/attachments/%C3%8Entreb%C4%83ri%20solu%C8%9Bionate%20%C3%AE%20cadrul%20examin%C4%83rii%20balistice.pdf>, accesat la 203.02.2024.

TEMA 7 | CERCETAREA CRIMINALISTICĂ A ACTELOR SCRISE

Cercetarea înscrisurilor atât sub aspect tehnic cit și ca identificare grafică ocupă o mare parte a activității laboratoarelor de criminalistică. În procesul judiciar, înscrisurile se prezintă ca probe scrise și ca probe materiale. Ca probe scrise ele interesează numai sub aspectul formei lor de redactare și al conținutului lor, pe când ca probe materiale interesează în întregime, chiar și sub aspectul structurii lor materiale. De exemplu, o probă scrisă poate fi prezentată și sub forma unei copii legalizate, pe când un înscris, socotit probă materială trebuie prezentat, atât în faza de urmărire penală cât și în faza de judecată, numai în original³¹⁷.

Schema nr.194: Categoriile de expertize tehnico-criminalistice a documentelor³¹⁸

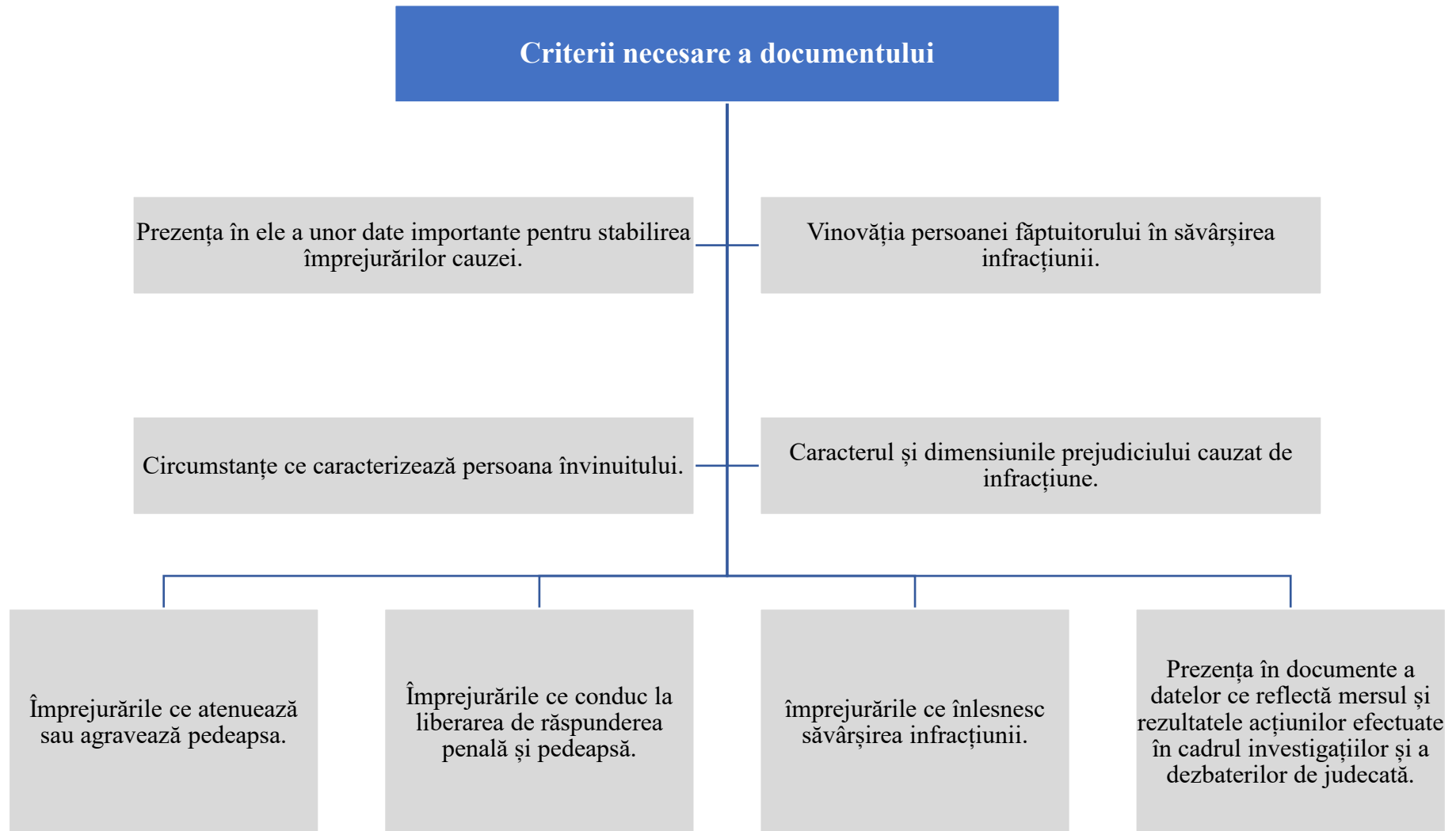


La realizarea unui act de justiție, documentele au o deosebită importanță, deoarece servesc la tranșarea diverselor probleme ce vizează obiectul probațiunii. Aceasta se datorește, pe de o parte, frecvenței cu care actele scrise se folosesc la săvârșirea de infracțiuni și deci atestării lor ca surse de probă în justiția penală, iar, pe de altă parte, potențialului informativ al acestora³¹⁹.

³¹⁷ Suciu C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 454.

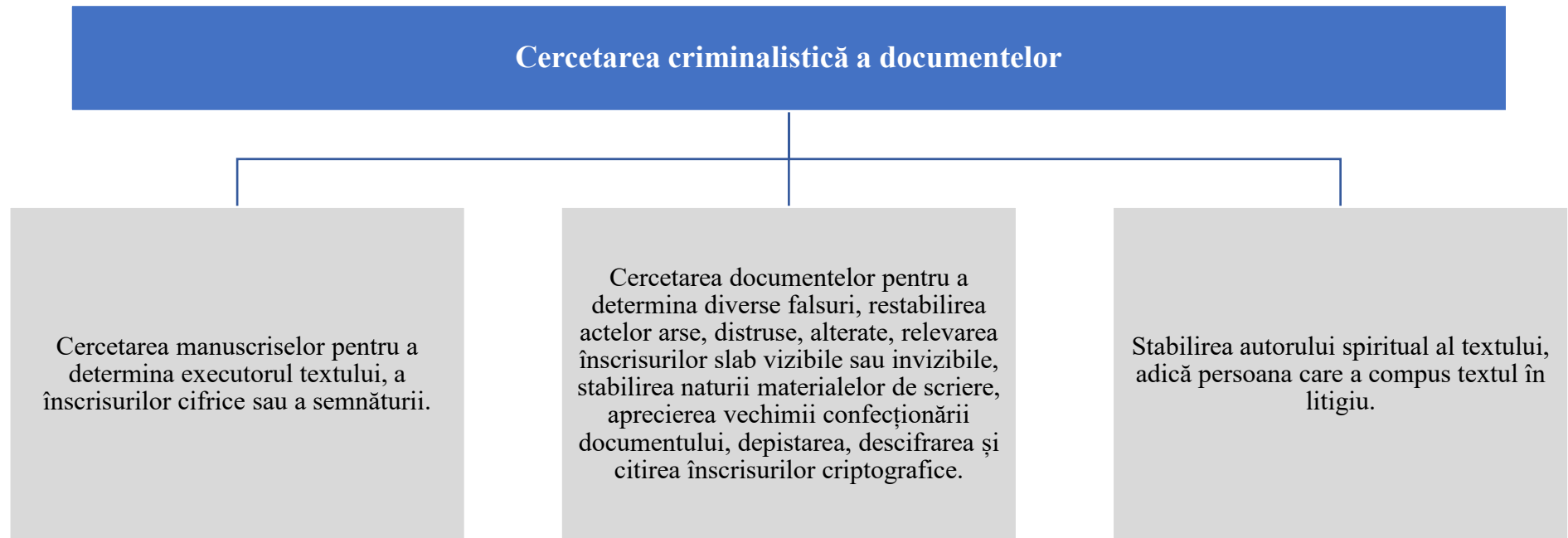
³¹⁸ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 594; Соклакова Н. А., Хрусталеv В. Н. *Криминалистическое исследование материалов документов*. 2-е издание. Изд. ПИТЕР. СПб, 2005, с. 7.

³¹⁹ Doraș S. Op.cit., p. 231.

Schema nr.195: Criterii necesare a documentului³²⁰

³²⁰ Golubenco Gh., Vacaru I. *Conceptul de document în criminalistica contemporană*. În *Studii Juridice Universitare*, nr. 3-4(15-16). Chișinău, 2011, p. 187.

Schema nr.196: Cercetarea criminalistică a documentelor³²¹

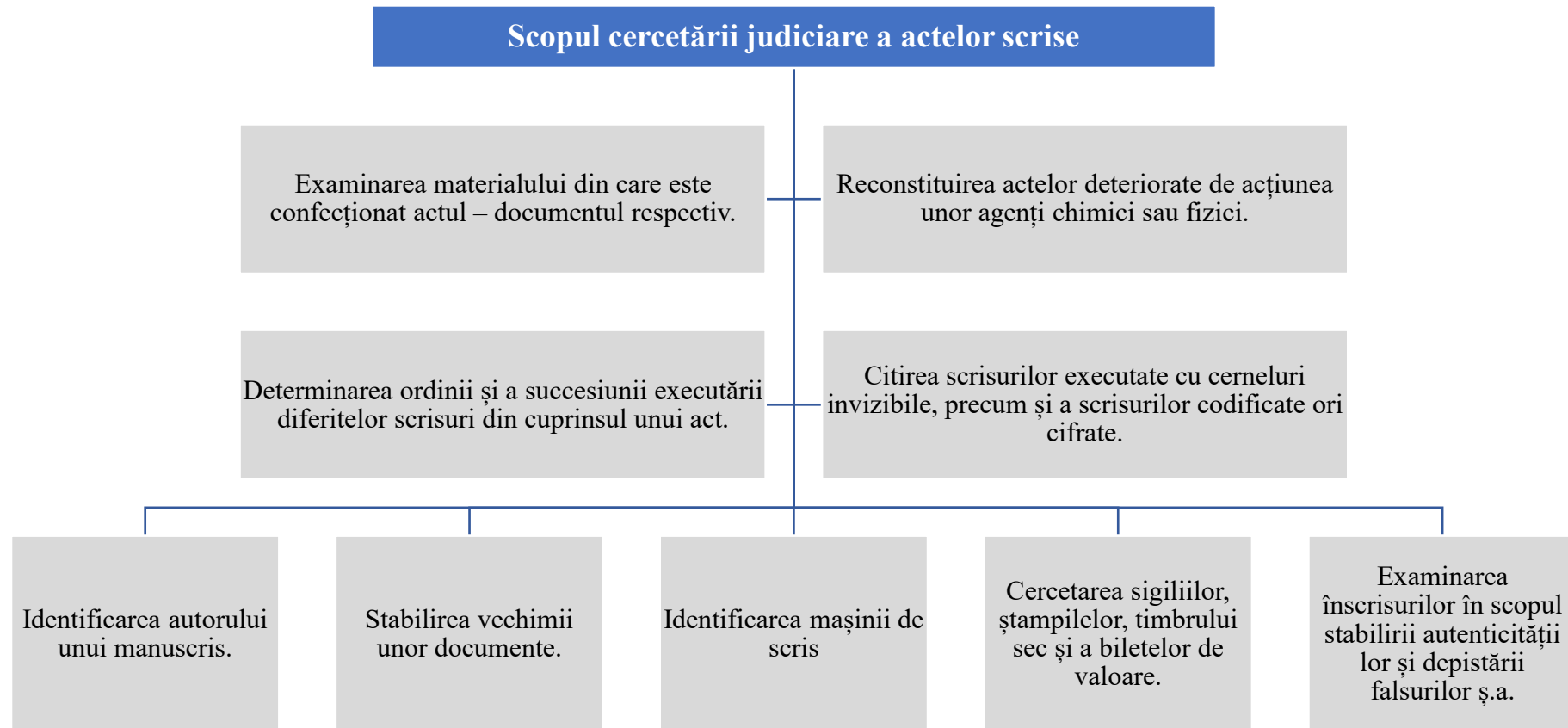


Cercetarea actelor scrise în criminalistică are o sferă mai restrânsă în comparație cu cea judiciară³²². Cercetarea judiciară a actelor scrise cuprinde, pe lângă cercetarea criminalistică și alte genuri de examinare, cum sunt cele contabile, financiare etc.³²³.

³²¹ Golubenco Gh. *Criminalistică: Note de curs. Fundamente teoretice; Tehnica; Tactica; Metodica*. Chișinău, 2020, p. 39.

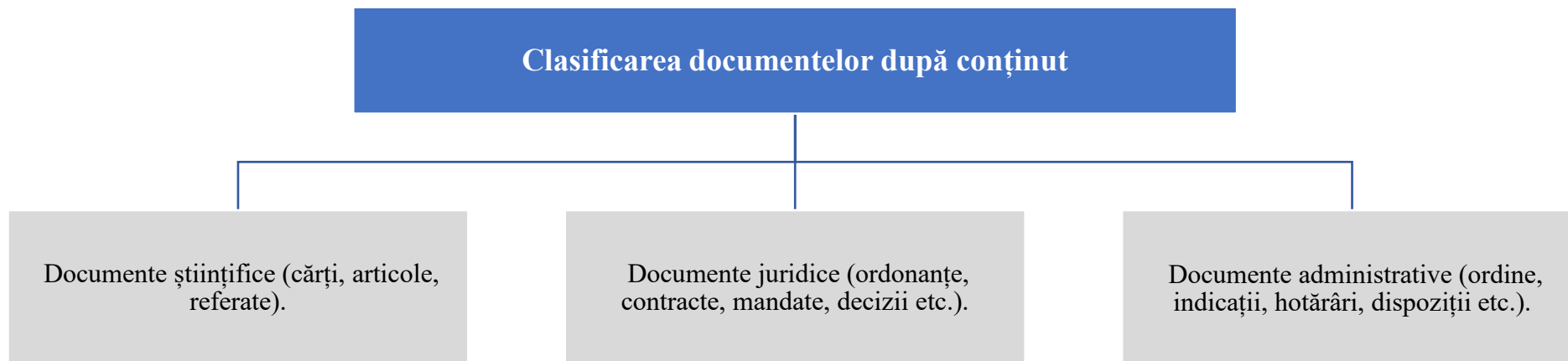
³²² Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 181.

³²³ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 596-597.

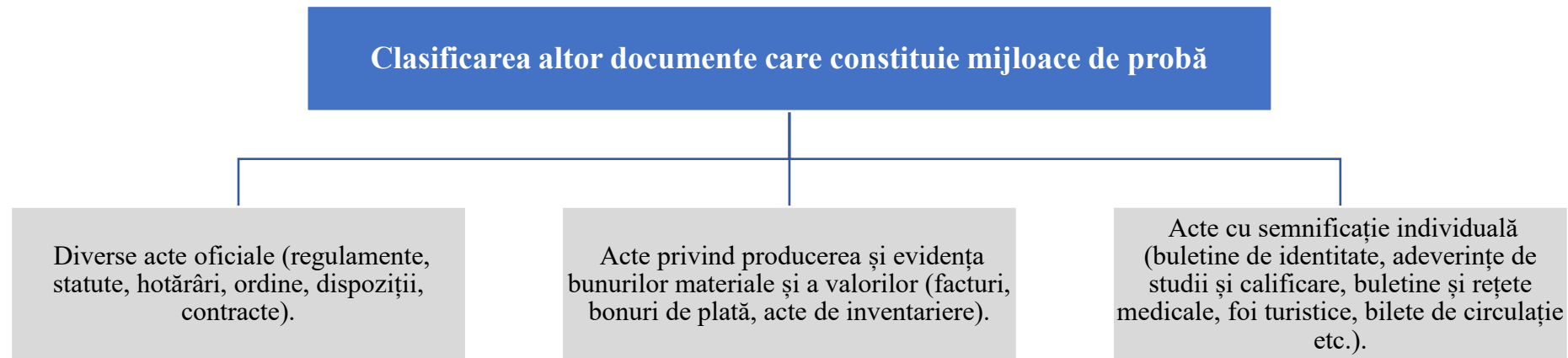
Schema nr.197: Scopul cercetării judiciare a actelor scrise³²⁴

³²⁴ Cătuna N. V. Op. cit., p. 65; Bercheșan V., Ruiu M. *Tratat de tehnică criminalistică*. Ed. LittleStar. București, 2004, p. 465.

Schema nr.198: Clasificarea documentelor după conținut³²⁵

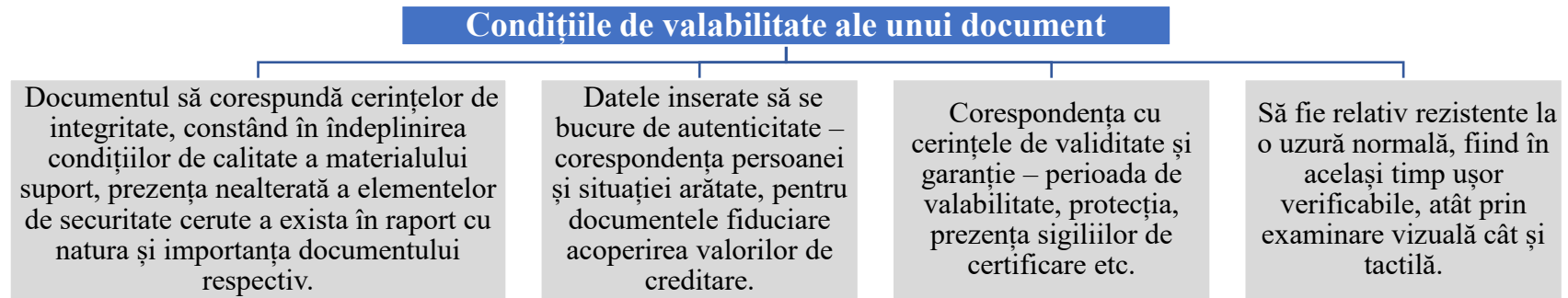
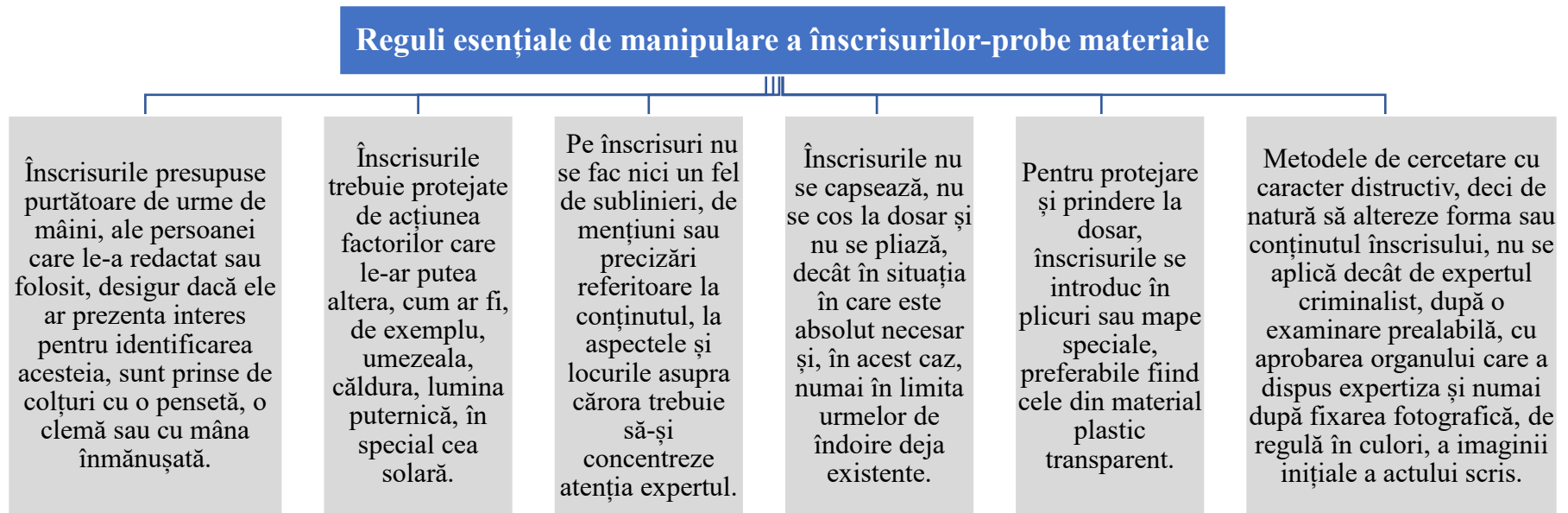


Schema nr.199: Clasificarea altor documente care constituie mijloace de probă³²⁶



³²⁵ Gheorghică M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 257.

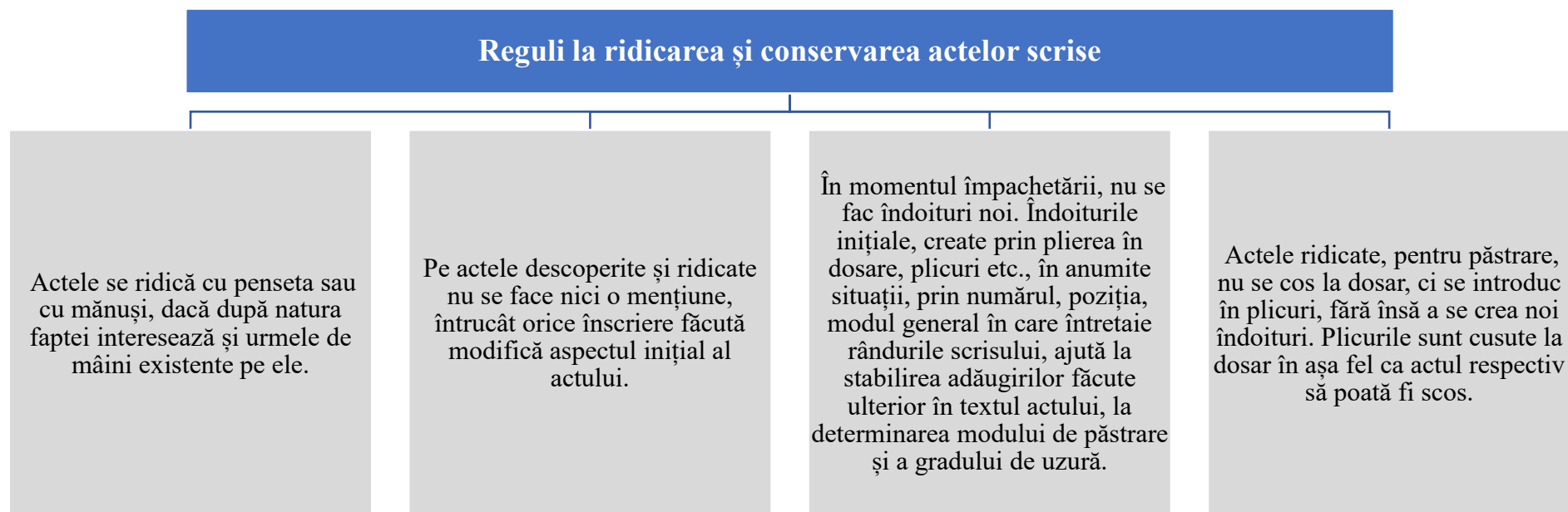
³²⁶ Doraș S. Op.cit., p. 232.

Schema nr.200: Condițiile de valabilitate ale unui document³²⁷Schema nr.201: Reguli esențiale de manipulare a înscrisurilor-probe materiale³²⁸

³²⁷ Alămoreanu S. *Falsul în acte. Aspecte clasice și moderne în cercetarea sa criminalistică*. Ed. ProUniversitaria. București, 2021, p. 26.

³²⁸ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 311.

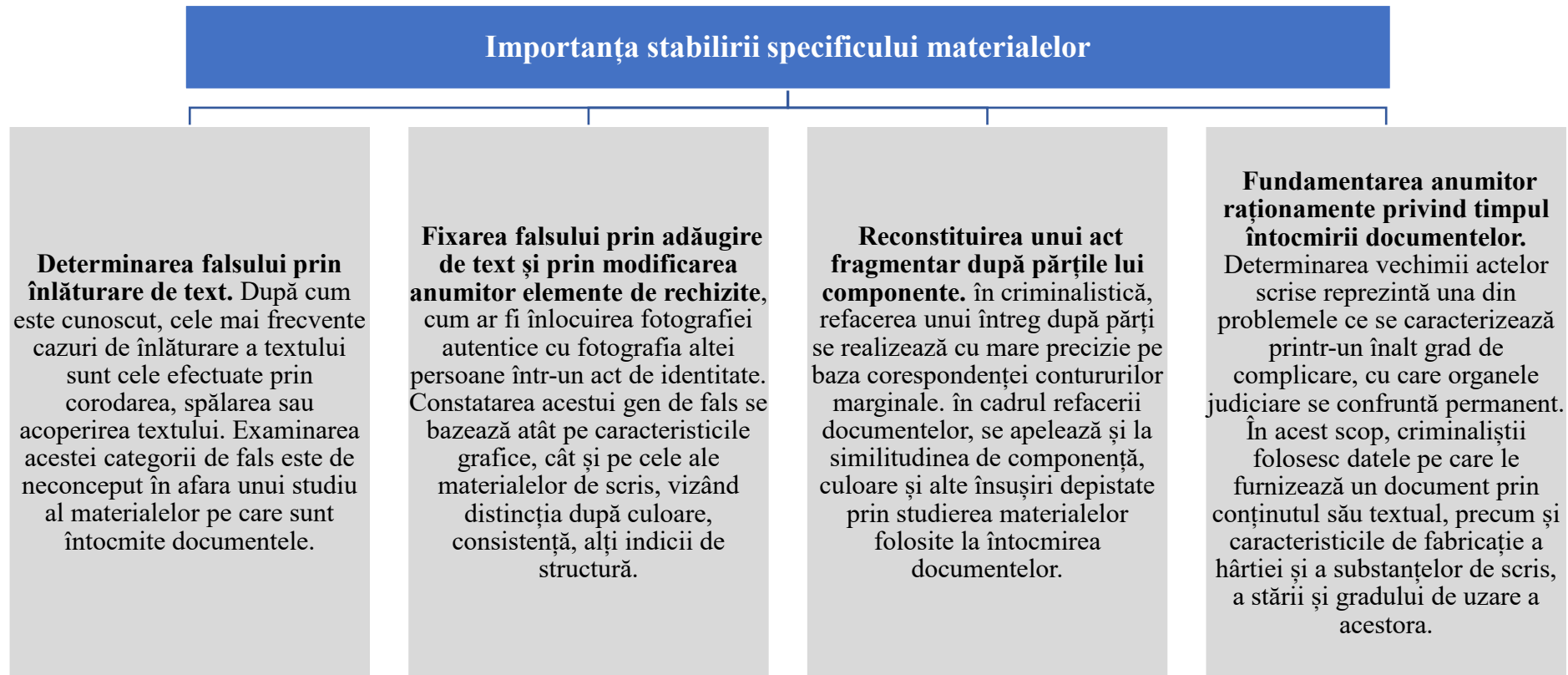
Schema nr.202: Reguli la ridicarea și conservarea actelor scrise³²⁹



Examinarea criminalistică a materialelor din care constau documentele, a hârtiei, cernelurilor, pastelor și minelor de creioane se rezumă la determinarea naturii lor după structură, culoare, consistență și alte elemente caracteristice³³⁰.

³²⁹ Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 182.

³³⁰ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 602.

Schema nr.203: Importanța stabilirii specificului materialelor³³¹

Materialul suport pentru întocmirea actului scris poate să difere atât ca natură, cât și ca prezentare exterioară. De obicei, se folosesc ca materiale suport hârtia de diferite sortimente, nuanțe variate de culoare și mai rar pânza, lemnul sau foile de metal³³².

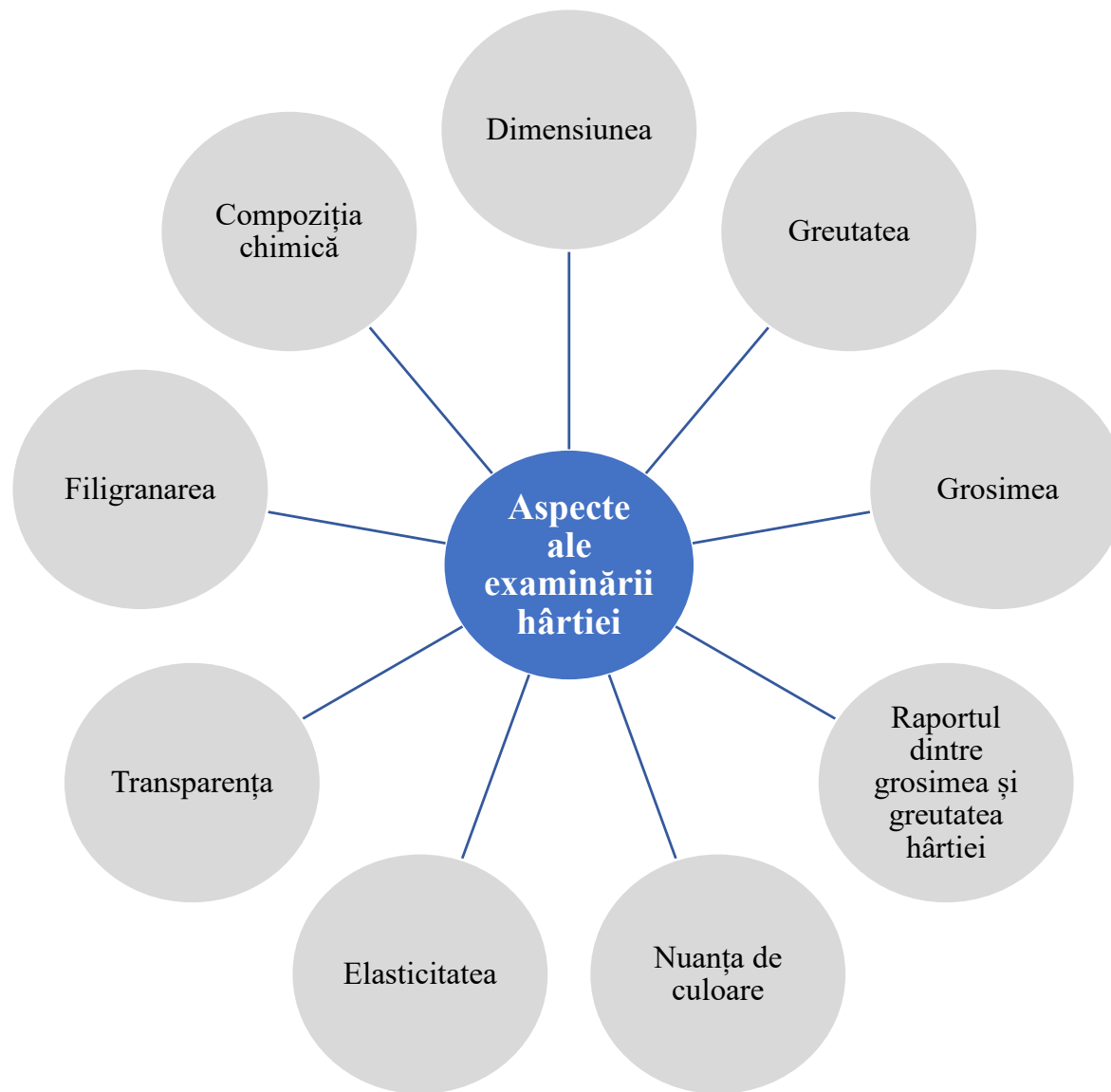
Având în vedere că hârtia este adesea utilizată ca material suport la întocmirea actelor scrise, menționăm că este important să se acorde atenție următoarelor aspecte în timpul examinării acesteia³³³:

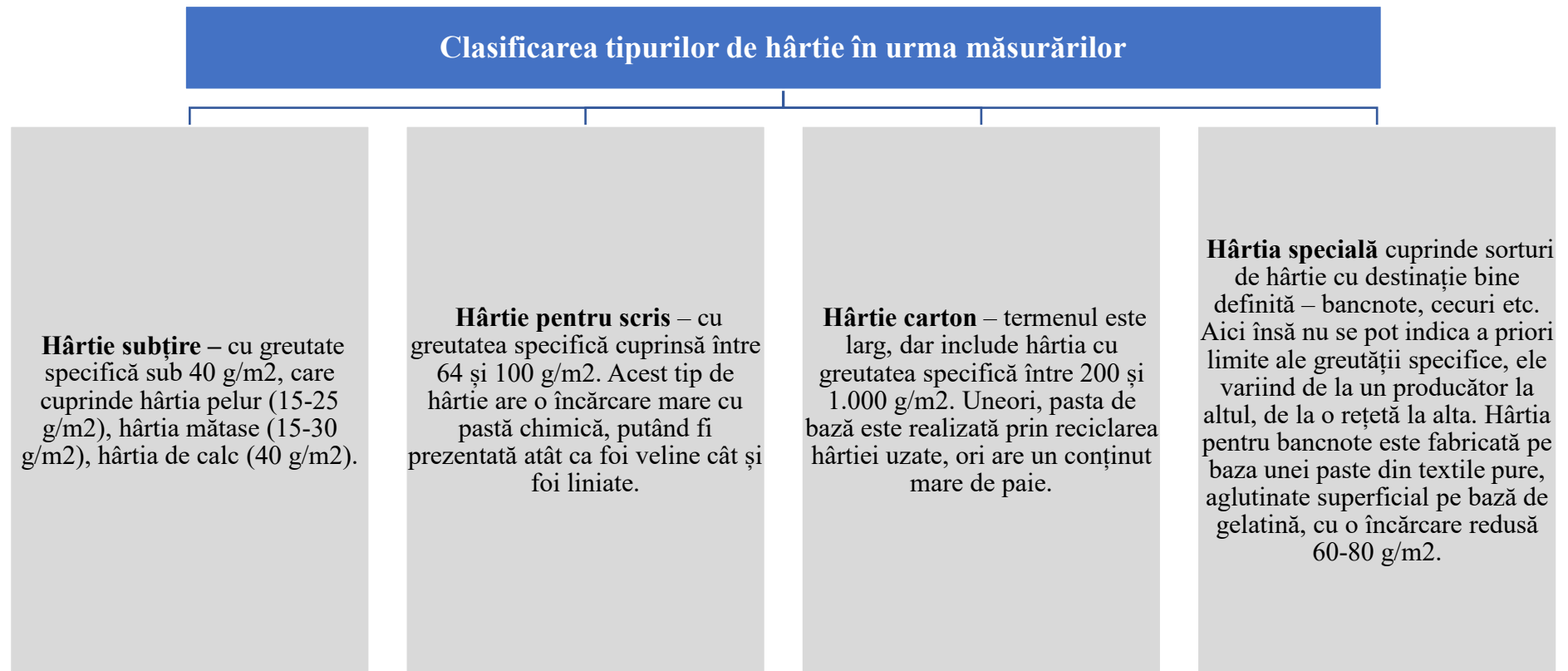
³³¹ Doraș S. Op. cit., pp. 242-243.

³³² Mircea I. Criminalistica. București, 1999. Op. cit., p. 184.

³³³ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 603; Locard E. op. cit., pp. 343-352; Clement J.L., Rissi B., *L'expertise scientifique des documents falsifiés ou contrefaits*, Part I, Revue Internationale de Police Criminelle, nr.3/1983, pp. 80-82; Wells H. Op. cit., pp. 263-265; O Hara Ch. E. Op. cit., pp. 907-911; Kirk Paul L. Op. cit., pp. 444-446; Sandu D. *Falsul în acte*. Ed. Dacia. Cluj, 1977, pp. 196-200; Suciu C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 462-466; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 316; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*.

Schema nr.203.1: Aspecte ale examinării hârtiei

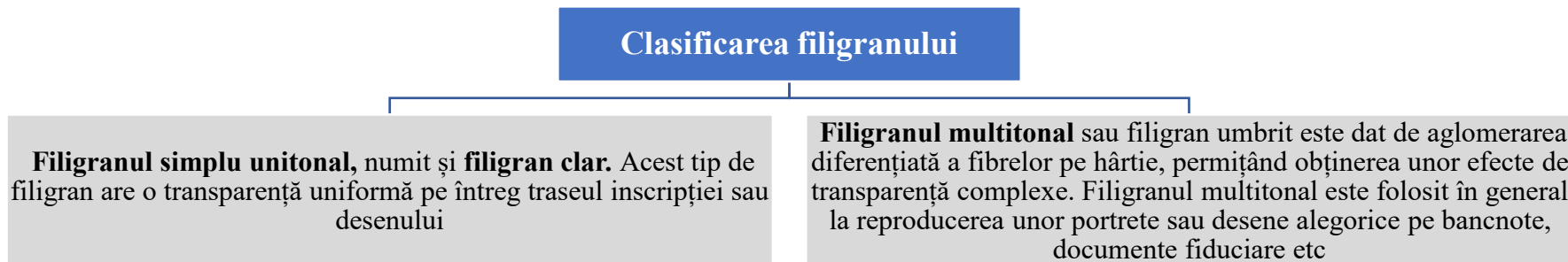


Schema nr.204: Clasificarea tipurilor de hârtie în urma măsurărilor³³⁴

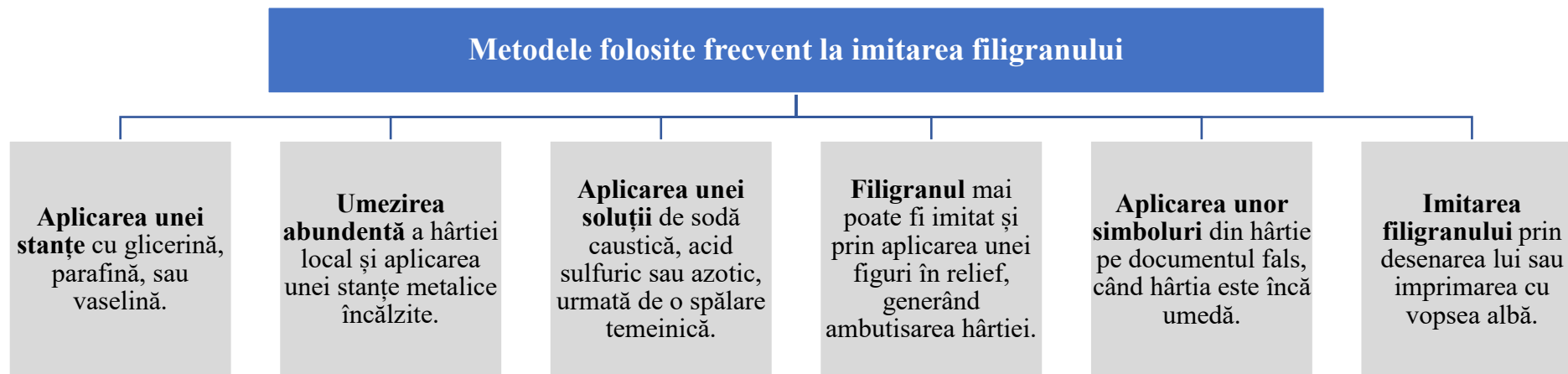
Op. cit., pp. 424-425; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 184-185; Alămoreanu S. *Falsul în acte. Aspecte clasice și moderne în cercetarea sa criminalistică*. Op. cit., pp. 30-45; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu(Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 454.

³³⁴ Alămoreanu S. *Falsul în acte. Aspecte clasice și moderne în cercetarea sa criminalistică*. Op. cit., p. 31; Clement J.L., Rissi B., *L'expertise scientifique des documents falsifies ou contrefaits*, Part I, Revue Internationale de Police Criminelle, nr.3/1983, p. 82.

Schema nr.205: Clasificarea filigranului³³⁵

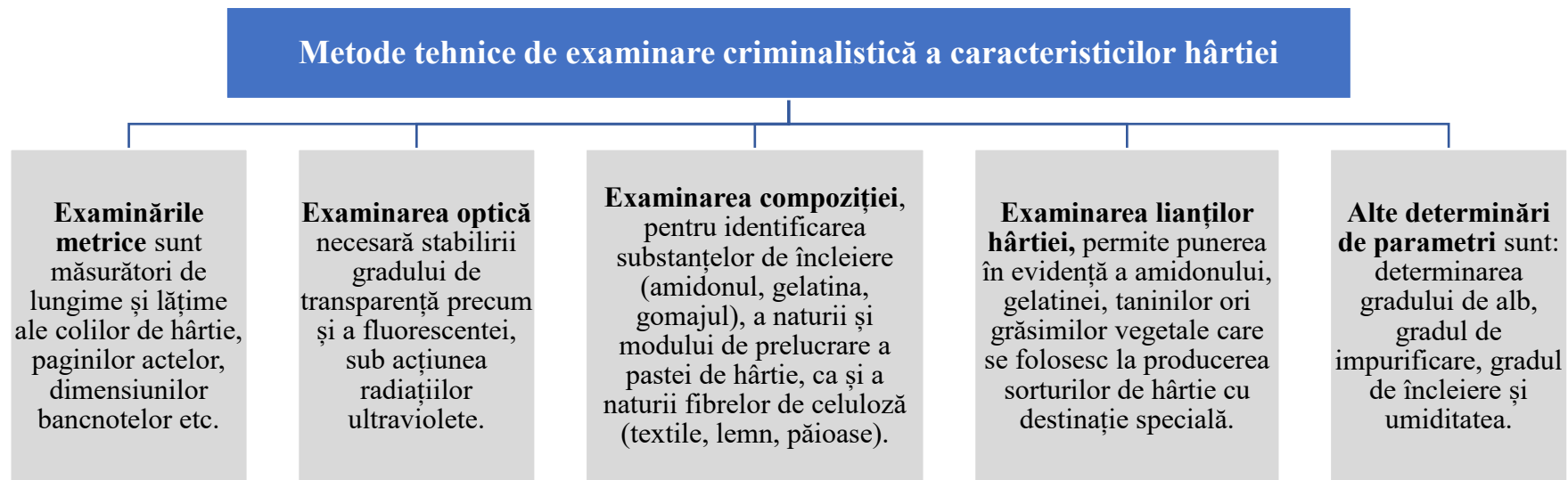


Schema nr.206: Metodele folosite frecvent la imitarea filigranului³³⁶

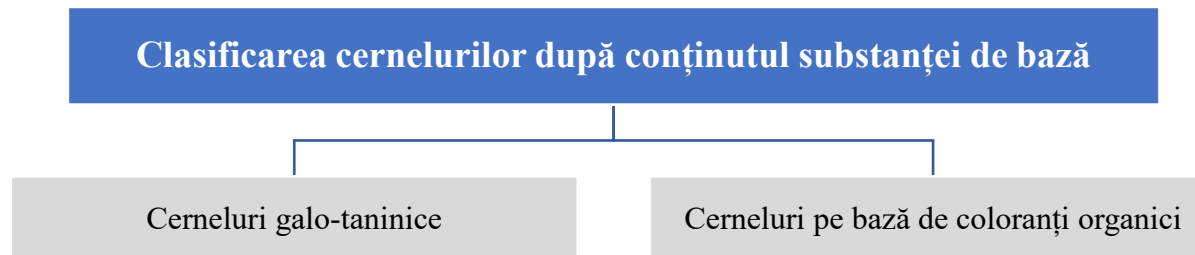


³³⁵ Ibidem, p. 32.

³³⁶ Ibidem, pp. 35-38; Clement J.L, Tiffes D., Ceccaldi P.F., *La contrefaçon, les filigranes dans les fausses pièces d'identité*, Revue de l'O.I.P.C., nr. 350/1983, pp. 186-190.

Schema nr.207: Metode tehnice de examinare criminalistică a caracteristicilor hârtiei³³⁷

La întocmirea actelor scrise sunt folosite diferite cerneluri, paste pentru stilouri cu bilă sau din fibre, precum și o foarte mare varietate de mine³³⁸.

Schema nr.208: Clasificarea cernelurilor după conținutul substanței de bază³³⁹

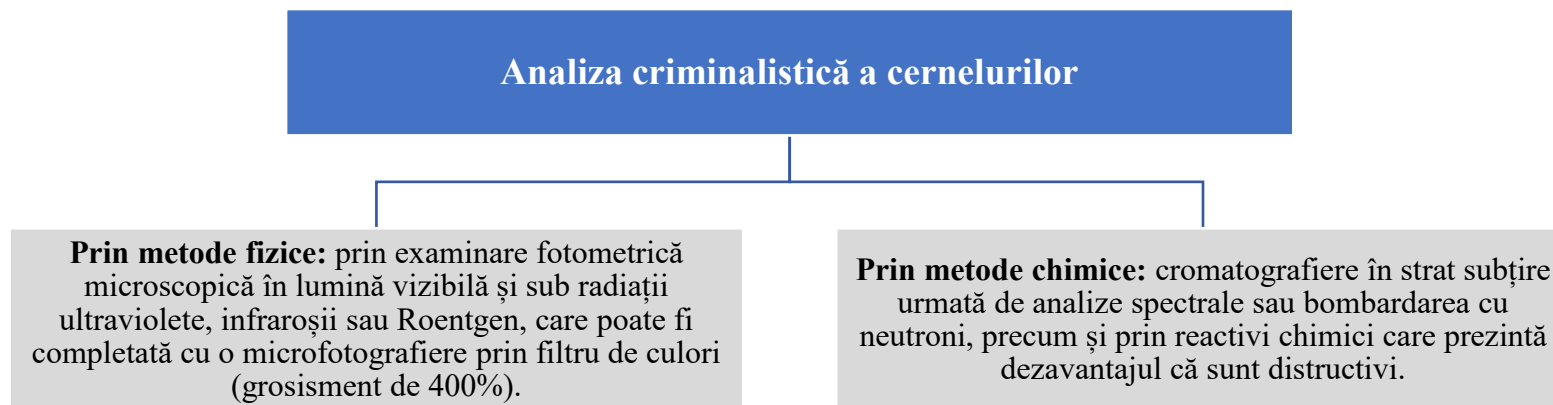
³³⁷ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 316; Alămoreanu S. *Falsul în acte. Aspecte clasice și moderne în cercetarea sa criminalistică*. Op. cit., p. 38; Rohmann M. *Der Nachweis von papierstoffen mit hilfe des Infrarotspektroskopie*. Doktorat Ausgedankt. Darmstädter Universität, 1966, pp. 3-8; Obrocea P., Bobu E., Gavrilăscu D. *Tehnologia celulozei și hârtiei – Aplicații practice*. Vol. II. Institutul Politehnic. Iași, 1987, pp. 87-90; Colectiv, *Metode de analiză și încercare a hârtiei*. Vol. I. Editura tehnică. București, 1957, pp. 25-30.

³³⁸ Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 186.

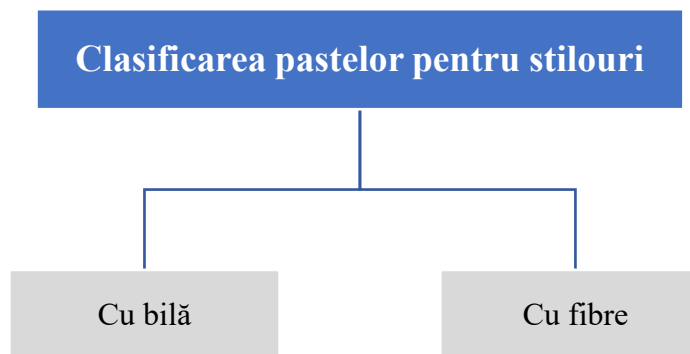
³³⁹ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 467.

Expertiza criminalistică a cernelurilor se impune ori de câte ori este necesar să se stabilească diferențele dintre tipurile de cerneală întâlnite în falsul material prin adăugare de text, vechimea unui înscris, compoziția cernelurilor sau tușurilor folosite în contrafacerea de bancnote, cekuri și alte hârtii de valoare³⁴⁰.

Schema nr.209: Analiza criminalistică a cernelurilor³⁴¹



Schema nr.210: Clasificarea pastelor pentru stilouri³⁴²

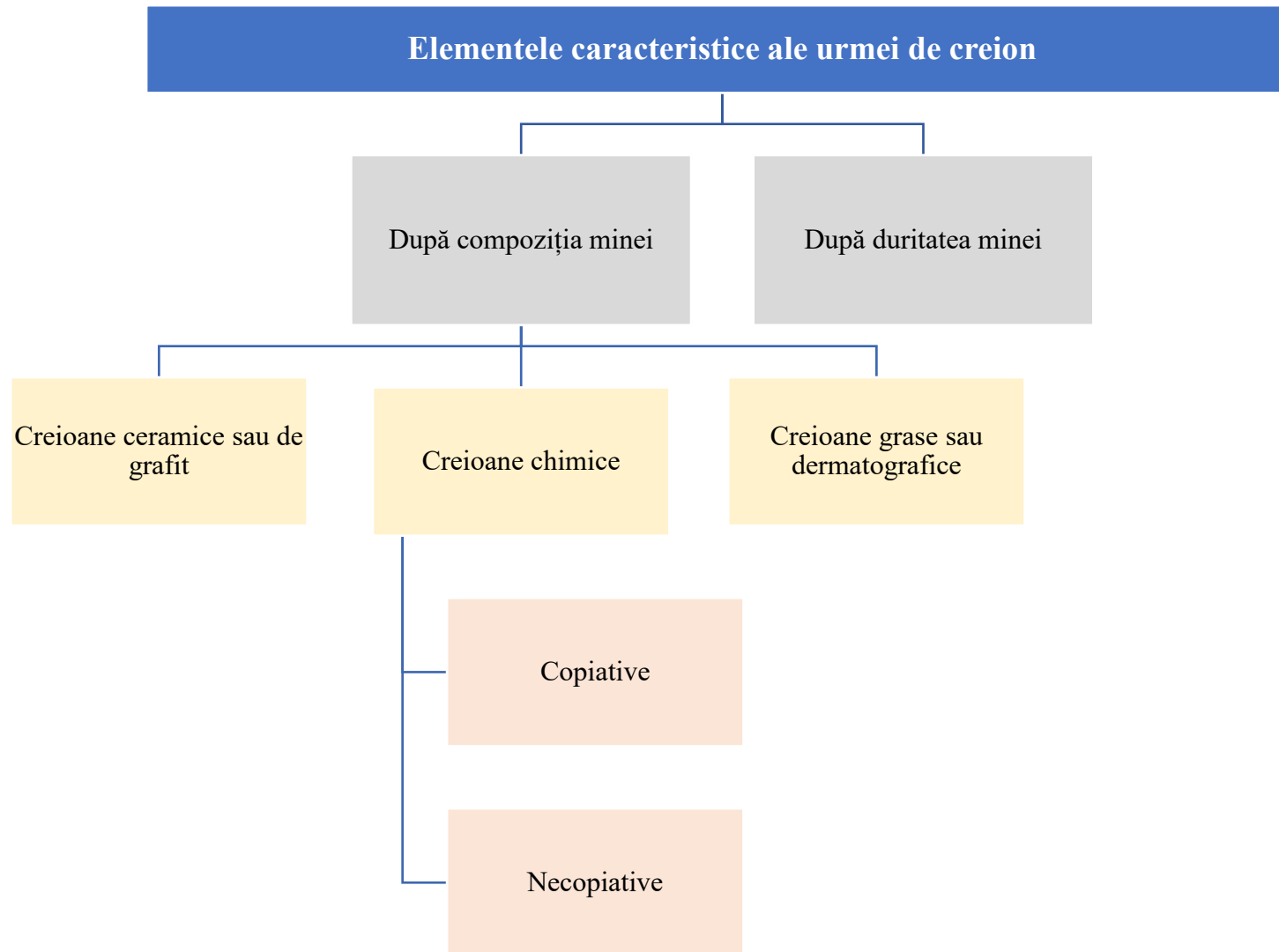


³⁴⁰ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 317.

³⁴¹ Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 425; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 466.

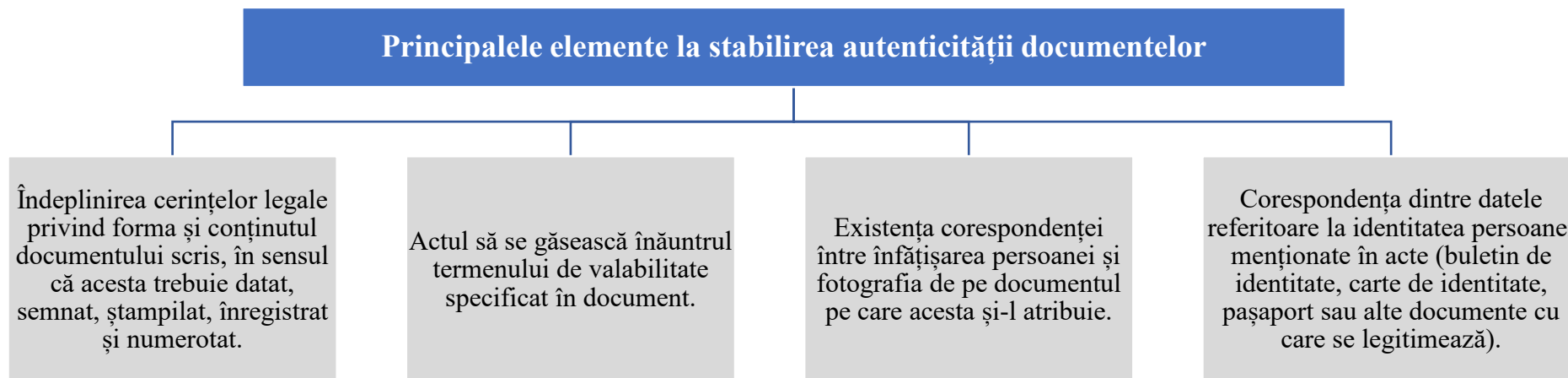
³⁴² Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 186.

Schema nr.211: Elementele caracteristice ale urmei de creion³⁴³



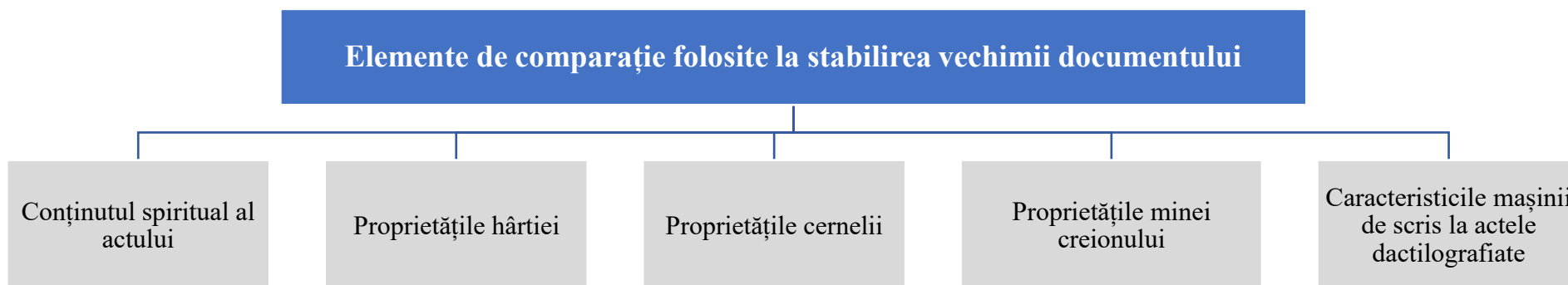
³⁴³ Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 453.

Schema nr.212: Principalele elemente la stabilirea autenticității documentelor³⁴⁴



Stabilirea vechimii documentului se cere a fi clarificată ori de câte ori actele scrise în litigiu nu sunt datate, precum și în situația în care asupra datei pe care o poartă un document există dubii³⁴⁵.

Schema nr.212.1: Elemente de comparație folosite la stabilirea vechimii documentului

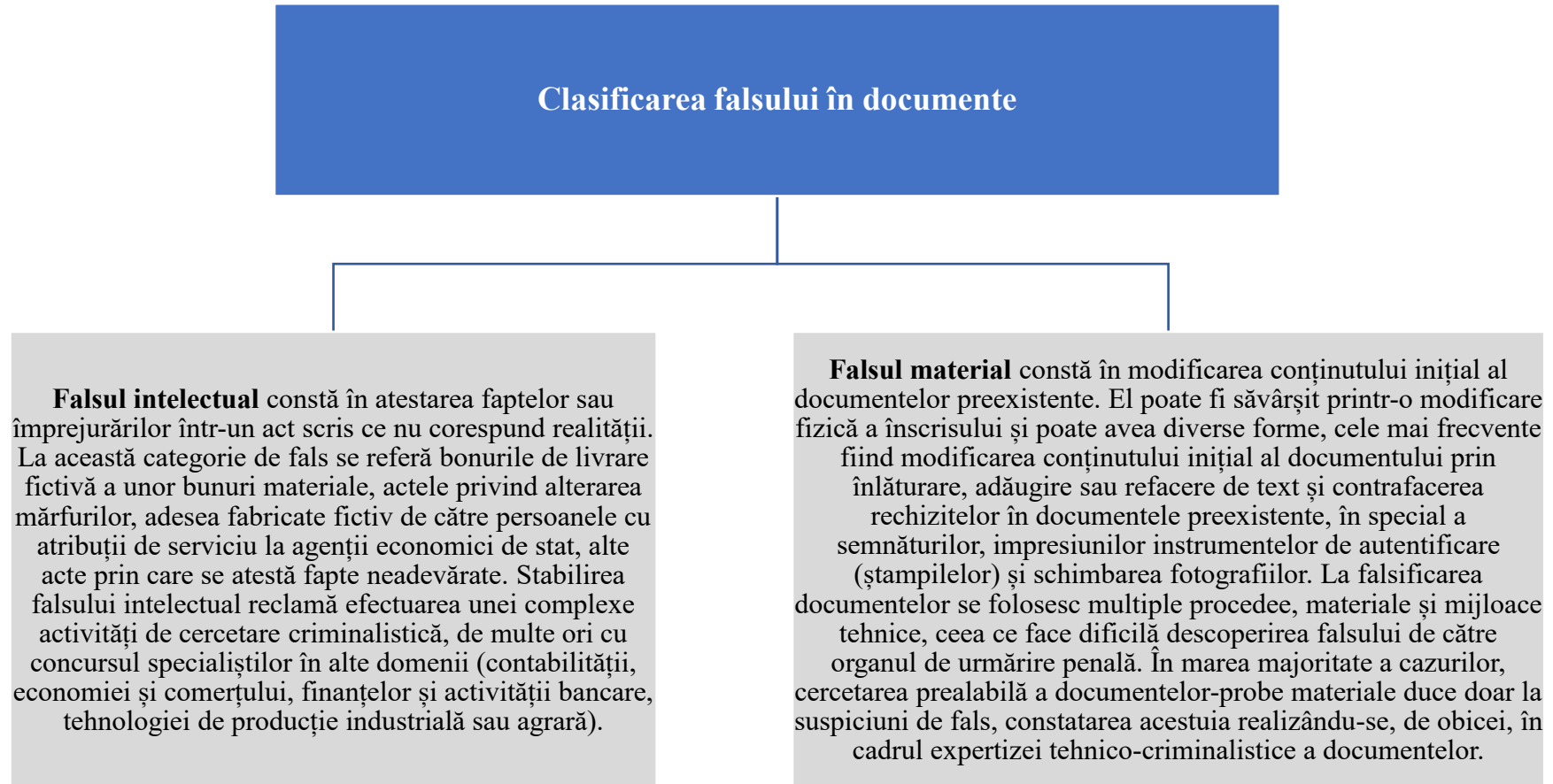


³⁴⁴ Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 453.

³⁴⁵ Doraș S. Op. cit., p. 234.

Falsul prezintă o modalitate de schimbare, denaturare sau întocmire eronată a documentului în scopul de a obține anumite privilegii, de a stabili unele relații sau obține unele valori necuvenite³⁴⁶.

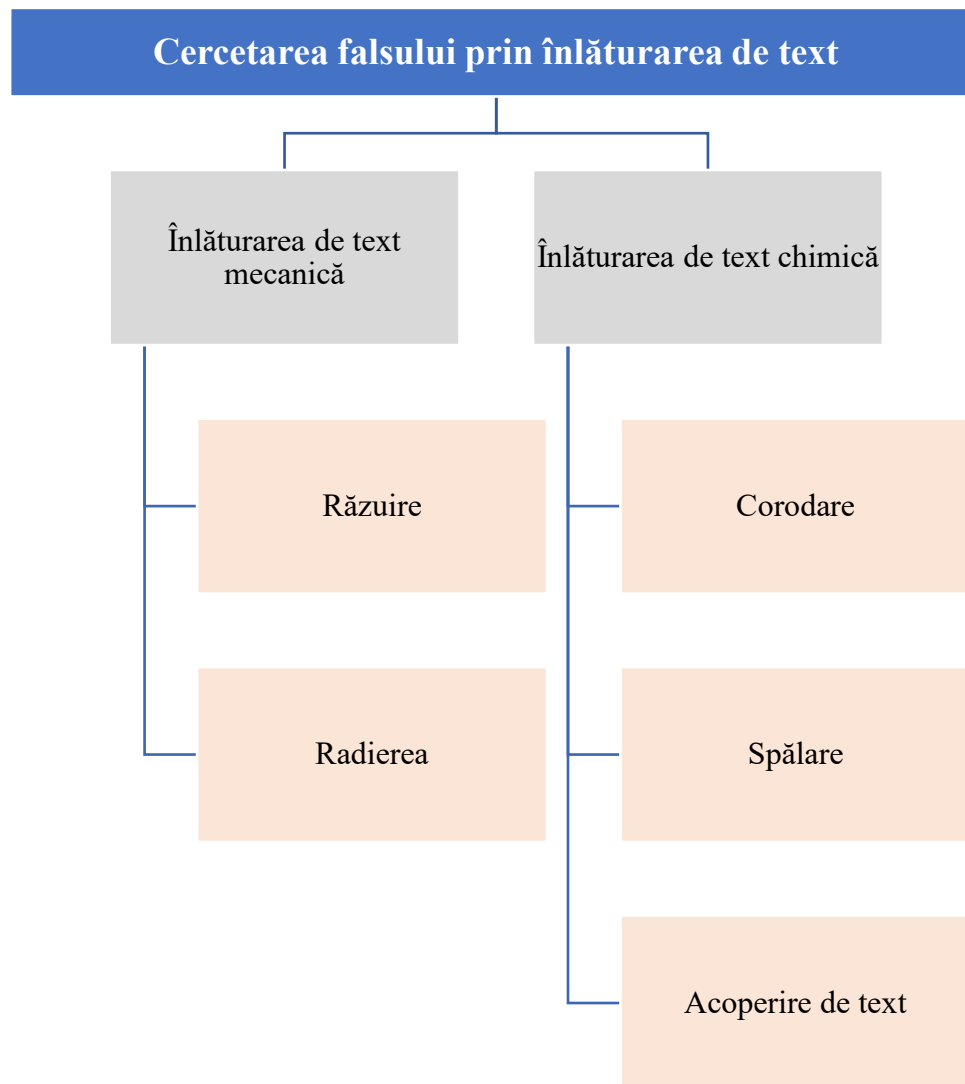
Schema nr.213: Clasificarea falsului în documente³⁴⁷



³⁴⁶ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 260.

³⁴⁷ Suci C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 472; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 326; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 188; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 426; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 260; Alămoreanu S. *Falsul în acte. Aspecte clasice și moderne în cercetarea sa criminalistică*. Op. cit., p. 19; Doraș S. Op. cit., p. 236.

Schema nr.214: Cercetarea falsului prin înlăturarea de text³⁴⁸

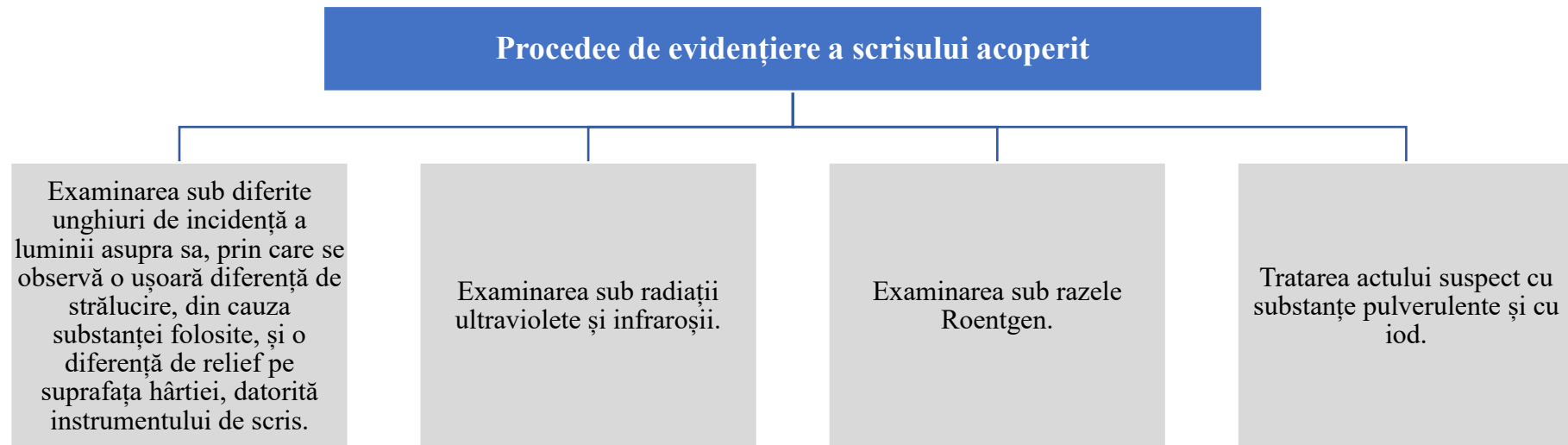


³⁴⁸ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 172.

Acoperirea de text este metoda cea mai primitivă, aflată la îndemâna celor care nu dispun de mijloace evoluate de falsificare. De obicei, textul este acoperit prin hașurare cu cerneală, creion sau tuș, ori prin turnarea cernelii, pretins accidentală, sub formă de picături pe text³⁴⁹.

O problemă înrudită cu falsul prin acoperire de text este și scrisul cu cerneli invizibile. În practica cercetării criminalistice, se întâlnește destul de des evidențierea scrisului invizibil, realizat cu diferite substanțe incolore, cunoscute sub denumirea generală de cerneli simpatice. Asemenea scrisuri se execută, de obicei, pe hârtie obișnuită și de multe ori între rândurile unui scris vizibil, pentru a nu trezi bănuială asupra mesajului secret propriu-zis³⁵⁰.

Schema nr.215: Procedee de evidențiere a scrisului acoperit³⁵¹



Stabilirea contrafacerii scrisului sau a semnăturii, determinarea elementelor care atestă falsul, presupune cunoașterea procesului scrierii și a particularităților de execuție a semnăturilor. Or, scrisul este un proces dintre cele mai complexe, studiul său competent necesitând corelarea eforturilor criminaliștilor cu cele ale filozofilor, lingviștilor, matematicienilor și a altor specialiști³⁵².

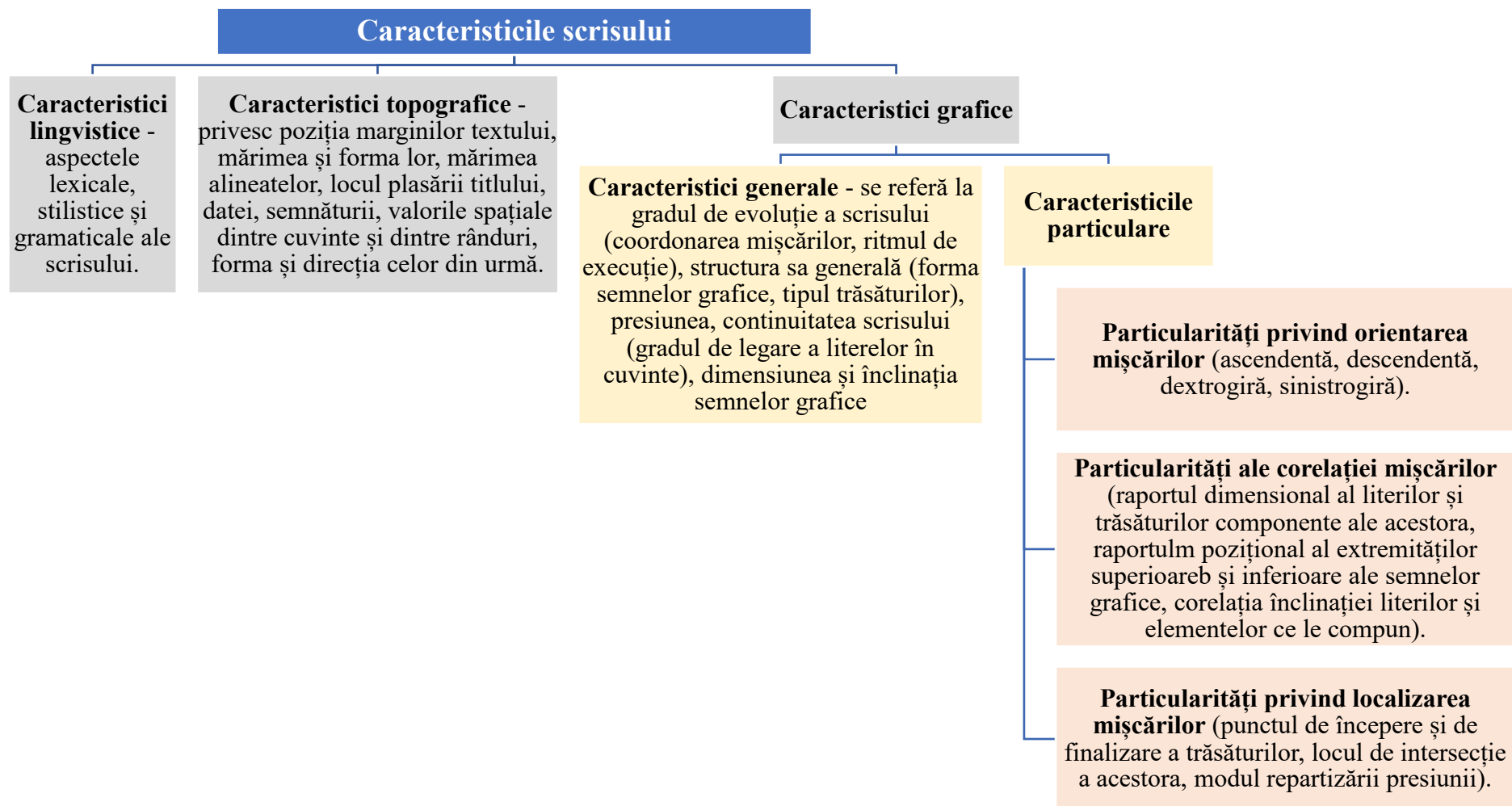
³⁴⁹ Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 172.

³⁵⁰ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 263.

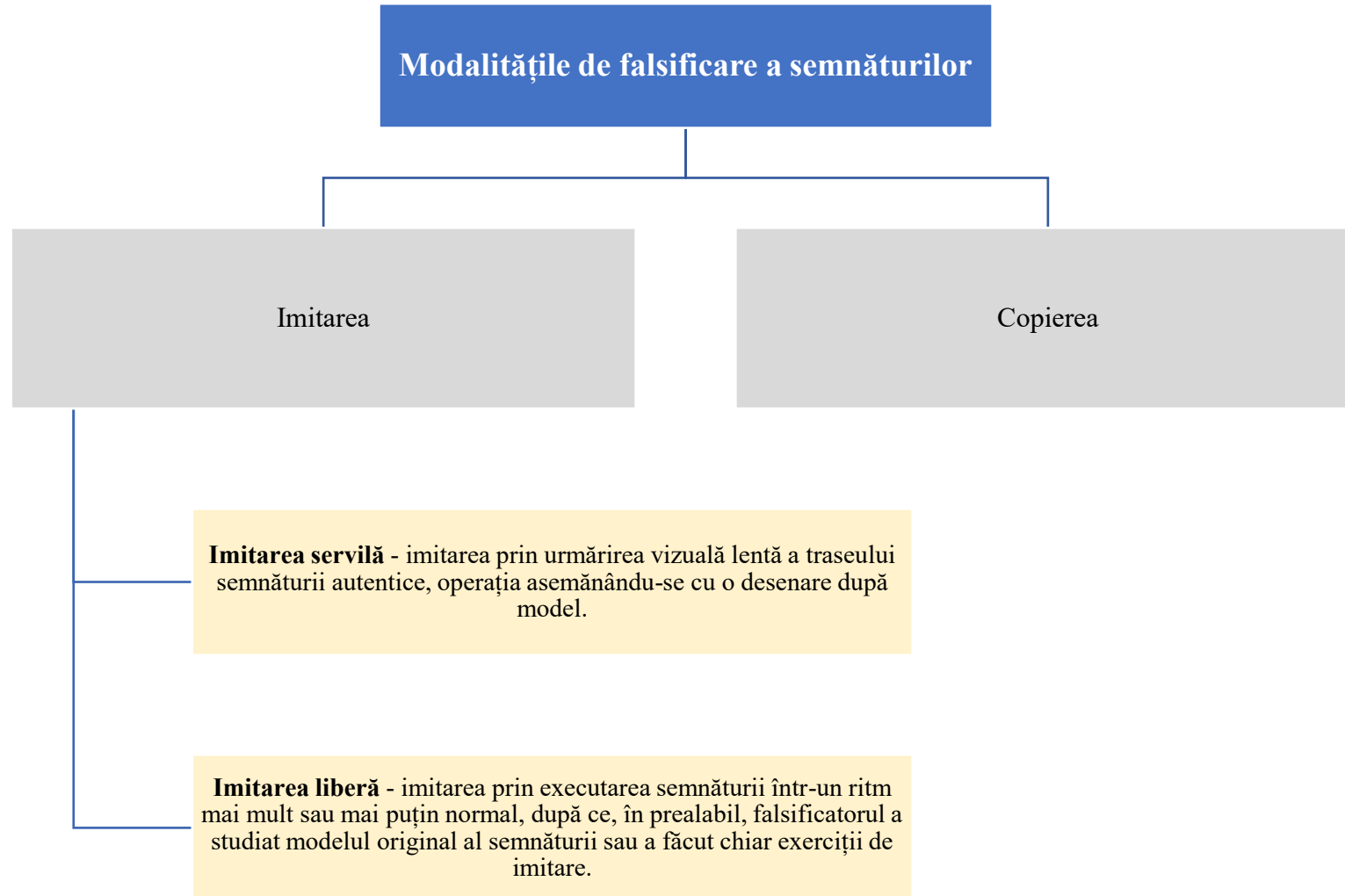
³⁵¹ Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 191; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 263; Sandu D. *Falsul în acte – Descoperirea și combaterea prin mijloace criminalistice*. Op. cit., pp. 108-110.

³⁵² Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 628; Sandu D. *Falsul în acte – Descoperirea și combaterea prin mijloace criminalistice*. Op. cit., p. 22; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu(Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 456.

Schema nr.216: Caracteristicile scrisului³⁵³

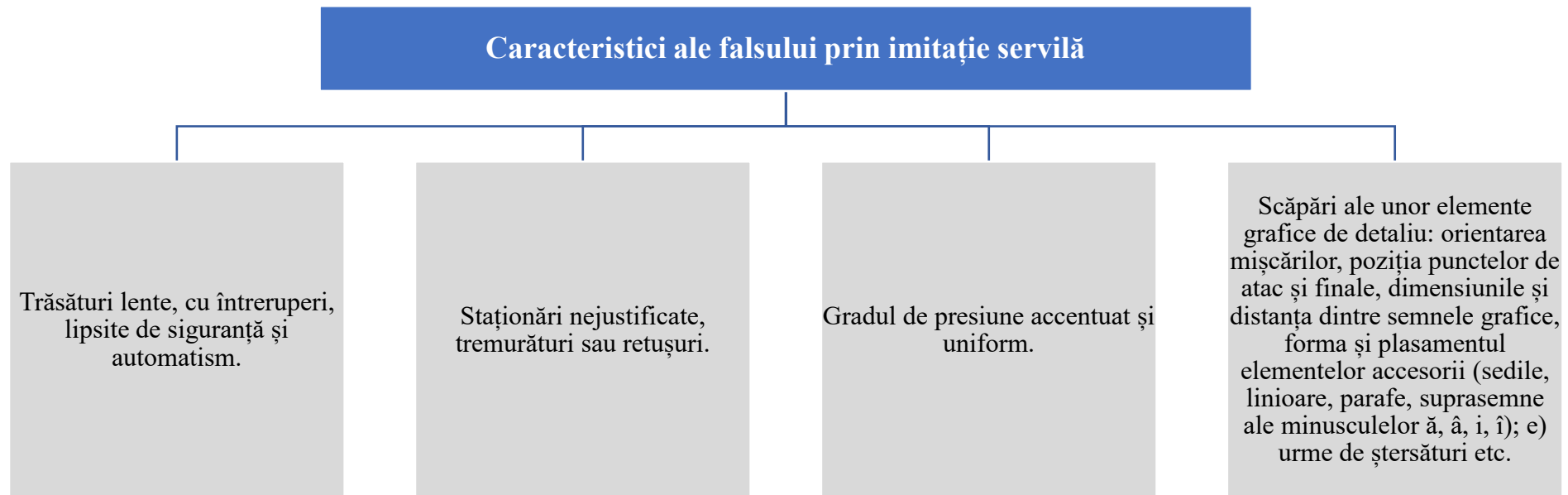


³⁵³ Sandu D. *Falsul în acte – Descoperirea și combaterea prin mijloace criminalistice*. Op. cit., pp. 24-25.

Schema nr.217: Modalitățile de falsificare a semnăturilor³⁵⁴

³⁵⁴ Modalitățile de falsificare a semnăturilor sunt diverse, dar cele mai frecvent utilizate sunt imitarea sau copierea. A se vedea Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 192; Ionescu L. *Expertiza criminalistică a scrisului*. Ed. Junimea. Iași, 1973, pp. 213-225; Angheliescu I., Angheliescu O., Asanache Gh., et. al. *Tratat practic de Criminalistică*. Vol. III. Op. cit., pp. 292-293; Sandu D. *Falsul în acte – Descoperirea și combaterea prin mijloace criminalistice*. Op. cit., p. 26; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 478; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 331; Ciopraga A., Iacobuța I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 173; Doraș S. Op. cit., p. 240; Locard E. Op. cit., pp. 97-98.

Schema nr.218: Caracteristici ale falsului prin imitație servilă³⁵⁵

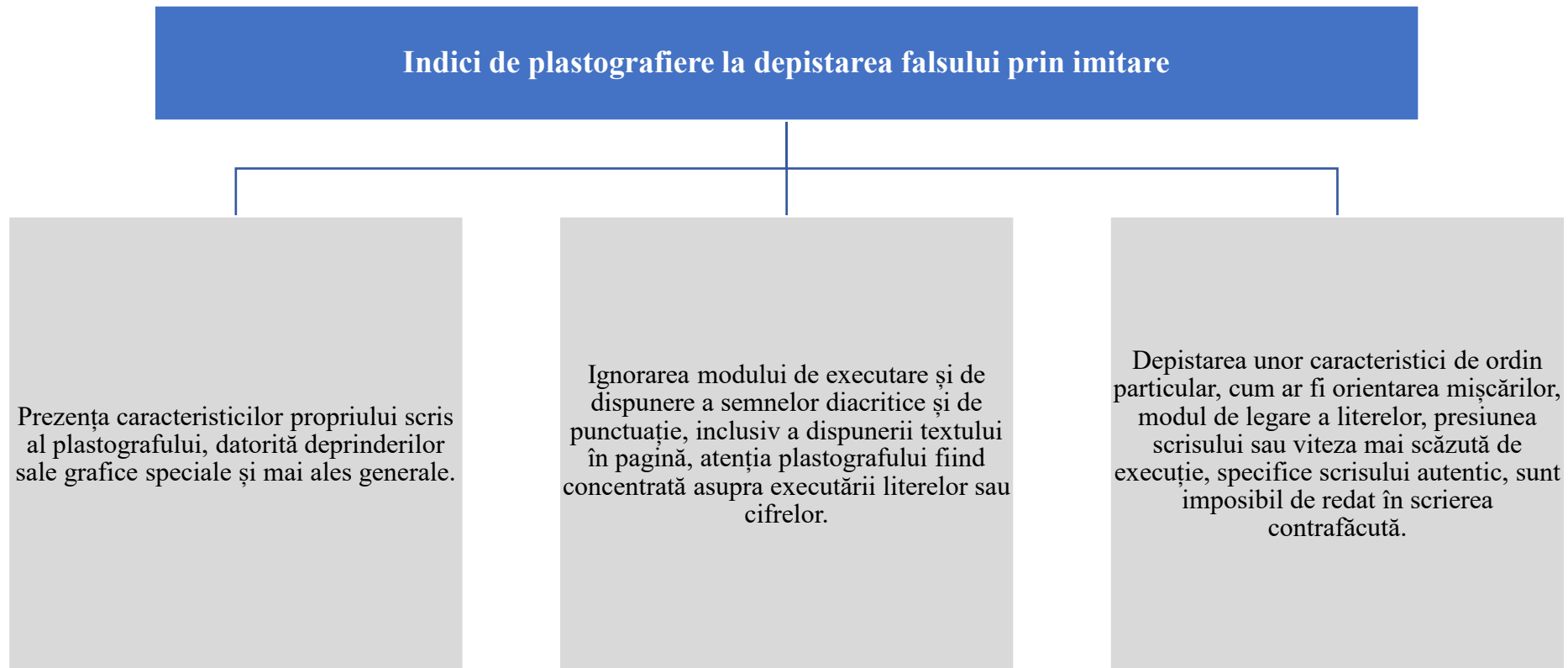


Falsul prin imitare liberă se execută în majoritatea cazurilor cu modelul în față, dar și după memorie. Aparent, o semnătură sau un scris contrafăcut se apropie în linii mari de cele originale, mai ales în ipoteza exersării sale de către plastograf. Imitarea devine oarecum mai ușoară în cazul scrisurilor cu un grad de evoluție inferior scrisului falsificatorului, precum și în cazul semnăturilor simplificate³⁵⁶.

³⁵⁵ Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 428; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu(Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., p. 457.

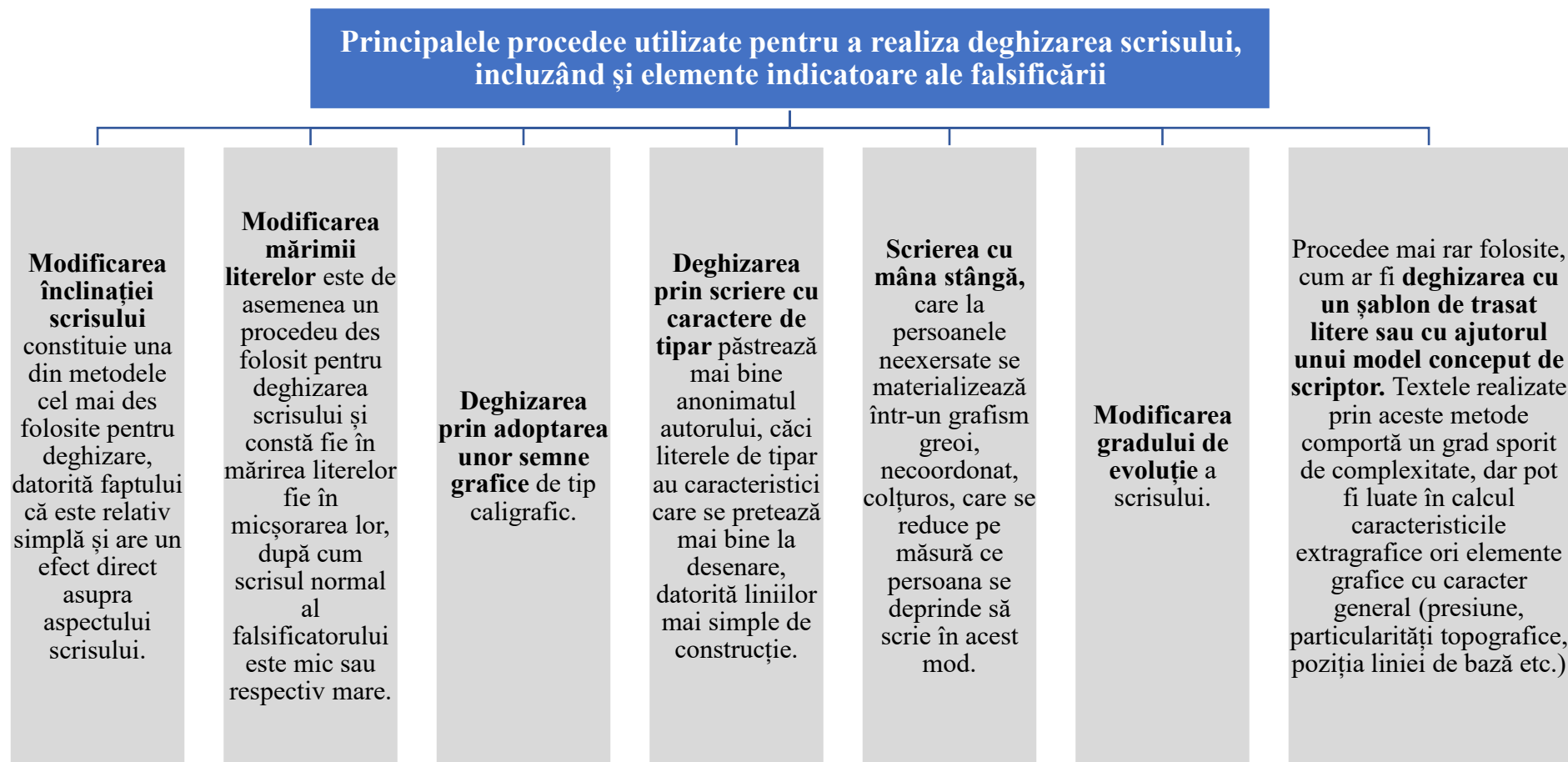
³⁵⁶ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 331.

Schema nr.219: Indici de plastografiere la depistarea falsului prin imitare³⁵⁷



³⁵⁷ Ibidem, p. 331.

Schema nr.220: Principalele procedee utilizate pentru a realiza deghizarea scrisului, incluzând și elemente indicatoare ale falsificării³⁵⁸

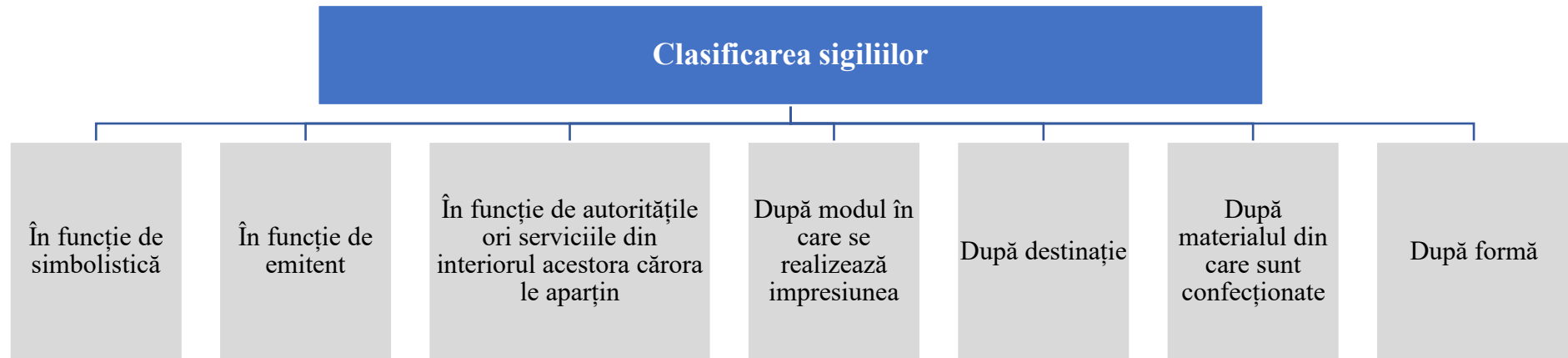


În cadrul investigațiilor privind modificarea unui act adevărat sau alcătuirea integrală a unui act fals se ridică adesea problema autenticității impresiunii de ștampilă de pe acel act, fiind necesar să se stabilească dacă ea a fost formată cu ștampila originală sau cu o altă ștampilă ori a fost obținută într-un alt mod. Or, această formă de fals, destinată să „completeze” un fals total sau parțial, este întâlnită deseori în practica judiciară, îndeosebi în

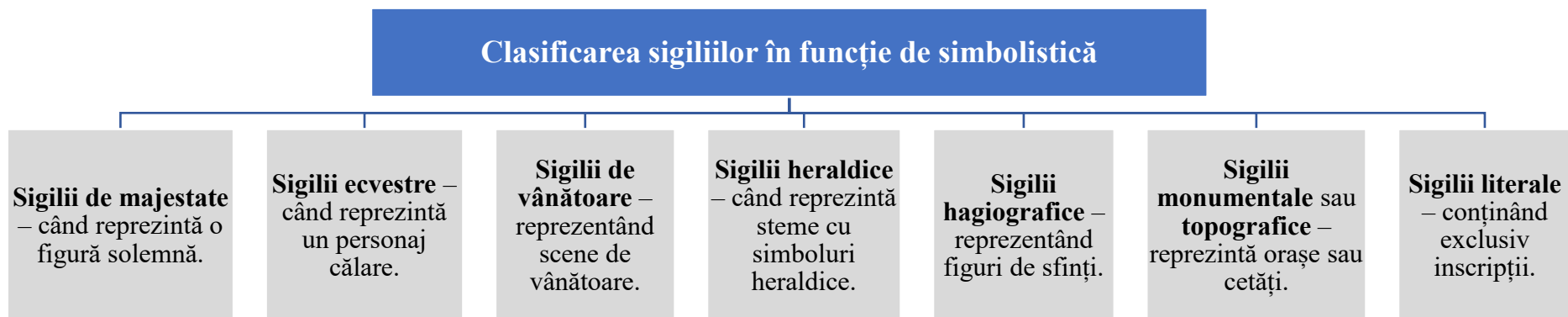
³⁵⁸ Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. II. Op. cit., p. 150; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 428-430; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 333; Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 480; Ionescu L. *Expertiza criminalistică a scrisului*. Op. cit., pp. 201-203; Frățilă A., Constantin R. *Expertiza grafică și raționamentul prin analogie*. Ed. Tehnică. București, 2000, p. 49.

cazul documentelor de identitate (legitimații, pașapoarte, permise, certificate), al unor documente destinate producerii de efecte juridice, inclusiv administrative etc.³⁵⁹.

Schema nr.221: Clasificarea sigiliilor³⁶⁰



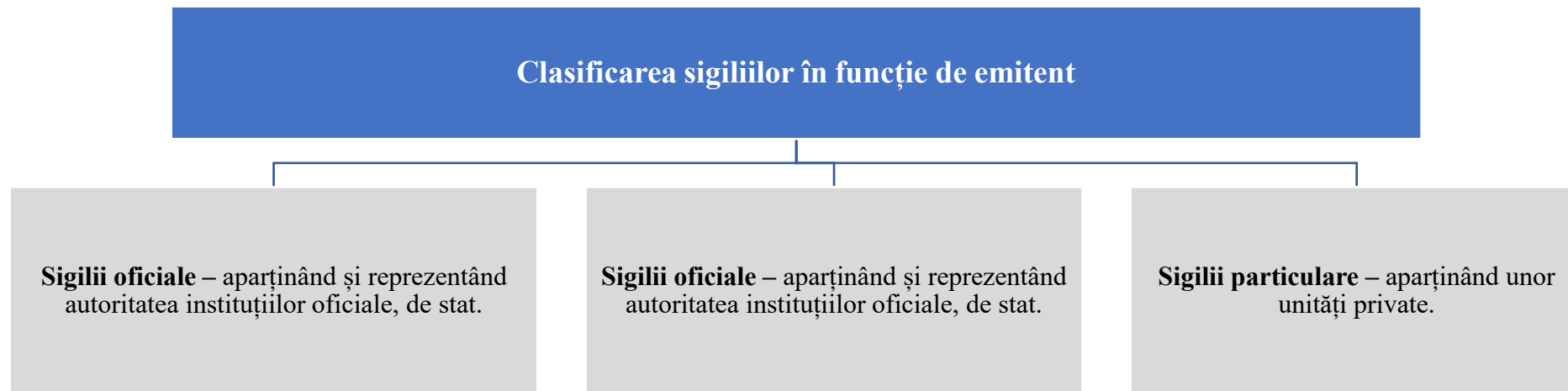
Schema nr.221.1: Clasificarea sigiliilor în funcție de simbolistică



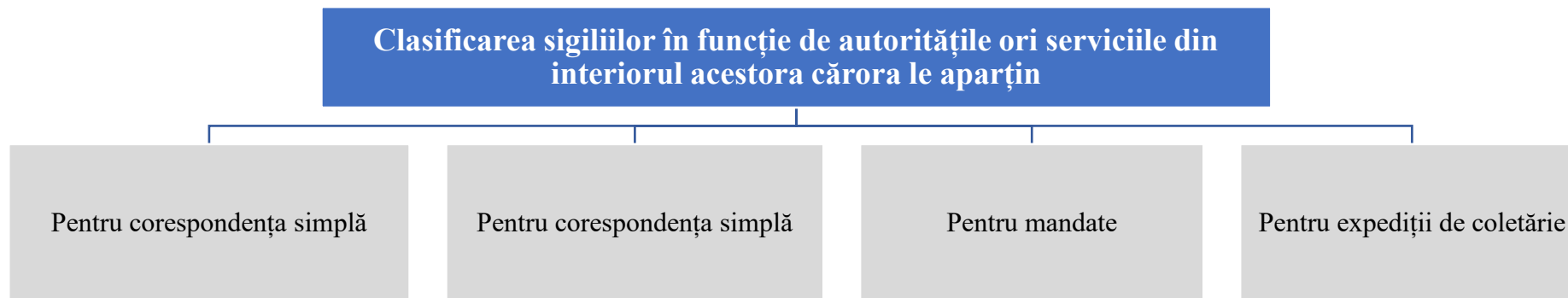
³⁵⁹ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 636; Sandu D. *Falsul în acte – Descoperirea și combaterea prin mijloace criminalistice*. Op. cit., p. 165; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 335.

³⁶⁰ Sandu D. *Falsul în acte – Descoperirea și combaterea prin mijloace criminalistice*. Op. cit., p. 165; Alămoreanu S. *Falsul în acte. Aspecte clasice și moderne în cercetarea sa criminalistică*. Op. cit., pp. 112-113; Levinson Jay. *Perelman B. Examination of Cachet Impressions*. Journal of Forensic Sciences, JSFCA, Vol. 28, Nr. Jan. 1983, pp. 235-236.

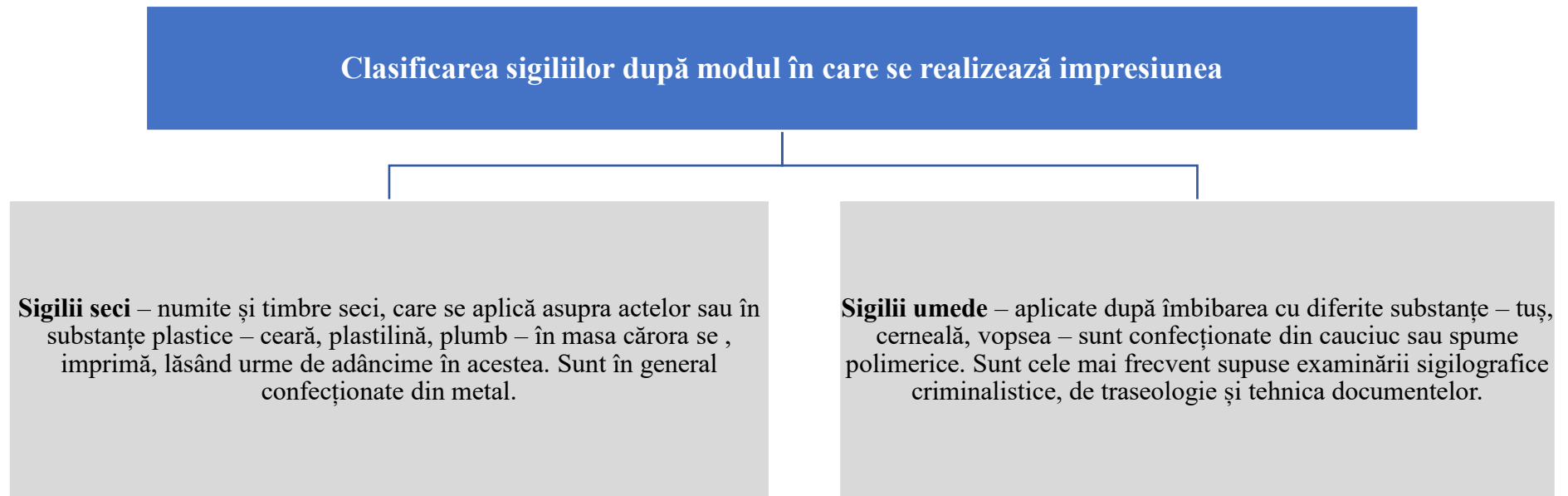
Schema nr.221.2: Clasificarea sigiliilor în funcție de emitent



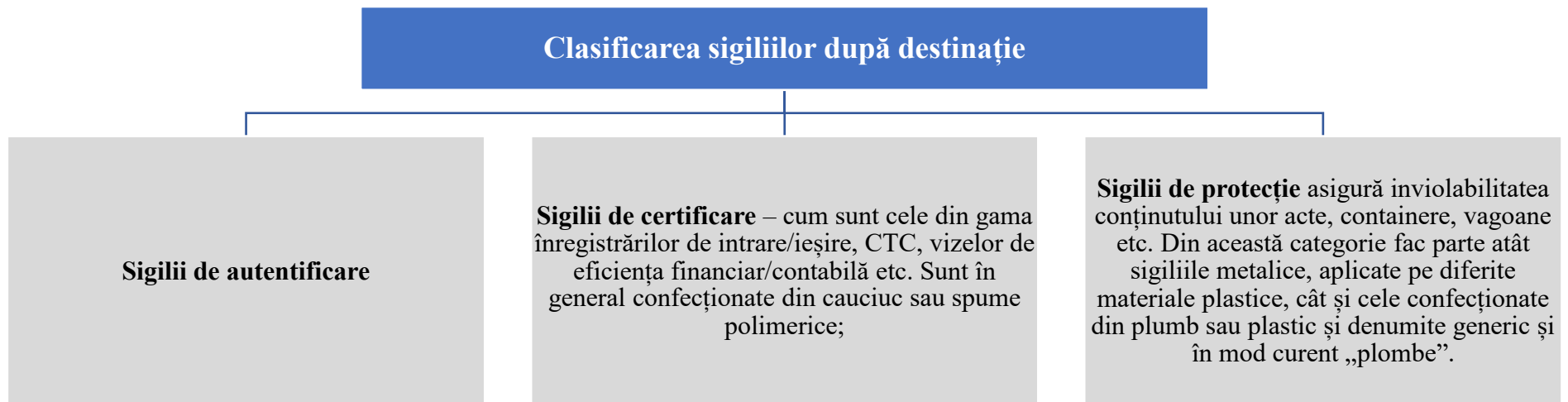
Schema nr.221.3: Clasificarea sigiliilor în funcție de autoritățile ori serviciile din interiorul acestora cărora le aparțin



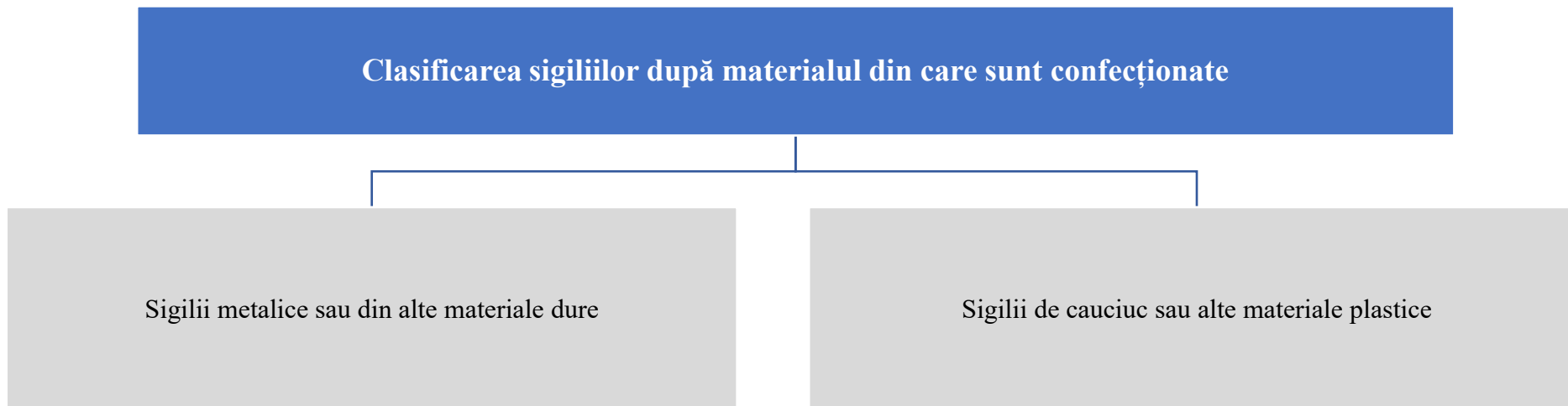
Schema nr.221.4: Clasificarea sigiliilor după modul în care se realizează impresiunea



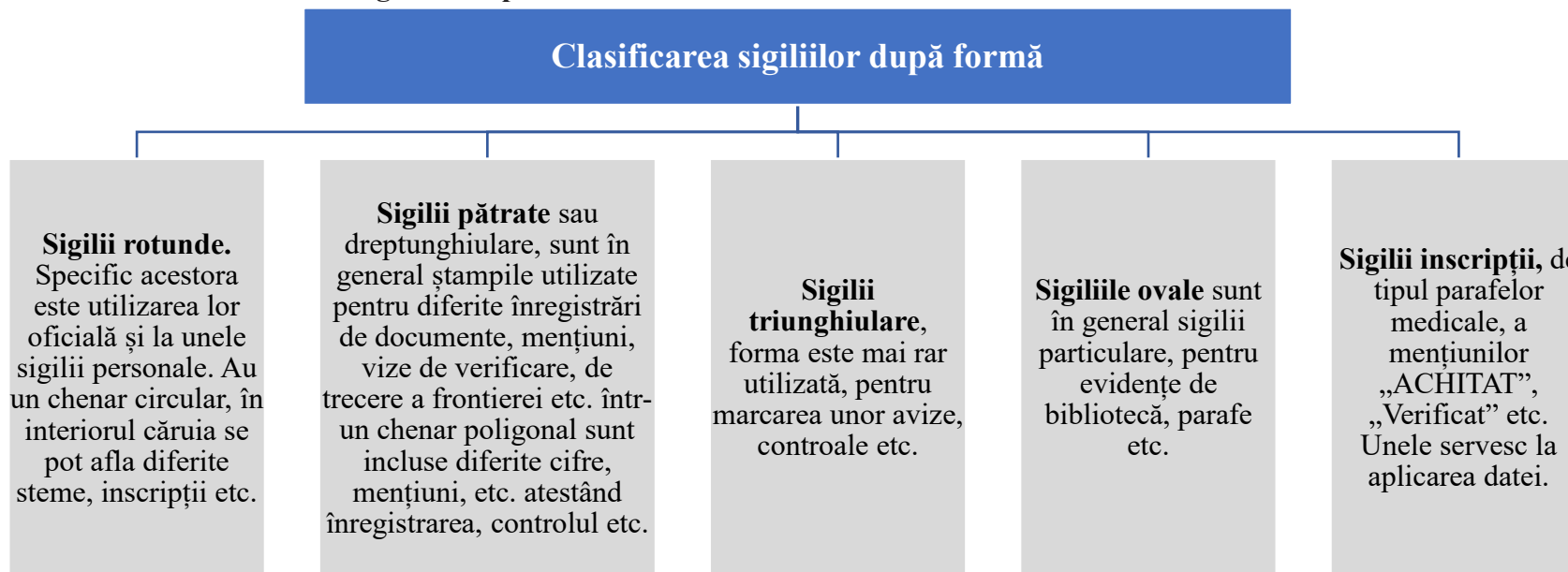
Schema nr.221.5: Clasificarea sigiliilor după destinație

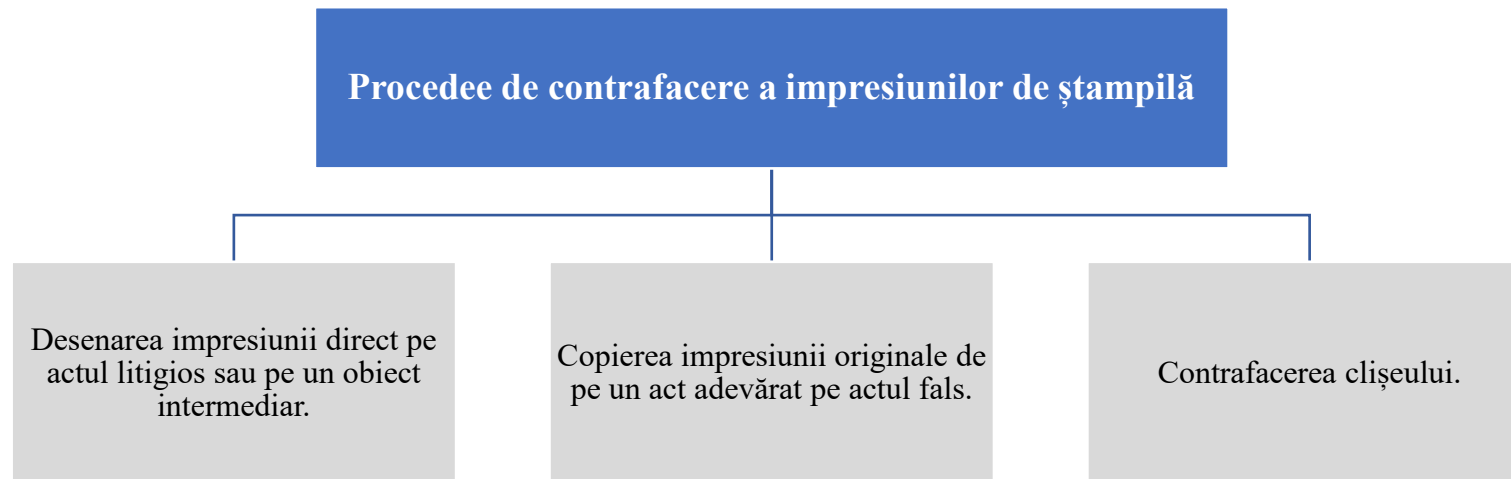


Schema nr.221.6: Clasificarea sigiliilor după materialul din care sunt confecționate



Schema nr.221.7: Clasificarea sigiliilor după formă

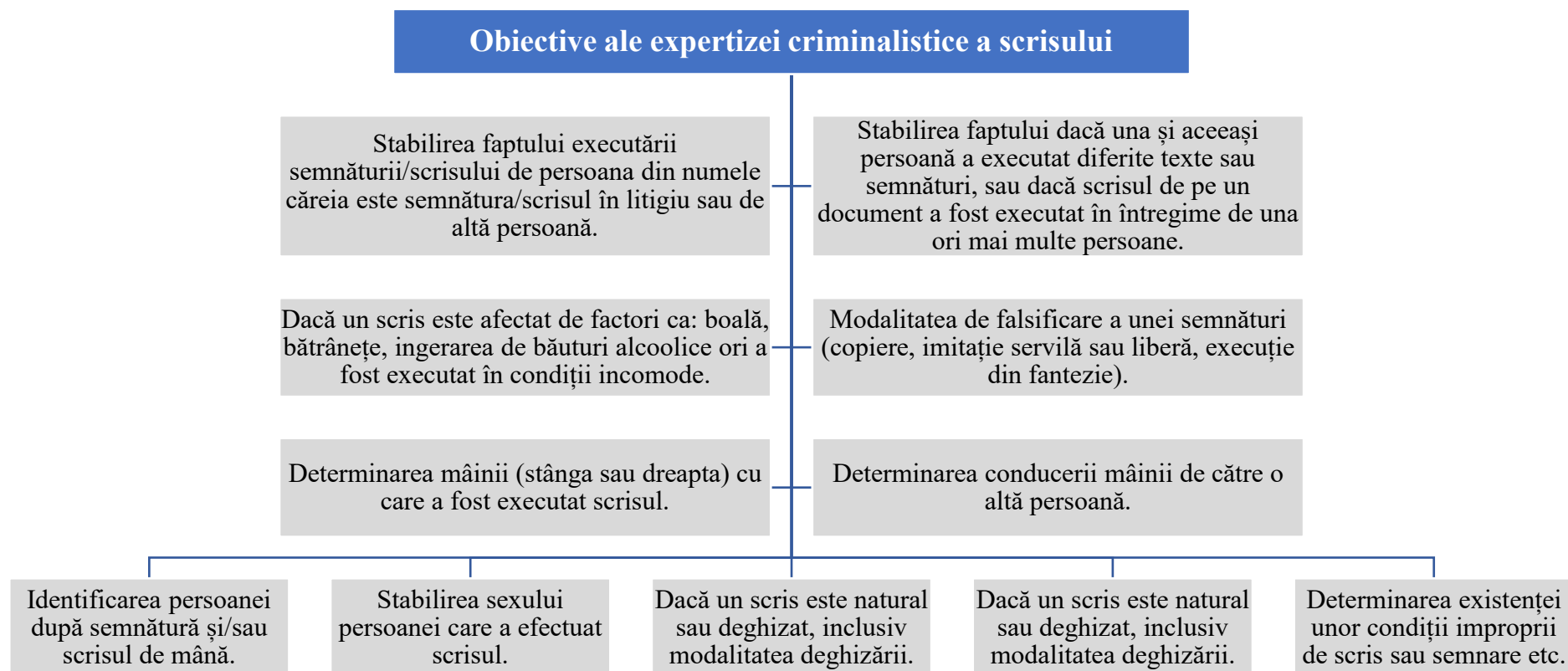


Schema nr.221.8: Procedee de contrafacere a impresiunilor de șampilă

Expertiza criminalistică a scrisului are ca obiect de examinare scrisul de mână, considerat un complex de mișcări și deprinderi grafice, care, fiind strict individual și relativ stabil, permite identificarea scriitorului prin compararea scrisului incriminat cu probele de scris care aparțin în mod cert persoanei bănuite și se efectuează de către un expert grafic sau specialist³⁶¹.

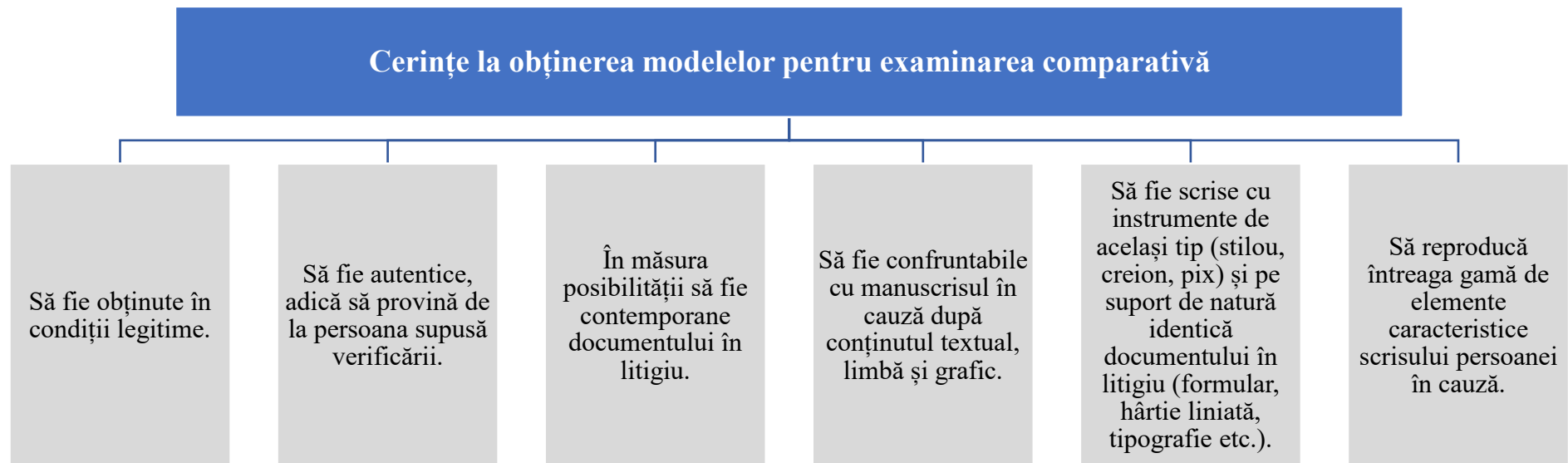
³⁶¹ Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 401; Constantin R., Drăghici P., Ioniță M. *Expertizele – mijloc de probă în procesul penal*. Ed. Tehnică. București, 2000, p. 118; Frățilă A., Constantin R. Op. cit., p. 144

Schema nr.222: Obiective ale expertizei criminalistice a scrisului³⁶²



³⁶² Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 154; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 324; Ionescu L. *Expertiza criminalistică a scrisului*. Op. cit., p. 125; *Ghidul Ordonatorului Expertizei Judiciare*. Op. cit., pp. 52-53; Cataraga O. *Expertiza Judiciară*. Ed. ProUniversitaria. București, 2022, pp. 140-141; Doraș S. Op. cit., pp. 257-258.

Schema nr.223: Cerințe la obținerea modelelor pentru examinarea comparativă ³⁶³

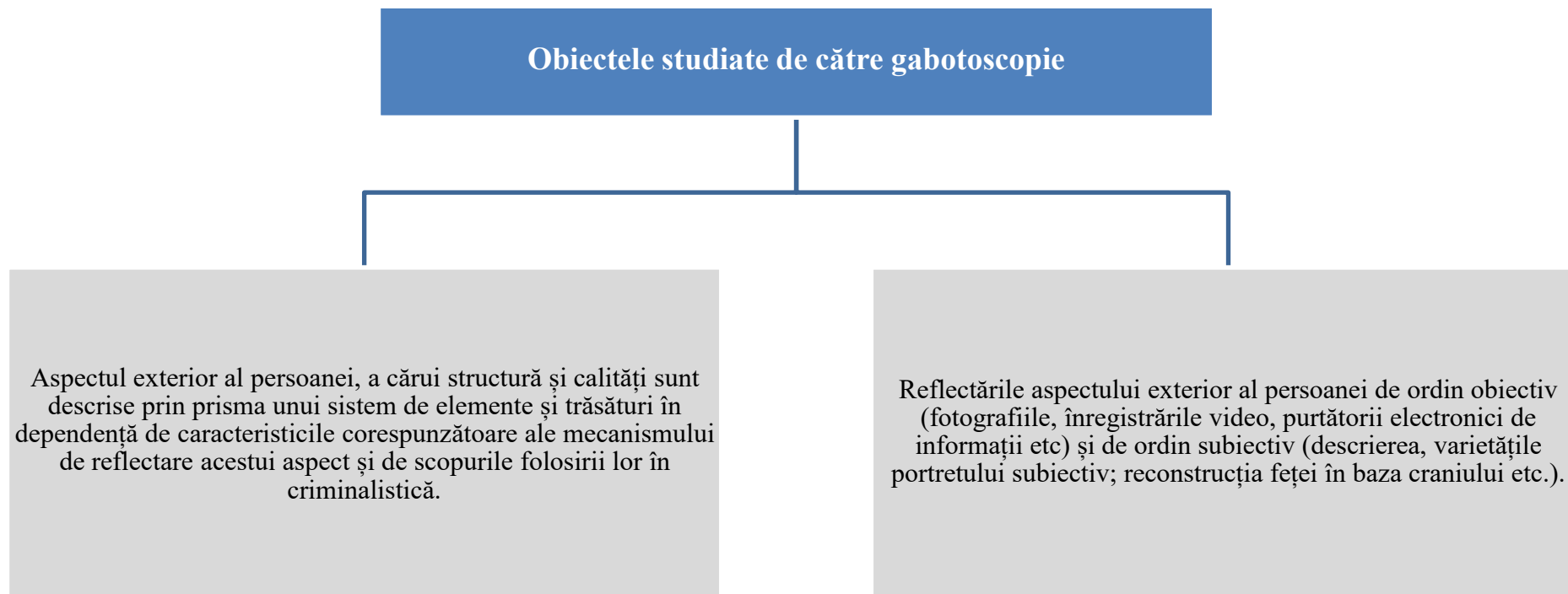


³⁶³ Moise A. C., Stancu E. Op. cit., p. 154; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 324; Ionescu L. *Expertiza criminalistică a scrisului*. Op. cit., p. 125; *Ghidul Ordonatorului Expertizei Judiciare*. Op. cit., pp. 52-53; Cataraga O. *Expertiza Judiciară*. Ed. ProUniversitaria. București, 2022, pp. 140-141; Doraș S. Op. cit., pp. 257-258.

TEMA 8 IDENTIFICAREA PERSOANELOR DUPĂ METODA PORTRETULUI VORBIT

Gabitoscopia criminalistică prezintă o ramură a tehnicii criminalistice care conține un sistem de teze teoretice referitoare la semnalmente externe ale omului, regulile de descriere a acestora, metodele și mijloacele tehnico-științifice ce asigură colectarea, examinarea și utilizarea datelor despre semnalmente externe ale persoanelor interesate în scopul căutării și identificării lor³⁶⁴.

Schema nr.224: Obiectele studiate de către gabitoscopia³⁶⁵

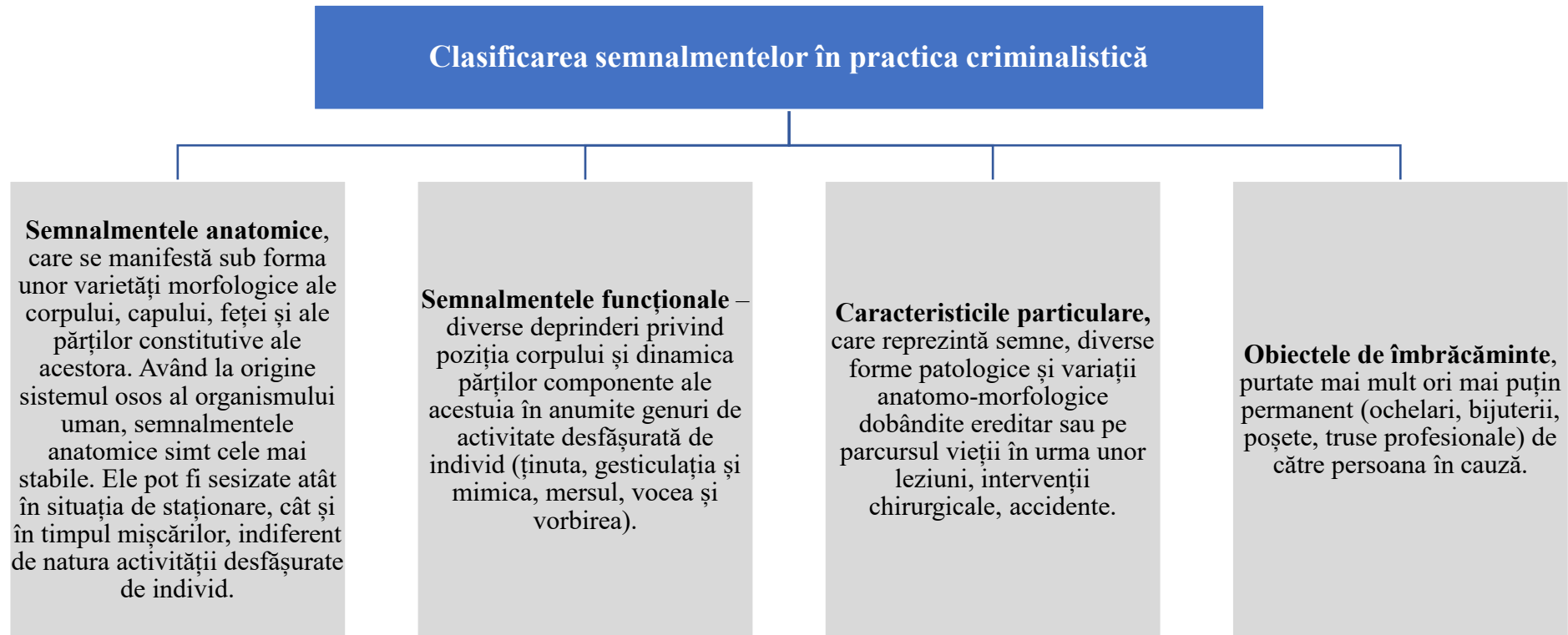


³⁶⁴ Gheorghiuță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 277.

³⁶⁵ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit. pp. 666-667; Зинин А. М., Подволоцкий И. Н. *Габитоскопия*. Изд. Юрлитинформ. М., 2006, с. 19.

Descrierea semnalmentelor unei persoane în vederea recunoașterii și identificării trebuie să se realizeze în mod clar și sistematic, folosindu-se o terminologie special elaborată, unitară și precisă, pentru a asigura eliminarea confuziilor și greșelilor ce se pot ivi. Aceasta se face cu ajutorul metodei portretului vorbit, care reprezintă un sistem științific de descriere și comparare a semnalmentelor unei persoane sau ale unui cadavru³⁶⁶.

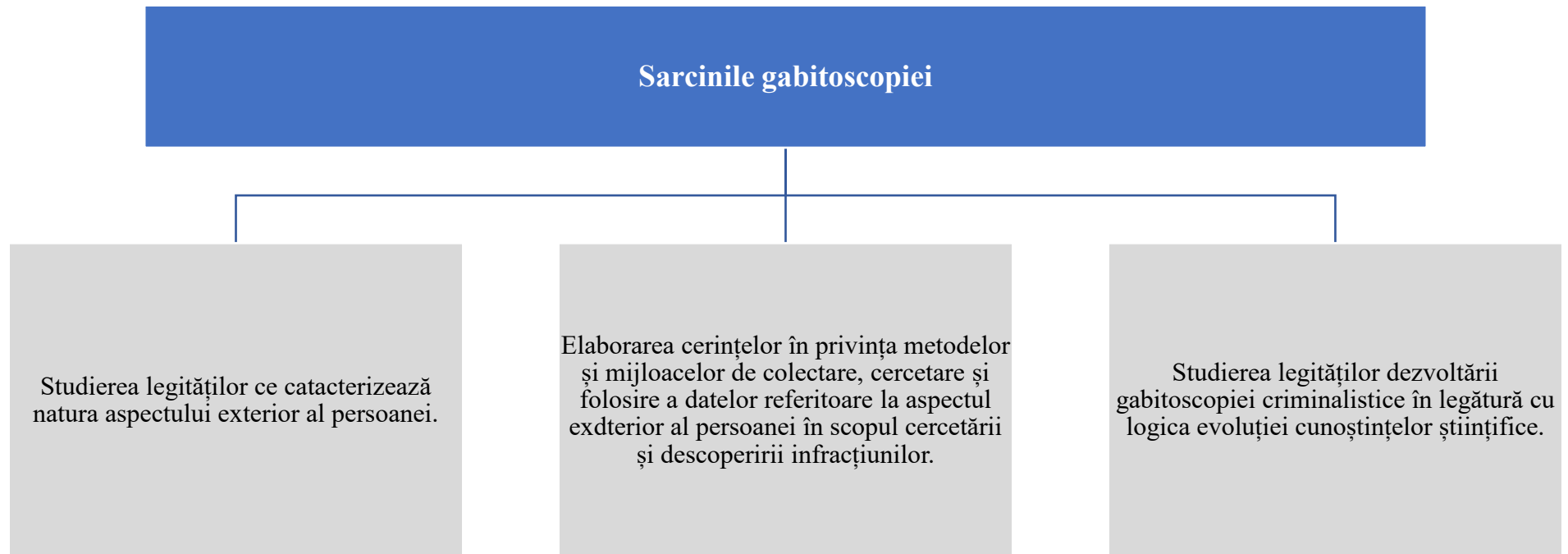
Schema nr.225: Clasificarea semnalmentelor în practica criminalistică³⁶⁷



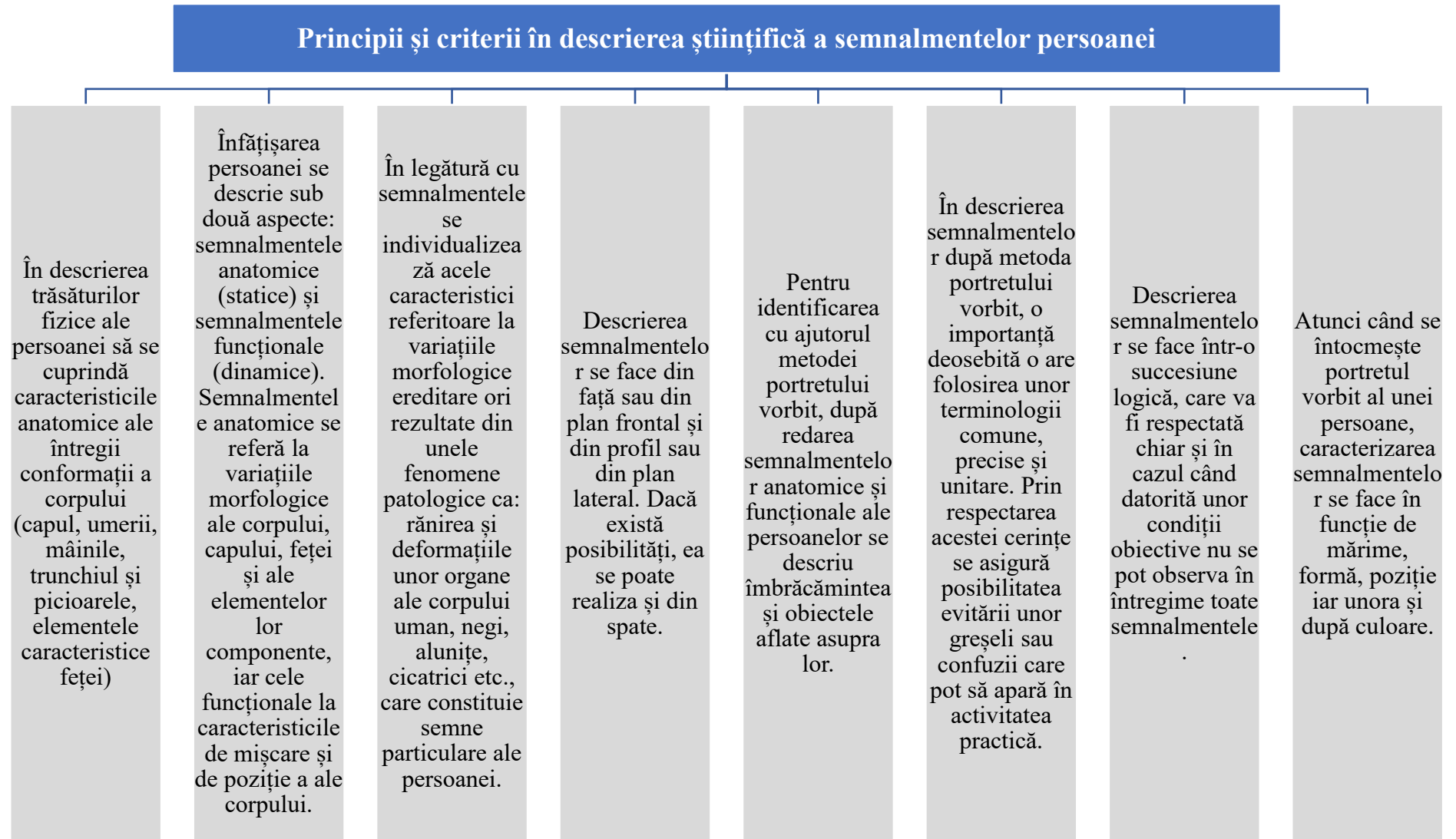
³⁶⁶ Angheliescu I., Asanache Gh., Aionîtoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., p. 111.

³⁶⁷ Doraș S. Op. cit., pp. 195-196.

Schema nr.226: Sarcinile gabitoscopiei³⁶⁸

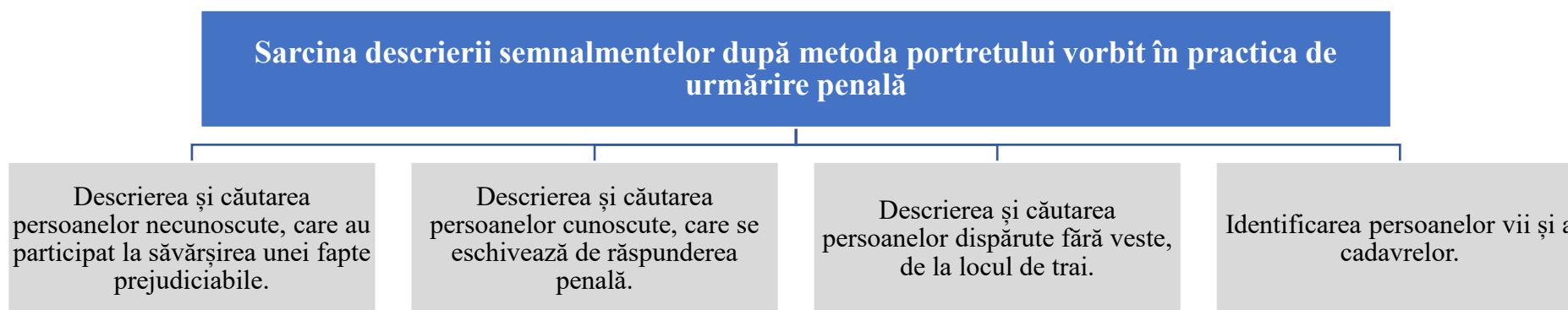


³⁶⁸ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 667; Зинин А. М., Подволоцкий И. Н. Op. cit., pp. 19-20.

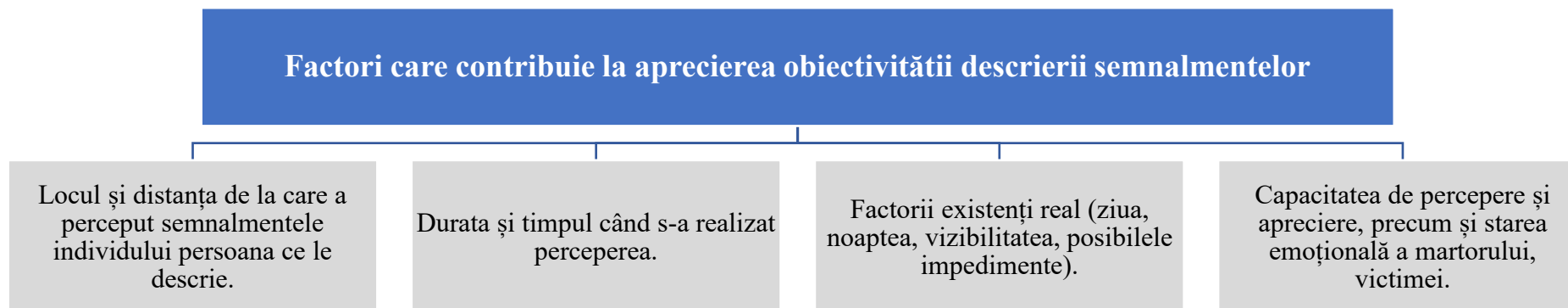
Schema nr.227: Principii și criterii în descrierea științifică a semnalmentelor persoanei³⁶⁹

³⁶⁹ Doraș S. Op. cit., p. 198; Angheliescu I., Asanache Gh., Aionitoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., pp. 111-112; Golunski S.A. Op. cit., p. 228; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 348; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 189; Alecu Gh. *Criminalistica*. Ed. EXPONTO. Constanța, 2008, p. 125.

Schema nr.228: Sarcina descrierii semnalmentelor după metoda portretului vorbit în practica de urmărire penală³⁷⁰



Schema nr.229: Factori care contribuie la aprecierea obiectivității descrierii semnalmentelor³⁷¹



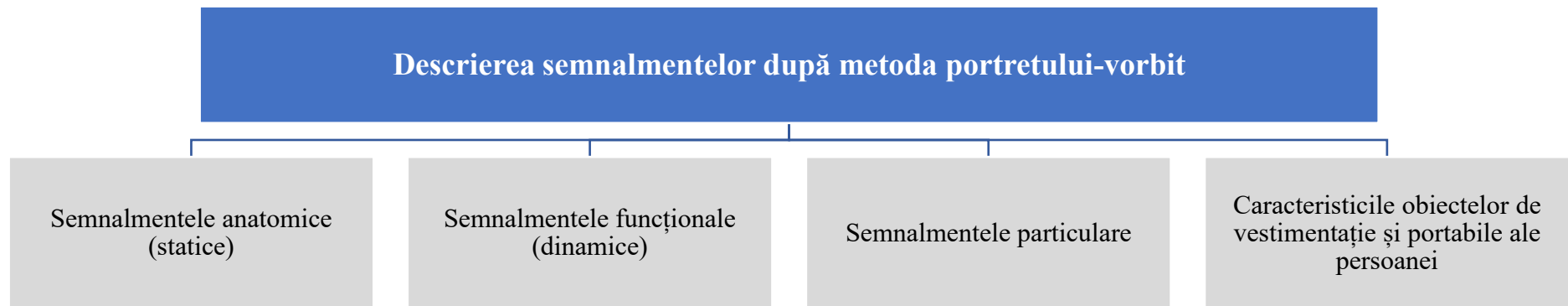
Potretul-vorbit este metoda criminalistică de descriere a exteriorului persoanei, utilizând anumiți termeni, după un anumit sistem în scopul înregistrării, căutării și identificării persoanelor vii și a cadavrelor. Or, în această descriere sunt avute în vedere atât trăsăturile statice (anatomice), cât și cele dinamice (funcționale). Aprecierea formelor și dimensiunilor se face după un sistem care cuprinde trei gradații: mare, mijlociu, mic³⁷².

³⁷⁰ Gheorghîță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 277-278.

³⁷¹ Ibidem, p. 278.

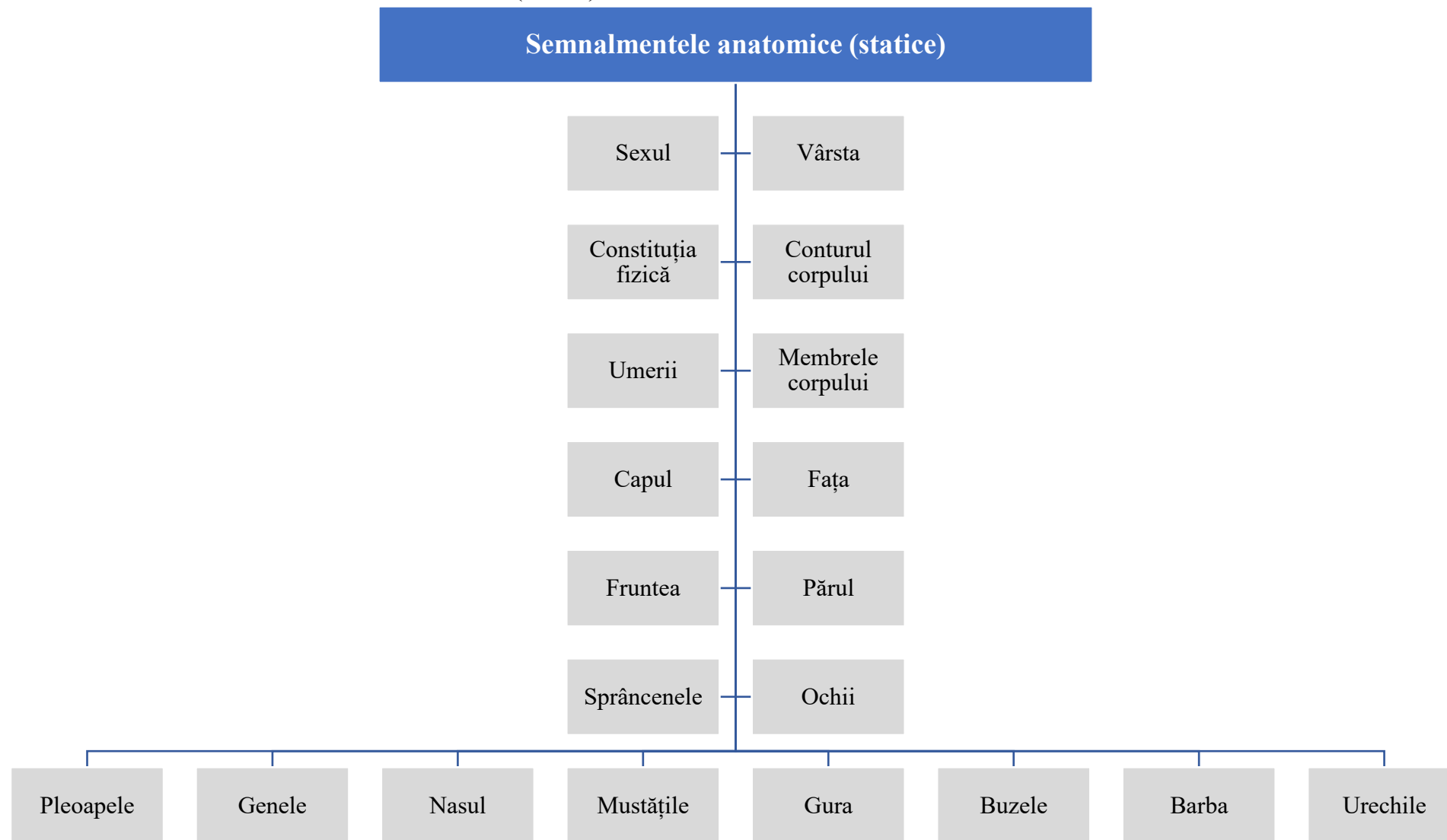
³⁷² Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 670; Gheorghîță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 279; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 194.

Schema nr.230: Descrierea semnalmentelor după metoda portretului-vorbit³⁷³

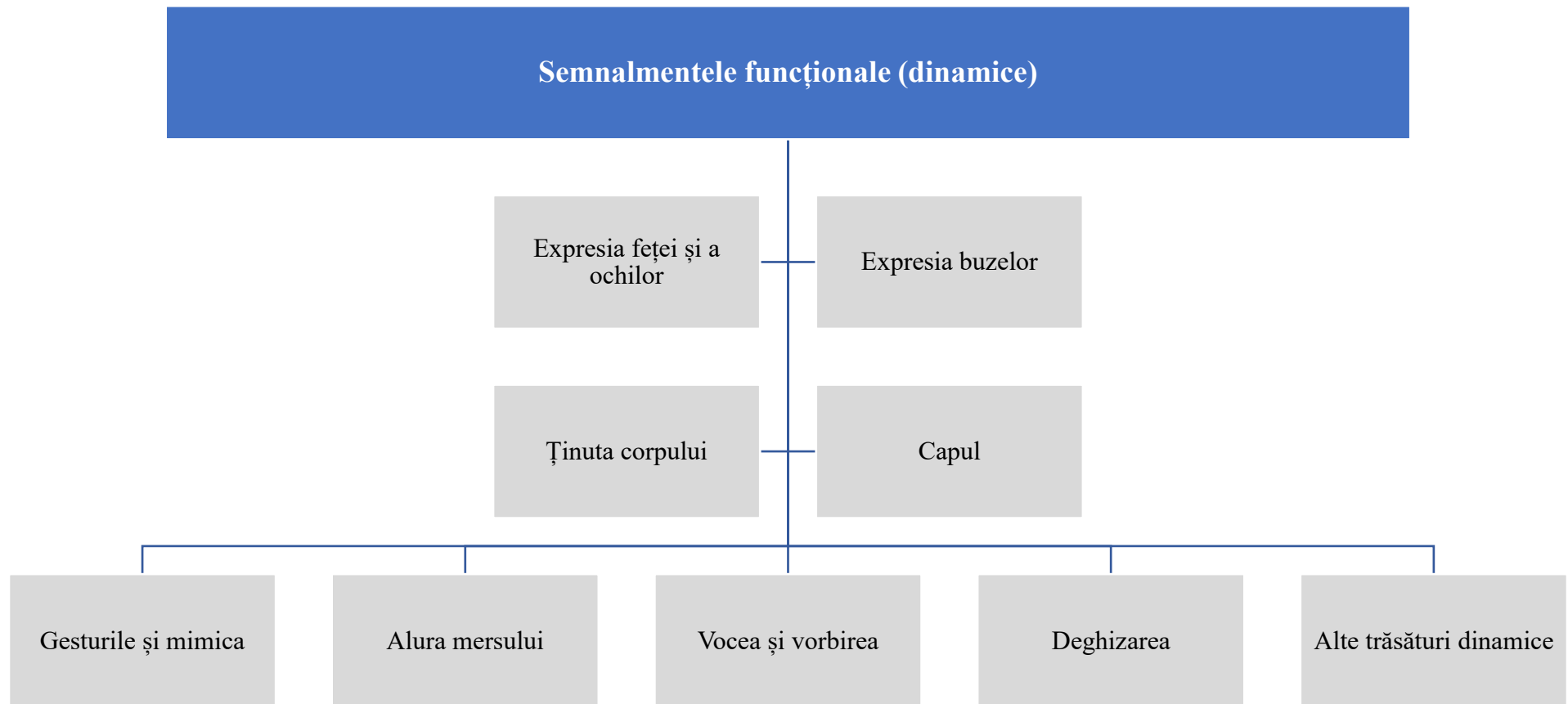


³⁷³ Gheorghiu M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 282.

Schema nr.231: Semnalmentele anatomice (statice)³⁷⁴

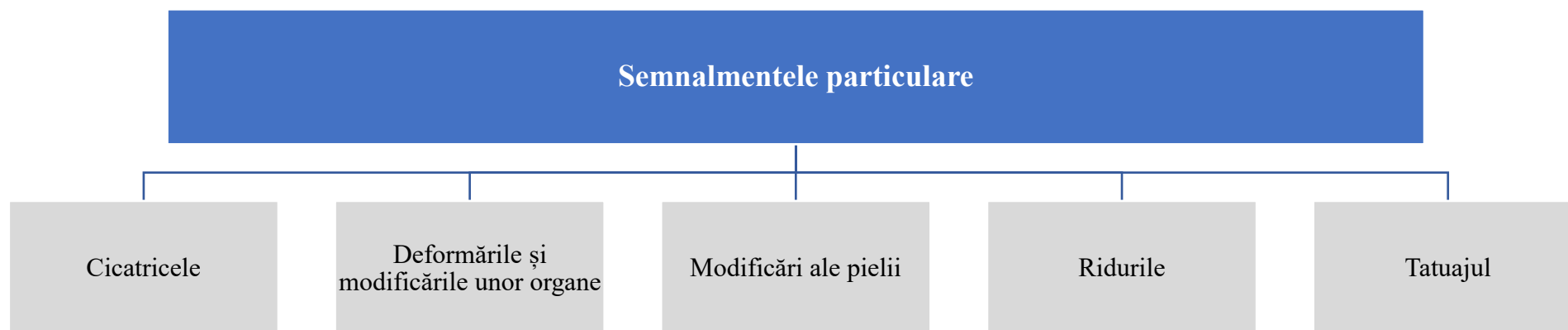


³⁷⁴ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 671-681.

Schema nr.232: Semnalmentele funcționale (dinamice)³⁷⁵

³⁷⁵ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 438-442; Doraș S. Op. cit., pp. 207-208; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 192; Ciopraga A. *Evaluarea probei testimoniale în procesul penal*. Op. cit., pp. 31,69; Gheorghiiță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 285; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., pp. 317-357; Gheorghiiță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 286; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., pp. 219-221; Dumitrescu C., Gacea E. *Elemente de antropologie judiciară*. Ed. Ministerului de Interne. București, 1993, p. 31; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 351; Drăghici C., Iacob A., Doboreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., pp. 358-359; Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 197-198; Gîrbea Șt., Cotul G. *Fonoaudiologie*. Ed. Didactică și pedagogică. București, 1967, p. 220 și Angheliescu I. *Expertiza criminalistică a vocii și vorbirii*. Ed. Științifică și enciclopedică. București, 1978, p. 33; Guțu M. *Curs de logopedie*, vol. I. Cluj-Napoca, 1974, pp. 47-52; Verza E. *Dislalia și terapia ei*. Ed. Didactică și Pedagogică. București, 1977, p. 54.

Schema nr.233: Semnalmente particulare³⁷⁶



Caracteristicile vestimentației și obiectelor portabile nu prezintă întotdeauna semnalmente stabile (constante) ale persoanelor căutate de organele de drept sau speciale de investigație, deoarece acestea pot fi ușor înlocuite cu altele. În unele situații însă, ele pot fi utilizate la întocmirea portretului vorbit al făptuitorului, victimei sau altei persoane implicate. În ceea ce privește persoanele dispărute fără urmă și cadavrele cu identitate necunoscută, descrierea îmbrăcăminte este de o importanță majoră³⁷⁷.

³⁷⁶ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., pp. 437-440; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 286-287; Mircea I. *Criminalistica*. București, 1999. Op. cit., p. 219; Panghe C., Dumitrescu C. *Portretul vorbit*. Serviciul cultural, presă și editorial al Ministerului de Interne. București, 1974, pp. 104-105; Cîrjan L., Chiper M. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Op. cit., p. 188; Drăghici C., Iacob A. *Tratat de tehnică criminalistică*. Op. cit., p. 320; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., pp. 361-362; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 350; Doraș S. Op. cit., p. 208; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 192.

³⁷⁷ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 287.

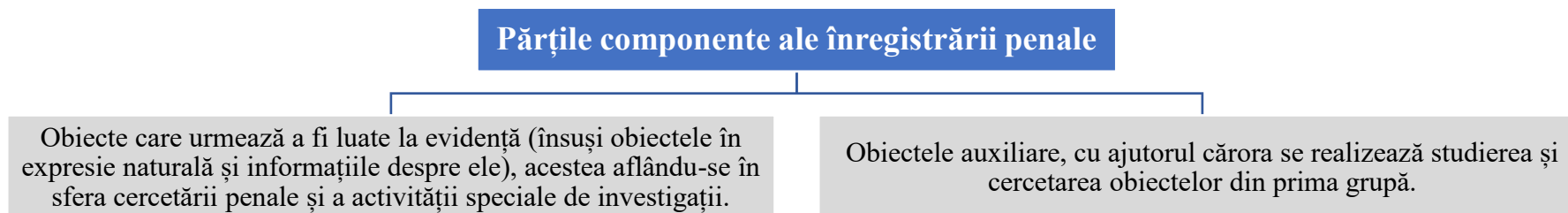
Schema nr.234: Metode tehnice utilizate la realizarea portretului vorbit³⁷⁸

³⁷⁸ Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., pp. 192-194,205; Drăghici C., Iacob A., Dobreanu (Mahmood) R., et. al. *Tratat de Tehnică Criminalistică*. Op. cit., pp. 320-325; Gheorghiuță M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 288-290; Doraș S. Op. cit., p. 210; Anghelescu I., Asanache Gh., Aionitoaie C., et. al. *Tratat practic de criminalistică*. vol. I. Op. cit., pp. 113-115; Moise A. C., Stancu E. Op. cit., pp. 107-109; Jonathon Phillips P., Rizvi Syed A. *The FERET Evaluation Methodology for Face-Recognition Algorithms*. IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence, vol. 22, No. 10, October 2000, p. 1090. Ciopraga A., Iacobuță I. *Criminalistică*. Op. cit., p. 199; Facial-Recognition. Disponibil la <https://www.interpol.int/How-we-work/Forensics/Facial-Recognition>, accesat la 04.03.2024; Wiskott L., Fellous J. M., Krüger N., Christoph von der Malsburg. *Face Recognition by Elastic Bunch Graph Matching*. Face Recognition by Elastic Bunch Graph Matching, IEEE Transactions PAMI, vol. 17, No. 7, 1997, pp. 775-779; Penev P., Atick J. *Local feature analysis: A general statistical theory for object representation*, Network: Computation in Neural Systems, vol. 7, No. 3, 1996, pp. 477-500; Turk M., Pentland A. *Eigenfaces for recognition*, Journal of Cognitive Neuroscience, vol. 3, No. 1, 1991, pp. 71-86; Cîrjan L., Chipser M. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Op. cit., p. 191; Popa Gh., Necula I. Metode și Tehnici de Identificare a Persoanei. Note de Curs. Ed. Era. București, 2005, pp. 31-36; Bădulescu A. *Portretul postmortem în arta criminalistică și transformările cadaverice fizionomice*. În: Revista Română de Criminalistică, Volumul XXIII, nr. 3/2022, p. 208; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 357; Зинин А. М., Подволоцкий И. Н. Габитоскопия. Изд. Юрлитинформ. М., 2006, с. 101-109.

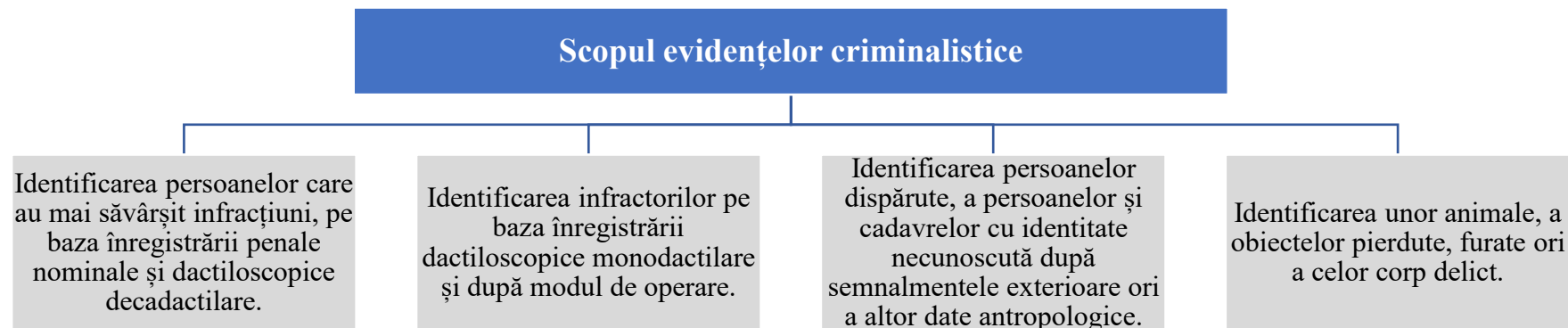
TEMA 9 ÎNREGISTRAREA PENALĂ

Înregistrarea penală este o ramură distinctă a criminalisticii, destinată elaborării metodelor și mijloacelor tehnice de înregistrare, clasificare și sistematizare a datelor caracteristice privind anumite categorii de persoane și obiecte, având ca scop asigurarea unei eventuale identificări ulterioare a acestora în cadrul cercetării actelor ilicite³⁷⁹.

Schema nr.235: Părțile componente ale înregistrării penale³⁸⁰



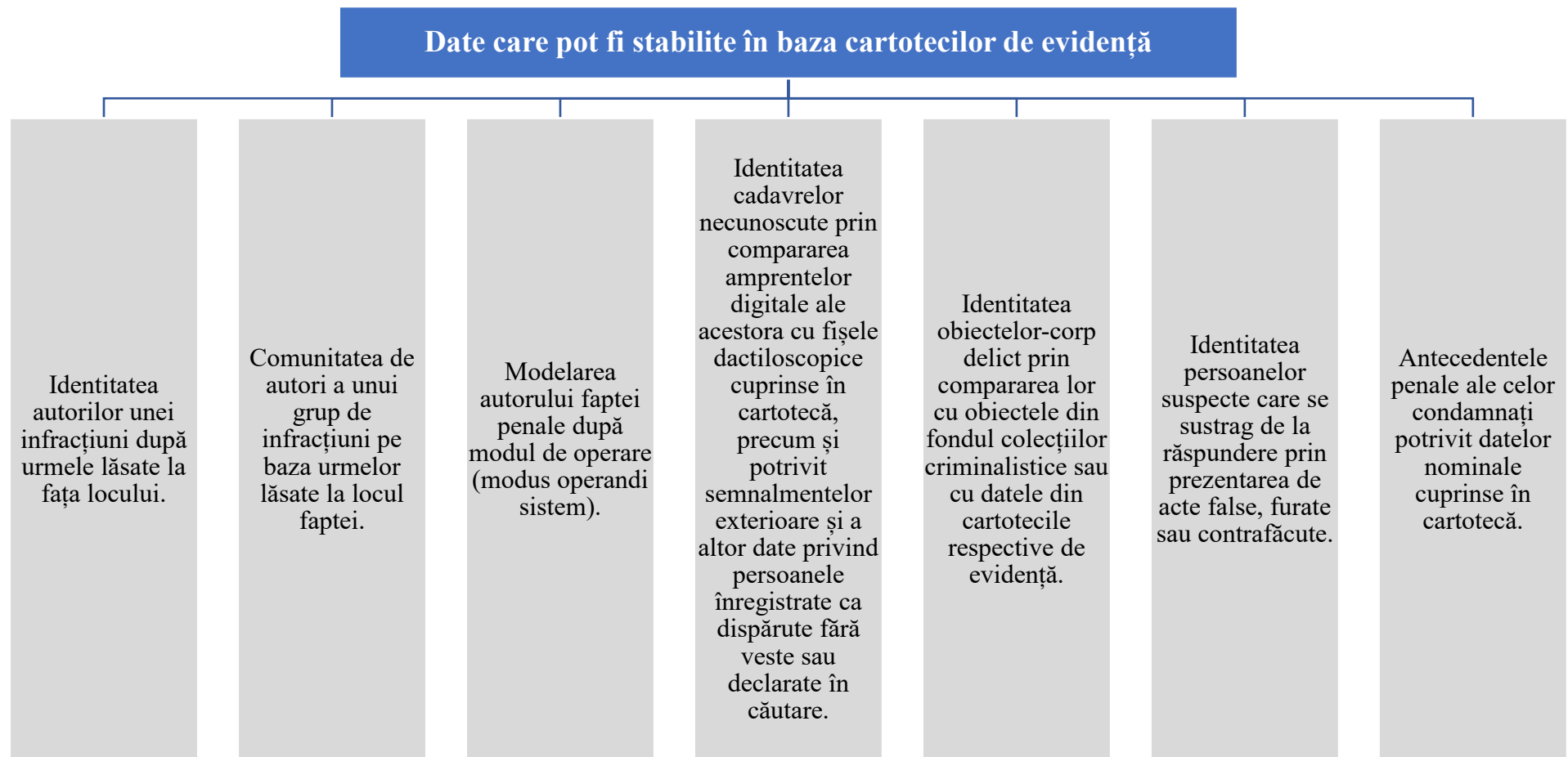
Schema nr.236: Scopul evidențelor criminalistice³⁸¹



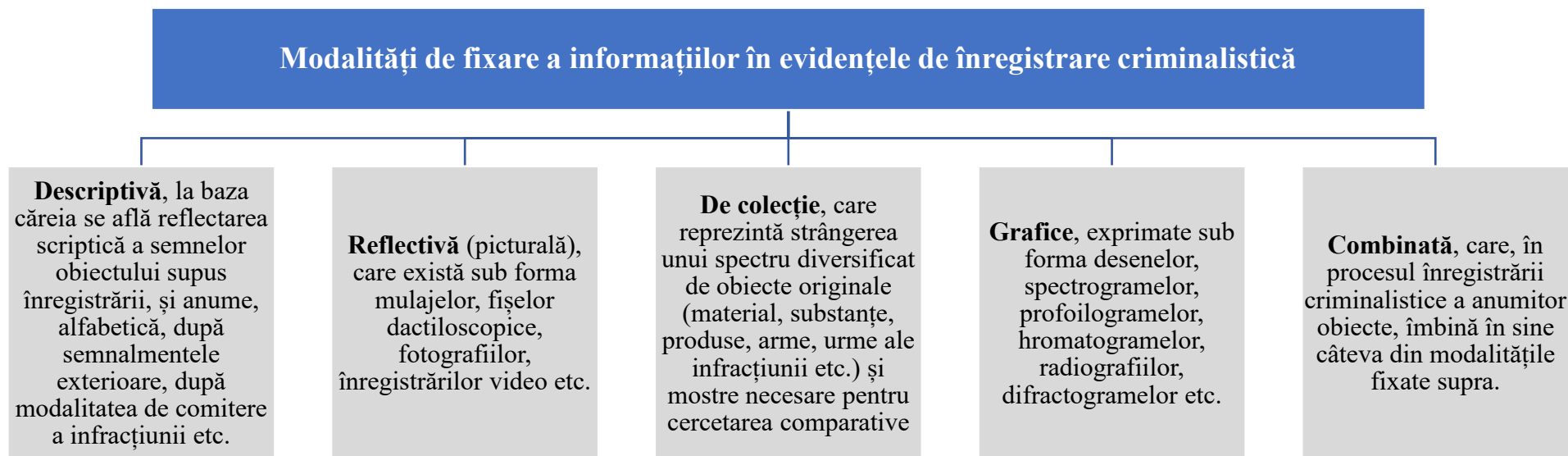
³⁷⁹ Doraș S. Op. cit., p. 215.

³⁸⁰ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 701; КНЯЗЬКОВ А. С. *Криминалистика. Курс лекций*. Изд. ТМЛ-Пресс. Томск, 2008, с. 390.

³⁸¹ Suci C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 384; Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 130; Stancu E. *Tratat de criminalistică*. Ediția a VI-a. Op. cit., p. 208; Cîrjan L. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., pp. 357-358.

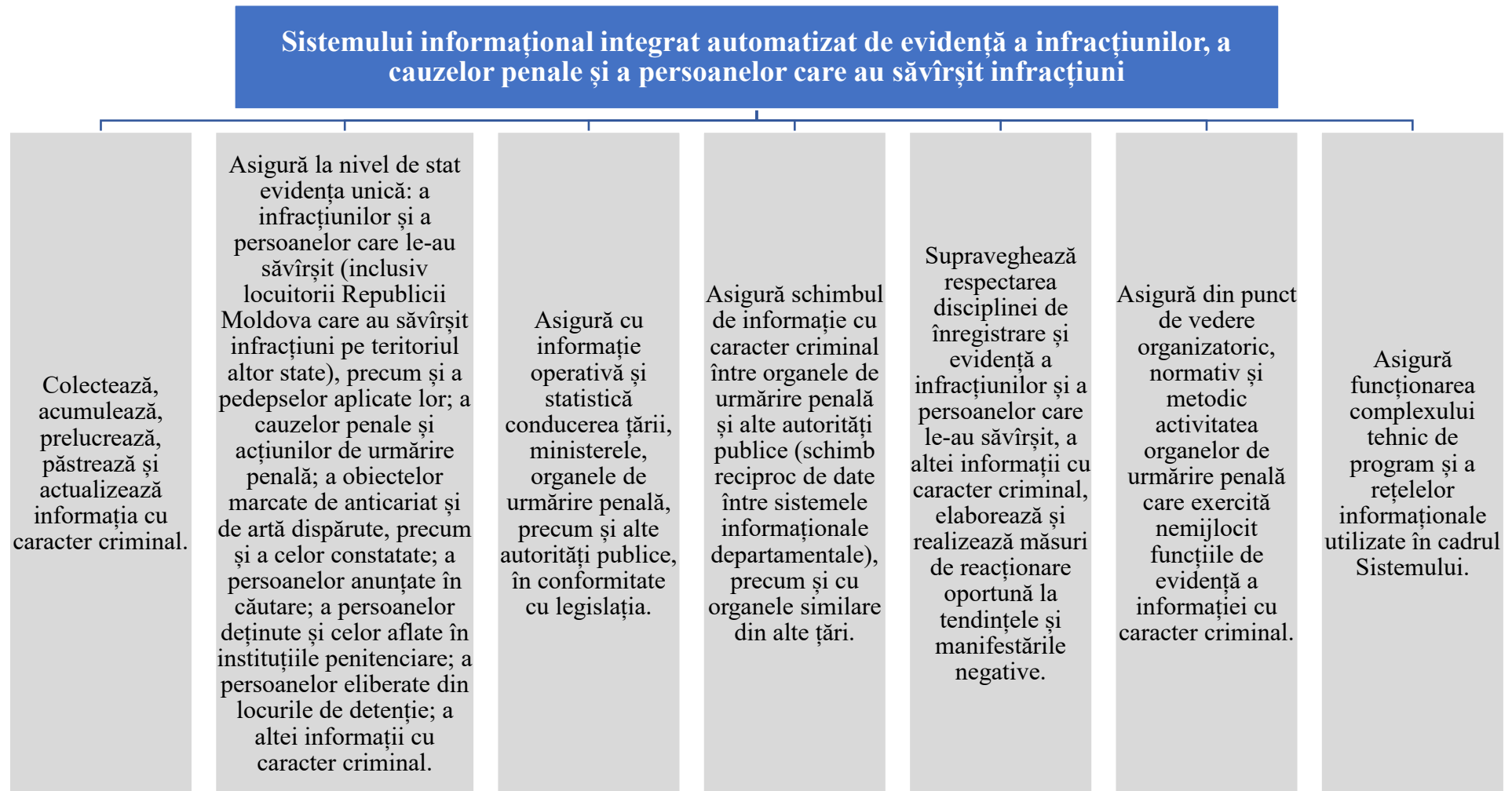
Schema nr.237: Date care pot fi stabilite în baza cartotecilor de evidență³⁸²³⁸² Doraș S. Op. cit., pp. 215-216.

Schema nr.238: Modalități de fixare a informațiilor în evidențele de înregistrare criminalistică³⁸³



³⁸³ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., pp. 704-705; Князьков А. С. Op. cit., p. 398.

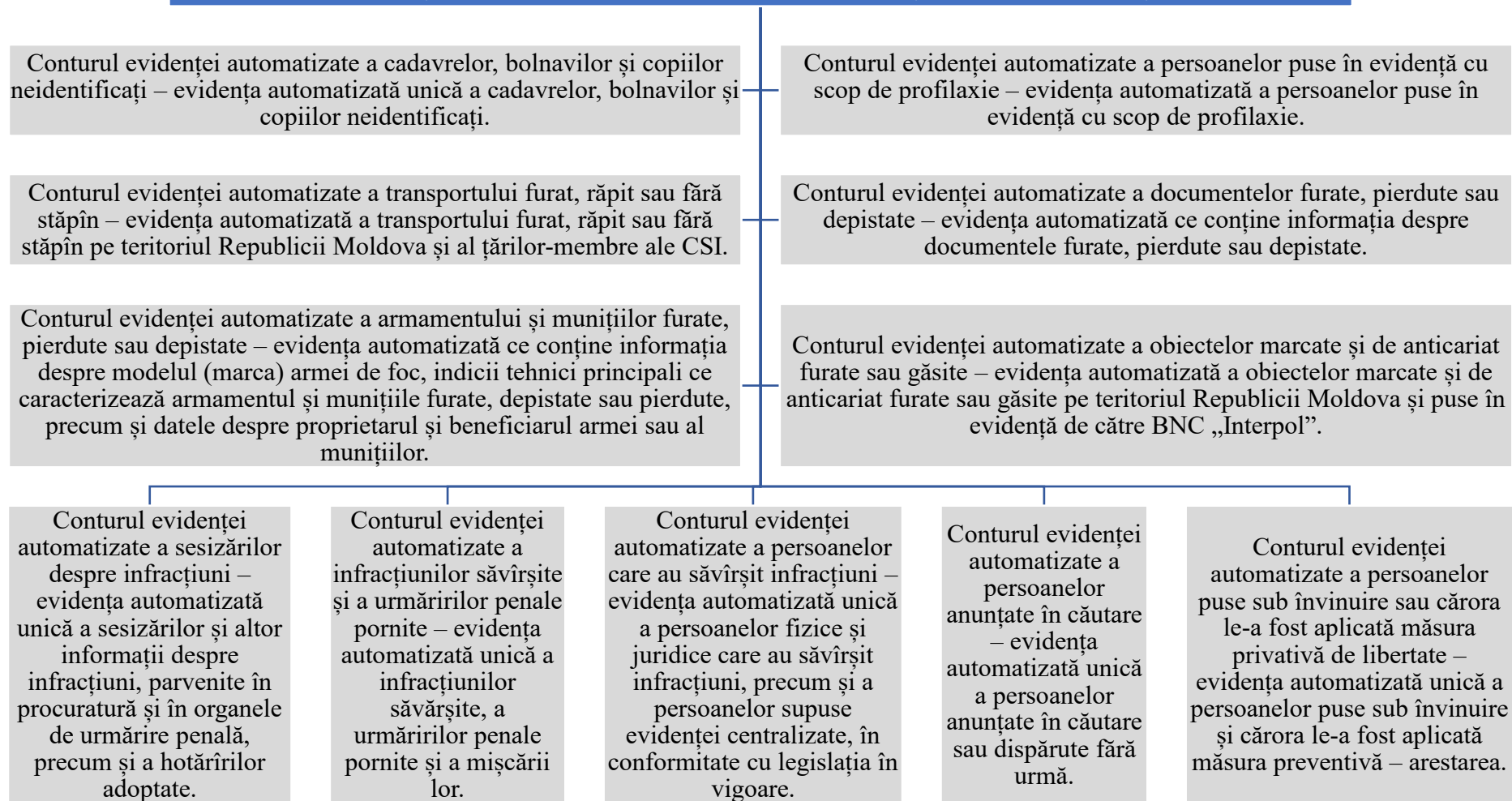
Schema nr.239: Sistemului informațional integrat automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni³⁸⁴



³⁸⁴ Legea Nr. 216, cu privire la *Sistemul informațional integrat automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni* din 29-05-2003, în Monitorul Oficial Nr. 170-172 din 8-08-2003. Hotărârea Guvernului Nr. 770, cu privire la *Sistemul informațional integrat automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni* din 06-04-2004, în Monitorul Oficial nr. 112-118 din 16-07-2004.

Schema nr.240: Sistemului informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice”³⁸⁵

Sistemului informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice”



³⁸⁵ Hotărârea Guvernului Nr. 633, cu privire la aprobarea *Concepției Sistemului informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice”* din 06-06-2007, în Monitorul Oficial Nr. 86-89 din 22-06-2007. Hotărârea Guvernului Nr. 328, cu privire la aprobarea *Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice”* din 24-05-2012, în Monitorul Oficial Nr. 104-108 din 01-06-2012.

Schema nr.241: Sistemului informațional automatizat „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate”³⁸⁶**Sistemului informațional automatizat „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate”**

Blocul „Condamnați” include funcții de evidență a: persoanelor condamnate la pedeapsa privativă de libertate; deplasărilor persoanelor condamnate în cadrul sistemului penitenciar.

Blocul „Practica disciplinară” include funcții de evidență a măsurilor disciplinare aplicate deținuților de către administrația instituției penitenciare: stimulări; sancțiuni; încheieri cu privire la gradul de corijare și reeducare a deținuților.

Blocul „Administrarea și monitorizarea acțiunilor utilizatorilor” include funcțiile de evidență a interacțiunii informaționale dintre toți participanții la sistem în cadrul formării, prelucrării și stocării informației despre persoanele aflate sub arest, și anume: asigurarea integrității logice a informației; administrarea bazelor de date ale Sistemului; elaborarea și însoțirea clasifcatoarelor generale de sistem; delimitarea drepturilor de acces pentru utilizatori, gestionarea sistemului de parole; asigurarea securității, protecției și integrității informației pe sistem pe baza standardelor internaționale ISO 17799 și ISO 15408.

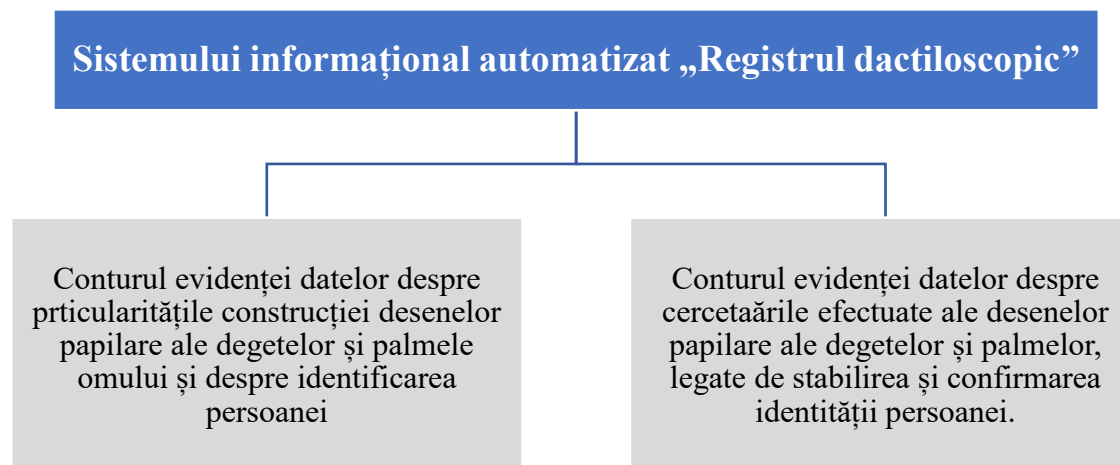
Blocul funcțiilor „Documente” include următoarele funcții: evidența documentelor eliberate în cadrul sistemului penitenciar; evidența documentelor auxiliare (din alte sisteme); evidența documentelor tehnologice.

Blocul „Practica disciplinară” include funcții de evidență a măsurilor disciplinare aplicate deținuților de către administrația instituției penitenciare: stimulări; sancțiuni; încheieri cu privire la gradul de corijare și reeducare a deținuților.

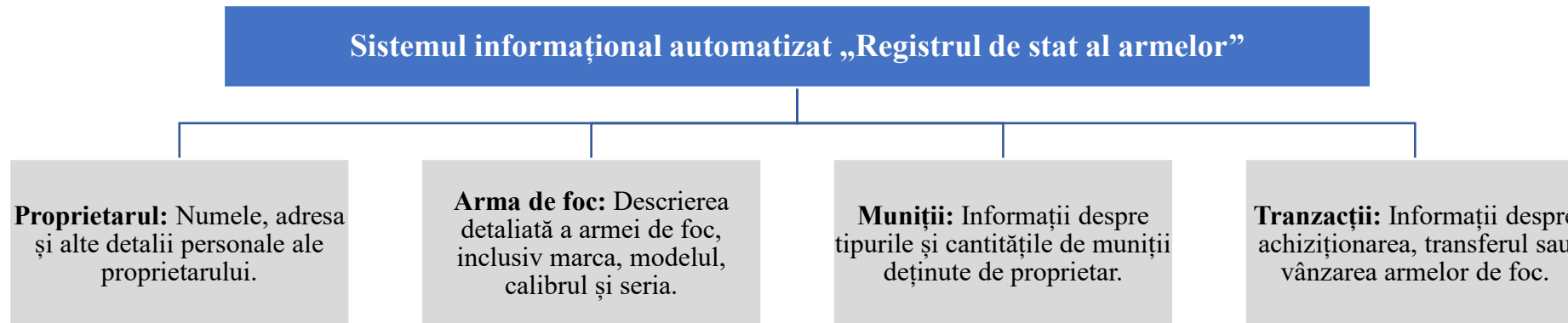
Blocul „Persoane reținute și arestate” include funcțiile de evidență și control al persoanelor reținute și prevenite, care au fost primite în penitenciare. Sunt luate în evidență: persoanele reținute pentru comiterea contravențiilor administrative; persoanele reținute (suspectate) pentru comiterea infracțiunilor; persoanele în privința cărora a fost dispusă pedeapsa sub formă de arest administrativ; preveniții; deplasările persoanelor reținute și preveniților în cadrul sistemului penitenciar.

³⁸⁶ Hotărârea Guvernului Nr. 25, cu privire la aprobarea *Concepției Sistemului informațional automatizat „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate”* din 18-01-2008, în Monitorul Oficial Nr. 21-24 din 01-02-2008 și Hotărârea Guvernului Nr. 716, pentru aprobarea *Regulamentului cu privire la Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate* din 28-08-2014, în Monitorul Oficial Nr. 261-267 din 05-09-2014.

Schema nr.242: Sistemului informațional automatizat „Registrul dactiloscopic”³⁸⁷

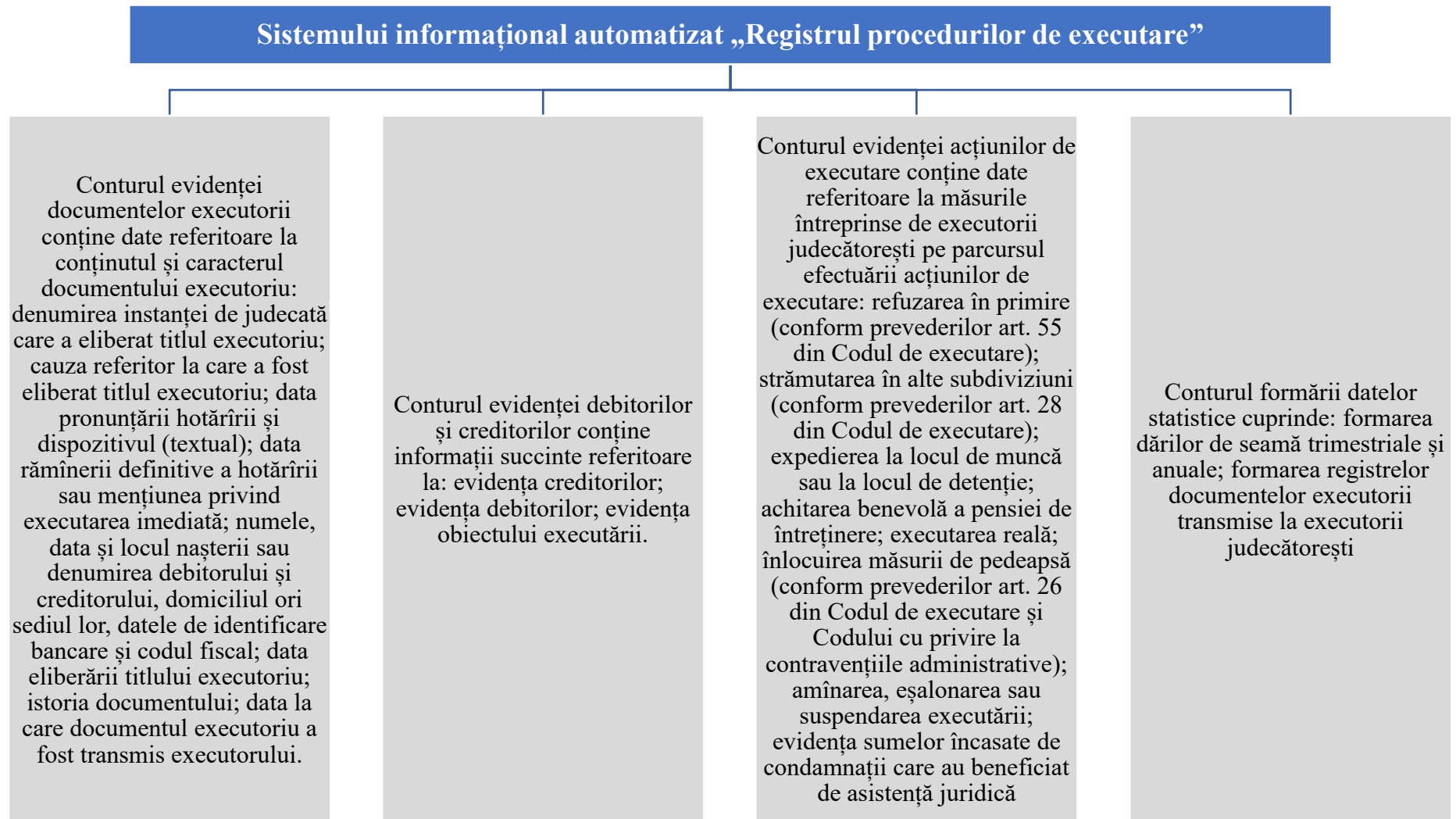


Schema nr.243: Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al armelor”³⁸⁸



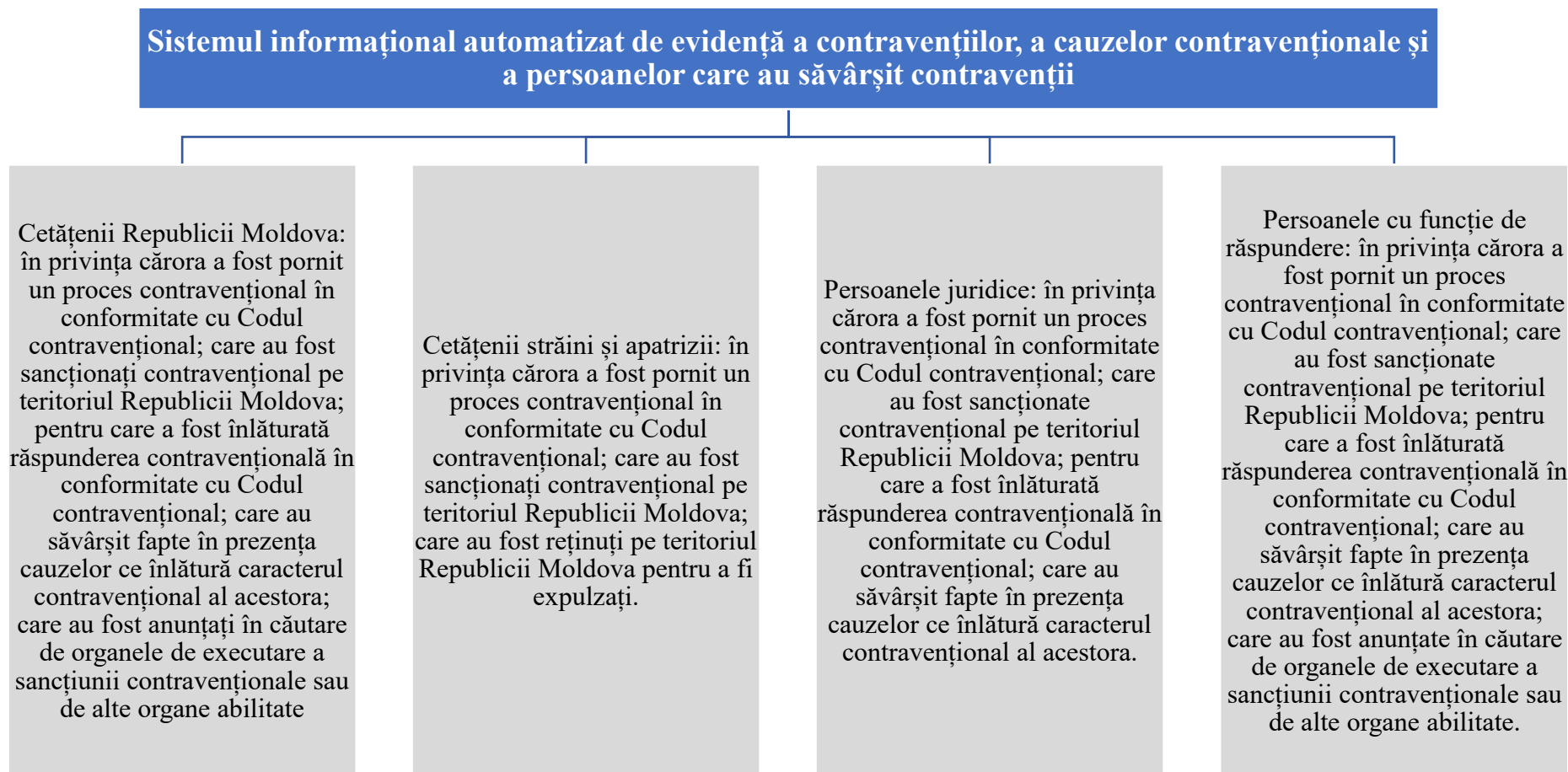
³⁸⁷ Hotărârea Guvernului Nr. 565, cu privire la aprobarea *Concepției Sistemului informațional automatizat „Registrul dactiloscopic”* din 21-05-2007, în Monitorul Oficial Nr. 78-81 din 08-06-2007.

³⁸⁸ Hotărârea Guvernului Nr. 609, cu privire la aprobarea *Conceptului Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al armelor”* din 03-07-2018, în Monitorul Oficial Nr. 246-254 din 06-07-2018.

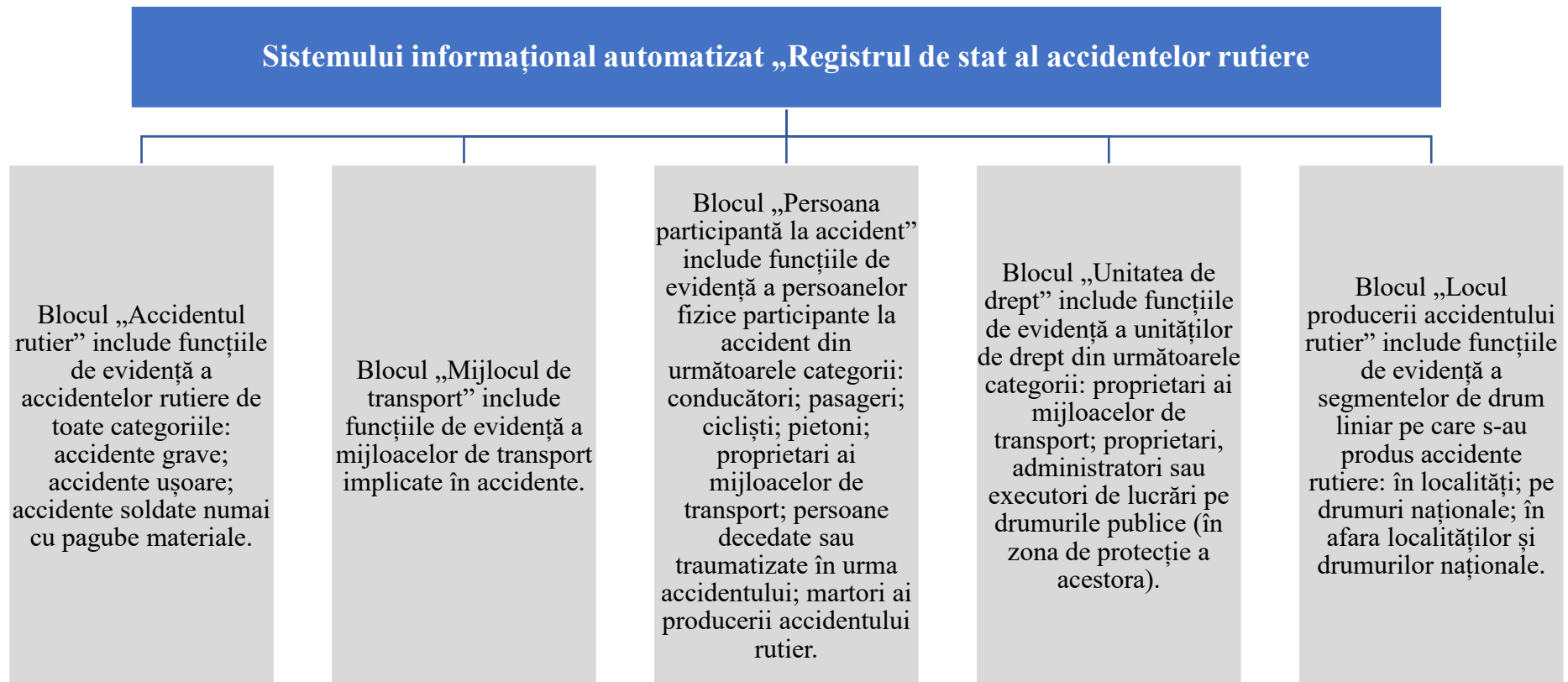
Schema nr.244: Sistemului informațional automatizat „Registrul procedurilor de executare”³⁸⁹

³⁸⁹ Hotărârea Guvernului Nr. 1520 cu privire la aprobarea *Concepției Sistemului informațional automatizat „Registrul procedurilor de executare”* din 29-12-2007, în Monitorul Oficial Nr. 11-12 din 18-01-2008.

**Schema nr.245: Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor,
a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții³⁹⁰**



³⁹⁰ Legea Nr. 185, cu privire la *Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții* din 11-09-2020, în Monitorul Oficial Nr. 259-266 din 09-10-2020.

Schema nr.246: Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al accidentelor rutiere”³⁹¹

³⁹¹ Hotărârea Guvernului Nr. 693, cu privire la aprobarea *Concepției Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al accidentelor rutiere”* din 21-06-2007, în Monitorul Oficial Nr. 90-93 din 29-06-2007.

Principalele tipuri de evidențe criminalistice utilizate de organele de drept ale RM sunt: **evidența alfabetică** sau **nominală** (după numele infractorilor), **evidența dactiloscopică** (după amprente digitale ale făptașilor), **evidența infracțiunilor înregistrate** (după modul de operare a infractorilor, locul și timpul săvârșirii); **evidența obiectelor furate sau găsite** (după caracteristicile individuale); **evidența persoanelor căutate, a persoanelor cu identitate necunoscută, a cadavrelor neidentificate** (după nume sau semnalmente exterioare) etc.³⁹².

Evidența alfabetică sau nominală se realizează în etapa reținerii bănuțului. Fișele completate se trimit în mod automatizat și se păstrează în Baza de date a Serviciului Tehnologii Informaționale a MAI al RM³⁹³.

Scopul evidenței nominale constă în asigurarea organelor judiciare cu date privind antecedentele penale ale celor supuși justiției. Atare date au o deosebită importanță în vederea unei ample cunoașteri a personalității bănuțului, învinuțului sau a inculpatului, a periclitării sociale pe care ei o reprezintă, contribuind, în cele din urmă, la o eficientă organizare a activității de cercetare și, implicit, la rezolvarea justă a cauzei³⁹⁴.

Una dintre cele mai importante înregistrări penale este socotită cea **dactiloscopică**, datorită preciziei și posibilităților de aplicare mult mai mari decât în cazul celorlalte înregistrări penale³⁹⁵.

Utilitatea acestui gen de înregistrare, respectiv a existenței cartotecilor dactiloscopice – îndeosebi a celor decadactilare – constă, în esență, în identificarea persoanelor care au mai săvârșit infracțiuni, inclusiv a persoanelor care nu prezintă acte de identitate, ori se folosesc de acte false ori furate³⁹⁶.

Evidența persoanelor anunțate în căutare, a persoanelor dispărute și a cadavrelor neidentificate - Acest tip de evidență criminalistică se realizează în formă de fișiere cu descrierea datelor personale sau portretului vorbit al persoanelor bănuțite, învinuite în comiterea unor sau altor infracțiuni, căutate de organele statului, fie că se ascund de organele de urmărire penală, fie că au evadat din locurile de detenție, fie că se eschivează de la executarea pedepsei penale etc.³⁹⁷

Aceste categorii de înregistrare se fac pe fișe separate, dar au ca elemente comune: analiza semnalmentelor după metoda portretului vorbit; compararea fotografiilor existente; analiza caracteristicilor îmbrăcăminte și a obiectelor aflate asupra persoanelor respective³⁹⁸.

Adeșea, ca urmare a unei activități infracționale îndelungate, infractorul recidivist își formează o „tactică” de acțiune *sui generis*³⁹⁹. Aceasta nu este o regulă generală, căci unii dintre infractori, foarte rari de altfel, trec cu ușurință de la o formă de infracțiune la alta, dar marea majoritate se înca-

³⁹² Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 142.

³⁹³ Serviciul Tehnologii Informaționale a MAI al RM – asigură colectarea, stocarea, prelucrarea și furnizarea informațiilor statistice privind starea infracționalității la nivel național, a datelor cu caracter operativ-informațional, despre căutare, cu caracter criminal, contravențional, dactiloscopic, arhivistic și altor tipuri de informații. A se vedea Hotărârea Guvernului Nr. 317, cu privire la *organizarea și funcționarea Serviciului Tehnologii Informaționale* din 03-06-2020, în Monitorul Oficial Nr. 131-141 din 05-06-2020.

³⁹⁴ Doras S. Op. cit., p. 218.

³⁹⁵ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 398.

³⁹⁶ Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 715; A se vedea și Legea Nr. 1549, cu privire la înregistrarea dactiloscopică de stat din 19-12-2002, în Monitorul Oficial Nr. 14-17 din 07-02-2003; Hotărârea Guvernului Nr. 1310, despre aprobarea Regulamentului cu privire la obținerea, evidența, păstrarea, sistematizarea și utilizarea datelor dactiloscopice și Listei funcțiilor deținute de persoanele supuse înregistrării dactiloscopice obligatorii din 31-10-2003, în Monitorul Oficial Nr. 226-228 din 14-11-2003.

³⁹⁷ Gheorghită M. *Tratat de criminalistică*. Op. cit., p. 145.

³⁹⁸ Cîrjan L., Chiper M. *Criminalistică. Tradiție și modernism*. Op. cit., p. 201.

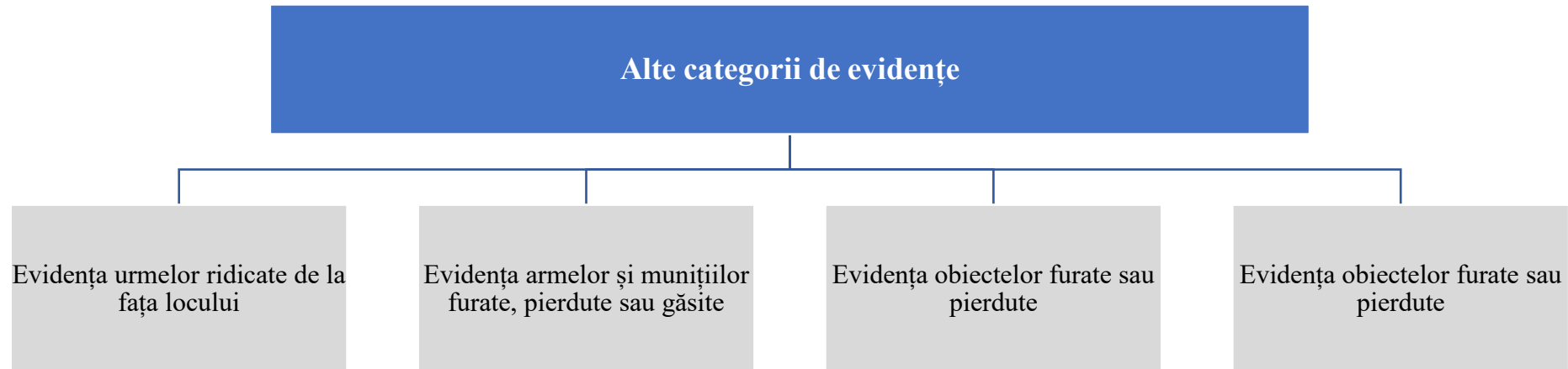
³⁹⁹ Golunski S.A. Op. cit., p. 224.

drează în această formă șablon⁴⁰⁰.

Descoperirea autorilor necunoscuți, prin **identificarea modului caracteristic în care au operat** (modus operandi), implică compararea modului caracteristic de a opera al autorului cunoscut, cu modul în care o infracțiune, rămasă cu autori necunoscuți, a fost săvârșită⁴⁰¹.

Modus operandi (abreviar MO) este o expresie latină , care este de obicei tradusă ca „mod de acțiune” și denotă modul în care o persoană este obișnuită să îndeplinească o anumită sarcină. Cunoașterea modului caracteristic de a opera al infractorilor, în cadrul fiecărei specialități, presupune examinarea amănunțită a activității trecute a infractorului respectiv și o definiție științifică a modului caracteristic de a opera, rezultând din însuși felul în care infractorul în cauză obișnuiește să săvârșescă infracțiunile. Pentru aceasta, este nevoie de un studiu amănunțit asupra fiecărei specialități criminale în parte și asupra fiecăruia dintre infractorii acestei specialități, în particular⁴⁰².

Schema nr.247: Alte categorii de evidențe⁴⁰³



⁴⁰⁰ Suciuc C. *Criminalistica*. Op. cit., p. 390.

⁴⁰¹ Țurari C. *Elemente de criminalistică și tehnică criminală – Poliție științifică*. Op. cit., p. 287.

⁴⁰² Rusu V., Jitariuc V. Op. cit., p. 722.

⁴⁰³ Ibidem, pp. 725-728.

BIBLIOGRAFIE

1. Legea Nr. 216, cu privire la Sistemul informational integrat automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni din 29-05-2003, în Monitorul Oficial Nr. 170-172 din 8-08-2003.
2. Legea Nr. 1549, cu privire la înregistrarea dactiloscopică de stat din 19-12-2002, în Monitorul Oficial Nr. 14-17 din 07-02-2003.
3. Legea Nr. 185, cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții din 11-09-2020, în Monitorul Oficial Nr. 259-266 din 09-10-2020.
4. Hotărârea Guvernului Nr. 1310, despre aprobarea Regulamentului cu privire la obținerea, evidența, păstrarea, sistematizarea și utilizarea datelor dactiloscopice și Listei funcțiilor deținute de persoanele supuse înregistrării dactiloscopice obligatorii din 31-10-2003, în Monitorul Oficial Nr. 226-228 din 14-11-2003.
5. Hotărârea Guvernului Nr. 770, cu privire la Sistemul informațional integrat automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni” din 06-04-2004, în Monitorul Oficial nr. 112-118 din 16-07-2004.
6. Hotărârea Guvernului Nr. 633, cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice” din 06-06-2007, în Monitorul Oficial Nr. 86-89 din 22-06-2007.
7. Hotărârea Guvernului Nr. 328, cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „Registrul informației criminalistice și criminologice” din 24-05-2012, în Monitorul Oficial Nr. 104-108 din 01-06-2012.
8. Hotărârea Guvernului Nr. 25, cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional automatizat „Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate” din 18-01-2008, în Monitorul Oficial Nr. 21-24 din 01-02-2008.
9. Hotărârea Guvernului Nr. 716, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la Registrul persoanelor reținute, arestate și condamnate din 28-08-2014, în Monitorul Oficial Nr. 261-267 din 05-09-2014.
10. Hotărârea Guvernului Nr. 565, cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional automatizat „Registrul dactiloscopic” din 21-05-2007, în Monitorul Oficial Nr. 78-81 din 08-06-2007.
11. Hotărârea Guvernului Nr. 609, cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al armelor” din 03-07-2018, în Monitorul Oficial Nr. 246-254 din 06-07-2018.
12. Hotărârea Guvernului Nr. 693, cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al accidentelor rutiere” din 21-06-2007, în Monitorul Oficial Nr. 90-93 din 29-06-2007.
13. Hotărârea Guvernului Nr. 317, cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului Tehnologii Informaționale din 03-06-2020, în Monitorul Oficial Nr. 131-141 din 05-06-2020.
14. Adam S. Particularități de recoltare și interpretare a urmelor de sânge uman la fața locului. În Studii Juridice Universitare, nr.1-2. Chișinău, 2014.

15. Adam S. Cercetarea criminalistică a urmelor de natură biologică umană. Teză de Doctorat. Chișinău, 2020.
16. Alămoreanu S. Elemente de criminalistică. Ed. Alma Mater. Cluj-Napoca, 2000.
17. Alămoreanu S., Zamfirescu N., Introducere în interpretarea fenomenologică a urmelor. Ed. Alma Mater. Cluj, 2003.
18. Alămoreanu S. Falsul în acte. Aspecte clasice și moderne în cercetarea sa criminalistică. Ed. ProUniversitaria. București, 2021.
19. Ander Z. Leziunile și moartea prin electricitate atmosferică. În Probleme de medicină judiciară și criminalistică, vol. V. Ed. Medicală. București, 1966.
20. Andrei T. Contribuții la studiul urmelor ele contur în criminalistică. În R.R.D. nr. 2/1974.
21. Andrei I. Natura și utilitatea urmelor de contur. În „Fiat justiția”, nr. 1. Cluj-Napoca, 1997.
22. Angheliescu I. Expertiza criminalistică a vocii și vorbirii. Ed. Științifică și enciclopedică. București, 1978.
23. Angheliescu I., Barciuc A. Filmul judiciar. Ed. Ministerului de Interne. București, 1974.
24. Angheliescu I., Asanache Gh., Aionitoaie C., et. al. Tratat practic de criminalistică. vol. I. Ed. Serviciul Editorial, Presă și Propagandă în Rândul Populației. București, 1976.
25. Angheliescu I., Asanache Gh., Barbu T., et. al. Tratat practic de criminalistică. vol. II. Serviciul Editorial. București, 1978.
26. Angheliescu I., Angheliescu O., Asanache Gh., et. al. Tratat practic de Criminalistică. vol. III. Serviciul Editorial și Cinematografic. București, 1980.
27. Angheliescu I. Dan N., Constantin I. R., et. al. Dicționar de criminalistică. Ed. științifică și enciclopedică. București, 1984.
28. Badia A. Metode și mijloace tehnico-criminalistice contemporane aplicate în cadrul cercetării la fața locului. Autoreferatul tezei de Doctorat. Chișinău, 2018.
29. Badia A. Scurtă privire asupra unor mijloace tehnico-criminalistice și reactive de detecție a urmelor materiale infraționale. În Revista Națională de Drept, nr. 2. Chișinău, 2017.
30. Badia A. Obiectul și sistemul tehnicii criminalistice. În: Jurnalul Juridic Național: Teorie și Practică, nr.6. Chișinău, 2016.
31. Bădulescu P. Cauzele tehnice ale incendiilor și prevenirea lor. Ed. Tehnică. București, 1971.
32. Barry A.J.F., Svenson A., Wendel O., Techniques of crime scene investigation. Edition – 9th, Ed. Taylor & Francis Group. Milton, 2022.
33. Basarab M. Criminalistica. Universitatea „Babeș-Bolyai”. Cluj, 1969.
34. Bădulescu A. Portretul postmortem în arta criminalistică și transformările cadaverice fizionomice. În: Revista Română de Criminalistică, Volumul XXIII, nr. 3/2022.
35. Belhumeur Peter N., Hespanha João P., Kriegman David J. Eigenfaces vs. Fisherfaces. Recognition using class specific linear projection, IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence, vol. 19, No. 7, July 1997.
36. Beliș V. Tratat de medicină legală. Ed. Medicală. București, 1995.
37. Bercheșan V., Investigarea criminalistică a omorului. Ed. Paralela-45. Pitești, 1998.
38. Bercheșan V., Cercetarea penală. Îndrumar complet de cercetare penală. Ed. și Tip. Icar. București, 2002.
39. Bercheșan V., Ruiu M. Tratat de tehnică criminalistică. Ed. LittleStar. București, 2004.
40. Bercheșan V. Fotografia judiciară clasică, fotografia digitală, identificarea persoanei după semnalmente. Ed. Sitech. Craiova, 2008.

41. Boboș L. Procedee și tehnici de lucru la pozitivarea urmelor digitale fixate prin fotografiere. În Probleme de criminalistică și de criminologie, nr. 4. București, 1981.
42. Bodziak W.J. Footwear Impression Evidence. Ed. Elsevier. Florida, 1990.
43. Boroș Al., Gorunescu M., Popescu M. Dicționar de drept penal. Ed. Al. Beck. București, 2004.
44. Bouraz P., Pinatel J., Traité de droit et de criminologie. vol. I. Ed. Sirey, Paris, 1963.
45. Buruianova A., Codreanu S. Metodologia de investigare folosită în criminalistică. În materialele conferinței „Instruire prin cercetare pentru o societate prosperă”. Chișinău, 2020.
46. Buta I., Goldhar I. Un nou praf fluorescent folosit în cercetarea urmelor papilare. Revista Probleme de medicină legală și criminalistică, nr. 7-8. București, 1969.
47. Cătuna N.V. Criminalistica. Ed. C.H. Beck. București, 2008.
48. Ceccaldi P.F., La criminalistique. Press Universitaires de France. Paris, 1962.
49. Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare a Inspectoratului General al Poliției al Republicii Moldova. Lista întrebărilor soluționate în cadrul examinărilor, constatărilor tehnico-științifice și expertizelor balistice. Disponibil la <https://ctcej.politia.md/sites/default/files/document/attachments/%C3%8Entreb%C4%83ri%20solu%C8%9Bionate%20%C3%AEn%20cadrul%20examin%C4%83rii%20balistice.pdf>, accesat la 203.02.2024.
50. Chende M.-P., Dunca I. Considerații despre dantura umană și despre rolul acesteia în identificarea criminalistică. În: Revista Română de Criminalistică, Volumul XXIII, nr. 3/2022.
51. Cioacă C. Cercetarea și interpretarea criminalistică a urmelor biologice de natură umană. Ed. Universul Juridic. București, 2019.
52. Ciopraga A. Criminalistica. Tratat de tactică. Ed. Gama. Iași, 1996.
53. Ciopraga A., Iacobuță I. Criminalistica. Ed. Fundației „Chemarea”. Iași, 1997.
54. Ciopraga A., Iacobuță I., Criminalistică. Ed. Junimea. Iași, 2001.
55. Cîrjan L. Compendiu de Criminalistică. Ediția a II-a. Ed. Fundației România de Mâine. București, 2004.
56. Cîrjan L. Tratat de criminalistică. Ed. PINGUIN BOOK. București, 2005.
57. Cîrjan L., Chipser M. Criminalistică. Tradiție și modernism. Ed. Curtea Veche. București, 2009.
58. Clement J.L., Rissi B., L'expertise scientifique des documents falsifiés ou contrefaits, Part I, Revue Internationale de Police Criminelle, nr.3/1983.
59. Colectiv. Dicționar de filosofie. Ed. Politică. București, 1978.
60. Colectiv, Metode de analiză și încercare a hârtiei. Vol. I. Editura tehnică. București, 1957.
61. Constantin I.R. Unele metode și principii ale Criminalisticii. În culegerea de referate „Școala românească de criminalistică”. Ministerul de Interne. Institutul de Criminalistică. București, 1975.
62. Constantin I.R., Rădulescu M. Dactiloscopia. Ed. Ministerului de Interne. București, 1975.
63. Constantin R., Drăghici P., Ioniță M. Expertizele – mijloc de probă în procesul penal. Ed. Tehnică. București, 2000.

64. Constantinescu M. Considerații privind conceptul de identificare în expertiza criminalistică. Ed. Ministerului Justiției. București, 1979.
65. Coroiu V., Panfil G. Noțiuni de tehnică criminalistică. Curs universitar. Ed. SITECH. Craiova, 2016.
66. Cotuțiu L. Dermatoglifele în practica medicală și judiciară. Ed. Psih Omnia. Iași, 1998.
67. Crăciun I., Lencu L., Calotă S. Stabilirea și prevenirea cauzelor de incendii. Ed. Tehnică. București, 1993.
68. Crihan M., Murariu M. Posibilitățile de examinare ale microscopului comparator „Liitz”, adaptate la tehnica video digitală. În: Investigarea criminalistică a infracțiunilor din domeniul crimei organizate. Asociația Criminaliștilor din România. București, 2010.
69. Cristescu D. I. Interceptarea comunicărilor, înregistrările audio-video și fotografiile – procedee probatorii în procesul penal roman. În Pro Lege, nr. 2/2001.
70. Cristescu D. I. Investigarea criminalistică a infracțiunilor contra securității naționale și de terrorism. Ed. Solness. Timișoara, 2004.
71. Cristescu D. I., Enescu V. C. Practica investigativă penală și judiciară în cazul infracțiunilor contra securității naționale și de terrorism. Elemente de tactică criminalistică. Volumul I. Ed. Solness. Timișoara, 2017.
72. Dan N. 20 de ani de expertiză criminalistică la Ministerul Justiției. În culegerea de referate 20 de ani de expertiză criminalistică. București, 1979.
73. Deribere M. La photographie en infrarouge. Ediția a II-a. Ed. Paul Montei. Paris, 1948.
74. Diaconescu O. Interceptarea, între informare și dezinformare. Ed. Globus. București, 1999.
75. Dicționar Explicativ Ilustrat al Limbii Române, Ed. Arc&Gunivas. Italia, 2007.
76. Dicționar Explicativ al Limbii Române. <https://dexonline.ro/definitie/criminalistica>, accesat la 27.01.2024.
77. Didăc V., Căpățici M., Cușnir V., et. al. Tactica criminalistică. Activitatea operativă de investigații. (Institutul Național al Justiției. Seria: Suporturi de curs, 10). Ed. Elan Poligraf S.R.L. Chișinău, 2009.
78. Drăghici C., Lupu M., Tehnica Criminalistică. Ediția a II-a. Ed. Fundația Culturală LIBRA, București, 2004.
79. Drăghici C. Metode și mijloace moderne de cercetare și identificare criminalistică. Teză de doctorat. Universitatea București, 2005.
80. Drăghici C., Iacob A., Iftimie C. Metode și tehnici moderne de cercetare și identificare criminalistică. Ed. Lumina Lex. București, 2006.
81. Drăghici C., Iacob A. Tratat de tehnică criminalistică. Ed. SITEH. Craiova, 2009.
82. Drăghici C., Iacob A. Dobreanu (Mahmud) R., et. al. Tratat de Tehnică Criminalistică. Ediția a III-a revăzută și adăugită. Ed. Siteh. Craiova, 2018.
83. Dumitrescu C., Gacea E. Elemente de antropologie judiciară. Ed. Ministerului de Interne. București, 1993.
84. Ellin R.I. et. al. Un aparat pentru detectarea și determinarea cu precizie a emanațiilor umane volatile. În Journal of Chromatography, nr. 100, 1974.
85. Facial-Recognition. Disponibil la <https://www.interpol.int/How-we-work/Forensics/Facial-Recognition>, accesat la 04.02.2024.
86. Florescu I.S. Identificarea autorilor și probarea vinovăției prin expertize chimice, în R.C., nr. 2/2000.
87. Frățilă A., Constantin R. Expertiza grafică și raționamentul prin analogie. Ed. Tehnică. București, 2000.
88. Gayet J. A.B.C. de police scientifique. Ed. Payot. Paris, 1973.
89. Garcia Ayala J.A. Un emploi du laser: la revelation d'empreintes laphoscopiques. Revista Internațională de Poliție Criminală nr. 377 din aprilie 1984.
90. Geza K. Cercetarea incendiilor. În Rev. Belugyi Szemle, nr.6. Budapeste, 1965.

91. Geza K. Cercetarea de identificare a urmelor în procedura penală. Budapesta, 1965.
92. Gheorghită M. Diagnosticarea criminalistică ca premise a identificării criminalistice. În: *Materialele Conferinței Internaționale de Criminalistică „Metode și Tehnici de Identificare”*. București, 2006.
93. Gheorghită M. *Tratat de Criminalistică*. F.E.-P. Tipografia Centrală. Chișinău, 2017.
94. Ghidul Ordonatorului Expertizei Judiciare. Casa Editorial Poligrafică Bons Offices S.R.L. Chișinău, 2022.
95. Gîrbea Șt., Cotul G. *Fonoaudiologie*. Ed. Didactică și pedagogică. București, 1967.
96. Goldhaar I., Musca A. Analiza prin activare cu neutroni, un nou mijloc de cercetare criminalistică. În *Aev. Probleme de medicină legală și de criminalistică*. Vol. 11/1964.
97. Golubenco Gh. *Urmele infracțiunii. Teoria și practica examinării la fața locului*. Ed. Garunda-art. Chișinău, 1999.
98. Golubenco Gh., *Criminalistică: obiect, sistem, istorie*. Studiu monografic. F.E.P. -Tipografia Centrală. Chișinău, 2008.
99. Golubenco Gh., Dușa S. Conceptul, importanța și problemele actuale ale diagnosticării criminalistice. În *Studia Universitatis*, nr.8(28). Chișinău, 2009.
100. Golubenco Gh., Vacaru I. Conceptul de document în criminalistica contemporană. În *Studii Juridice Universitare*, nr. 3-4(15-16). Chișinău, 2011.
101. Golubenco Gh. *Criminalistică: Cercetarea urmelor materiale ale infracțiunii*. F.E.-P Tipografia Centrală. Chișinău, 2015.
102. Golubenco Gh. *Criminalistică: Note de curs. Fundamente teoretice; Tehnica; Tactica; Metodica*. Chișinău, 2020.
103. Golunski S.A., *Criminalistica*. Ed. Științifică. București, 1961.
104. Gorgăneanu I. Gh. Noi reglementări privind perfecționarea legislației procesual-penale. În: *RDP*, nr. 2/1996.
105. Grigorescu I. Novac M. Metode cromatografice de depistare a vinurilor falsificate. În *culegerea Prezent și perspectivă în știința criminalistică*.
106. Grofu N. *Infracțiunile la regimul armelor și al munițiilor*. Ed. Didactică și pedagogică. București, 2019.
107. Groza I. L., Astărăstoae V., *Introducere în medicina legală pentru juriști*. Ed. C.H. BECK. București, 2007.
108. Guțu M. *Curs de logopedie*, vol. I. Cluj-Napoca, 1974.
109. Harris Howard A., Lee Hehry C. *Introduction to Forensic Science and Criminalistics*. Second Edition. CRC Press. Taylor and Francis Group. Boca Raton, 2019.
110. Harvey W. *Dental Identification and Forensic Odontology*. Ed. Henry Kimpton. Londra, 1976.
111. Hirschi Fr. *Cambrioleurs internationaux*. În „*Revue Internationale de Police Criminelle*”. Nr. 239/1970, pp. 184-193.
112. Rață H. Particularitățile căutării, descoperirii, fixării, ridicării și ambalării armelor, tuburilor trase, gloanțelor și urmelor de explozii descoperite la fața locului. În: *Investigarea criminalistică a infracțiunilor din domeniul crimei organizate*. Asociația Criminalistilor din România. București, 2010.
113. Hotcă M.A., *Dicționar de drept penal*. Ed. Editas. București, 2004.
114. Iacobuță I. *Radiografia crimei*. Ed. Graphix. Iași, 1995.
115. Iarovici E. *Portretul modern*. Ed. Tehnică. București 1972.
116. Ionescu F. *Criminalistica*. Ed. Universală. București, 2008.
117. Ionescu L. *Expertiza criminalistică a scrisului*. Ed. Junimea. Iași, 1973.

118. Ionescu L., Sandu D. Identificarea criminalistică. Ed. Științifică. București, 1990.
119. Ionescu L. Criminalistica. Note de curs. Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”. București, 2002.
120. Ionescu L., Sandu D., Identificarea criminalistică. Ediția 2. Ed. C. H. BECK. București, 2011, p. 1.
121. Jitariuc V. Reflecții de ordin teoretico-practic privind aplicarea înregistrărilor audio-video la cercetarea locului faptei. În: Revista Română Criminalistică, nr. 1. București, 2020.
122. Jitariuc V. Criminalistica și Expertiza Judiciară. Note de Curs. Tip. Centrografic SRL. Cahul, 2023.
123. Jonathon Phillips P., Rizvi Syed A. The FERET Evaluation Methodology for Face-Recognition Algorithms. IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence, vol. 22, No. 10, October 2000.
124. Kerr E.R. La radiographie au neutrons. În R.I.P.C. nr. 4/1984.
125. Kirk Paul L., Crime Investigation, Physical Evidence and the Police Laboratory – Interscience. New York, 1966.
126. Lalande A., Vocabulaire technique et critique de Philosophie. Presses Universitaires de France. ed. a 12-a. Paris, 1970.
127. Lazăr C., Vlădescu L., Cazacu C. I. Chimie analitică. Metode de separare în biochimie. TUB, 1980.
128. Lealikov I. Metode fizico-chimice de analiză. E.D.P. București, 1979.
129. Levinson Jay., Perelman B. Examination of Cachet Impressions. Journal of Forensic Sciences, JSFCA, Vol. 28, Nr. Jan. 1983.
130. Locard Ed. Traité de criminalistique. vol. II. Ed. I. Desvigne. Lyon, 1931.
131. Locard Ed. Les faux en écriture et leur expertise. Paris, 1959.
132. Manual de bune practici privind procedura cercetării la fața locului. Anexă a Ordinului privind cercetarea la fața locului, nr. 182/2009 (MAI) și 1754/C/2009 (Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție).
133. Marton G., Zeghene N. Fotogrametria. Ed. Științifică. București, 1972.
134. Mateuț Gh., Tratat de procedură penală. Partea generală. Volumul II. Ed. C. H. Beck. București, 2012.
135. Mateuț Gh. În legătură cu noua reglementare privind înregistrarea audio sau video în probațiunea penală. Dreptul 8. București, 1998.
136. Măcelaru V. Balistica judiciară. Ed. Ministerului de Interne. București, 1972.
137. Mihuț E.A. Identificarea Persoanelor. După Urmele Reliefului Papilar. Ed. Lumina Lex. București, 2004.
138. Minovici M. Tratat complet de medicină legală. Vol.II. Ed. Socec. București, 1930.
139. Mircea I. Criminalistica. Ed. Didactică și Pedagogică. București, 1978.
140. Mircea I. Criminalistica. Ed. Fundației „Chemarea”. Iași, 1992.
141. Mircea I. Criminalistica, Ed. a II-a, Ed. Fundației Chemarea. Iași, 1994.
142. Mircea I., Criminalistica. Ed. Lumina Lex. București, 1998.
143. Mârzac V. Înregistrarea audio/video în activitatea de urmărire penală. Note de curs. Academia „Ștefan cel Mare”. Chișinău, 2007.
144. Moise A. C., Stancu E. Criminalistica. Elemente de tehnică și de tactică a investigării penale. Ed. Universul Juridic. București, 2020.
145. Montel P. Toute la photographie. Ed. Publications Montel. Paris, 1972.
146. Neagu I. Drept procesual penal – partea generală. Tratat. Ed. Global Lex. București, 2006.

147. Neagu I., Damaschin M. *Tratat de procedură penală. Partea generală*. Ed. Universul Juridic. București, 2014.
148. Neagu I., Damaschin M., *Tratat de procedură penală. Partea generală. Ediția a III-a, revizuită și adăugită*. Ed. Universul Juridic. București, 2020.
149. Nepote J. *Situation actuelle et tendance d'évolutions de la criminalistique*. În *Revista Internațională de Poliție Criminală* nr. 384/1983.
150. Niță N., Hegheș N.-E. *Cercetarea criminalistică a urmelor de buze și dinți și importanța acestora în identificarea autorilor infracțiunilor*. În: *Revista Română de Criminalistică*, Vol. XXIV, nr. 1/2023.
151. Novac A. *Curs de fizică generală – optică*, T.U.B. București, 1971.
152. Obrocea P., Bobu E., Gavrilesco D. *Tehnologia celulozei și hârtiei – Aplicații practice*. Vol. II. Institutul Politehnic. Iași, 1987.
153. O'Brien K.P., Sullivan R. *Criminalistica. Theory and Practice*. Holbrook Press. Londra, 1976.
154. O Hara Ch. E. *Fundamentals of Criminal Investigation*. Ed. Charles C. Thomas, Springfield. Illinois, 1970.
155. Osoianu T., Ostavciuc D., Odagiu I., et. al. *Tactica acțiunilor de urmărire penală*. Ed. Cartea militară. Chișinău, 2020.
156. Panghe C., Dumitrescu C. *Portretul vorbit. Serviciul cultural, presă și editorial al Ministerului de Interne*. București, 1974.
157. Pareaux A., Clement J.L. *Technique modernes de revelation et de relevement des tracs de doigts*. In *Science et Vie*. Paris, sept. 1982.
158. Pășescu Gh., Constantin I.R. *Secretele amprentelor papilare*. Ed. Național. București, 1996.
159. Pasescu N., Culcea D., *Posibilități de identificare traseologică a obiectelor pe baza unor caracteristici temporare*. În *lucrarea 20 de ani de expertiză criminalistică*.
160. Penev P., Atick J. *Local feature analysis: A general statistical theory for object representation*, *Network: Computation in Neural Systems*, vol. 7, No. 3, 1996.
161. Perjoiu Gh. *Relevarea urmelor pe suprafețe grase sau uleioase*. În „*Documentar de criminalistică*”, nr.1. București, 1974.
162. Petre A., Trif V. *Constatarea infracțiunilor de corupție*. Ed. C. H. BECK. București, 2016.
163. Pisarenco C. *Valorificarea criminalistică a microobiectelor în activitatea de cercetare a infracțiunilor*. Teză de doctorat. Chișinău, 2016.
164. Pleșca I. *Relevarea urmelor papilare de pe diverse obiecte folosind instalația de vaporizare cu cianoacrilat din dotarea autolaboratorului*. În *Revista Română de Criminalistică*, nr. 5. București, 2005.
165. Popa Gh. *Microurmele – o problemă pentru practica criminalistică românească*. Ed. Sfinx. București, 2000.
166. Popa Gh., Necula I. *Metode și Tehnici de Identificare a Persoanei*. Note de Curs. Ed. Era. București, 2005.
167. Popa Gh., Drăghici C., Lăzureanu C.M., et. al. *Valorificarea Urmelor și Mijloacelor Materiale de Probă Prin Constatări Tehnico- Științifice Și Expertize Criminalistice*. Curs Postuniversitar. Ed. Era. București, 2008.
168. Popescu S.-I., *Caracterul criminalisticii, rolul ei în sistemul științelor juridice și tendințe actuale de dezvoltare*. În: *Revista Română de Criminalistică*, Nr. 2, iunie 2023, Vol. XXIV.
169. Potapov S.M. *Introducere în criminalistică*. Moscova, 1949.
170. *Reactivul DEMAC*, https://latentforensics.com/products/accutrans-starter-kit?_pos=1&_sid=49ca019bb&_ss=r, accesat la 01.02.2023.
171. Rohmann M., *Der Nachweiss von papierstoffen mit hilfe des Infrarotspektroskopie*. Doktorat Ausgedankt. Darmstädter Universität, 1966.
172. Ruiu M. *Valorificarea științifică a urmelor infracțiunii*. Curs de tehnică criminalistică. Vol. II. Ed. LITTLE STAR. București, 2003.

173. Rusnac C., Andronache A. Aplicarea mijloacelor tehnice audio-video la audierea persoanei. În Anale științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova. Chișinău, 2020.
174. Rusu V., Jitariuc V. Tratat de Criminalistică Partea I (Noțiuni Generale. Tehnica criminalistică). Ed. Pro Universitaria. București, 2023.
175. Sandu D. Metode de comparare a proiectilelor în scopul identificării armei cu care s-a tras. În „Probleme de medicină judiciară și criminalistică”, vol. I. Ed. Medicală. București, 1964.
176. Sandu D. Falsul în acte. Ed. Dacia. Cluj, 1977.
177. Sannie Ch. La recherche scientifique du criminel. Ed. Armand Colin. Paris, 1954.
178. Sava V. Manual de dactiloscopie. București, 1943.
179. Sava A. Aprecierea probelor în procesul penal. Ed. Junimea. Iași, 2002.
180. Seta S. Identification judiciaire des taches de fluides corporels par microscopie à balayage électronique et microanalyse par energie dispersive des rayons X, în R.I.P.C., nr. 307/1977.
181. Stapf H. Practica fotografică. Ed. Tehnică. București, 1958.
182. Stanciu F., Toma D.T. Particularități ale cercetării incendiilor și exploziilor. Ed. Focus. București, 2005.
183. Stancu E., Criminalistica. Universitatea din București, 1981.
184. Stancu Em., Investigarea științifică a infracțiunilor – Curs de criminalistică pentru învățământul juridic universitar și postuniversitar. Partea I. București, 1986.
185. Stancu E. Criminalistica, știința investigării infracțiunilor. Vol. I. Ed. Tempus SRL. București, 1992.
186. Stancu E. Criminalistica. Ed. Didactică și Pedagogică. București, 1994.
187. Stancu E. Criminalistica. Vol. I. Ed. Actami. București, 1995.
188. Stancu E., Criminalistică. Vol. I. Ed. Actami. București, 1999.
189. Stancu E. Tratat de criminalistică. Ed. Actami. București, 2001.
190. Stancu E. Tratat de criminalistică. Ediția a II-a. Ed. Universul Juridic. București, 2002.
191. Stancu E. Criminalistică. Suport de curs. Ed. Pro Universitaria. București, 2004.
192. Stancu Em. Tratat de criminalistică. Ediția a VI-a. Ed. Universul Juridic. București, 2015.
193. Stelzer Eh. Teoria și metodologia criminalistică generală. Ed. Științifică Germană. Berlin, 1977.
194. Suciuc C., Criminalistica. Ed. Didactică și Pedagogică. București, 1972.
195. Swensson A., Wendel O. Descoperirea infracțiunilor – metode moderne de investigație criminală. Londra, 1957.
196. Terbancea M., Vasiliu M., Crainic K., Boia M. Limitele și posibilitățile examenelor serologice în infracțiunile privind viața sexuală. În culegerea Școala românească de criminalistică. Ed. Ministerului de Interne. București, 1975.
197. Theodoru Gr., Chiș I.P., Tratat de drept procesual penal. Ediția a 4-a. Ed. Hamangiu. București, 2020.
198. Thorwald J. Un secol de luptă cu delincvența. Vol. I. Ed. Moldova. Iași, 1997.
199. Thoronton J.I. La doctrine de la dissimilitude unique dans l'identification dactyloscopique. R.I.P.C. Nr. 306. Martie 1977.

200. Trutia Ath. Spectroscopie optică aplicată. TUB, 1976.
201. Tudoran V. M. Teoria și practica interceptărilor și înregistrărilor judiciare audio-video. Ed. Universul Juridic. București, 2012.
202. Turk M., Pentland A. Eigenfaces for recognition, Journal of Cognitive Neuroscience, vol. 3, No. 1, 1991.
203. Țurai C., Elemente de criminalistică și de tehnică criminală – Poliție științifică. București, 1947.
204. Țurai C., Panghe C. Un nou tip de desen papilar digital, palmar, și plantar, tipul danteliform și problemele de clasificare și identificare medico-legală și criminalistică pe care le ridică. București, 1973.
205. Țurai C. Enigmele unor amprente. Ed. Albatros. București, 1984.
206. Udroi M., Dicționar de drept penal și de procedură penală. Ed. C.H. Beck. București. 2009.
207. Udroi M., Slăvoiu R., Predescu O. Tehnici speciale de investigare în justiția penală. Ed. C. H. BECK. București, 2009.
208. Vasiliu F., Bojin D. Microscopie electronica. Ed. Științifică și enciclopedică. București, 1985.
209. Verbonciu S., Iancu I. Armament de infanterie. Ed. Academiei Militare. București, 1980.
210. Verza E. Dislalia și terapia ei. Ed. Didactică și Pedagogică. București, 1977.
211. Vinberg A.I., Mitricev S.M. Criminalistica. Vol. I. București, 1953.
212. Voinea D., Drăghici C., Necula I. Categorii de urme care fac obiectul de studiu al tehnicii criminalistice. Ed. H.G.Chimics S.R.L. București, 2011.
213. Volonciu N. Drept procesual penal. vol. I., Ed. Șansa. București, 1993.
214. Wells H. Forensic Science. Ed. Sweet Maxwell. Londra, 1968.
215. Wiskott L., Fellous J. M., Krüger N., Christoph von der Malsburg. Face Recognition by Elastic Bunch Graph Matching. Face Recognition by Elastic Bunch Graph Matching, IEEE Transactions PAMI, vol. 17, No. 7, 1997.
216. Ziuskin N.M., Kiricinsky B. Metode fotografice și fizice de examinare a corpurilor delictive. Ed. de Stat pentru Literatură Juridică. Moscova, 1962, (trad. în lb.română).
217. Аверьянов А. Система: филологическая категория и реальности. Москва, 1976
218. Аксентьев П.В., Холодный Ю.И. Применение полиграфа в России: современный уровень и перспективы развития. В: Российский следователь, № 10, Москва, 2003.
219. Балашов Д.Н., Балашов Н.М., Маликов С.В. Криминалистика: учебник. – 3-е изд., перераб. и доп. Изд. ИНФРА-М, Москва, 2022.
220. Вандер М.Б. Применение научно-технических средств при расследовании преступлений. СПб: Санкт-Петербургский юрид.институт генеральной прокуратуры РФ, 2000.
221. Вандер М. Б. Использование микрочастиц при расследовании преступлений. Изд. ПИТЕР. СПб, 2001.
222. Деревянко А. И., Езикаян В. И. Криминалистика. Учебное пособие. ЮРГТУ. Новочеркасск, 2007.
223. Драпкин Л. Я., Карагодин В. Н. Криминалистика. Учебник. Изд. ПРОСПЕКТ. М., 2007.
224. Зинин А. М., Подволоцкий И. Н. Габитоскопия. Изд. Юрлитинформ. М., 2006.
225. Зорин Г.А. Теоретические основы криминалистики. Изд. Амалфея. Минск, 2000.
226. Кириченко А.А. Проблемы судебной одорологии. Изд. Основа. Харьков, 1997.

227. Криминалистика: Учебник. / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. 4-е издание, переработанное и дополненное. Изд. НОРМА: ИНФРА-М. М., 2016.
228. Криминалистика: Учебник для студентов вузов. Под ред. А.Ф.Волынского, В.П.Лаврова. 2-изд., перераб. и доп. Изд. ЮНИТИ – ДАНА: Закон и право. Москва, 2013.
229. Криминалистика: учебно-практическое пособие. / Составитель А. Ф. Соколов. Ярославский Государственный Университет им. П. Г. Демидова. Ярославль, ЯрГУ, 2017.
230. Криминалистика: Учебник. Под общей редакцией К. И. Сотникова. Издательство СПб Университета МВД России. СПб, 2020.
231. Князьков А. С. Криминалистика. Курс лекций. Изд. ТМЛ-Пресс. Томск, 2008.
232. Колмаков В. Криминалистическая идентификация как способ доказывания в уголовном и гражданском судопроизводстве. Криминалистика и судебная экспертиза. Kiev, 1966.
233. Корухов Ю.Г. Понятие и сущность криминалистической диагностики. Изд. Юнитъ. Москва, 1984.
234. Митричев В. С., Хрусталева В. Н. Основы криминалистического исследования материалов, веществ и изделий из них. Изд. СПб. Питер, 2003.
235. Осмотр места происшествия. Практическое пособие. Под редакцией А. И. ДВОРКИНА. Изд. ЮРИСТЬ. Москва, 2001.
236. Пантелеев И. Криминалистика. Москва, 1993.
237. Плескачевский В.М. Проблемы формирования криминалистического оружиеведения в свете укрепления общественного порядка. В: Сб. научн. трудов. Изд. МЮИ. Москва, 1990.
238. Россинская Е.Р. Криминалистика. Вопросы и ответы. Закон и право. Москва, 1999.
239. Самищенко С.С. Современная дактилоскопия: основы и тенденции развития. Московский психолого-социальный институт. Москва, 2004.
240. Сегай М. Методология судебной идентификации. Киев, 1970.
241. Селезнев В.М., Червяков М.Э. Особенности выявления следов рук с применением эфиров цианокриловой кислоты. Вестник КрасГау. № 9.
242. Скорченко П. Т. Руководство по применению криминалистических слеодообразующих средств. Учебное пособие. Изд. БЫЛИНА. М., 2005.
243. Следственные действия. Криминалистические рекомендации. Типовые образцы документов. Под редакцией доктора юридических наук, профессора В. А. Образцова. Изд. Юристь. М., 2001.
244. Снетков В.А. Проблемы криминалистической Диагностики. Труды ВНИИ МВД СССР, но.23. Москва, 1972.
245. Соклакова Н. А., Хрусталева В. Н. Криминалистическое исследование материалов документов. 2-е издание. Изд. ПИТЕР. СПб, 2005.
246. Судебная психиатрия: Учебник. / Под редакцией проф. А. С. Дмитриева и проф. Т. В. Клименко. Изд. Юристь. М., 1998.
247. Шиханцов Г. Г. Юридическая психология. Изд. Зерцало. М., 1998.
248. Филиппова А.Г. Криминалистика: Учебное пособие в схемах. Изд. Новый юрист, Москва, 1998.
249. Чельцов М. А., Чельцова Н. В. Проведение экспертизы в советском уголовном процессе. ГОСЮРИЗДАТ. М., 1954.
250. Чистова Л.Е. Техничко-криминалистическое обеспечение осмотра места происшествия. Уч. пособие. Изд. МЮИ МВД России. Москва, 1998.
251. Удалова Л. Д. Некоторые проблемные вопросы собирания доказательств. În: Криминалистика и судебная экспертиза. Междуведомственный научно-методический сборник. Выпуск 51. Киев, 2003.
252. Яблоков Н.П. Криминалистика. Изд. Юрист. Москва, 2001.

dr. Vitalie JITARIUC

TEHNICA CRIMINALISTICĂ

Suport de curs în scheme

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Jitariuc, Vitalie.

Tehnica criminalistică: Suport de curs în scheme / Vitalie Jitariuc. – Chișinău:

[S. n.], 2024 (Print-Caro). – 233 p.: scheme.

Referințe bibliogr.: p. 224-233 (252 tit.). – [50] ex.

ISBN 978-9975-180-48-1.

343.98(075.8)

J 63

Culegere și paginare computerizată.

Bun de tipar 01.03.2024.

Formatul 60x84/8. Tipar offset.

Coli conv. de tipar 25.52. Coli de autor 26.91.

Tiparul executat la „PRINT-CARO” SRL
mun. Chișinău, str. Astronom Nicolae Donici,14,
MD-2049, Republica Moldova